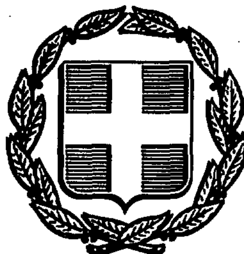

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 3 ΜΑΡΤΙΟΥ 1989	ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 62

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 129 (1)

Για την κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο, με τίτλο «Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος» των διατάξεων που ισχύουν και αναφέρονται στη Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

Τις διατάξεις: α) του άρθρου 19 του ν.δ. 1077/1971 (ΦΕΚ-Α'273) και β) του άρθρου 65 του ν. 1249/1982 (ΦΕΚ-Α'43), με πρόταση του Υπουργού των Οικονομικών, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνο.

Οι διατάξεις του ν.δ. 3323/1955 (ΦΕΚ-Α' 214) και του ν.δ. 3849/1958 (ΦΕΚ-Α' 148) καθώς και οι συναφείς με αυτές διατάξεις όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί και συμπληρωθεί μεταγενέστερα και ισχύουν κατά την έκδοση του παρόντος, κωδικοποιούνται, με τον τίτλο «Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος» σε ενιαίο κείμενο που έχει ως εξής:

ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΠΙΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 1.

Αντικείμενο του Φόρου.

Επιβάλλεται φόρος στο συνολικό καθαρό εισόδημα που προκύπτει είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή και αποκτάται από κάθε φυσικό πρόσωπο για το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2.

Άρθρο 2.

Υποκείμενο του Φόρου.

1. Σε φόρο υπόκειται κάθε φυσικό πρόσωπο, το οποίο αποκτά εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα ανεξάρτητα από την ιθαγένεια και τον τόπο κατοικίας ή διαμονής του. Επίσης, ανεξάρτητα απο την ιθαγένειά του, σε φόρο υπόκειται κάθε φυσικό πρόσωπο για τα εισοδήματά του που προκύπτουν στην αλλοδαπή, εφόσον έχει την κατοικία του στην Ελλάδα.

2. Οι έμμισθοι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή θεωρείται ότι κατοικούν στην Ελλάδα.

3. Σε φόρο υπόκειται και η σχολάζουσα κληρονομία.

Άρθρο 3.

Χρόνος επιβολής του Φόρου.

1. Ο Φόρος επιβάλλεται κάθε οικονομικό έτος στο εισόδημα που αποκτάται μέσα στο αμέσως προηγούμενο έτος, κατά τις διακρίσεις που ορίζει ο παρών κώδικας.

2. Η χρονική διάρκεια του οικονομικού έτους αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.

Άρθρο 4.

Εισόδημα και εξεύρεσή του.

1. Εισόδημα στο οποίο επιβάλλεται ο φόρος είναι το εισόδημα που προέρχεται από κάθε πηγή ύστερα από την αφαίρεση των δαπανών για την απόκτησή του, όπως αυτό προσδιορίζεται ειδικότερα στα άρθρα 17 έως 43. Ο φόρος του παρόντος, τα πρόστιμα και οι πρόσθετοι φόροι δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση από το εισόδημα αυτό.

2. Το εισόδημα ανάλογα με την πηγή της προέλευσής του διακρίνεται κατά τις επόμενες κατηγορίες ως εξής:

Α' Εισόδημα από ακίνητα.

Β' Εισόδημα από κινητές αξίες.

Γ' Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.

Δ' Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.

Ε' Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

ΣΤ' Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέριων επαγγελμάτων και από κάθε άλλη πηγή.

3. Για να βρεθεί το συνολικό εισόδημα, αθροίζονται τα επιμέρους εισοδήματα των κατηγοριών Α' έως ΣΤ' της προηγούμενης παραγράφου τα οποία αποκτώνται από κάθε φυσικό πρόσωπο είτε κατά το οικονομικό έτος το προηγούμενο από τη φορολογία, είτε κατά το ημερολογιακό ή διαχειριστικό ή γεωργικό έτος το οποίο έληξε μέσα στο προηγούμενο από τη φορολογία οικονομικό έτος. Κατά την άθροιση αυτή συμψηφίζονται τα θετικά και αρνητικά στοιχεία των επιμέρους εισοδημάτων. Ειδικά, το αρνητικό στοιχείο (ζημία) του εισοδήματος από εμπορικές και γεωργικές επιχειρήσεις που προκύπτει από τα βιβλία του υποχρέου που τηρούνται επαρκώς και ακριβώς, αν δεν καλύπτεται με συμψηφισμό θετικού στοιχείου εισοδήματος άλλης πηγής, είτε γιατί δεν υπάρχει τέτοιο στοιχείο εισοδήματος, είτε γιατί αυτό που υπάρχει είναι

ανεπαρκές, μεταφέρεται για να συμψηφιστεί ολόκληρο στην πρώτη περίπτωση ή κατά το υπόλοιπό του στη δεύτερη, διαδοχικώς στα τρία (3) επόμενα οικονομικά έτη αν πρόκειται για εμπορικές επιχειρήσεις, και στα πέντε (5) επόμενα οικονομικά έτη αν πρόκειται για γεωργικές, βιομηχανικές, μεταλλευτικές και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις κατά το υπόλοιπο που απομένει κάθε φορά, με την προϋπόθεση ότι κατά τα έτη αυτά τα βιβλία του υποχρέου τηρούνται επαρκώς και ακριβώς.

4. Αρνητικό στοιχείο εισοδήματος από πηγή που βρίσκεται στην αλλοδαπή συμψηφίζεται μόνο με θετικά εισοδήματα του φορολογουμένου που προκύπτουν στην αλλοδαπή.

5. Εισοδήματα από την εκμίσθωση ακινήτων και από τόκους δανείων που θεωρούνται ότι έχουν αποκτηθεί κατά τις διατάξεις του παρόντος και τα οποία αποδεδειγμένα δεν έχουν εισπραχθεί από το δικαιούχο, επιτρέπεται να μη συνυπολογίζονται στο συνολικό καθαρό εισόδημά του, εφόσον εκχωρηθούν στο Δημόσιο χωρίς αντάλλαγμα. Η εκχώρηση γίνεται με απλή έγγραφη δήλωση του υποχρέου σε φόρο, η οποία υποβάλλεται στον αρμόδιο για τη φορολογία του προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μέσα στο οικονομικό έτος στο οποίο τα εισοδήματα αυτά υπόκεινται σε φόρο. Μαζί με τη δήλωση αυτή παραδίνονται στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας τα αποδεικτικά έγγραφα της εκχωρούμενης απαίτησης και με την ίδια δήλωση ο εκχωρών βεβαιώνει ότι δεν κατέχει κανένα άλλο αποδεικτικό στοιχείο. Το Δημόσιο υποκαθίσταται στα δικαιώματα του εκχωρητή.

Άρθρο 5.

Φορολογία των εισοδημάτων των συζύγων και των ανήλικων τέκνων.

1. Κατά τη διάρκεια του γάμου οι σύζυγοι έχουν υποχρέωση να υποβάλουν κοινή δήλωση των εισοδημάτων τους, στα οποία ο φόρος, τα τέλη και οι εισφορές που αναλογούν υπολογίζονται χωριστά στο εισόδημα κάθε ενός συζύγου. Σε αυτή την περίπτωση, το τυχόν αρνητικό αποτέλεσμα του εισοδήματος του ενός συζύγου δε συμψηφίζεται με τα εισοδήματα του άλλου συζύγου.

2. Ειδικά, το εισόδημα του ενός συζύγου, το οποίο προέρχεται από επιχείρηση που εξαρτάται οικονομικά από τον άλλο σύζυγο, προστίθεται στα εισοδήματα του άλλου συζύγου και φορολογείται στο όνομά του.

3. Αν το εισόδημα του ενός συζύγου προέρχεται από αστική ή ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη ή περιορισμένης ευθύνης εταιρεία ή κοινοπραξία ή κοινωνία, στην οποία συμμετέχει και ο άλλος σύζυγος, στα εισοδήματα του συζύγου ο οποίος έχει το μεγαλύτερο ποσό συνολικού εισοδήματος από όλες τις πηγές προστίθεται και αυτό και φορολογείται στο όνομά του. Αν οι σύζυγοι έχουν ίσο ποσό συνολικού εισοδήματος, τότε το εισόδημα της συζύγου από αυτή τη συμμετοχή της προστίθεται στα εισοδήματα του συζύγου της και φορολογείται στο όνομά του.

4. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται για το εισόδημα των συζύγων, το οποίο προέρχεται από εταιρείες στις οποίες αυτοί συμμετέχουν εφόσον: α) η εταιρεία έχει συσταθεί σύμφωνα με το ν. 328/1976 (ΦΕΚ-Α'128), β) η συμμετοχή οποιουδήποτε από τους συζύγους είναι συνέπεια κληρονομικού δικαιώματος, γ) οι σύζυγοι συμμετείχαν στην εταιρεία κατά τα δύο τουλάχιστον αμέσως προηγούμενα έτη από το χρόνο τέλεσης του γάμου τους και δ) η εταιρεία προήλθε από τη συγχώνευση των ατομικών επιχειρήσεων των συζύγων, οι οποίες λειτουργούσαν ως αυτοτελείς επιχειρήσεις κατά τα δύο τουλάχιστον αμέσως προηγούμενα έτη από το έτος τέλεσης του γάμου τους.

5. Το εισόδημα των ανήλικων τέκνων προστίθεται στα εισοδήματα του γονέα που έχει το μεγαλύτερο συνολικό εισόδημα και φορολογείται στο όνομά του. Αν οι γονείς έχουν ίσο ποσό συνολικού εισοδήματος, το εισόδημα του ανήλικου τέκνου προστίθεται στο εισόδημα του πατέρα και φορολογείται στο όνομά του. Αν ο υπόχρεος γονέας δεν έχει τη γονική μέριμνα, το εισόδημα προστίθεται στα εισοδήματα του άλλου γονέα και φορολογείται στο όνομά του.

6. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται για τα εισοδήματα τα οποία προκύπτουν: α) από την παροχή της προσωπικής εργασίας του τέκνου, β) από περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο τέκνο από κληρονομιά ή από δωρεά, με εξαίρεση τις γονικές παροχές και τις δωρεές που έγιναν σε αυτό από τους γονείς του, γ) από συντάξεις που απονεμήθηκαν στο τέκνο, λόγω θανάτου του πατέρα του ή της μητέρας του και δ) από διατροφή, η οποία καταβάλλεται στο τέκνο με βάση δικαστική απόφαση ή συμβολαιογραφική πράξη. Για τα εισοδήματα αυτά το τέκνο έχει δική του φορολογική υποχρέωση.

Άρθρο 6.

Απαλλαγές από το φόρο.

1. Απαλλάσσονται από το φόρο προσωπικά και με τον όρο της αμοιβαιότητας:

α) Οι αλλοδαποί πρεσβευτές και οι λοιποί διπλωματικοί αντιπρόσωποι και πράκτορες για το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και για τα από κάθε πηγή εισοδήματά τους που αποκτώνται στην αλλοδαπή.

β) Οι πρόξενοι και προξενικοί πράκτορες, ως και το κατώτερο προσωπικό των ξένων πρεσβειών και προξενείων, εφόσον έχουν την ιθαγένεια του Κράτους που αντιπροσωπεύεται και αποκτούν στην Ελλάδα εισόδημα μόνο από μισθωτές υπηρεσίες.

2. Από το εισόδημα από ακίνητα απαλλάσσεται:

α) Το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από την παραχώρηση της χρήσης ακινήτων από τον κύριο, νομέα ή επικαρπωτή αυτών, στο ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, χωρίς αντάλλαγμα.

β) Το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση της κύριας κατοικίας του φορολογουμένου, εμβαδού μέχρι διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα. Αν το εμβαδόν της ιδιοκατοικούμενης κύριας κατοικίας είναι μικρότερο από διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα η διαφορά μέχρι τα διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα, λαμβάνεται υπόψη για απαλλαγή μιας μόνο ιδιοκατοικούμενης δευτερεύουσας κατοικίας. Αν η ιδιοκατοικούμενη κύρια ή δευτερεύουσα κατοικία ανήκει στη σύζυγο ή τα τέκνα του φορολογουμένου, το απαλλασσόμενο ποσό που αναλογεί αφαιρείται από το δικό τους ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση. Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας μεταξύ των συζύγων ή μεταξύ αυτών και των ανήλικων τέκνων τους, το συνολικό ποσό που απαλλάσσεται αφαιρείται αναλογικά από το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση του καθενός, με βάση το ποσοστό συνδιοκτησίας τους. Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται αναλόγως και για το τεκμαρτό εισόδημα, το οποίο αποκτούν ομογενείς ή Έλληνες μόνιμοι κάτοικοι του εξωτερικού, από ιδιοκατοίκηση μιας μόνο κατοικίας που βρίσκεται στην Ελλάδα.

3. Από το εισόδημα από κινητές αξίες απαλλάσσονται:

α) Οι τόκοι από οποιαδήποτε κατάθεση σε τράπεζα και ταμιευτήριο που είναι στην Ελλάδα.

β) Οι τόκοι των εθνικών δανείων, τα οποία εκδίδονται με έντοκα γραμμάτια ή με ομολογίες, εφόσον από τον οικείο νόμο προβλέπεται η απαλλαγή.

γ) Οι τόκοι ενυπόθηκων δανείων αλλοδαπής, τα οποία παρέχονται από αλλοδαπούς με εγγραφή υποθήκης σε πλοία ελληνικής ιθαγένειας.

δ) Τα μερίσματα από ιδρυτικούς τίτλους και μετοχές ημεδαπών ανώνυμων εταιρειών που ασχολούνται με την εκμετάλλευση πλοίων των οποίων τα κέρδη υπόκεινται στον ειδικό φόρο πλοίων, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά. Αν η ανώνυμη εταιρεία παράλληλα με την εκμετάλλευση των πλοίων ασκεί και άλλες επιχειρήσεις τότε απαλλάσσεται από το φόρο ποσό μερίσματος ίσο με τη σχέση μεταξύ των ακαθάριστων εσόδων από την εκμετάλλευση των πλοίων και του συνόλου των ακαθάριστων εσόδων της εταιρείας.

ε) Οι τόκοι των εχούσιων καταθέσεων όψεως και ταμιευτηρίου στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

στ) Οι τόκοι των ομολογιακών δανείων, εφόσον προβλέπεται η απαλλαγή από τον οικείο νόμο.

4. Από το εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις απαλλάσσονται:

α) Τα κέρδη από την εκμετάλλευση πλοίων, τα οποία υπόκεινται στον ειδικό φόρο για τα πλοία, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.

β) Τα κέρδη από τη λιανική πώληση καπνού ή από την άσκηση του επαγγέλματος του μικροπωλητή ή από την εκμετάλλευση περιπτέρου ή από την εκμετάλλευση περιπτέρου ή από την εκμετάλλευση καφενείου, κυλικείου, κουρείου κ.τ.λ. μέσα στα κτίρια και καταστήματα στα οποία στεγάζονται δημόσιες γενικά υπηρεσίες ή δημοτικές ή κοινοτικές και εκκλησιαστικές υπηρεσίες ή υπηρεσίες νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, τα οποία πραγματοποιούνται από ανάπηρους και θύματα πολέμου στους οποίους χορηγήθηκε σχετική άδεια, εφόσον η εκμετάλλευση αυτών ενεργείται από τους ίδιους. Επίσης απαλλάσσεται το δικαίωμα που παίρνουν τα πρόσωπα αυτά από την παραχώρηση της εκμετάλλευσης του περιπτέρου, καφενείου κ.τ.λ. σε τρίτους.

5. Από το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες απαλλάσσονται:

α) Οι συντάξεις και κάθε είδους περιθάλψεις, οι οποίες παρέχονται σε ανάπηρους πολέμου και θύματα ή οικογένειες θυμάτων πολέμου ως και σε ανάπηρους και θύματα ειρηνικής περιόδου στρατιωτικούς γενικά που έπαθαν κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους προδήλως, αναμφισβήτητα και εξαιτίας αυτής.

β) Οι κάθε είδους συντάξεις που καταβάλλονται από αλλοδαπούς κρατικούς ή ιδιωτικούς φορείς, ως και από διεθνείς οργανισμούς, σε δικαιούχους που κατοικούν μόνιμα στην Ελλάδα Έλληνες ή αλλοδαπούς υπηκόους.

γ) Τα έξοδα παράστασης που παρέχονται στους νομάρχες μέχρι ποσό ίσο με τα δύο τρίτα (2/3) των ετήσιων κύριων αποδοχών (μισθών) τους, καθώς και τα έξοδα παράστασης στο σύνολό τους που παρέχονται στους δημάρχους, αντιδημάρχους και προέδρους κοινοτήτων του Κράτους.

δ) Οι αποδοχές των κατώτερων πληρωμάτων των εμπορικών πλοίων.

ε) Οι αποδοχές του προσωπικού που διαμένει στο εξωτερικό και οι οποίες προέρχονται από υπηρεσίες που παρέχονται στο εξωτερικό σε τεχνικές επιχειρήσεις οι οποίες εκτελούν τεχνικές εργασίες έξω από τα όρια της ελληνικής Επικράτειας.

Προϋπόθεση για την απαλλαγή αυτή είναι η εισαγωγή στην Ελλάδα με τη μορφή συναλλάγματος μη υποχρεωτικά εκχωρητέου ποσοστού τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) στο ποσό των απαλλασσομένων αποδοχών τους και το προσωπικό να διαμένει στο εξωτερικό για χρονικό διάστημα τριών (3) τουλάχιστον μηνών.

στ) Τα μερίσματα και άλλα βοηθήματα τα οποία παρέχονται στους συνταξιούχους από ταμεία μετοχικά, αρωγής ή αλληλοβοηθείας μέχρι το ποσό των εφτά χιλιάδων (7.000) δραχμών για κάθε μήνα, εφόσον το ετήσιο συνολικό οικογενειακό εισόδημα του συνταξιούχου δεν υπερβαίνει το ποσό των οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) δραχμών.

ζ) Η σύνταξη που καταβάλλεται σε ανάπηρους πολέμου με βάση τα έτη υπηρεσίας τους στο Δημόσιο, κατά το ποσό της αναπηρικής σύνταξης την οποία θα ελάμβανε ο δικαιούχος αν δε είχε παραιτηθεί από το δικαίωμα λήψης της. Η διάταξη αυτής της περίπτωσης εφαρμόζεται ανάλογα και στις συντάξεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο σε θύματα ή οικογένειες θυμάτων πολέμου.

η) Το εξωιδρυματικό επίδομα που καταβάλλεται στους δικαιούχους από το Δημόσιο ή άλλους ασφαλιστικούς φορείς.

θ) Τα ειδικά επιδόματα: πτητικό, καταδυτικό, ναρκαλιείας, αλεξιπτωτιστών, δυτών και υποβρύχιων καταστροφών, που καταβάλλονται σε αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και οπλίτες των ένοπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας, της πυροσβεστικής υπηρεσίας και του λιμενικού σώματος, καθώς και το επίδομα ναρκαλιείας που καταβάλλεται σε ιδιώτες οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ναρκαλιείας με οποιαδήποτε σχέση στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

ι) Το ποσό εισοδήματος που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι με τη μορφή μετοχών και το οποίο προέρχεται από τη διανομή κερδών ημεδαπών βιομηχανικών, βιοτεχνικών, μεταλλευτικών και λατομικών ανώνυμων εταιρειών, εφόσον οι χορηγούμενες μετοχές προέρχονται από αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού του κεφαλαίου.

6. Επίσης απαλλάσσονται από το φόρο:

α) Οι αμοιβές που καταβάλλονται από το ελληνικό Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του Κράτους, καθώς και τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) και το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών σε ξένα καλλιτεχνικά συγκροτήματα ή μεμονωμένους καλλιτέχνες ξένων χωρών, για τη συμμετοχή τους σε καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

β) Τα χρηματικά βραβεία που καταβάλλονται από το Δημόσιο ή την Ακαδημία Αθηνών για τη βράβευση επιστημονικών, καλλιτεχνικών και πνευματικών γενικά επιδόσεων, καθώς και αυτά που απονέμονται από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου αφού προκηρυχθεί νόμιμα σχετικός δημόσιος διαγωνισμός.

γ) Τα ποσά των υποτροφιών που καταβάλλονται σε όσους νόμιμα έλαβαν την υποτροφία από το Δημόσιο ή από τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου ή από τα ιδρύματα και από περιουσίες του Α.Ν. 2039/1939 (ΦΕΚ Α' 455), εφόσον από αυτά αποδεδειγμένα επιδιώκονται σκοποί εθνοφελείς ή θρησκευτικοί ή φιλανθρωπικοί ή εκπαιδευτικοί ή καλλιτεχνικοί ή κοινωφελείς, ως και τα ποσά των υποτροφιών που παρέχονται σε Έλληνες υποτρόφους από ξένα κράτη ή αλλοδαπά ιδρύματα και οργανισμούς.

δ) Από το συνολικό ποσό των εισοδημάτων από μισθωτές υπηρεσίες και από ελευθέρια επαγγέλματα τα οποία αποκτούν οι δικαιούχοι τους για τη συμμετοχή τους σε επιτροπές, συμβούλια, συλλογικά όργανα ή ομάδες εργασίας του Δημοσίου και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) και μέχρι το ποσό των σαράντα χιλιάδων (40.000) δραχμών το χρόνο, για κάλυψη των κάθε είδους δαπανών του δικαιούχου. Καμία άλλη έκπτωση δαπάνης, πέρα από την απαλλαγή αυτή, δεν αναγνωρίζεται για τα εισοδήματα αυτά.

Άρθρο 7.

Πρόσωπα που θεωρείται ότι βαρύνουν τους φορολογουμένους.

1. Θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο:

α) Ο ή η σύζυγος που δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα.

β) Τα ανήλικα άγαμα τέκνα.

γ) Τα ενήλικα άγαμα τέκνα τα οποία δεν έχουν υπερβεί το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους και σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές ή σχολεία του εσωτερικού ή του εξωτερικού και εκείνα τα οποία δεν έχουν υπερβεί το δέκατο ένατο έτος της ηλικίας τους και παρακολουθούν δημόσια μεταλυκειακά προπαρασκευαστικά κέντρα.

δ) Τα άγαμα τέκνα τα οποία δεν υπάγονται στην προηγούμενη περίπτωση, εφόσον υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία.

ε) Τα τέκνα που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.

στ) Οι ανιόντες και των δύο συζύγων.

ζ) Οι αδελφοί και οι αδελφές και των δύο συζύγων που είναι άγαμοι ή διαζευγμένοι ή τελρύν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.

η) Οι ανήλικοι ορφανοί από πατέρα και μητέρα, συγγενείς μέχρι τον τρίτο βαθμό οποιουδήποτε από τους συζύγους.

2. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' έως η' της προηγούμενης παραγράφου θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο εφόσον συνοικούν με αυτόν και το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) δραχμών ή το ποσό των τριακοσίων πενήντα χιλιάδων (350.000) δραχμών αν αυτά παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία. Τα εισοδήματα των ανήλικων τέκνων, που κατά τις διατάξεις του άρθρου 5 προστίθενται στο συνολικό εισόδημα του γονέα, δε λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 8.

Αφορολόγητα ποσά.

1. Τα προσωπικά αφορολόγητα ποσά, χωρίς δικαιολογητικά, του φορολογουμένου και των προσώπων που τον βαρύνουν κατά τις διατάξεις του άρθρου 7, ορίζονται ως εξής:

α) Για το φορολογούμενο, τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές. Το ποσό αυτό περιορίζεται στο ύψος του συνολικού καθαρού φορολογούμενου εισοδήματός τους, όχι όμως κάτω από εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές, αν το εισόδημα αυτό είναι μικρότερο από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές.

β) Για τον ή τη σύζυγο, που δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα, εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές.

γ) Για το πρώτο και δεύτερο τέκνο από εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές, για το τρίτο τέκνο εκατόν εξήντα χιλιάδες (160.000) δραχμές, για το τέταρτο τέκνο διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) δραχμές, για το πέμπτο τέκνο και για κάθε ένα μετά το πέμπτο από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές.

δ) Για κάθε τέκνο που υπηρετεί τη στρατιωτική του θητεία σαράντα χιλιάδες (40.000) δραχμές.

ε) Για κάθε ένα από τα λοιπά πρόσωπα σαράντα χιλιάδες (40.000) δραχμές.

2. Τα αφορολόγητα ποσά της προηγούμενης παραγράφου προσαυξάνονται κατά τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές, για κάθε ένα πρόσωπο που παρουσιάζει αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία και για τους τυφλούς που είναι εγγεγραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών που τηρείται στην οικεία νομαρχία.

Στο αφορολόγητο αυτό ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών προστίθεται ποσό τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών για φορολογούμενους τυφλούς που είναι εγγεγραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών που τηρείται στην οικεία νομαρχία και για πρόσωπα που παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία, εφόσον αποκτούν εισόδημα από την άσκηση ατομικής εμπορικής επιχείρησης, από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις καθώς και από αμοιβές από παροχή ατομικώς

υπηρεσιών ελευθέριου επαγγέλματος. Αν το συνολικό καθαρό εισόδημα [illegible] είναι μικρότερο από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές τότε το αφορολόγητο αυτό ποσό μειώνεται κατά το ποσό της διαφοράς μεταξύ των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών και του ποσού του συνολικού αυτού εισοδήματος.

3. Στους φορολογούμενους που αποκτούν εισοδήματα των ακόλουθων κατηγοριών παρέχεται πρόσθετο αφορολόγητο ποσό, χωρίς δικαιολογητικά, ως εξής:

α) Για εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις, αφορολόγητο ποσό ίσο με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) μέχρι ποσό καθαρού εισοδήματος οχτακοσίων χιλιάδων (800.000) δραχμών. Κατεξαίρεση, το αφορολόγητο ποσό αυτής της περίπτωσης ορίζεται σε ποσό ίσο με το:

αα. Ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) μέχρι ποσό καθαρού εισοδήματος οχτακοσίων (800.000) δραχμών από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις που αποκτούν μισθωτοί γενικά, οι οποίοι προσφέρουν υπηρεσίες ή κατοικούν γιά έξι (6) τουλάχιστον μήνες μέσα στο έτος που απέκτησαν το εισόδημα αυτό, καθώς και συνταξιούχοι οι οποίοι κατοικούν μόνιμα για ολόκληρο το έτος στους νομούς Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου και Δωδεκανήσου, καθώς και σε περιοχή των νομών Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας, Πέλλης, Κιλκίς, Σερρών και Δράμας, η οποία περιλαμβάνεται σε ζώνη βάθους είκοσι (20) χιλιομέτρων από τη μεθοριακή γραμμή. Αν κάποια πόλη ή χωριό βρίσκεται κατά τμήμα μόνο μέσα στη ζώνη των είκοσι (20) χιλιομέτρων από τη μεθοριακή γραμμή, δικαίωμα του αφορολόγητου αυτού ποσού έχουν όσοι παρέχουν υπηρεσίες ή κατοικούν στην πόλη αυτή ή το χωριό.

ββ. Ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) μέχρι ποσό καθαρού εισοδήματος ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών από κύριες αποδοχές που αποκτούν αποκλειστικά από την άσκηση του επαγγέλματός τους οι συντάκτες οι οποίοι είναι μέλη της Ένωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Αθηνών, της Ένωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Μακεδονίας - Θράκης, της Ένωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Πελοποννήσου - Ηπείρου - Νήσων, της Ένωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας - Εύβοιας και της Ένωσης Συντακτών Περιοδικού Τύπου καθώς και οι δημοσιογράφοι που έχουν ασφαλιστική κάλυψη, ως δημοσιογράφοι, στα οικεία ασφαλιστικά ταμεία για πέντε (5) τουλάχιστον συνεχή έτη και ο χρόνος ασφάλισης βεβαιώνεται από τα ασφαλιστικά ταμεία, οι οποίοι εργάζονται στις εφημερίδες και στα περιοδικά, στη ραδιοφωνία και την τηλεόραση, στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων, στη Γενική Γραμματεία Τύπου και Πληροφοριών και στα γραφεία τύπου των κρατικών υπηρεσιών και δεν έχουν την ιδιότητα του μόνιμου δημόσιου υπαλλήλου, οι ηθοποιοί, καθώς και οι εκτελεστές μουσικών έργων των κρατικών ορχηστρών, των ορχηστρών της Εθνικής Λυρικής Σκηνής και της Ελληνικής Ραδιοφωνίας - Τηλεόρασης.

Το πρόσθετο αφορολόγητο ποσό της περίπτωσης αυτής δεν μπορεί να είναι συνολικά ανώτερο από το ποσό των επτακοσίων χιλιάδων (700.000) δραχμών κατά φορολογούμενο.

β) Για εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις, αφορολόγητο ποσό μέχρι ποσό καθαρού εισοδήματος τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) δραχμών για όσους ασχολούνται προσωπικά ή με τα μέλη της οικογένειάς τους και κατά κύριο επάγγελμα σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, έστω κι αυτοί χρησιμοποιούν και εργάτες. Για τις γεωργικές επιχειρήσεις, οι οποίες λειτουργούν με μορφή προσωπικής ή περιορισμένης ευθύνης εταιρείας ή κοινοπραξίας, δικαίωμα για το παραπάνω αφορολόγητο ποσό έχει κάθε ένας από τους εταίρους ή τα μέλη της κοινοπραξίας, εφόσον ασχολείται προσωπικά και κατά κύριο επάγγελμα σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Στην περίπτωση αυτή το αφορολόγητο ποσό δεν μπορεί να υπερβεί τις οχτακόσιες χιλιάδες (800.000) δραχμές συνολικά για όλα τα μέλη της Εταιρείας ή της κοινοπραξίας. Αν τα μέλη της Εταιρείας ή της κοινοπραξίας δικαιούνται, συνολικά, μεγαλύτερο αφορολόγητο ποσό, τούτο περιορίζεται αναλόγως.

γ) Για τα κέρδη από την πρωτογενή παραγωγή που διανέμονται με τη μορφή μερίσματος σε μέλη αγροτικού συνεταιρισμού με αντικείμενο την εκτέλεση βασικών εργασιών, την παραγωγή αλιευτικών και μελισσοκομικών προϊόντων, την καλλιέργεια και εκμετάλλευση γεωργικών εκτάσεων, καθώς και τη λειτουργία κτηνοτροφικών, πτηνοτροφικών ή σηροτροφικών εκμεταλλεύσεων, αφορολόγητο ποσό μέχρι ποσό μερίσματος τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) δραχμών για τα τακτικά μέλη του συνεταιρισμού, τα οποία απασχολούνται αυτοπροσώπως, επαγγελματικά και αποκλειστικά με τις πιο πάνω αγροτικές εργασίες του συνεταιρισμού και μέχρι ποσό μερίσματος εκατό χιλιάδων (100.000) δραχμών για τα λοιπά μέλη του συνεταιρισμού.

4. Τα αφορολόγητα ποσά, με δικαιολογητικά, του φορολουγούμενου και των προσώπων που συνοικούν μαζί του και τον βαρύνουν ορίζονται ως εξής:

α) Το ποσό των δαπανών για επισκευή και συντήρηση της κύριας και της δευτερεύουσας κατοικίας και ειδικότερα:

αα. Δαπάνες για εργασίες επισκευής και συντήρησης ηλεκτρικής και υδραυλικής εγκατάστασης, εγκατάστασης κεντρικής θέρμανσης, καθώς και για αγορά ηλεκτρολογικού υλικού, υδραυλικών ειδών, ειδών υγιεινής και σωμάτων κεντρικής θέρμανσης (καλοριφέρ).

ββ. Δαπάνες για εργασίες ελαιοχρωματιστών και για αγορά κάθε είδους χρωμάτων.

β) Το ποσό της δαπάνης για αγορά επίπλων, ηλεκτρικού και ηλιακού θερμοσίφωνα, ηλεκτρικής κουζίνας, ψυγείου, καταψύκτη, πλυντηρίου, απορροφητήρα, σκούπας, θερμάστρας, ηλεκτρικών θερμοπομπών (καλοριφέρ), καθώς και ηλεκτρικών μικροσυσκευών, συσκευών υγραερίου και θερμαστρών υγραερίου, πετρελαίου και στερεών καυσίμων, για την κατοικία του φορολογουμένου.

γ) Το ποσό της δαπάνης για εγκατάσταση, σύνδεση, επισκευή και συντήρηση των συσκευών της προηγούμενης περίπτωσης καθώς και των ηλεκτρονικών συσκευών της κατοικίας του φορολογουμένου.

δ) Το ποσό της δαπάνης για αγορά έτοιμων ενδυμάτων γενικά, για υπόδηση, καθώς και για την αγορά τσαντών και ειδών ταξιδίου των δύο συζύγων και των τέκνων τους τα οποία τους βαρύνουν. Εξαιρείται η δαπανη για την αγορά γουναρικών.

ε) Το ποσό της δαπάνης για επισκευή, συντήρηση και για ανταλλακτικά και εξαρτήματα των ιδιωτικής χρήσης επιβατικών αυτοκινήτων, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων, εφόσον δεν ανήκουν κατά κυριότητα, κατοχή ή χρήση σε πρόσωπο που τα χρησιμοποιεί κατά την άσκηση επιχείρησης ή ελευθέριου επαγγέλματος. Εξαιρείται η δαπάνη για την αγορά ραδιοφώνων, κασετοφώνων, ενισχυτών και ηχείων.

στ) Ποσοστό της δαπάνης του ενοικίου που καταβάλλεται ετησίως για κύρια κατοικία του φορολογουμένου και της οικογένειάς του οριζόμενο σε πενήντα τοις εκατό (50%) μέχρι το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) δραχμών και είκοσι τοις εκατό (20%) για το ποσό από εκατόν είκοσι χιλιάδες μιας δραχμής (120.001) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δραχμές. Τα ποσοστά αυτά προσαυξάνονται κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες για κάθε τέκνο που βαρύνει το φορολογούμενο κατά τις διατάξεις του άρθρου 7. Δε δικαιούνται το αφορολόγητο αυτό ποσό όσοι παίρνουν στεγαστικό επίδομα. Επίσης δικαιούται αφορολόγητο ποσό ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) μέχρι το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) δραχμών του ενοικίου που καταβάλλει ετησίως για κάθε τέκνο ο φορολογούμενος που μισθώνει κατοικία για την ικανοποίηση στεγαστικών αναγκών των τέκνων του που φοιτούν σε αναγνωρισμένα σχολεία ή σχολές του εσωτερικού, εφόσον αυτά τον βαρύνουν κατά τις διατάξεις του άρθρου 7 και εφόσον οι κατοικίες που μισθώνονται βρίσκονται στην πόλη ή το χωριό που έχει την έδρα της η σχολή ή το σχολείο που φοιτούν τα τέκνα του φορολογούμενου και αυτός ή τα τέκνα του αυτά δεν έχουν άλλη κατοικία σε αυτή την περιοχή. Η περιοχή της τέως Διοίκησης Πρωτεύουσας θεωρείται ως μία πόλη. Τα αφορολόγητα ποσά της περίπτωσης αυτής χορηγούνται μόνο όταν ο φορολογούμενος αναγράφει στις οικείες ενδείξεις της ετήσιας δήλωσης φόρου εισοδήματος τον αριθμό του φορολογικού μητρώου του εκμισθωτή ή τον αριθμό της ταυτότητάς του όταν δεν του έχει χορηγηθεί αριθμός φορολογικού μητρώου. Αν πρόκειται για εκμισθωτές που δεν κατοικούν ούτε διαμένουν στην Ελλάδα μπορεί να αναγράφεται ο αριθμός φορολογικού μητρώου ή ταυτότητας του πληρεξουσίου ή νόμιμου εκπροσώπου τους. Για τους ανήλικους εκμισθωτές, που δεν έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου ή ταυτότητας, αναγράφονται τα αντίστοιχα στοιχεία του προσώπου που έχει την επιμέλεια του ανηλίκου. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να χορηγεί τον αριθμό φορολογικού μητρώου η ταυτότητας του εκμισθωτή ή του ενοικιαστή κατά περίπτωση, ύστερα από αίτηση του προσώπου που είναι υπόχρεο για την αναγραφή του αριθμού στην ετήσια δήλωση φόρου εισοδήματος ή στα οικεία έντυπα που συνυποβάλλονται με αυτή.

ζ) Ποσό ίσο με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) μέχρι το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) δραχμών της ετήσιας δαπάνης για ενοίκιο θερινής κατοικίας ή για διαμονή του φορολογουμένου και της οικογένειάς του σε παραθεριστικά κέντρα ή εξοχές. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές για κάθε τέκνο που τον βαρύνει κατά τις διατάξεις του άρθρου 7.

η) Ποσό ίσο με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) μέχρι το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) δραχμών της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος για ασφάλιστρα ζωής ή θανάτου ή για κάλυψη κινδύνων από τυχαία γεγονότα, που αφορούν αυτόν προσωπικά ή τον άλλον σύζυγο ή τα τέκνα του τα οποία τον βαρύνουν κατά τις δια-

τάξεις του άρθρου 7.

θ) Ποσό ίσο με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) μέχρι το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) δραχμών της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλεται για κάθε τέκνο που βαρύνει το φορολογούμενο σε νηπιαγωγεία ή παιδικούς ή βρεφονηπιακούς σταθμούς για τη φύλαξή τους, καθώς και για δίδακτρα για την παρακολούθηση φροντιστηρίων ξένων γλωσσών ή μαθημάτων οποιασδήποτε εκπαιδευτικής βαθμίδας της δημόσιας εκπαίδευσης, ωδείων, μπαλέτων και γυμναστηρίων.

Το σύνολο των αφορολόγητων ποσών της παραγράφου αυτής δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών αν πρόκειται για φορολογούμενο χωρίς σύζυγο ή των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών αν πρόκειται για φορολογούμενο με σύζυγο, προσαυξανόμενο κατά εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές για κάθε τέκνο που βαρύνει το φορολογούμενο κατά τις διατάξεις του άρθρου 7. Το συνολικό αυτό αφορολόγητο ποσό μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύψος του φορολογούμενου εισοδήματος του κάθε ενός όπως αυτά δηλώθηκαν με την αρχική δήλωσή τους ή αν δεν έχει υποβληθεί δήλωση όπως αυτά προσδιορίζονται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

5. Τα προσωπικά αφορολόγητα ποσά, με δικαιολογητικά, του φορολογουμένου ορίζονται ως εξής:

α) Το συνολικό ποσό των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του φορολογουμένου και των λοιπών προσώπων που συνοικούν με αυτόν τον βαρύνουν, τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 7. Ως έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης θεωρούνται μόνο: αα) Οι αμοιβές που καταβάλλονται για ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις, γενικά, στις στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ακτινολογικές και μικροβιολογικές εξετάσεις, καθώς και η δαπάνη για οδοντοθεραπεία και οδοντοπροσθετική, ββ) τα έξοδα νοσηλείας, που καταβάλλονται σε νοσηλευτικά ιδρύματα ή ιδιωτικές κλινικές, στα οποία περιλαμβάνονται και τα έξοδα για φαρμακευτική περίθαλψη στο νοσοκομείο ή στην κλινική, γγ) οι αμοιβές που καταβάλλονται σε νοσοκόμο, για την παροχή υπηρεσιών σε ασθενή, κατά τη νοσηλεία του σε νοσοκομείο ή κλινική ή στο σπίτι, δδ) η δαπάνη για την αντικατάσταση μελών του σώματος με τεχνητά μέλη καθώς και η δαπάνη για την αγορά ή τοποθέτηση στο σώμα του ασθενούς οργάνων, τα οποία είναι αναγκαία για τη φυσιολογική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού, εε) τα έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης των τέκνων που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων πενήντα χιλιάδων (350.000) δραχμών και πάσχουν από ανίατο νόσημα, καθώς επίσης και με τις ίδιες προϋποθέσεις η δαπάνη για την περίθαλψη με οποιοδήποτε τρόπο των τυφλών, κωφαλάλων ή διανοητικά καθυστερημένων τέκνων του φορολογουμένου, όπως και η δαπάνη τους για δίδακτρα ή τροφεία που καταβάλλονται για αυτά τα τέκνα σε ειδικές για την πάθησή τους σχολές ή θεραπευτήρια, στστ) ποσό ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) της δαπάνης που καταβάλλεται σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων, οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του οικείου νόμου που ισχύει κάθε φορά.

β) Το συνολικό ετήσιο ποσό που επιδικάζεται ή συμφωνείται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και καταβάλλεται λόγω διατροφής στο σύζυγο ή στη σύζυγο ή τα ανήλικα τέκνα. Επίσης το ποσό που επιδικάζεται και καταβάλλεται λόγω διατροφής στα ενήλικα τέκνα.

γ) Το συνολικό ποσό των εισφορών που καταβάλλονται από το φορολογούμενο σε ταμεία ασφάλισής του, εφόσον η καταβολή τους είναι υποχρεωτική από το νόμο, καθώς και το ποσό των καταβαλλόμενων εισφορών στις περιπτώσεις προαιρετικής ασφάλισής του σε ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο.

δ) Η αξία των ακινήτων που μεταβιβάζονται, καθώς και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από το φορολογούμενο λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του Κράτους, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό, καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων. Η αξία των ακινήτων καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του Ν. 1249/1982 (ΦΕΚ/Α'43) ή ύστερα από εκτίμηση που ενεργείται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις για τη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων, στις περιοχές που δεν ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων. Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από το φορολογούμενο λόγω δωρεάς προς τα κοινωφελή ιδρύματα, τα μη κερδοσκοπικού χαραχτήρα σωματεία που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης και χορηγούν υποτροφίες, τις Ιερές Μονές του Άγιου Όρους, και όταν τα ποσά αυτά υπερβαίνουν τις πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές ετησίως, εφόσον κατατίθενται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Επίσης, ποσό ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) των χρηματικών ποσών που καταβάλλονται από το φορολογούμενο λόγω δωρεάς, η οποία δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού οικογενειακού εισοδήματος που δηλώθηκε, σε ημεδαπά νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου και σε οποιοδήποτε αθλητικό σωματείο που έχει συσταθεί νόμιμα και είναι αναγνωρισμένο από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, εφόσον οι δωρεές αυτές προορίζονται για την καλλιέργεια και ανάπτυξη των ερασιτεχνικών τους τμημάτων. Τα χρηματικά αυτά ποσά των δωρεών δεν πρέπει να έχουν εκπέσει με βάση άλλη διάταξη του παρόντος.

ε) Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλλονται από το φορολογούμενο για: αα. στεγαστικά δάνεια που χορηγούνται από τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα Ταχυδρομικά Ταμιευτήρια και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, ββ. χρέη προς το Δημόσιο από φόρο κληρονομίας, δωρεάς και γονικής παροχής που οφείλονται από αυτόν, γγ. προκαταβολές που χορηγούνται από τα Ταμεία Αλληλοβοήθειας Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, κατά τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ. 398/1974 (ΦΕΚ - Α' 116), για απόκτηση στέγης από τους βοηθηματούχους, δδ. δάνεια που έχουν συναφθεί από τράπεζες ή άλλους πιστωτικούς οργανισμούς ή από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, εφόσον αποδεικνύεται η διάθεση των χρημάτων του δανείου αυτού μέσα σε ένα έτος από τη σύναψή του για την αγορά περιουσιακού στοιχείου, το οποίο δεν αποτελεί πάγιο στοιχείο ή αντικείμενο της επιχειρηματικής ή επαγγελματικής δραστηριότητάς του ή για τη συμμετοχή του φορολογουμένου σε επιχείρηση και εφόσον από την εκμετάλλευση του περιουσιακού στοιχείου ή τη συμμετοχή του στην επιχείρηση προκύπτει εισόδημα κατά την κρίσιμη διαχειριστική περίοδο το οποίο φορολογείται με τις διατάξεις του παρόντος. Το αφορολόγητο ποσό για τους τόκους αυτής της υποπερίπτωσης δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό του εισοδήματος, που προκύπτει από το περιουσιακό στοιχείο που αγοράστηκε ή από τη συμμετοχή του φορολογουμένου στην επιχείρηση, και φορολογείται.

Το συνολικό αφορολόγητο ποσό για τόκους που καταβάλλονται από το φορολογούμενο δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι ανώτερο από το πενήντα τοις εκατό (50%) του δηλούμενου συνολικού οικογενειακού εισοδήματος. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τόκους δανείων για απόκτηση πρώτης κατοικίας.

στ) Ποσό μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές για έξοδα κηδείας του συζύγου ή της συζύγου και των προσώπων που συνοικούν με το φορολογούμενο και τον βαρύνουν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7, εφόσον τα πρόσωπα αυτά δεν αφήνουν κανένα περιουσιακό στοιχείο. Ως έξοδα κηδείας θεωρούνται οι δαπάνες που καταβάλλονται για την τελετή και την ταφή του νεκρού, εκτός από τις δαπάνες για την κατασκευή του τάφου.

ζ) Το ποσό της δαπάνης που καταβάλλεται από μισθωτό ή συνταξιούχο ως ετήσια συνδρομή ή ως δικαίωμα εγγραφής σε επαγγελματικούς συλλόγους και επιμελητήρια και για συνδρομή σε επαγγελματικά περιοδικά μέχρι το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) δραχμών ετησίως. Το αφορολόγητο αυτό ποσό δεν το δικαιούται όσοι παίρνουν επίδομα βιβλιοθήκης.

η) Το ποσό της κράτησης που βαρύνει το μισθό ή τη σύνταξη του μισθωτού ή συνταξιούχου, εφόσον αυτή καταβάλλεται στις συνδικαλιστικές οργανώσεις που λειτουργούν σύμφωνα με το νόμο, καθώς και τα ποσά που κατατίθενται από τα πρόσωπα αυτά σε λογαριασμούς που έχουν ανοιχθεί σε Τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα, στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εφόσον, στις περιπτώσεις αυτές, το προϊόν που σχηματίζεται διατίθεται αποκλειστικά στην ημεδαπή, σε συνεργασία με δημόσιες υπηρεσίες, για την αρωγή σεισμοπαθών ή πλημμυροπαθών ή δωρίζεται αυτούσιο ή σε είδος στο Δημόσιο, σε νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου και σε ιερούς ναούς για την αποκατάσταση ή την παροχή βοήθειας σε σεισμοπαθείς ή πλημμυροπαθείς.

6. Για τη σύζυγο η οποία έχει εισόδημα, το αφορολόγητο για αυτή ποσό των παραγράφων 1 και 2 αποτελείται από το δικό της αφορολόγητο ποσό και τα αφορολόγητα ποσά για τα τέκνα της από προηγούμενο γάμο, για τα χωρίς γάμο τέκνα της, για τους ανιόντες αυτής, τους αδελφούς και τις αδελφές που είναι άγαμοι ή διαζευγμένοι ή τελούν σε κατάσταση χηρείας εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία, καθώς και για τους ανήλικους ορφανούς από πατέρα και μητέρα συγγενείς της μέχρι τον τρίτο βαθμό.

7. Όταν οι σύζυγοι υποχρεούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5, να υποβάλλουν κοινή δήλωση καθώς και όταν λόγω θανάτου

του ενός από τους συζύγους υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις, αν ο ένας από τους συζύγους δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα ή αυτό είναι κατώτερο από το άθροισμα των αφορολόγητων ποσών που αφορούν τις δαπάνες των παραγράφων 3 και 5, το άθροισμα αυτών ή η διαφορά που προκύπτει δεν προστίθεται στα αφορολόγητα ποσά του άλλου συζύγου. Κατεξαίρεση, στις περιπτώσεις αυτές προστίθενται στα αφορολόγητα ποσά του άλλου συζύγου τα αφορολόγητα ποσά που αφορούν:

α) Τα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του ενός συζύγου και των λοιπών προσώπων που συνοικούν μαζί του και τον βαρύνουν κατά τις διατάξεις του άρθρου 7.

β) Τις εισφορές που καταβάλλονται από τον ένα σύζυγο σε ταμεία ασφάλισης λόγω συμμετοχής του σε επιχείρηση στην οποία συμμετέχει και ο άλλος σύζυγος και μέχρι το ποσό του εισοδήματός του που σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 προστίθεται στα εισοδήματα του άλλου συζύγου για να φορολογηθεί.

γ) Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων των υποπεριπτώσεων αα', ββ' και γγ' της περίπτωσης ε' της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού.

8. Αν ο ένας από τους συζύγους δεν έχει εισόδημα φορολογούμενο ή αυτό που έχει είναι κατώτερο από το άθροισμα των αφορολόγητων ποσών των παραγράφων 1, 2 και 4, που αφορούν αυτόν προσωπικά και τα πρόσωπα που κατά τις διατάξεις του άρθρου 7 τον βαρύνουν, τότε ολόκληρο το ποσό αυτών ή η διαφορά προστίθεται στα αφορολόγητα ποσά του άλλου συζύγου.

Αν το συνολικό αφορολόγητο ποσό του ενός συζύγου είναι ανώτερο από το φορολογούμενο εισόδημά του, η διαφορά που προκύπτει και μέχρι το άθροισμα των αφορολόγητων ποσών των παραγράφων 1, 2 και 4, και των περιπτώσεων α', β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου προστίθεται στα αφορολόγητα ποσά του άλλου συζύγου.

9. Το αφορολόγητο ποσό για έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 7, τα οποία συνοικούν με το φορολογούμενο και παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία, στην περίπτωση κατά την οποία έχουν αποκτήσει ετήσιο εισόδημα πάνω από τριακόσιες πενήντα χιλιάδες (350.000) δραχμές, κατά το ποσό που τα έξοδα αυτά υπερβαίνουν το πραγματικό φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο ετήσιο καθαρό εισόδημα των προσώπων αυτών, προστίθεται στο αφορολόγητο ποσό του φορολογουμένου τον οποίο βαρύνουν. Αν αυτός δεν έχει εισόδημα ή το εισόδημά του είναι κατώτερο από το άθροισμα των δαπανών των παραγράφων 3 και 5, το ποσό αυτό προστίθεται στο αφορολόγητο ποσό του άλλου συζύγου.

10. Όσοι κατοικούν στην αλλοδαπή και αποκτούν εισόδημα από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα δε δικαιούνται τα αφορολόγητα ποσά των παραγράφων 1 έως και 4. Επίσης, δαπάνες που γίνονται στην αλλοδαπή δεν αναγνωρίζονται ως αφορολόγητο ποσό εκτός από τα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης.

Αν προκύπτει εισόδημα σε περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομίας, επιδικίας ή μεσεγγύησης δεν υπολογίζονται αφορολόγητα ποσά.

11. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα αγαθά και υπηρεσίες καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την αναγνώριση της συνδρομής των προϋποθέσεων για τον υπολογισμό των αφορολόγητων ποσών που ορίζονται από το άρθρο αυτό. Επίσης, με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται για την απόδειξη του ποσοστού της αναπηρίας. Με τις αποφάσεις των προηγούμενων εδαφίων ορίζεται επίσης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

12. Το συνολικό αφορολόγητο ποσό των παραγράφων 1 έως και 4 τιμαριθμοποιείται κάθε έτος, σύμφωνα με το δείκτη τιμών καταναλωτή, με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το ποσοστό της τιμαριθμοποίησης προσαυξάνει τα αφορολόγητα ποσά χωρίς δικαιολογητικά ή το ανώτατο όριο των αφορολόγητων ποσών με δικαιολογητικά ή κατανέμεται στα αφορολόγητα αυτά ποσά. Κατά την τιμαριθμοποίηση τα αφορολόγητα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα.

Άρθρο 9.

Υπολογισμός και καταβολή του φόρου.

1. Το συνολικό καθαρό εισόδημα του φορολογουμένου αποτελεί το φορολογούμενο εισόδημά του, το οποίο υποβάλλεται σε φόρο με βάση την ακόλουθη κλίμακα:

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής (%)	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο εισοδήματος	Σύνολο φόρου
300.000	18	54.000	300.000	54.000
400.000	21	84.000	700.000	138.000
400.000	24	96.000	1.100.000	234.000
400.000	28	112.000	1.500.000	346.000
500.000	33	165.000	2.000.000	511.000
500.000	38	190.000	2.500.000	701.000
900.000	43	387.000	3.400.000	1.088.000
1.300.000	49	637.000	4.700.000	1.725.000
Υπερβάλλον	50			

Τα κλιμάκια εισοδήματος της κλίμακας της παραγράφου αυτής τιμαριθμοποιούνται κάθε έτος, σύμφωνα με το δείκτη τιμών καταναλωτή με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά την τιμαριθμοποίηση τα ποσά των κλιμακίων στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα.

2. Το ποσό του φόρου που κατά την κλίμακα της προηγούμενης παραγράφου προκύπτει για το συνολικό καθαρό εισόδημα του φορολογουμένου, μειώνεται με το φόρο που με βάση την ίδια κλίμακα προκύπτει για το συνολικό αφορολόγητο ποσό του, το οποίο προσδιορίζεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 8. Το υπόλοιπο αποτελεί το φόρο που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα του φορολογουμένου. Στην περίπτωση που προκύπτει πιστωτικό ποσό αυτό δεν επιστρέφεται, ούτε συμψηφίζεται,

3. Αν στο φορολογούμενο εισόδημα από κινητές αξίες ή από κέρδη μεριδίων εταιρειών περιορισμένης ευθύνης ή από κέρδη ετερόρρυθμων εταίρων, το εισόδημα αυτό υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο ο οποίος ορίζεται σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%). Επίσης, αν στο φορολογούμενο εισόδημα που περιλαμβάνεται και εισόδημα από ακίνητα, εκτός από το εισόδημα προέρχεται από ιδιοκατοίκηση και εκμίσθωση οικοδομών οι οποίες χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, το καθαρό ποσό του εισοδήματος αυτού υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο με βάση την ακόλουθη κλίμακα:

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής (%)	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο καθαρού εισοδήματος από ακίνητα	Σύνολο φόρου
100.000	—	—	100.000	—
100.000	2	2.000	200.000	2.000
200.000	3	6.000	400.000	8.000
Υπερβάλλον	4	—		

Το ποσό του συμπληρωματικού φόρου αυτής της παραγράφου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα, σύμφωνα με την παράγραφο 2.

4. Ειδικά, ο φόρος στις αμοιβές που αποκτούν οι αξιωματικοί του εμπορικού ναυτικού και το ιπτάμενο προσωπικό της πολιτικής αεροπορίας από την παροχή υπηρεσιών σε εμπορικά πλοία ή σε αεροσκάφη, κατά περίπτωση, υπολογίζεται ως εξής: α) Στις αμοιβές που καταβάλλονται από τον εργοδότη σε ξένο νόμισμα, με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), β) στις αμοιβές που καταβάλλονται από τον εργοδότη σε δραχμές, με συντελεστή τρία τοις εκατό (3%). Αν ο φόρος που εξευρίσκεται με αυτό τον τρόπο είναι ανώτερος από το φόρο που προκύπτει με βάση τις παραγράφους 1 και 2, το επιπλέον ποσό φόρου επιστρέφεται, ύστερα από την υποβολή στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της σχετικής ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος από το δικαιούχο.

5. Για να εξευρεθεί ο φόρος που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα των αξιωματικών του εμπορικού ναυτικού και του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας, σε περίπτωση που τα πρόσωπα αυτά αποκτούν εκτός από τις αμοιβές τους για τις υπηρεσίες τους σε εμπορικά πλοία ή ως ιπτάμενοι, αντίστοιχα, και εισοδήματα από τις κατηγορίες Α' έως ΣΤ' του άρθρου 4 του παρόντος, το ποσό του φόρου που αναλογεί με βάση τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου αθροίζεται με το ποσό του φόρου που αναλογεί επιμεριστικά στα άλλα εισοδήματα του υπόχρεου. Για την εξεύρεση του φόρου που αναλογεί επιμεριστικά στα άλλα εισοδήματα του υπόχρεου επιμερίζεται ο φόρος που προκύπτει στο συνολικό εισόδημά του, με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού, ανάλογα με τα ποσά των αμοιβών του, ως αξιωματικού των εμπορικών πλοίων ή ως ιπτάμενου προσωπι-

κού της πολιτικής αεροπορίας και των εισοδημάτων του από τις κατηγορίες Α' έως ΣΤ'.

6. Από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα εκπίπτουν:

α) Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 44 και 46 έως 49 στο εισόδημα που υπόκειται σε φόρο μέσα στο ίδιο οικονομικό έτος.

β) Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτήν μέχρι όμως το ποσό του φόρου που αναλογεί για αυτό το εισόδημα στην Ελλάδα.

Για την εξεύρεση του ποσού αυτού του φόρου, το ποσό του φόρου που προκύπτει στην Ελλάδα στο συνολικό εισόδημα ύστερα από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, μειώνεται κατά το ποσό που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 10 και μερίζεται, ανάλογα με τα δύο τμήματα του εισοδήματος στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή.

Εάν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από τον οφειλόμενο φόρο, η επιπλέον διαφορά επιστρέφεται.

7. Ο φόρος που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα ή το υπόλοιπο που απομένει μετά τις εκπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, καταβάλλεται σε τέσσερις (4) ίσες διμηνιαίες δόσεις μέσα στους μήνες Μάιο, Ιούλιο, Σεπτέμβριο και Νοέμβριο του οικείου οικονομικού έτους και μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα των μηνών αυτών. Αν το συνολικό ποσό της οφειλής η οποία προκύπτει με βάση την αρχική δήλωση του υποχρέου είναι μέχρι το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) δραχμών, για τον ίδιο και για τη σύζυγό του, αθροιστικά λαμβανόμενο, τούτο μπορεί να καταβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα για τις δημόσιες υπηρεσίες, του μήνα Σεπτεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους. Αν ο φόρος βεβαιώνεται κατά τη διάρκεια του οικείου οικονομικού έτους μετά τη λήξη της προθεσμίας καταβολής μιας από τις δόσεις που ορίζονται από την παράγραφο αυτή, τότε οι ληξιπρόθεσμες δόσεις καταβάλλονται μέσα στην προθεσμία καταβολής της διμηνιαίας δόσης που ακολουθεί το μήνα στον οποίο βεβαιώνεται ο φόρος, και οι υπόλοιπες στις προθεσμίες που ορίζονται στην παράγραφο αυτή. Αν για οποιοδήποτε λόγο ο φόρος βεβαιώνεται μετά το μήνα Νοέμβριο του οικείου οικονομικού έτους, ο φόρος καταβάλλεται σε δύο (2) ίσες μηνιαίες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου από τη βεβαίωση του φόρου μήνα και η άλλη μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου μήνα.

8. Αν ο οφειλόμενος, με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση, φόρος καταβάλλεται εφάπαξ μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης όπως αυτές ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, παρέχεται έκπτωση δέκα τοις εκατό (10%) στο συνολικό ποσό του φόρου και των λοιπών συμβεβαιούμενων με αυτόν οφειλών. Αν η βεβαίωση ενεργείται ύστερα από το μήνα Νοέμβριο του οικείου οικονομικού έτους, παρέχεται έκπτωση πέντε τοις εκατό (5%) στην εφάπαξ καταβολή της οφειλής μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης, μόνο όταν αυτή προέρχεται από εμπρόθεσμη δήλωση και η βεβαίωση γίνει μέχρι το μήνα Οκτώβριο του επόμενου οικονομικού έτους.

9. Ο φορολογούμενος μπορεί να καταβάλλει μέχρι και το μήνα Δεκέμβριο του οικείου οικονομικού έτους το συνολικό ποσό της οφειλής του, που προκύπτει με βάση την εμπρόθεσμη αρχική δήλωσή του εφόσον το ποσό αυτό είναι μέχρι δύο χιλιάδες (2.000) δραχμές. Πιστωτικό ποσό φόρου μικρότερο από τριακόσιες (300) δραχμές δεν επιστρέφεται.

10. Αν υποβληθεί τροποποιητική δήλωση, διαγράφεται το ποσό της οφειλής που βεβαιώθηκε με βάση την προηγούμενη εκκαθάριση της οικείας δήλωσης του υποχρέου και γίνεται νέα εκκαθάριση και βεβαίωση του ποσού που προκύπτει. Κατά την εφαρμογή αυτής της διάταξης παρέχεται έκπτωση ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) ή πέντε τοις εκατό (5%) κατά περίπτωση στο σύνολο της νέας οφειλής, εφόσον αυτή είναι μικρότερη από την αρχική και ο υπόχρεος κατέβαλε την αρχική οφειλή με παρόμοια έκπτωση ή κατέβαλε ποσό της αρχικής οφειλής που καλύπτει το ενενήντα τοις εκατό (90%) ή ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) κατά περίπτωση της νέας οφειλής. Όταν το ποσό της νέας οφειλής είναι μεγαλύτερο από την αρχική οφειλή, παρέχεται έκπτωση ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) ή πέντε τοις εκατό (5%) κατά περίπτωση μόνο για ποσό ίσο με το ποσό της αρχικής οφειλής, εφόσον αυτό καταβλήθηκε με έκπτωση ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) ή πέντε τοις εκατό (5%) κατά περίπτωση.

Άρθρο 10.
Μείωση φόρου. Επιδότηση ενοικίου κύριας κατοικίας των μισθωτών και των συνταξιούχων.

1. Από το φόρο που προκύπτει κατά το άρθρο 9 στο εισόδημα των μισθωτών και των συνταξιούχων αφαιρείται το μισό της θετικής διαφοράς που προκύπτει μετά την αφαίρεση από το ετήσιο ποσό που καταβλήθηκε για ενοίκιο της κύριας οικογενειακής κατοικίας του δικαιούχου του ποσού που αντιστοιχεί στο δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του φορολογούμενου και απαλλασσόμενου εισοδήματος το οποίο αποκτήθηκε από τον υπόχρεο, τη σύζυγό τους, καθώς και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7.

2. Οι δικαιούχοι που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν, αντί για τη μείωση του φόρου που ορίζεται σε αυτή, το αφορολόγητο ποσό που ορίζεται στην περίπτωση στ', της παραγράφου 4 του άρθρου 8. Αν σε αυτούς τους δικαιούχους καταβάλλεται στεγαστικό επίδομα μικρότερο από τη μείωση του φόρου που προκύπτει, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, καταβάλλεται σε αυτούς η διαφορά.

3. Για την εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 1 λαμβάνεται υπόψη ποσό καταβαλλόμενου ενοικίου, ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση του δικαιούχου, ως εξής:

α) Μέχρι τις εκατόν σαράντα χιλιάδες (140.000) δραχμές, αν πρόκειται για άγαμους, χήρους ή διαζευγμένους χωρίς παιδιά,

β) μέχρι τις εκατόν εβδομήντα χιλιάδες (170.000) δραχμές, αν πρόκειται για έγγαμους χωρίς παιδιά ή άγαμους και χήρους με ένα παιδί, καθώς και διαζευγμένους με ένα παιδί, εφόσον όμως τους έχει ανατεθεί η επιμέλεια των παιδιών τους,

γ) μέχρι τις διακόσιες δέκα χιλιάδες (210.000) δραχμές, αν πρόκειται για εγγάμους με ένα παιδί.

Τα ποσά που ορίζονται στις πιο πάνω β' και γ' περιπτώσεις προσαυξάνονται κατά σαράντα χιλιάδες (40.000) δραχμές για το δεύτερο και κάθε ένα από τα επόμενα παιδιά.

Αν το ποσό του καταβαλλόμενου ενοικίου υπερβαίνει το ανώτατο όριο του ενοικίου που ορίζεται στην παράγραφο αυτή, για την εφαρμογή του άρθρου αυτού ως ποσό της μείωσης της παραγράφου 1 λαμβάνεται το τυχόν θετικό ποσό που θα προκύψει, αν στο ποσοστό 10% της διαφοράς μεταξύ του ενοικίου που καταβλήθηκε και του ανώτατου ορίου του ενοικίου, προστεθεί το ήμισυ της αλγεβρικής (θετικής ή αρνητικής) διαφοράς μεταξύ του ετήσιου ποσού και καταβλήθηκε για το ενοίκιο της κύριας οικογενειακής κατοικίας του δικαιούχου, το οποίο περιορίζεται στο ανώτατο όριο ενοικίου ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση του δικαιούχου, και του δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του φορολογούμενου και απαλλασσόμενου εισοδήματος το οποίο αποκτήθηκε από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

4. Το ποσό της μείωσης, η οποία προκύπτει με βάση τις παραγράφους 1 και 3, δεν μπορεί να υπερβεί τις εκατόν τριάντα χιλιάδες (130.000) δρχ. το έτος ή τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) δρχ. το έτος για τους δικαιούχους που έχουν από τέσσερα παιδιά και πάνω.

5. Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου λαμβάνονται υπόψη τα παιδιά που βαρύνουν τους δικαιούχους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7.

6. Η μείωση αυτή παρέχεται εφόσον ο φορολογούμενος ή, αν πρόκειται για έγγαμους, και οι δύο σύζυγοι, καθώς και τα πρόσωπα που συνοικούν με αυτούς και τους βαρύνουν:

α) Αποκτούν αποκλειστικά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες ή συντάξεις μέχρι το ποσό του ενός εκατομμυρίου εξακοσίων πενήντα χιλιάδων (1.650.000) δρχ. Για την εφαρμογή αυτών των διατάξεων, το εισόδημα από διατροφή που αποκτά πρόσωπο που συνοικεί με το φορολογούμενο δεν επηρεάζει τη θεμελίωση αυτού του δικαιώματός του.

β) δεν έχουν δικαίωμα κυριότητας, επικαρπίας, χρήσης, οίκησης ή νομής σε διαμέρισμα ή οικία ή σε αστικό οικοδόμημα, γενικώς σε πόλη με πληθυσμό πάνω από πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους ή σε περιοχή που χαρακτηρίζεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία ως τουριστικός τόπος ανεξάρτητα από τον πληθυσμό της. Ειδικά, προκειμένου για τους συνταξιούχους ΟΓΑ, εφόσον αυτοί δεν έχουν δικαίωμα κυριότητας, επικαρπίας, χρήσης, οίκησης ή νομής σε διαμέρισμα ή οικία ή σε αστικό οικοδόμημα γενικά σε οποιαδήποτε περιοχή της χώρας, ανεξάρτητα από τον πληθυσμό της,

γ) δεν είχαν δηλωθεί ως προστατευόμενα μέλη από άλλο φορολογούμενο με την ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος των δύο ετών που προηγούνται, κάθε φορά, του οικείου οικονομικού έτους.

7. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται ανάλογα και για εκείνους που είναι άνεργοι. Για την εφαρμογή αυτών των διατάξεων ως άνεργοι θεωρούνται εκείνοι που, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, έχουν τις προϋποθέσεις επιδότησης λόγω ανεργίας και κατά το κρίσιμο ημερολογιακό έτος παρέμειναν χωρίς εργασία, καθώς και εκείνοι που δεν έπαιρναν επίδομα ανεργίας, λόγω λήξης του χρόνου επι-

δότησής τους, αλλά παραμένουν χωρίς εργασία και είναι εγγεγραμμένοι στα οικεία μητρώα ανέργων.

8. Οι διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που η μίσθωση του ακινήτου έχει συναφθεί μεταξύ προσώπων που είναι συγγενείς πρώτου βαθμού ή ο δικαιούχος είναι μισθωτός και αποκτά εισόδημα από την παροχή εξαρτημένης εργασίας σε πρόσωπο με το οποίο είναι συγγενής πρώτου βαθμού ή το ποσό της διαφοράς που προκύπτει κατά την παράγραφο 1 είναι κατώτερο από χίλιες (1.000) δραχμές.

9. Αν στο εισόδημα των δικαιούχων δεν προκύπτει φόρος ή αν το ποσό του φόρου που αναλογεί με βάση το άρθρο 9 είναι μικρότερο από τη μείωση που ορίζεται στην παράγραφο 1, ολόκληρο το ποσό αυτής της μείωσης ή η διαφορά που απομένει, κατά περίπτωση, επιστρέφεται στους δικαιούχους κατά την εκκαθάριση των ετήσιων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος του οικείου οικονομικού έτους που υποβάλλονται από αυτούς».

10. Όσοι κατοικούν στο εξωτερικό, καθώς και οι αλλοδαποί που διαμένουν στην Ελλάδα και αποκτούν εισόδημα από μισθούς ή συντάξεις δε δικαιούνται τη μείωση του φόρου που ορίζεται στην παράγραφο 1.

11. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η διαδικασία, τα δικαιολογητικά για την αναγνώριση της συνδρομής των προϋποθέσεων που απαιτούνται για τη διενέργεια της μείωσης και της επιδότησης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου.

Άρθρο 11.

Αυτοτελής φορολόγηση ειδικών περιπτώσεων.

1. Φορολογείται αυτοτελώς λογιζόμενο ως εισόδημα:

α) Με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) κάθε κέρδος ή ωφέλεια που προέρχεται από τη μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου ή ολόκληρης επιχείρησης με τα άυλα στοιχεία αυτής, όπως αέρας, επωνυμία, σήμα, προνόμια κ.τ.λ.

β) Με συντελεστή τριάντα τοις εκατό (30%) κάθε κέρδος ή ωφέλεια που προέρχεται από την εκχώρηση ή μεταβίβαση αυτοτελώς κάθε δικαιώματος γενικά το οποίο είναι συναφές με την άσκηση της επιχείρησης ή του επαγγέλματος, όπως του δικαιώματος της μίσθωσης ή υπομίσθωσης ή του προνομίου ή του διπλώματος ευρεσιτεχνίας και άλλων παρόμοιων δικαιωμάτων, καθώς και της άδειας κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων ή μοτοσυκλετών δημόσιας χρήσης που μεταβιβάζονται. Με εκχώρηση εξομοιώνεται και η παραίτηση από μισθωτικά δικαιώματα.

Ο φόρος αυτός παρακρατείται από τον υπόχρεο για την καταβολή του κέρδους ή της ωφέλειας κατά την πίστωση ή την καταβολή αυτών στο δικαιούχο.

2. Η αποζημίωση που καταβάλλεται στους εργαζόμενους με βάση μηνιαίο μισθό, σύμφωνα με το ν. 2112/1920 (ΦΕΚ-Α/67) και το άρθρο 94 του ν.δ. 3026/1954 (ΦΕΚ-Α'235), όπως ισχύουν, κατά το τμήμα της το οποίο αντιστοιχεί στο πολλαπλάσιο των εξήντα χιλιάδων (60.000) δραχμών το μήνα, δε θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και δεν υπόκειται σε φόρο. Το υπόλοιπο τμήμα της αποζημίωσης φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) και ο φόρος που προκύπτει παρακρατείται κατά την πληρωμή της.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 37, οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται αναλόγως και για κάθε εφάπαξ αποζημίωση, που παρέχεται από οποιοδήποτε φορέα και για οποιοδήποτε λόγο διακοπής της σχέσης η οποία συνδέει το φορέα με το δικαιούχο της αποζημίωσης.

Όταν το ποσό της αποζημίωσης που υπόκειται σε φόρο, σύμφωνα με τα παραπάνω εδάφια υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές, το πάνω από το ποσό αυτό τμήμα της υπόκειται σε φόρο με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) που παρακρατείται κατά την πληρωμή της.

3. Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στους ποδοσφαιριστές, καθώς και τους άλλους αμειβόμενους αθλητές, κατά περίπτωση, από τις ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρείες ή τα αναγνωρισμένα αθλητικά σωματεία, κατά την υπογραφή του συμβολαίου μετεγγραφής ή την ανανέωση του συμβολαίου συνεργασίας, φορολογούνται αυτοτελώς, με συντελεστή φόρου δέκα τοις εκατό (10%), πλέον εισφοράς ΟΓΑ δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ποσό του φόρου. Τα ποσά φόρου και εισφοράς ΟΓΑ στο φόρο, που προκύπτουν, παρακρατούνται κατά την πληρωμή. Για την απόδοση της εισφοράς ΟΓΑ της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 51.

4. Η νόμιμη αμοιβή όσων ασχολούνται ατομικώς με την ανέγερση οικοδομών προς πώληση, εφόσον αυτοί με την ιδιότητά τους ως αρχιτέκτονες ή πολιτικοί μηχανικοί ή μηχανολόγοι ή ηλεκτρολόγοι μηχανικοί εκπόνησαν μερικώς ή ολικώς τη μελέτη ή επέβλεψαν την εκτέλεση των εργασιών του οικοδομικού έργου, θεωρείται ότι αποκτάται στο ημερολογιακό έτος που πραγματοποιείται η πρώτη πώληση από το ακίνητο και φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), πλέον εισφοράς Ο.Γ.Α. δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ποσό του φόρου. Ο φόρος αυτός υπολογίζεται στη νόμιμη αμοιβή μειωμένη κατά δέκα τοις εκατό (10%) και καταβάλλεται με δήλωση που υποβάλλεται μέσα στο μήνα Ιανουάριο κάθε χρόνου.

5. Αν ο αρχιτέκτονας ή πολιτικός μηχανικός ή μηχανολόγος ή ηλεκτρολόγος μηχανικός, ο οποίος αναλαμβάνει τη σύνταξη της μελέτης ή την επίβλεψη ανέγερσης οικοδομής, συμμετέχει στην επιχείρηση που αναλαμβάνει την ανέγερση και πώληση της οικοδομής, την οποία αφορά η μελέτη ή η επίβλεψη, επιβάλλεται σε βάρος της επιχείρησης φόρος εισοδήματος, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ακαθάριστο ποσό της νόμιμης αμοιβής, ανεξάρτητα από κάθε άλλη επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της επιχείρησης από φόρο εισοδήματος, πλέον εισφοράς Ο.Γ.Α. δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ποσό του φόρου. Σε περίπτωση εφαρμογής της διάταξης αυτής της παραγράφου, ο δικαιούχος της αμοιβής αρχιτέκτονας ή πολιτικός μηχανικός ή μηχανολόγος ή ηλεκτρολόγος μηχανικός, καθώς και τα λοιπά πρόσωπα που συμμετέχουν στην επιχείρηση, απαλλάσσονται από κάθε άλλη επιβάρυνση από φόρο εισοδήματος από την αιτία αυτή. Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου εφαρμόζονται μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες πριν από τη χρονολογία έκδοσης της πολεοδομικής άδειας, κατατεθεί για το σκοπό αυτό στην δημόσια οικονομική υπηρεσία της έδρας της επιχείρησης, κοινή δήλωση αυτού που συνέταξε τη μελέτη ή θα επιβλέψει την εκτέλεση του έργου μηχανικού σύμφωνα με τα παραπάνω. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί δήλωση και δεν καταβληθεί ο φόρος, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 42 και 44 παράγραφος 4.

6. Αν ο αρχιτέκτονας ή πολιτικός μηχανικός ή μηχανολόγος ή ηλεκτρολόγος μηχανικός που υπογράφει τη μελέτη ή αναλαμβάνει την επίβλεψη είναι μισθωτός της επιχείρησης η οποία αναλαμβάνει τη μελέτη ή επίβλεψη ή ανέγερση της οικοδομής, η επιχείρηση μπορεί να ζητήσει να επιβληθεί σε αυτή φόρος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ακαθάριστο ποσό της νόμιμης αμοιβής, πλέον εισφοράς Ο.Γ.Α. δεκαπέντε (15%) στο ποσό του φόρου. Το ποσό της αμοιβής, μειώνεται κατά το ποσό των ακαθάριστων αποδοχών από μισθωτές υπηρεσίες που καταβάλλονται στον παραπάνω μηχανικό κατά το χρονικό διάστημα από την έναρξη της μελέτης μέχρι την αποπεράτωση της οικοδομής. Ο φόρος της παραγράφου αυτής καταβάλλεται πριν από την έκδοση της πολεοδομικής άδειας. Η διάταξη του δεύτερου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται αναλόγως. Αν η επιχείρηση δε ζητήσει την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων εδαφίων για το ποσό της αμοιβής που φορολογείται κατά τις διατάξεις αυτές, το ποσό αυτό λογίζεται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες του μηχανικού ο οποίος υπέγραψε τη μελέτη και ανέλαβε την επίβλεψη, για το οποίο η επιχείρηση υποχρεούται να υποβάλει δήλωση και να καταβάλει το φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 48 και 50.

7. Στις αποζημιώσεις ή τα δικαιώματα που καταβάλλονται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις και οργανισμούς που δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα ή σε φυσικά πρόσωπα κατοίκους αλλοδαπής που δεν ασκούν επάγγελμα ή επιχείρηση στην Ελλάδα, για τη χρήση ή παραχώρηση της χρήσης τεχνικών μεθόδων παραγωγής τεχνικής ή τεχνολογικής βοήθειας, δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, σημάτων και προνομίων, σχεδίων ή προτύπων γενικά, αποτελεσμάτων ερευνών, κινηματογραφικών και τηλεοπτικών ταινιών, μαγνητοταινιών για ραδιοφωνικές εκπομπές, αναπαραγωγής βιντεοκασσετών, πνευματικής ιδιοκτησίας, αναδημοσίευσης άρθρων και μελετών και για την εκμίσθωση μηχανημάτων, εγκαταστάσεων και γενικά κινητών πραγμάτων, την επισκευή και συντήρηση μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, την οργάνωση επιχειρήσεων, την εκπαίδευση προσωπικού και για την παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας και κάθε είδους συμβουλών στην Ελλάδα, καθώς και στις αμοιβές που καταβάλλονται σε ξένα καλλιτεχνικά συγκροτήματα ή μεμονωμένους καλλιτέχνες κατοίκους ξένων χωρών για τη συμμετοχή τους σε διάφορες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα, ενεργείται από τον υπόχρεο για την καταβολή, παρακράτηση φόρου εισοδήματος που βαρύνει το δικαιούχο της αποζημίωσης ή του δικαιώματος ή της αμοιβής. Ο φόρος αυτός υπολογίζεται στο ακαθάριστο ποσό της αποζημίωσης ή του δικαιώματος ή της αμοιβής, ανεξάρτητα αν για την καταβολή αυτή απαιτείται ή όχι απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονο-

μίας, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 7 του ν. 4171/1961 (ΦΕΚ-Α'93), όπως ισχύει, με συντελεστή:

α) Δέκα τοις εκατό (10%) για αποζημιώσεις ή δικαιώματα που καταβάλλονται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις η φυσικά πρόσωπα για τη χρήση ή παραχώρηση χρήσης στην Ελλάδα κινηματογραφικών ή τηλεοπτικών ταινιών, μαγνητοταινιών για ραδιοφωνικές εκπομπές και για την αναπαραγωγή βιντεοκασσετών.

β) Είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για αποζημιώσεις ή δικαιώματα ή αμοιβές των λοιπών περιπτώσεων της παραγράφου αυτής.

Με την παρακράτηση του φόρου που ενεργείται σύμφωνα με τα πιο πάνω, εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του αλλοδαπού δικαιούχου από το φόρο εισοδήματος για τα εισοδήματά του αυτά. Σε όλες τις περιπτώσεις, στον αλλοδαπό δικαιούχο καταβάλλεται η διαφορά μεταξύ του ποσού της αποζημίωσης, δικαιώματος ή αμοιβής που δικαιούται να λάβει και του παρακρατούμενου φόρου που αναλογεί στο ποσό αυτής. Η παρακράτηση του φόρου που οφείλεται ενεργείται κατά την πίστωση ή την καταβολή της αποζημίωσης ή του δικαιώματος ή της αμοιβής στο δικαιούχο και η απόδοσή του γίνεται με σχετική δήλωση στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία το βραδύτερο μέσα στον επόμενο μήνα από την παρακράτηση. Οι τράπεζες υποχρεούνται να αρνηθούν την παροχή του ποσού συναλλάγματος που αναλογεί για την αποστολή στο εξωτερικό των αποζημιώσεων, δικαιωμάτων και αμοιβών που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή, αν δεν προσκομισθεί σε αυτές αποδεικτικό καταβολής στο Δημόσιο του φόρου που αναλογεί στα εισοδήματα αυτά.

8. Στις αλλοδαπές επιχειρήσεις και οργανισμούς που αναλαμβάνουν στην Ελλάδα την κατάρτιση μελετών και σχεδίων ή τη διεξαγωγή ερευνών τεχνικής, οικονομικής ή επιστημονικής γενικά φύσης, ανεξάρτητα αν αυτές εκπονούνται στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή, επιβάλλεται, για τα καθαρά κέρδη που αποκτούν από τις υπηρεσίες αυτές, φόρος εισοδήματος με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), ο οποίος υπολογίζεται στη συνολική ακαθάριστη αμοιβή τους. Ο φόρος αυτός παρακρατείται κάθε φορά από τον υπόχρεο για την καταβολή κατά την πίστωση ή την καταβολή της αμοιβής στο δικαιούχο και αποδίδεται με σχετική δήλωση στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία το βραδύτερο μέσα στον επόμενο μήνα από την παρακράτηση. Με την παρακράτηση του φόρου που ενεργείται σύμφωνα με τα πιο πάνω εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση από το φόρο εισοδήματος των αλλοδαπών επιχειρήσεων και οργανισμών για τα κέρδη που αποκτούν από τις υπηρεσίες αυτές. Οι τράπεζες υποχρεούνται να αρνηθούν την παροχή του ποσού συναλλάγματος που αναλογεί για την αποστολή στο εξωτερικό εισοδημάτων που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή, αν δεν προσκομισθεί σε αυτές αποδεικτικό καταβολής στο Δημόσιο του φόρου που αναλογεί στα εισοδήματα αυτά.

9. Στις αλλοδαπές εταιρείες και οργανισμούς που αναλαμβάνουν την εργοληπτική κατασκευή δημόσιων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων στην Ελλάδα επιβάλλεται φόρος εισοδήματος για τα καθαρά κέρδη που αποκτούν από τις εργασίες αυτές, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή:

α) Πέντε τοις εκατό (5%) στη συνολική ακαθάριστη αξία των έργων του Δημοσίου, δήμων και κοινοτήτων, δημόσιων επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, οργανισμών ή επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας και νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου γενικά.

β) Έξι τοις εκατό (6%) στη συνολική ακαθάριστη αξία των ιδιωτικών έργων γενικά.

γ) Δώδεκα τοις εκατό (12%) στη συνολική ακαθάριστη αξία των έργων χωρίς την αξία των υλικών για έργα που αναφέρονται στις πιο πάνω περιπτώσεις α' και β', για τα οποία ο εργολήπτης δε χρησιμοποιεί δικά του υλικά.

Ο παραπάνω τρόπος φορολογίας εφαρμόζεται στις αλλοδαπές εργοληπτικές εταιρείες και οργανισμούς που συμβάλλονται απευθείας με το Δημόσιο και τα λοιπά πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή. Ο φόρος που επιβάλλεται στις πιο πάνω περιπτώσεις παρακρατείται κάθε φορά από τον υπόχρεο για την καταβολή εργοδότη κατά την πίστωση, ή την καταβολή της αξίας του έργου στο δικαιούχο και αποδίδεται με σχετική δήλωση στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία το βραδύτερο μέσα στον επόμενο μήνα από την παρακράτηση. Με την παρακράτηση του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση από το φόρο εισοδήματος των αλλοδαπών εταιρειών και οργανισμών για τα κέρδη που αποκτούν, από τις εργασίες αυτές.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται αναλόγως και στις αλλοδαπές εταιρείες και οργανισμούς που ασχολούνται με την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 32.

10. Οι αποδοχές των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στα ελληνικά σχολεία που λειτουργούν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, ανεξάρτητα από την υπηκοότητά τους, και πληρώνονται από το ελληνικό Δημόσιο ή φορέα του που βρίσκεται στην αλλοδαπή, υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%) στο ποσό των αποδοχών πριν από κάθε κράτηση που τις βαρύνει, και με το φόρο αυτό εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση για τις αποδοχές αυτές. Ο φόρος που αναλογεί με βάση το συντελεστή αυτό παρακρατείται από τον εκκαθαριστή των αποδοχών κατά την εκκαθάριση αυτών και αποδίδεται με εξαμηνιαίες δηλώσεις στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία. Οι δηλώσεις αυτές, οι οποίες περιλαμβάνουν το ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής του δικαιούχου, το ποσό αποδοχών, το φόρο που αναλογεί σε αυτές, καθώς και τον αριθμό και την ημερομηνία του τίτλου εξόφλησης και του εμβάσματος ή της επιταγής, υποβάλλονται μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου για τα ποσά φόρου που παρακρατήθηκαν κατά τη διάρκεια του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους και μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου για τα ποσά φόρου που παρακρατήθηκαν κατά τη διάρκεια του δεύτερου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους. Τα ποσά που παρακρατήθηκαν στέλνονται στη δημόσια οικονομική υπηρεσία πληρωμών Αθηνών, κάθε μήνα με επιταγές, εμβάσματα κ.τ.λ., το οποίο, στη συνέχεια, εκδίδει γραμμάτιο συμψηφισμού για τη δημόσια οικονομική υπηρεσία γενικών εσόδων Αθηνών. Οι εκκαθαριστές υποβάλλουν τις δηλώσεις αυτές, μέσω της προξενικής αρχής, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας Γ' Αθηνών, ο οποίος συντάσσει τους οικείους χρηματικούς καταλόγους τους οποίους αποστέλλει στη δημόσια οικονομική υπηρεσία γενικών εσόδων Αθηνών. Στους δικαιούχους χορηγούνται βεβαιώσεις αποδοχών στις οποίες, εκτός από τα στοιχεία του δικαιούχου, αναγράφεται το σύνολο των ακαθάριστων και καθαρών αποδοχών, οι κρατήσεις που τις βαρύνουν, ο φόρος που αναλογεί, καθώς και ο φόρος που παρακρατήθηκε. Οι δικαιούχοι των αποδοχών αυτών υποβάλλουν δήλωση φόρου εισοδήματος, η οποία συνοδεύεται από την οικεία βεβαίωση αποδοχών, μέχρι τις 10 Απριλίου κάθε οικονομικού έτους. Αρμόδιος για τις περιπτώσεις αυτές ορίζεται ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας Γ' Αθηνών και ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας γενικών εσόδων Αθηνών.

Εξαιρούνται της παρούσας οι αμοιβές των προσώπων που υπάγονται στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 39 του παρόντος καθώς και του άρθρου 22 του ν. 817/1978 (ΦΕΚ Α' 170).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑΣ ΥΛΗΣ ΒΑΣΕΙ ΔΑΠΑΝΩΝ

Άρθρο 12.

Προσδιορισμός εισοδήματος βάσει τεκμαρτής δαπάνης.

Το συνολικό εισόδημα προσδιορίζεται, κατεξαίρεση, με βάση τις δαπάνες διαβίωσης του φορολογουμένου και των προσώπων που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν, όταν το συνολικό ποσό των δαπανών που προσδιορίζεται κατά τα επόμενα άρθρα είναι ανώτερο από το συνολικό καθαρό εισόδημα των κατηγοριών Α' έως ΣΤ'. Το εισόδημα που υπόκειται σε φόρο στην περίπτωση αυτή προσδιορίζεται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 16.

Άρθρο 13.

Τεκμήριο δαπανών διαβίωσης.

1. Για τον προσδιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης διαβίωσης του φορολογουμένου, της συζύγου του και των προσώπων που συνοικούν και τους βαρύνουν λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Το ετήσιο τεκμαρτό ή καταβαλλόμενο μίσθωμα για δευτερεύουσα κατοικία γενικά πάνω από εκατόν πενήντα (150) τετραγωνικά μέτρα, το οποίο πολλαπλασιάζεται με συντελεστή δύο (2).

Κατεξαίρεση, δε λαμβάνεται υπόψη η τεκμαρτή δαπάνη, για δευτερεύουσα κατοικία κατοικία που βρίσκεται σε χωριό ή πόλη με πληθυσμό κάτω από πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους και η οποία περιήλθε στο φορολογούμενο ή τη σύζυγό του από κληρονομία, προίκα ή γονική παροχή, εκτός από τις κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές, οι οποίες χαρακτηρίζονται κατά την κείμενη νομοθεσία ως τουριστικοί τόποι.

β) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη που υπολογίζεται με βάση το ύψος των ετήσιων εξόδων συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης που προσδιορίζεται ανάλογα με τους φορολογήσιμους ίππους του αυτοκινήτου και της συμμετοχής της τεκμαρτής αυτής δαπάνης στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς, ως ακολούθως:

Φορολογήσιμοι ίπποι αυτοκινήτου	Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη αυτοκινήτου σε δραχμές
Μέχρι 7	400.000
8	480.000
9	580.000
10	680.000
11	790.000
12	920.000
13	1.100.000
14	1.350.000
15	1.650.000
16	2.000.000
17	2.350.000
18	2.700.000
19	3.050.000
20	3.400.000
21	3.750.000
22	4.100.000
23 και άνω	4.500.000

Η τεκμαρτή αυτή δαπάνη από κάθε επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητά του, η οποία υπολογίζεται από το έτος της πρώτης κυκλοφορίας του στην Ελλάδα, κατά ποσοστό: αα. δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για χρονικό διάστημα πάνω από πέντε (5) μέχρι δέκα (10) έτη, ββ. είκοσι τοις εκατό (20%) για διάστημα πάνω από δέκα (10) έως δεκαπέντε (15) έτη, γγ. τριάντα τοις εκατό (30%) για διάστημα πάνω από δεκαπέντε (15) έτη ή αν πρόκειται για επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης που αγοράστηκε από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.) και δδ. σε πενήντα τοις εκατό (50%) αν πρόκειται για επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης το οποίο είναι ειδικά διασκευασμένο για να χρησιμοποιείται από ανάπηρο.

Στις περιπτώσεις ομόρρυθμων και ετερόρρυθμων εταιρειών που έχουν στην κυριότητα ή κατοχή τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, η τεκμαρτή δαπάνη που αναλογεί σε αυτά λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη των ομόρρυθμων εταίρων φυσικών προσώπων μεριζομένη κατά το ποσοστό συμμετοχής του καθενός. Η τεκμαρτή αυτή δαπάνη που αναλογεί σε κάθε εταίρο δεν μπορεί να είναι ανώτερη από τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει από αυτοκίνητο της εταιρείας.

Τα παραπάνω εφαρμόζονται αναλόγως και για τα φυσικά πρόσωπα:

1. μέλη εταιρείας περιορισμένης ευθύνης όταν οι διαχειριστές αυτής δεν είναι εταίροι της, 11. διαχειριστές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης οι οποίοι είναι εταίροι της και 111. διευθύνοντες και εντεταλμένους συμβούλους, διοικητές ανώνυμων εταιρειών και προέδρους των διοικητικών συμβουλίων τους.

Αν ο φορολογούμενος, η σύζυγός του και τα προστατευόμενα μέλη είναι κύριοι ή κάτοχοι και άλλων επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει για τα αυτοκίνητα αυτά λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής τεκμαρτής δαπάνης.

Η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης του οποίου κύριος ή κάτοχος είναι ανήλικο τέκνο, λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη του γονέα που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα ή αν αυτός δεν έχει τη γονική μέριμνα του άλλου γονέα. Σε περίπτωση απόκτησης ή μεταβίβασης με οποιοδήποτε τρόπο επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης κατά τη διάρκειά του έτους, η τεκμαρτή δαπάνη περιορίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες κυριότητας ή κατοχής του αυτοκινήτου. Διάστημα μεγαλύτερο από δεκαπέντε (15) μέρες δε λογίζεται ως ολόκληρος μήνας. Τα ίδια εφαρμόζονται και σε περίπτωση ακινησίας ή ολοκληρωτικής καταστροφής του αυτοκινήτου από οποιαδήποτε αιτία. Σε περίπτωση εικονικότητας της μεταβίβασης του αυτοκινήτου το τεκμήριο της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης με βάση το αυτοκίνητο αυτό ισχύει αυτοτελώς στο σύνολό της για κάθε έναν από τους συμβαλλομένους. Ως εικονική θεωρείται ιδίως η μεταβίβαση ή η κτήση όταν πραγματοποιείται μεταξύ συγγενών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας κατ' ευθείαν γραμμή ή εκ πλαγίου μέχρι και τον τρίτο βαθμό. Στην περίπτωση αυτή επιτρέπεται και η ανταπόδειξη. Αν η συγκυριότητα είναι πραγματική, η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη μερίζεται κατά το λόγο των ιδανικών μεριδίων καθενός συγκυρίου. Αν πρόκειται για εκπαιδευτές οδηγών αυτοκινήτων που χρησιμοποιούν για το σκοπό αυτό περισσότερα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, για τον υπολογισμό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη το αυτοκίνητο που δίνει τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη.

γ) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη βάσει του κυβισμού δίτροχου αυτοκινούμενου οχήματος ιδιωτικής χρήσης, η οποία καθορίζεται στο ποσό των τριακοσίων πενήντα χιλιάδων (350.000) δραχμών για μοτοσυκλέτα πεντακοσίων (500) κυβικών εκατοστών, προσαυξανόμενη με το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) δραχμών ανά εκατό (100) κυβικά εκατοστά προκειμένου για μοτοσυκλέτες με κυβισμό πάνω από πεντακόσια (500) κυβικά εκατοστά. Οι διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης εφαρμόζονται αναλόγως και στην παρούσα περίπτωση.

δ) Η ετήσια δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό, πολλαπλασιαζόμένη με συντελεστή δύο (2). Αν ο φορολογούμενος απασχολεί ένα μόνο οικιακό βοηθό, η καταβαλλόμενη γι' αυτόν ετήσια δαπάνη δεν αποτελεί τεκμήριο, όταν έχει τέκνο ηλικίας μέχρι δώδεκα (12) ετών που τον βαρύνει, με την προϋπόθεση ότι ο ίδιος και ο άλλος σύζυγος αποκτούν εισόδημα από παροχή εξαρτημένης εργασίας, άσκηση εμπορικής ή γεωργικής επιχείρησης ή επαγγέλματος από αυτά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 40 ατομικώς, ή από συμμετοχή σε κοινοπραξία, κοινωνία, αστική κερδοσκοπική εταιρεία ή σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρεία ως ομόρρυθμο μέλος, ή όταν ο ίδιος ή πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν και τον βαρύνει παρουσιάζει αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία ή έχει ηλικία πάνω από εξήντα πέντε (65) έτη.

ε) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη για σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης τα οποία είναι στην κυριότητα ή κατοχή του φορολογουμένου, της συζύγου του ή των προσώπων που τους βαρύνουν κατά τις διατάξεις του παρόντος, η οποία ορίζεται ως εξής:

αα. Για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου ταχύπλοα και μη, ολικού μήκους μέχρι πέντε (5) μέτρα στο ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) δραχμών, που προσαυξάνεται με το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) δραχμών για κάθε μέτρο μήκους πάνω από τα πέντε (5) μέτρα.

ββ. Για ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης, βάσει των μέτρων ολικού μήκους του σκάφους ως ακολούθως:

Μήκος σκάφους	Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη
Μέχρι 8 μέτρα	500.000
Πάνω από 8 μέτρα	800.000
Πάνω από 10 μέτρα	1.000.000
Πάνω από 12 μέτρα	1.300.000
Πάνω από 14 μέτρα	1.700.000
Πάνω από 16 μέτρα	2.200.000
Πάνω από 18 μέτρα	2.800.000
Πάνω από 20 μέτρα	3.500.000
Πάνω από 22 μέτρα	4.300.000
Πάνω από 24 μέτρα	5.200.000
Πάνω από 26 μέτρα	6.200.000

Η τεκμαρτή δαπάνη από κάθε σκάφος μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητά του κατά ποσοστό: ι. δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αν έχει περάσει χρονικό διάστημα περισσότερο από πέντε (5) έτη και μέχρι δέκα (10) έτη από το έτος που νηολογήθηκε για πρώτη φορά, ιι. είκοσι τοις εκατό (20%) αν έχει περάσει χρονικό διάστημα περισσότερο από δέκα (10) έτη και μέχρι δεκαπέντε (15) έτη και ιιι. τριάντα τοις εκατό (30%) αν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από δεκαπέντε (15) έτη.

Αν πρόκειται για σκάφη με μόνιμο πλήρωμα ναυτολογημένο για ολόκληρο το έτος ή μέρος του, στην παραπάνω δαπάνη προστίθεται και η αμοιβή του πληρώματος, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή δύο (2).

Τα σκάφη επαγγελματικής χρήσης δεν λαμβάνονται υπόψη για το τεκμήριο της δαπάνης.

Οι διατάξεις της περίπτωσης β' εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις συγκυριότητας, εικονικής κτήσης ή μεταβίβασης σκαφών αναψυχής.

στ) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη για αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου, της συζύγου του ή των προσώπων που συνοικούν μαζί τους και τους βαρύνουν κατά τις διατάξεις του παρόντος, η οποία ορίζεται ως εξής:

αα. Για αεροσκάφη με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης και στροβιλοελικοφόρα, καθώς και ελικόπτερα στο ποσό του ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων (1.500.000) δραχμών για τους εκατό (100) πρώτους ίππους, που προσαυξάνεται με το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμών για κάθε ίππο πάνω από τους εκατό (100) ίππους του κινητήρα τους.

ββ. Για αεροσκάφη αεριοπροωθούμενα (JETS) στο ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) δραχμών για κάθε λίμπρα ώθησης.

γγ. Για τα ανεμόπτερα στο ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών.

ζ) Η ετήσια δαπάνη για δωρεές χρηματικών ποσών, εκτός από τις δωρεές προς το Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του Κράτους, τα ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό, τα κοινωφελή ιδρύματα, καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων.

2. Το συνολικό ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης για διαβίωση του φορολογουμένου, της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν, όπως αυτό προσδιορίζεται από την προηγούμενη παράγραφο, προσαυξάνεται κατά δέκα τοις εκατό (10%) για κάθε ένα στοιχείο προσδιορισμού της δαπάνης αυτής πέρα από το δεύτερο.

Δεν προσαυξάνεται με κανένα ποσοστό το συνολικό ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, όταν το ποσό αυτό δεν υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) δραχμές.

3. Το ετήσιο συνολικό ποσό τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού μπορεί να αμφισβητηθεί από το φορολογούμενο:

α) Όταν έγινε λανθασμένος υπολογισμός της τεκμαρτής δαπάνης.

β) Όταν η πραγματική δαπάνη του φορολογουμένου και των μελών που τον βαρύνουν είναι μικρότερη από την τεκμαρτή δαπάνη, όπως αποδεικνύεται από τον υπόχρεο με βάση πραγματικά περιστατικά.

Η επίκληση των περιστατικών αυτών μπορεί να γίνει μόνο από τους υποχρέους οι οποίοι:

αα. Υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους στις ένοπλες δυνάμεις.

ββ. Είναι φυλακισμένοι.

γγ. Νοσηλεύονται σε νοσοκομείο ή κλινική.

δδ. Μετοικούν μόνιμα στην Ελλάδα και οι οποίοι ήσαν μετανάστες ή πολιτικοί πρόσφυγες στο εξωτερικό και μετέφεραν επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης για το οποίο κατέβαλαν κατά την εισαγωγή του μειωμένους δασμούς. Οι υπόχρεοι αυτοί μπορούν να επικαλούνται το περιστατικό αυτό για τρία (3) έτη από το έτος του εκτελωνισμού του αυτοκινήτου.

εε. Είναι άνεργοι και για το χρονικό διάστημα που δικαιούνται βοήθημα ανεργίας.

στστ. Συγκατοικούν με συγγενείς πρώτου βαθμού και έχουν μειωμένες δαπάνες διαβίωσης γιατί αποδεικνύεται ότι στις δαπάνες συμβάλλουν οι συγγενείς αυτοί οι οποίοι πραγματοποιούν εισόδημα από εμφανείς πηγές.

ζζ. Είναι ορφανοί ανήλικοι, οι οποίοι έχουν στην κυριότητά τους επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης από κληρονομία του πατέρα ή της μητέρας τους.

ηη. Από γεγονότα ανώτερης βίας πραγματοποίησαν δαπάνη μικρότερη από την τεκμαρτή.

Στην περίπτωση λανθασμένου υπολογισμού της τεκμαρτής δαπάνης ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει στη διόρθωση του λάθους. Όταν συντρέχει μια ή περισσότερες από τις υποπεριπτώσεις αυτής της παραγράφου, ο φορολογούμενος υποχρεούται να υποβάλει μαζί με τη δήλωσή του και τα αναγκαία δικαιολογητικά για την απόδειξη των ισχυρισμών του. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ελέγχει την ακρίβεια των ισχυρισμών και τα αποδεικτικά στοιχεία του φορολογουμένου και μειώνει ανάλογα την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη, στην οποία αναφέρονται οι ισχυρισμοί και τα αποδεικτικά στοιχεία.

Άρθρο 14.

Τεκμήριο απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.

1. Ως ετήσια τεκμαρτή δαπάνη του φορολογουμένου, της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για:

α) Αγορά αυτοκινήτων, πλοίων αναψυχής και σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας. Εξαιρούνται όσα αποτελούν το αντικείμενο της εμπορικής δραστηριότητας, τα μηχανήματα και τα αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης.

β) Αγορά επιχειρήσεων, εταιρικών μεριδίων και χρεωγράφων γενικά. Εξαιρείται η αγορά ομολόγων του Δημοσίου και μετοχών που έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο.

γ) Αγορά ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών. Εξαιρείται η δαπάνη για αγορά ή ανέγερση πρώτης κατοικίας, εφόσον το εμβαδόν της δεν υπερβαίνει τα εκατόν είκοσι (120) τετραγωνικά μέτρα.

δ) Χορήγηση δανείων στις εταιρείες που μετέχουν ως εταίροι ή και στην ατομική επιχείρηση με τη μορφή προσωρινών καταθέσεων.

2. Όσοι δεν αναγράφουν στη δήλωση την αγορά των ακινήτων ή την ανέγερση των οικοδομών υπόκεινται στις κυρώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 80.

Άρθρο 15.

Μη εφαρμογή του τεκμηρίου.

Το τεκμήριο προσδιορισμού της ετήσιας δαπάνης δεν εφαρμόζεται:

α) Αν η συνολική ετήσια τεκμαρτή δαπάνη του φορολογουμένου, της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν δεν υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου διακοσίων χιλιάδων (1.200.000) δραχμών.

β) Αν πρόκειται για τεκμαρτή δαπάνη η οποία προκύπτει βάσει επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης αναπήρου, το οποίο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας.

γ) Αν πρόκειται για αλλοδαπό προσωπικό που δε διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα ή ημεδαπό προσωπικό που διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό, εφόσον απασχολείται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις του αν. ν. 89/1967 (ΦΕΚ Α' 132), του αν. ν. 378/1968 (ΦΕΚ Α' 82) και του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (ΦΕΚ Α' 77) για το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει του επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή του ενοικίου.

δ) Αν πρόκειται για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που ανήκουν σε δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις ή σε επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχουν κατά ποσοστό πάνω από το πενήντα τοις εκατό (50%) το Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

ε) Όταν η διαφορά μεταξύ του εισοδήματος που δηλώθηκε από το φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν ή προσδιορίστηκε από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και της συνολικής ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης τους είναι μικρότερη από το είκοσι τοις εκατό (20%) του εισοδήματος του ίδιου έτους που δηλώθηκε ή προσδιορίστηκε.

Άρθρο 16.

Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής.

1. Η διαφορά μεταξύ του εισοδήματος που δηλώθηκε από το φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν ή προσδιορίστηκε από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και της συνολικής ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης τους, των άρθρων 13 και 14, προσαυξάνει τα εισοδήματα που δηλώνονται ή προσδιορίζονται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά το ίδιο οικονομικό έτος, του φορολογουμένου ή της συζύγου του, κατά περίπτωση, από εμπορικές επιχειρήσεις ή από την άσκηση ελευθέριων επαγγελμάτων. Αν δε δηλώνεται εισόδημα από τις κατηγορίες αυτές η διαφορά αυτή λογίζεται εισόδημα της παραγράφου 3 του άρθρου 40.

2. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούται να λάβει υπόψη του τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, τα οποία αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά στοιχεία και με τα οποία καλύπτεται ή περιορίζεται η διαφορά αυτή. Τα ποσά αυτά είναι ιδίως:

α) Πραγματικά εισοδήματα τα οποία αποκτήθηκαν από το φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν.

β) Χρηματικά ποσά που δε θεωρούνται εισόδημα κατά τις κείμενες διατάξεις.

γ) Χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων.

δ) Εισαγόμενο συνάλλαγμα που δεν εκχωρείται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος.

ε) Δάνεια τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία.

στ) Δωρεά χρηματικών ποσών για την οποία έχει υποβληθεί δήλωση φόρου δωρεάς μέχρι τη λήξη της προθεσμίας για την επίδοση της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

ζ) Ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο.

Κάθε δαπάνη για την απόκτηση των ποσών αυτών μειώνει αυτά προκειμένου να ληφθούν υπόψη για την κάλυψη ή περιορισμό της συνολικής ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης.

Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου κάθε έτους ι) από τα εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων τους, ιι) από τα χρηματικά ποσά, που ορίζονται στις περιπτώσεις β', γ', δ', ε' και στ' και ιιι) από οποιοδήποτε άλλο ποσό, το οποίο αποδεδειγμένα έχει

εισπραχθεί, εκπίπτουν οι δαπάνες που ο προσδιορισμός τους ορίζεται από τα άρθρα 13 και 14. Αν το σύνολο των αφορολόγητων ποσών χωρίς δικαιολογητικά των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 8, των δαπανών με δικαιολογητικά των παραγράφων 4, 5 και 9 του ίδιου άρθρου και του ποσού του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα είναι ανώτερο από τη συνολική ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης του άρθρου 13, για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των ποσών αυτών αντί για τη συνολική ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης του άρθρου 13.

Ειδικά, για την κάλυψη ή περιορισμό της διαφοράς η οποία προέρχεται από τεκμαρτή δαπάνη του άρθρου 13, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη κεφάλαιο που σχηματίστηκε πριν από την προηγούμενη πενταετία.

3. Κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος με βάση την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη των άρθρων 12 έως και 16, η ζημία του ίδιου οικονομικού έτους ή και των προηγούμενων δεν εκπίπτει και ούτε μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα οικονομικά έτη.

4. Αν αναγραφούν στη δήλωση ανακριβή στοιχεία σχετικά με τον προσδιορισμό της τεκμαρτής δαπάνης και με τον περιορισμό ή την κάλυψή της, το ποσό της τεκμαρτής δαπάνης ή αυτό που αναφέρεται στον περιορισμό της και αφορά το ανακριβές στοιχείο προσαυξάνεται ή μειώνεται, κατά περίπτωση, κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%).

5. Οι υπόχρεοι που δεν αναγράφουν ή ανακριβώς αναφέρουν στη δήλωση τα στοιχεία τα σχετικά με τις δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων και τον προσδιορισμό της ετήσιας συνολικής δαπάνης διαβίωσης, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 78.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζονται τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται με τη δήλωση φόρου εισοδήματος και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ

Άρθρο 17.

Εισόδημα και απόκτησή του.

1. Εισόδημα από ακίνητα είναι αυτό που προκύπτει κάθε οικονομικό ή κατά περίπτωση γεωργικό έτος είτε από εκμίσθωση ή επίταξη, ή έμμεσα από ιδιοκατοίκηση ή ιδιοχρησιμοποίηση μιας ή περισσότερων οικοδομών είτε από εκμίσθωση μιας ή περισσότερων γαιών, το οποίο αποκτάται από κάθε ιδιοκτήτη, νομέα, επικαρπωτή ή από αυτόν στον οποίο μεταβιβάστηκε η άσκηση του δικαιώματος της επικαρπίας ή από αυτόν που έχει το δικαίωμα χρήσης ή οίκησης αυτών, είτε αν πρόκειται για επιφάνειες και εμφυτεύσεις, που διατηρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 58 και 59 του Α.Ν. 2783/1941 (ΦΕΚ Α' 29), καθώς επίσης και για οικοδομές που έχουν ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου, το δικαίωμα το οποίο αποκτάται από τον κύριο του εδάφους.

2. Για εισοδήματα από εκμίσθωση ακινήτων που καταβάλλονται αναδρομικά με βάση νόμο ή δικαστική απόφαση, χρόνος απόκτησής τους θεωρείται ο χρόνος στον οποίο ανάγονται τα μισθώματα.

3. Αν πρόκειται για εκμίσθωση ολόκληρης οικοδομής ή τμήματός της μαζί με έπιπλα ή μηχανήματα, στο εισόδημα συνυπολογίζεται και το τυχόν μίσθωμα των συνεκτισθούμενων επίπλων ή μηχανημάτων.

4. Στην έννοια του όρου «γαίες», που αναφέρεται στην παράγραφο 1, περιλαμβάνονται οι γαίες που καλλιεργούνται ή είναι φυτεμένες, τα δάση και οι δενδρώδεις εκτάσεις, τα λειβάδια και οι κάθε είδους βοσκήσιμες γαίες, τα μεταλλεία και λατομεία, οι πηγές, τα φρέατα, οι λίμνες και οι δεξαμενές, τα ιχθυοτροφεία, καθώς και κάθε άλλη έκταση γης μαζί με τα στοιχεία που είναι στην επιφάνεια του εδάφους και τις κάθε είδους ύλες που είναι κάτω από αυτό.

Άρθρο 18.

Εισόδημα ειδικών περιπτώσεων.

1. Ως εισόδημα από ακίνητα λογίζεται:

α) Το εισόδημα από γήπεδα, ιδιαίτερα όταν αυτά χρησιμοποιούνται ως αποθήκες, εργοστάσια ή εργαστήρια ή ως χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, θεαμάτων, καφενείων, γυμναστηρίων και γενικά για κάθε άλλη χρήση.

β) Η αξία που έχει κατά το χρόνο της ανέγερσής της η οικοδομή που ανεγέρθηκε με δαπάνες του μισθωτή σε έδαφος του οποίου την κυριότητα έχει ο εκμισθωτής, αν μετά τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης του εδάφους η οικοδομή παραμένει στην κυριότητα του εκμισθωτή. Το ετήσιο εισόδημα εξευρίσκεται με διαίρεση του υπολοίπου, που προκύπτει μετά την αφαίρεση του τυχόν ανταλλάγματος, που έχει ορισθεί στη σύμβαση για τη μεταβίβαση της κυριότητας της οικοδομής, από την αξία αυτής, κατά το χρόνο της ανέγερσής της, σε μέρη ίσα με τον αριθμό των ετών κατά τα οποία διαρκεί η μίσθωση του εδάφους. Ως αξία της οικοδομής που έχει ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου λαμβάνεται η πραγματική αξία της οικοδομής, η οποία εξευρίσκεται από τα επίσημα βιβλία και λοιπά στοιχεία εκείνου που την ανήγειρε. Αν δεν τηρούνται βιβλία ή αυτά που τηρούνται κρίνονται ανεπαρκή ή ανακριβή, καθώς και σε περίπτωση αμφισβήτησης από τον ενδιαφερόμενο της αξίας που υπολογίστηκε με αυτό τον τρόπο, αυτή καθορίζεται ύστερα από εκτίμηση που ενεργείται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

γ) Σε περίπτωση υπεκμίσθωσης, το εισόδημα που αποκτάται από το μισθωτή.

δ) Στις περιπτώσεις μισθώσεων διάρκειας μεγαλύτερης από εννέα (9) έτη, οι οποίες μεταγράφονται σύμφωνα με το άρθρο 1208 του Αστικού Κώδικα ή των επιφανειών και εμφυτεύσεων που διατηρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 58 και 59 του Α.Ν. 2783/1941, καθώς επίσης και στις περιπτώσεις οικοδομών που έχουν ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου, το εισόδημα που αποκτάται από το μισθωτή ή επιφανειούχο ή εμφυτευτή ή από αυτόν που ανήγειρε τα κτίσματα σε έδαφος κυριότητας τρίτου, είτε άμεσα από υπεκμίσθωση είτε έμμεσα από ιδιοχρησιμοποίηση.

ε) Σε περίπτωση μεταβίβασης του δικαιώματος της επικαρπίας για ορισμένο χρόνο, ενός ή περισσότερων ακινήτων, σε ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα, το αντάλλαγμα που αποκτά ο κύριος ή ο επικαρπωτής του ακινήτου από τη μεταβίβαση αυτή. Για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος το αντάλλαγμα αυτό διαιρείται σε μέρη ίσα προς τον αριθμό των πραγματικών ετών διάρκειας της επικαρπίας. Αν το αντάλλαγμα αυτό είναι μικρότερο τουλάχιστον κατά δέκα τοις εκατό (10%) από την πραγματική αξία του δικαιώματος της επικαρπίας, όπως αυτή προσδιορίζεται με τις διατάξεις τουξ Ν.Δ. 118/1973 (ΦΕΚ Α' 202), κατά το χρόνο της μεταβίβασής της, για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος λαμβάνεται η πραγματική αξία της επικαρπίας, διαιρούμενη σε μέρη ίσα με τον αριθμό των πραγματικών ετών διάρκειάς της.

στ) Το αντάλλαγμα που καταβάλλεται κατόπιν συμφωνίας στον ιδιοκτήτη, νομέα κ.λπ. δάσους για την παραχώρηση της εκμετάλλευσής του σε ποσοστό της δασικής παραγωγής, το οποίο υπολογίζεται κατά μονάδα βάρους ή όγκου επί της παραγωγής ή με άλλη παρόμοια αναλογία.

ζ) Το αντάλλαγμα το οποίο με οποιοδήποτε τρόπο υπολογίζεται και καταβάλλεται κατά συμφωνία ή κατά συνήθεια στον ιδιοκτήτη, νομέα κ.λπ. σε ποσοστό της παραγωγής, για την παραχώρηση της εκμετάλλευσης των γαιών, εφόσον αυτός δε συμμετέχει στις δαπάνες καλλιέργειας ή συγκομιδής των γεωργικών προϊόντων.

η) Στις περιπτώσεις των επιφανειών και εμφυτεύσεων, που διατηρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 58 και 59 του Α.Ν. 2783/1941, το εισόδημα που αποκτά ο επιφανειούχος ή ο εμφυτευτής από την εκμίσθωση των γαιών στις οποίες έχει το δικαίωμά του.

θ) Το αντάλλαγμα που καταβάλλεται για την παραχώρηση χώρου σε ακίνητο για την τοποθέτηση φωτεινών επιγραφών και κάθε είδους διαφημίσεων.

2. Δε λογίζεται ως εισόδημα από ακίνητα αυτό που προκύπτει:

α) Από βιομηχανοστάσια που ιδιοχρησιμοποιούνται, μαζί με τα παραρτήματά τους και τα εξαρτήματα καθώς και με τις αποθήκες και τα οικόπεδα που είναι συνεχόμενα με αυτά και χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση πρώτων υλών και για την πρώτη εναπόθεση των βιομηχανικών προϊόντων. Ως βιομηχανοστάσια θεωρούνται τα οικοδομήματα που έχουν ειδικά ανεγερθεί για τη λειτουργία βιομηχανίας, στα οποία έχουν μόνιμα προσαρμοστεί μηχανικές εγκαταστάσεις, καθώς και τα οικοδομήματα επεξεργασίας και συντήρησης καπνών σε φύλλα ή άλλων εξαγώγιμων γεωργικών προϊόντων.

β) Από οικοδομήματα που βρίσκονται μέσα ή έξω από αγροτικά κτήματα και ιδιοχρησιμοποιούνται για τη διεξαγωγή των έργων της γεωργικής εν γένει επιχείρησης.

Άρθρο 19.

Ακαθάριστο εισόδημα.

1. Ακαθάριστο εισόδημα από οικοδομή που εκμισθώνεται, είναι το

μίσθωμα που έχει συμφωνηθεί. Αν δεν προσάγεται το συμφωνητικό ή άλλο στοιχείο που μπορεί να αποδείξει τη συμφωνία ή αν τα συμφωνητικά ή τα αποδεικτικά στοιχεία που προσάγονται εμφανίζουν μίσθωμα που είναι δυσαναλόγως κατώτερο σε σχέση με τη μισθωτική αξία της οικοδομής, ο προσδιορισμός του εισοδήματος που προκύπτει από αυτή γίνεται αφού αυτή συγκριθεί με άλλες οικοδομές που εκμισθώνονται κάτω από παρόμοιες συνθήκες. Θεωρείται ότι υπάρχει περίπτωση δυσανάλογου μισθώματος, σε σχέση με τη μισθωτική αξία της οικοδομής, όταν η μισθωτική αξία της είναι ανώτερη από το μίσθωμα που δηλώνεται σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) τουλάχιστον του μισθώματος αυτού. Ειδικώς, το εισόδημα αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το τριάμισι τοις εκατό (3,5%) της αξίας του ακινήτου, που εκμισθώνεται και χρησιμοποιείται ως κατοικία, όπως η αξία αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του Ν. 1249/1982, για τις περιοχές που ισχύει κάθε φορά το σύστημα αυτό. Ο φορολογούμενος μπορεί να αμφισβητήσει τον καθορισμό της μισθωτικής αξίας αυτού του ακινήτου, εφόσον από εξαιρετικούς λόγους που ανάγονται αποκλειστικά στους παράγοντες που επηρεάζουν τη μισθωτική αξία του, αυτή είναι μικρότερη από το τριάμισι τοις εκατό (3,5%) της πιο πάνω αξίας του. Η επίκληση των λόγων αυτών, καθώς και η προσαγωγή των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων γίνεται με την προσφυγή η οποία ασκείται από το φορολογούμενο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους. Αν ο φορολογούμενος λάβει το εκκαθαριστικό σημείωμα μετά τις 31 Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους, η προσφυγή ασκείται μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 77 του Ν. 4125/1960 (ΦΕΚ Α' 202).

Ισχυρισμοί που δεν περιέχονται στην προσφυγή αυτή δεν μπορούν να προβληθούν παραδεκτώς ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού πρωτοδικείου εκτός αν η όψιμη προβολή τους κρίνεται από το διοικητικό πρωτοδικείο αποχρώντος δικαιολογημένη.

2. Αν η οικοδομή κατοικήθηκε ή χρησιμοποιήθηκε με άλλο τρόπο από τον ιδιοκτήτη, το νομέα, τον επιφανειούχο, τον επικαρπωτή κ.λπ. ή με τη συγκατάθεση αυτού κατοικήθηκε ή χρησιμοποιήθηκε με άλλο τρόπο από τρίτο χωρίς αντάλλαγμα, το ακαθάριστο εισόδημα βρίσκεται ύστερα από τη σύγκρισή της με άλλες οικοδομές που εκμισθώνονται.

Πάντως το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα που καθορίζεται με αυτό τον τρόπο δεν μπορεί να είναι ανώτερο από το πέντε τοις εκατό (5%) ούτε μικρότερο από το τριάμισι τοις εκατό (3,5%) της αξίας του ακινήτου, όπως η αξία αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του Ν. 1249/1982. Ειδικά, για τις περιοχές που δεν ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα δεν μπορεί να είναι ανώτερο από το τέσσερα τοις εκατό (4%) της πραγματικής αξίας της οικοδομής κατά το χρόνο της φορολογίας.

Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των τριών τελευταίων εδαφίων της προηγούμενης παραγράφου.

Για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου, η αξία της οικοδομής που ιδιοκατοικείται προσδιορίζεται κάθε τρία (3) έτη. Το οικονομικό έτος 1989 λαμβάνεται ως έτος βάσης για την πρώτη τριετία.

3. Αν πρόκειται για γαίες που εκμισθώνονται, ως ακαθάριστο εισόδημα λαμβάνεται αυτό που προκύπτει με βαση τη συμφωνία. Αν το μίσθωμα ή αντάλλαγμα έχει συμφωνηθεί σε είδος, αυτό αποτιμάται σε χρήμα, με βαση τη μέση τιμή χονδρικής πώλησης του είδους αυτού, κατά το χρόνο και στον τόπο παραγωγής του. Αν δεν προσάγεται συμφωνητικό ή άλλο στοιχείο που αποδεικνύει τη συμφωνία ή όταν το μίσθωμα που συμφωνήθηκε σε χρήμα ή σε είδος είναι αναλόγως κατώτερο από τη μισθωτική αξία των γαιών, το ακαθάριστο εισόδημα εξευρίσκεται με σύγκριση των γαιών με άλλες γαίες που εκμισθώνονται. Θεωρείται ότι υπάρχει περίπτωση δυσανάλογου μισθώματος σε σχέση με τη μισθωτική αξία των γαιών, όταν η μισθωτική αξία είναι ανώτερη από το συμφωνημένο μίσθωμα κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μισθώματος αυτού.

Άρθρο 20.

Καθαρό εισόδημα.

1. Από το κατά το προηγούμενο άρθρο ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα εκπίπτουν:

α) Πάγιο ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του εισοδήματος από οικοδομές, οι οποίες χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, σταθμοί αυτοκινήτων, ξενοδοχεία, κλινικές και σανατόρια, για κάθε φόρο, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου που βαρύνει την οικοδομή, για τα ασφάλιστρα κατά του κινδύνου πυρκαϊάς ή άλλων κινδύνων, καθώς και για αποσβέσεις και έξοδα επισκευής για τη συντήρησή της.

Το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου περιορίζεται αα) σε δέκα τοις εκατό (10%) για το εισόδημα που προκύπτει από οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις, καθώς και για το εισόδημα που προκύπτει από τη διαφορά του μισθώματος και του υπομισθώματος οικοδομών που εκμισθώνονται για οποιαδήποτε χρήση και ββ) σε πέντε τοις εκατό (5%) για το εισόδημα που προκύπτει σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α', β' και θ' της παραγρ. 1 του άρθρου 18, όπως επίσης και για το εισόδημα που προκύπτει από τη διαφορά του μισθώματος και του υπομισθώματος γηπέδων ή γαιών που εκμισθώνονται για οποιαδήποτε χρήση.

Το ποσό της έκπτωσης, που προκύπτει από την εφαρμογή της διατάταξης του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης αυτής, προσαυξάνεται κατά το ποσό που η πραγματική συνολική δαπάνη για την επισκευή, συντήρηση καθώς και την αμοιβή δικηγόρου για δίκες σε διαφορές απόδοσης μισθίου, που αφορούν οικοδομές που εκμισθώνονται και χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, υπερβαίνει το δεκατρία τοις εκατό (13%) του συνολικού ακαθάριστου εισοδήματος που αποκτά ο δικαιούχος από εκμίσθωση οικοδομών που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες. Το πρόσθετο αυτό ποσό έκπτωσης δεν μπορεί να υπερβεί ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού ακαθάριστου εισοδήματος που αποκτά ο δικαιούχος από εκμίσθωση οικοδομών που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες. Για την πρόσθετη αυτή έκπτωση υποβάλλονται, μαζί με την ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος, τα πρωτότυπα των σχετικών δικαιολογητικών που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων.

Επίσης, από το ακαθάριστο εισόδημα από οικοδομές που εκμισθώνονται ως κύρια κατοικία σε πολυμελή οικογένεια, εκπίπτει πρόσθετο πάγιο ποσοστό επί του εισοδήματος αυτού, το οποίο υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των παιδιών που βαρύνουν τον ενοικιαστή της οικοδομής ή τον άλλο σύζυγο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 και ορίζεται σε πέντε τοις εκατό (5%) για το τέταρτο και καθένα μετά το τέταρτο παιδί.

β) Στις περιπτώσεις υπεκμίσθωσης ή ιδιοχρησιμοποίησης οικοδομών που έχουν ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου, το δικαίωμα που παρέχεται ετησίως στον ιδιοκτήτη της γης, καθώς και η αξία της οικοδομής που ανεγέρθηκε σε έδαφος κυριότητας τρίτου η οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 18, λογίζεται ως εισόδημα.

γ) Στις περιπτώσεις υπεκμίσθωσης, πολυετούς μίσθωσης μεταγραπτέας και δικαιώματος επιφανείας ή εμφύτευσης, το μίσθωμα ή δικαίωμα που καταβάλλεται.

δ) Κάθε φόρος, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου που βαρύνει τις γαίες.

ε) Ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) για αποσβέσεις και έξοδα συντήρησης των γαιών και γενικά για κάθε συναφές βάρος.

στ) Ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των δαπανών αντιπλημμυρικών έργων και έργων αποξήρανσης ελών για απόσβεσή τους, όχι όμως και για έξοδα βελτίωσης και επέκτασης των γαιών.

2. Το ποσό που απομένει, μετά τις εκπτώσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, αποτελεί το καθαρό εισόδημα από ακίνητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ

Άρθρο 21.

Εισόδημα και απόκτησή του.

1. Εισόδημα από κινητές αξίες είναι αυτό που αποκτάται κάθε οικονομικό έτος από κάθε δικαιούχο κινητών αξιών, το οποίο προκύπτει:

α) Από μερίσματα και τόκους ιδρυτικών τίτλων και μετοχών των ημεδαπών ανωνύμων εταιρειών, ομολογιών και χρεωγράφων γενικά του Ελληνικού Δημοσίου ή ημεδαπών νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου ή ημεδαπών επιχειρήσεων κάθε είδους, καθώς και από αμοιβές και ποσοστά των διοικητικών συμβούλων και εκτός μισθού αμοιβές και ποσοστά των διευθυντών και διαχειριστών των ανώνυμων εταιρειών.

β) Από μερίσματα και τόκους των τίτλων αλλοδαπής προέλευσης που αναφέρονται στην προηγούμενη περίπτωση.

γ) Από τόκους κάθε τίτλου έντοκης κατάθεσης τοις μετρητοίς ή εγγύησης, καθώς και κάθε τίτλου χρεωστικού με υποθήκη, ενέχυρο ή όχι,

από εκείνους που δεν περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις α' και β'.

δ) Από κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων.

ε) Από κέρδη ανώνυμων εταιρειών που διανέμονται με τη μορφή μετρητών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους.

2. Όταν το εισόδημα των περιπτώσεων α', β', δ' και ε' της προηγούμενης παραγράφου ορίζεται ότι θα καταβληθεί στο δικαιούχο του ελεύθερο από φόρο, εισόδημα που υπόκειται σε φόρο είναι το ποσό από το οποίο, αν αφαιρεθεί ο φόρος που του αναλογεί, προκύπτει το χωρίς φόρο ποσό που καταβάλλεται στο δικαιούχο.

Άρθρο 22.

Εισόδημα ειδικών περιπτώσεων.

1. Το εισόδημα που προέρχεται από αποθεματικά ανώνυμων εταιρειών τα οποία διανέμονται ή κεφαλαιοποιούνται με οποιοδήποτε τρόπο και σε οποιοδήποτε χρόνο, ανεξάρτητα αν η διανομή τους γίνεται σε χρήμα ή σε ακίνητα ή σε κινητά ή σε άλλες αξίες, λογίζεται ως εισόδημα από κινητές αξίες.

2. Σε περίπτωση εξαγοράς ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο απόκτησης από την ημεδαπή ανώνυμη εταιρεία των δικών της μετοχών με σκοπό την απόσβεση ή τη μείωση του κεφαλαίου της, θεωρείται ως μέρισμα που διανέμεται και η τυχόν επί πλέον διαφορά που προκύπτει μεταξύ του αντίτιμου των μετοχών που καταβάλλεται στους μετόχους και του ποσού που πραγματικά καταβλήθηκε από αυτούς, το οποίο δεν τους έχει επιστραφεί. Ως ποσό που πραγματικά καταβλήθηκε από τους μετόχους θεωρείται το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας, προσαυξημένο με τα αποθεματικά που σχηματίστηκαν από την τυχόν έκδοση των μετοχών πάνω από το άρτιο. Η διάταξη αυτής της παραγράφου εφαρμόζεται ανάλογα και σε περίπτωση εξαγοράς από την ανώνυμη εταιρεία των δικών της ιδρυτικών τίτλων.

3. Επίσης σε περίπτωση διάλυσης ημεδαπής ανώνυμης εταιρείας, θεωρείται ως μέρισμα που διανέμεται η επιπλέον διαφορά μεταξύ του αντίτιμου των μετοχών που μερίζεται στους μετόχους και του ποσού που πραγματικά καταβλήθηκε από τους μετόχους, το οποίο δεν τους έχει επιστραφεί. Ως ποσό που πραγματικά καταβλήθηκε από τους μετόχους θεωρείται το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας, προσαυξημένο με τα αποθεματικά που έχουν σχηματιστεί από τις καταβολές των μετόχων, κατά την τυχόν έκδοση των μετοχών πάνω από το άρτιο.

4. Παροχές σε χρήμα ή σε είδος και γενικά παροχές που είναι δεκτικές χρηματικής αποτίμησης, όταν γίνονται από ημεδαπή ανώνυμη εταιρεία, χωρίς νόμιμη ή συμβατική υποχρέωση, σε διευθύνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους ή προέδρους ή μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή διευθυντές και γενικά σε πρόσωπα που την εκπροσωπούν νόμιμα, λογίζονται ως εισόδημα από κινητές αξίες που αποκτούν τα πιο πάνω πρόσωπα.

5. Κάθε δάνειο που έχει συνομολογηθεί ατόκως ή με επιτόκια μικρότερο από το νόμιμο, λογίζεται ότι έχει συναφθεί με το νόμιμο επιτόκιο, αλλά παρέχεται στο φορολογούμενο δικαίωμα ανταπόδειξης.

6. Οι τόκοι συναλλαγματικών και γραμματίων από εμπορικές συναλλαγές καθώς και οι τόκοι από τις αποδεδειγμένες πωλήσεις εμπορευμάτων με πίστωση μεταξύ εμπόρων, δε λογίζονται ως εισόδημα από κινητές αξίες, αλλά ως κέρδος από εμπορικές επιχειρήσεις, με την προϋπόθεση ότι αυτός που αποκτά το εισόδημα αυτό ασκεί εμπορική γενικά, επιχείρηση στην Ελλάδα ή, προκειμένου για αλλοδαπό, ότι αυτός έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και οι τόκοι προέρχονται από εργασίες αυτής της μόνιμης εγκατάστασης.

Άρθρο 23.

Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος.

1. Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από κινητές αξίες θεωρείται:

α) Για τα εισοδήματα που αναφέρονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 21, ο χρόνος έγκρισης του ισολογισμού από τη γενική συνέλευση των μετόχων, προκειμένου για μερίσματα καθώς και ποσοστά και αμοιβές διοικητικών συμβούλων ή ο χρόνος που ορίστηκε για την έναρξη της εξαργύρωσής τους, προκειμένου για τοκομερίδια και προμερίσματα.

β) Για τα εισοδήματα που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 21, ο χρόνος της εξαργύρωσης ή είσπραξης των μερισμάτων και τόκων.

γ) Για τους τόκους που αναφέρονται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 21, ο χρόνος που οι τόκοι γίνονται ληξιπρόθεσμοι και απαιτητοί.

Σε περίπτωση που εξοφλείται το κεφάλαιο δανείου ή γενικά κάποιας απαίτησης ή παρέχεται συναίνεση με ιδιωτική βούληση ή με δικαστικ απόφαση για την εξάλειψη υποθήκης ή προσημείωσης που γράφτηκ για την ασφάλεια του δανείου ή γενικά της απαίτησης, θεωρείται, χωρί να επιτρέπεται ανταπόδειξη, ότι εξοφλούνται συγχρόνως, γιατί γίνοντα απαιτητοί και οι τόκοι που αναλογούν μέχρι τη χρονολογία της εξόφλη σης του δανείου ή της εξάλειψης της υποθήκης ή της προσημείωσης, ο οποίοι δεν έχουν δηλωθεί από τον υπόχρεο, ούτε έχουν φορολογηθεί μ άλλο τρόπο μέχρι αυτή τη χρονολογία. Οι τόκοι αυτοί, προκειμένου ν φορολογηθούν, μπορούν να κατενεμηθούν, ύστερα από αίτηση του φο ρολογουμένου, στο έτος της εξόφλησης και στα δύο προηγούμενα έτη και σε κάθε περίπτωση όχι πέρα από το έτος που έχει συνομολογηθεί τ δάνειο ή δημιουργήθηκε η απαίτηση.

δ) Για τα κέρδη από αμοιβαία κεφάλαια που αναφέρονται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 21, ο χρόνος έγκρισής του από την Α.Ε. «Διαχειρίσεως».

ε) Για τα ποσά της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 ο χρόνος έγκρισης του ισολογισμού από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

στ) Για τα εισοδήματα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και του άρθρου 22, ο χρόνος που εγκρίθηκαν από τη γενική συνέλευση τω μετόχων.

ζ) Για τα εισοδήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρο 22, ο χρόνος διάλυσης της ανώνυμης εταιρείας.

2. Αν το εισόδημα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρο 21 δεν καταβλήθηκε στο δικαιούχο κατά το χρόνο κτήσης του, όπω ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο και μέχρι την έναρξη της νόμιμης προθεσμίας για δήλωση, αυτός δικαιούται σε αναγωγή κατά το νομικού προσώπου για την πληρωμή του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα αυτό σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 24.

Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα.

1. Το εισόδημα που προκύπτει σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 22 αποτελεί το ακαθάριστο εισόδημα από κινητές αξίες. Από το εισόδημα αυτ εκπίπτει κάθε φόρος, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδή ποτε τρίτου, που βαρύνει αυτό το εισόδημα.

2. Το ποσό που απομένει, μετά τις εκπτώσεις που αναφέρονται στη προηγούμενη παράγραφο, αποτελεί το καθαρό εισόδημα από κινητέ αξίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 25.

Έννοια και απόκτηση του εισοδήματος.

1. Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που προκύπτει σε κάθε οικονομικό ή γεωργικό έτος, κατά περίπτωση και αποκτάται από την εκμετάλλευση μιας ή περισσότερων γεωργικών επιχειρήσεων κάθε είδους, όπως είναι οι αγροτικές, κτηνοτροφικές, πτηνοτροφικές, μελισσοκομικές, σηροτροφικές, δασικές, αλιευτικές κ.λπ.

2. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 27 εφαρμόζονται ανάλογα κα στο εισόδημα αυτής της κατηγορίας.

Άρθρο 26.

Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα.

1. Κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος από γεωργικές επιχειρή σεις, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 27 παράγραφο 3 περιπτώσεις ζ' και η', 28, 29, 30, 34 και 35.

2. Αν το καθαρό εισόδημα δεν μπορεί να προσδιοριστεί λογιστικώς αυτό προσδιορίζεται τεκμαρτώς με πολλαπλασιασμό των ακαθάριστω εσόδων της επιχείρησης με ειδικούς, κατά κλάδο εκμεταλλεύσεων, συ ντελεστές καθαρού εισοδήματος. Ως ακαθάριστο εισόδημα λαμβάνετα η αξία των παραγόμενων προϊόντων. Για την εξεύρεση της αξίας του τα προϊόντα αποτιμώνται σε δραχμές, με βάση τη μέση τιμή χονδρική πώλησής τους στο χρόνο και στον τόπο της παραγωγής τους. Σε αυτό τα ακαθάριστα έσοδα δε συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα ποσά εσόδων:

α) Οι τόκοι από συνάλλακτικές πράξεις.

β) Η αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου της επιχείρησης.

γ) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από επισφαλείς απαιτήσεις πο έχουν αποσβεσθεί, εφόσον είχαν γίνει δεκτές από τον προϊστάμενο της

δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

δ) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από φόρους, τέλη και εισφορές της επιχείρησης, εφόσον είχαν καταβληθεί αχρεωστήτως και είχαν γίνει δεκτά από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

Τα ποσά των πιο πάνω περιπτώσεων α' έως δ' προστίθενται στο καθαρό εισόδημα της επιχείρησης, το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή του συντελεστή καθαρού εισοδήματος.

3. Για κάθε κλάδο γεωργικών εκμεταλλεύσεων προβλέπεται ένας μοναδικός συντελεστής καθαρού εισοδήματος, ο οποίος εφαρμόζεται στα ακαθάριστα έσοδα. Οι μοναδικοί συντελεστές καθαρού εισοδήματος περιλαμβάνονται σε ειδικό πίνακα, ο οποίος καταρτίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για τις γεωργικές επιχειρήσεις οι οποίες υποχρεούνται να τηρούν βιβλία και στοιχεία του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, αλλά δεν τηρούν ή τηρούν αναχριβή βιβλία και στοιχεία, ο συντελεστής καθαρού εισοδήματος προσαυξάνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%).

4. Αν από τα στοιχεία που προσκομίζει ο φορολογούμενος αποδεικνύεται ότι, εξαιτίας ζημιών από γεγονότα απρόβλεπτα ή οφειλόμενα σε ανώτερη βία, μειώθηκε το εισόδημά του από τη γεωργική εκμετάλλευση, το καθαρό εισόδημα μπορεί να προσδιοριστεί με τη χρήση συντελεστή κατώτερου από εκείνους που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο. Στην περίπτωση αυτή ο συντελεστής δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το μηδέν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 27.

Έννοια και απόκτηση του εισοδήματος.

1. Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που αποκτάται από ατομική ή εταιρική επιχείρηση εμπορική, βιομηχανική ή βιοτεχνική ή από την άσκηση οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος το οποίο δεν υπάγεται στα ελευθέρια επαγγέλματα που αναφέρονται στο άρθρο 40.

2. Επιχείρηση αποτελεί και μεμονωμένη ή συμπτωματική πράξη που αποβλέπει στην επίτευξη κέρδους, καθώς και η πώληση μέσα σε δύο (2) χρόνια από την απόκτηση εξ επαχθούς αιτίας εδαφικών εκτάσεων που βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλεως και έχουν μεγάλη αξία.

3. Θεωρείται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις:

α) Το κέρδος από την άσκηση επιχείρησης αγοραπωλησίας ακινήτων γενικά, εκτός από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 32 των οποίων το καθαρό κέρδος εξευρίσκεται με ειδικό τρόπο.

Ως κέρδος θεωρείται η επιπλέον διαφορά μεταξύ της αγοραίας αξίας του ακινήτου το οποίο πουλήθηκε και της αγοραίας αξίας αυτού κατά το χρόνο της αγοράς. Η διαφορά αυτή μειώνεται με τις δαπάνες του άρθρου 30 που βαρύνουν τον πωλητή.

β) Η ωφέλεια που πραγματοποιείται από οργανωμένη επιχείρηση πώλησης οικοπέδων ή αγροτεμαχίων, τα οποία προέρχονται από εδαφικές εκτάσεις της επιχείρησης, που βρίσκονται εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως, δήμου ή κοινότητας, οι οποίες έχουν κατατμηθεί ή ρυμοτομηθεί. Ως ωφέλεια θεωρείται η επιπλέον διαφορά μεταξύ της αγοραίας αξίας της έκτασης η οποία πουλήθηκε και της αγοραίας αξίας της πριν από την κατάτμηση ή τη ρυμοτόμηση. Η διαφορά αυτή μειώνεται με τις δαπάνες του άρθρου 30 που βαρύνουν τον πωλητή.

γ) Τα ποσά που καταβάλλουν με τη μορφή μερίσματος ή αμοιβής στα μέλη τους οι συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα.

δ) Τα κέρδη από παρεπόμενες εργασίες που ενεργούνται από την επιχείρηση παράλληλα με τον κύριο σκοπό της.

ε) Ο μισθός ή άλλη οποιασδήποτε φύσης απολαυή του εταίρου από την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης στην οποία συμμετέχει.

στ) Ο μισθός που καταβάλλεται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας, που είναι ασφαλισμένα στο Ταμείο Ασφαλίσεως Εμπόρων ή στο Ταμείο Επαγγελματιών Βιοτεχνών Ελλάδος ή, σε κάθε άλλη περίπτωση, εφόσον κατά το χρόνο παροχής της εξαρτημένης εργασίας συμμετέχουν με ποσοστό πάνω από τρία τοις εκατό (3%) στο κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας.

ζ) Η αυτόματη υπερτίμηση που πραγματοποιήθηκε στο πάγιο κεφάλαιο που χρησιμοποιεί η επιχείρηση, καθώς και η υπερτίμηση που δεν πραγματοποιήθηκε, εφόσον αυτή έχει περιληφθεί στην απογραφή, με εξαίρεση την υπερτίμηση που προκύπτει από ακίνητα και πλοία, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται ή έχουν ιδιοχρησιμοποιηθεί από την επιχείρηση για την άσκηση του αντικειμένου των εργασιών της.

η) Οι τόκοι που ορίζονται από την παράγραφο 6 του άρθρου 22.

4) Τα κατά το άρθρο αυτό εισοδήματα και κέρδη των επιχειρήσεων που λειτουργούν με τη μορφή ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης και περιορισμένης ευθύνης εταιρείας, κοινοπραξίας, κοινωνίας και αστικής εταιρείας κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και συνεταιρισμών, θεωρείται ότι αποκτήθηκαν:

α) Στις περιπτώσεις της ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης και περιορισμένης ευθύνης εταιρείας, της κοινοπραξίας, κοινωνίας και αστικής εταιρείας κερδοσκοπικού χαρακτήρα από κάθε ένα εταίρο ή μέλος, για το ποσοστό των κερδών που του αναλογεί από τη συμμετοχή του στην εταιρεία, κοινοπραξία ή κοινωνία. Ως χρόνος κτήσης, για επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, θεωρείται η ημερομηνία στην οποία κλείστηκε η διαχείριση και αν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, η ημερομηνία που εγκρίθηκε ο ισολογισμός της από τη συνέλευση των εταίρων. Αν δεν εγκριθεί ο ισολογισμός της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, το εισόδημα λογίζεται ότι αποκτάται από αυτούς που έχουν την ιδιότητα του εταίρου την τελευταία ημέρα αυτού του τριμήνου. Σε περίπτωση λύσης, συγχώνευσης ή μετατροπής της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, το εισόδημα λογίζεται ότι αποκτάται από αυτούς που έχουν την ιδιότητα του εταίρου την ημερομηνία της λύσης, συγχώνευσης ή μετατροπής κατά περίπτωση. Αν η λύση, συγχώνευση ή μετατροπή επέρχεται πριν από την πάροδο τριών (3) μηνών από τη λήξη της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου και εφόσον ο ισολογισμός δεν έχει εγκριθεί από τη συνέλευση των εταίρων, το εισόδημα και των δύο διαχειριστικών περιόδων λογίζεται ότι αποκτάται από αυτούς που έχουν την ιδιότητα του εταίρου την ημερομηνία της λύσης, συγχώνευσης ή μετατροπής της εταιρείας.

β) Στην περίπτωση της συμμετοχικής (αφανούς) εταιρείας, από τον εμφανή εταίρο για το σύνολο των κερδών της εταιρείας.

γ) Στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών που έχουν συσταθεί νόμιμα, από κάθε συνεταίρο για το μέρισμα ή την αμοιβή που του καταβλήθηκε.

Η ύπαρξη των εταιρειών που αναφέρονται στην περίπτωση α' αποδεικνύεται με έγκυρο συστατικό έγγραφο δημοσιευμένο, σύμφωνα με όσα ορίζει ο εμπορικός νόμος. Η κοινοπραξία αναγνωρίζεται εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται από τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων. Αντέγγραφα για την εικονικότητα είτε των σχέσεων αυτών, είτε των όρων που συνδέουν τα μέρη τούτων γενικά, δεν αναγνωρίζονται.

5. Σε περίπτωση που συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 28, ως εισόδημα λαμβάνεται:

α) Για διαχειριστική περίοδο μικρότερη από δώδεκα (12) μήνες, το κέρδος που προέκυψε κατά τη διάρκειά της.

β) Για διαχειριστική περίοδο μεγαλύτερη από δώδεκα (12) μήνες, το κέρδος που προέκυψε από την έναρξη της περιόδου μέχρι την ημερομηνία έναρξης του υπολειπόμενου δωδεκάμηνου τμήματος, το οποίο υπολογίζεται κατά προσέγγιση. Το εισόδημα αυτό αφαιρείται από το εισόδημα της υπερδωδεκάμηνης διαχειριστικής περιόδου και το υπόλοιπο που αποτελεί εισόδημα της δωδεκάμηνης περιόδου φορολογείται στο επόμενο οικονομικό έτος.

Άρθρο 28.

Διαχειριστική περίοδος.

1. Η διαχειριστική περίοδος περιλαμβάνει δωδεκάμηνο χρονικό διάστημα. Κατά την έναρξη, λήξη ή διακοπή των εργασιών της επιχείρησης η διαχειριστική περίοδος μπορεί να είναι μικρότερη του δωδεκαμήνου. Κατεξαίρεση, για την επιχείρηση που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, η διαχειριστική περίοδος έναρξης μπορεί να περιλαμβάνει και μεγαλύτερο του δωδεκαμήνου χρονικό διάστημα, όχι όμως μεγαλύτερο από εικοσιτέσσερις μήνες.

2. Οι επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, υποχρεούνται να κλείνουν διαχείριση τις 30 Ιουνίου ή τις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους. Κατεξαίρεση, μπορεί να κλείνει τη διαχείρισή του α) το υποκατάστημα, πρακτορείο ή άλλη εγκατάσταση στην Ελλάδα αλλοδαπής επιχείρησης κατά το χρόνο που κλείνει τη διαχείρισή του το κεντρικό κατάστημα στην αλλοδαπή και β) η ημεδαπή επιχείρηση, στην οποία μετέχει αλλοδαπή επιχείρηση με ποσοστό πενήντα ένα τοις εκατό (51%) τουλάχιστον, κατά το χρόνο που κλείνει τη διαχείρισή της η αλλοδαπή επιχείρηση.

3. Όταν κατά τη διάρκεια του προηγούμενου της φορολογίας οικονομικού έτους έχουν κλειστεί περισσότερες από μία διαχειρίσεις, οι οποίες

περιλαμβάνουν χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δώδεκα (12) μήνες, ως εισόδημα λαμβάνεται το άθροισμα των κερδών αυτών των διαχειρίσεων. Σε περίπτωση μετάθεσης του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου, η μετάθεση αυτή θεωρείται, πάντοτε, ως παράταση της δωδεκάμηνης περιόδου. Σε αυτήν την περίπτωση ως εισόδημα λαμβάνεται αυτό που προκύπτει από την προσαυξημένη δωδεκάμηνη περίοδο.

4. Όταν έχει διαρρεύσει πλήρες δωδεκάμηνο χρονικό διάστημα χωρίς να κλειστεί διαχείριση κατά το οικονομικό έτος που προηγήθηκε του έτους της φορολογίας, το εισόδημα καθορίζεται εξωλογιστικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31.

5. Επιτρέπεται η μετάθεση του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου, με τη επιφύλαξη όσων ορίζονται στις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3, μόνον εφόσον αποχρώντες λόγοι, που ανάγονται στην ουσιώδη μεταβολή του αντικειμένου των εργασιών της επιχείρησης που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, επιβάλλουν τούτο. Η μετάθεση αυτή επιτρέπεται με έγκριση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μετά από σχετική αίτηση της ενδιαφερομένης επιχείρησης, που υποβάλλεται το αργότερο εντός του ενδέκατου μήνα της διαχειριστικής περιόδου, της οποίας ζητείται η παράταση του χρόνου λήξης. Η αίτηση που υποβάλλεται εκπρόθεσμα θεωρείται ότι δεν έχει υποβληθεί.

Άρθρο 29.

Ακαθάριστο εισόδημα.

1. Ως ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις λαμβάνεται το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων από τις κάθε είδους εμπορικές συναλλαγές αυτών.

2. Ο προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων των εμπορικών επιχειρήσεων ενεργείται ως ακολούθως:

α) Για επιχειρήσεις που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, τα ακαθάριστα έσοδα εξευρίσκονται με βάση τα δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων.

β) Για επιχειρήσεις που τηρούν ακριβή βιβλία και στοιχεία πρώτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, τα ακαθάριστα έσοδα εξευρίσκονται με την προσθήκη του μικτού κέρδους στο συνολικό κόστος των εμπορεύσιμων αγαθών, χωρίς φόρο προστιθέμενης αξίας, τα οποία αγοράστηκαν μέσα στη χρήση ή των έτοιμων προϊόντων που έχουν παραχθεί από τις πρώτες και βοηθητικές ύλες που αγοράστηκαν μέσα στην ίδια χρήση. Το μικτό εμπορικό ή βιομηχανικό κέρδος, κατά περίπτωση, εξευρίσκεται με σύγκριση των τιμών κτήσης και πώλησης των αγαθών που διατέθηκαν από την επιχείρηση. Αν για την κρινόμενη επιχείρηση δεν υπάρχουν τέτοια στοιχεία, λαμβάνεται υπόψη ο συντελεστής μικτού κέρδους άλλων ομοειδών επιχειρήσεων. Όταν το μικτό κέρδος καθορίζεται από το Υπουργείο Εμπορίου, προκειμένου να προσδιοριστούν τα ακαθάριστα έσοδα, ως ποσοστό μικτού κέρδους λαμβάνεται το ανώτατο όριο του συντελεστή που έχει καθοριστεί από το Υπουργείο αυτό.

Αν το Υπουργείο Εμπορίου έχει καθορίσει δραχμικό μικτό κέρδος γίνεται αναγωγή του κέρδους αυτού σε ποσοστιαίο. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, θεωρείται ότι τα εμπορεύσιμα αγαθά πουλήθηκαν όλα μέσα στη χρήση και ότι οι πρώτες και βοηθητικές ύλες μεταποιήθηκαν και πουλήθηκαν μέσα στη χρήση ως έτοιμα προϊόντα, ανεξάρτητα από το αν η διάθεσή τους γίνεται χονδρικώς ή λιανικώς. Στις επιχειρήσεις που αρχίζουν για πρώτη φορά τις εργασίες τους και εφόσον το επόμενο έτος συνεχίζουν να τηρούν βιβλία πρώτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, θεωρείται ότι πουλήθηκαν μέσα στη χρήση από τα εμπορεύσιμα αγαθά, τόσα δωδέκατα αυτών όσοι οι μήνες της πραγματικής λειτουργίας της επιχείρησης. Τμήμα του μήνα λογίζεται ως ακέραιος μήνας. Το υπόλοιπο ποσό προστίθεται στις αγορές του αμέσως επόμενου έτους και λογίζεται ως αγορά του έτους αυτού. Σε περίπτωση αλλαγής της κατηγορίας των βιβλίων και στοιχείων που τηρούνται από την επιχείρηση:

αα. Από την πρώτη στη δεύτερη κατηγορία, τα ακαθάριστα έσοδα κατά τη διαχειριστική περίοδο, κατά την οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία δεύτερης κατηγορίας, δεν μπορούν να υπερβούν τα ακαθάριστα έσοδα, τα οποία εξευρίσκονται με βάση τα αγορασθέντα εμπορεύσιμα αγαθά ή παραχθέντα έτοιμα προϊόντα μέσα σε αυτή την περίοδο. Όταν όμως τα ακαθάριστα έσοδα αυτής της περιόδου που προκύπτουν με βάση τα δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων, μειωμένα κατά τα ακαθάριστα έσοδα της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου κατά την οποία είχαν τηρηθεί βιβλία πρώτης κατηγορίας, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα της ίδιας περιόδου που εξευρίσκονται με βάση τα αγορασθέντα εμπορεύσιμα αγαθά ή παραχθέντα έτοιμα προϊόντα, τότε τα μεγαλύτερα αυτά ακαθάριστα έσοδα θεωρούνται ως έσοδα της διαχειριστικής περιόδου κατά την οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων.

ββ. Από την πρώτη στην τρίτη κατηγορία, τα ακαθάριστα έσοδα κατά την τελευταία πριν από την αλλαγή της κατηγορίας των βιβλίων διαχειριστική περίοδο εξευρίσκονται με βάση τα αγορασθέντα κατά την περίοδο αυτή εμπορεύσιμα αγαθά ή παραχθέντα έτοιμα προϊόντα, μειωμένα κατά την αξία των αγαθών που εμφανίζονται στην απογραφή έναρξης της διαχειριστικής περιόδου κατά την οποία έγινε η αλλαγή της κατηγορίας βιβλίων.

γγ. Από τη δεύτερη ή τρίτη στην πρώτη κατηγορία, τα ακαθάριστα έσοδα κατά τη διαχειριστική περίοδο, κατά την οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία πρώτης κατηγορίας εξευρίσκονται με βάση την αξία των αγορασθέντων κατά την περίοδο αυτή εμπορεύσιμων αγαθών ή των παραχθέντων προϊόντων, η οποία προσαυξάνεται με την αξία των εμπορεύσιμων αγαθών ή των παραχθέντων έτοιμων προϊόντων που αποδεδειγμένα δε διατέθηκαν ή δε χρησιμοποιήθηκαν, εφόσον τηρήθηκαν βιβλία δεύτερης κατηγορίας ή που εμφανίζονται στην απογραφή, εφόσον τηρήθηκαν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων.

γ) Για επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων ή τα τηρούμενα είναι κατώτερα της προσήκουσας κατηγορίας ή ανεπαρκή ή ανακριβή, τα ακαθάριστα έσοδα προσδιορίζονται εξωλογιστικά με βάση τα στοιχεία και της πληροφορίες που διαθέτει ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για την έκταση της συναλλακτικής δράσης και τις συνθήκες λειτουργίας της επιχείρησης. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνονται υπόψη οι αγορές, οι πωλήσεις και το μικτό κέρδος που εμφανίζει η επιχείρηση, το μικτό κέρδος που πραγματοποιείται από ομοειδείς επιχειρήσεις που λειτουργούν με παρόμοιες συνθήκες, το απασχολούμενο προσωπικό, το ύφος των κεφαλαίων που έχουν επενδυθεί καθώς και των ίδιων κεφαλαίων κίνησης, το ποσό των δανείων και των πιστώσεων, το ποσό των εξόδων παραγωγής και διάθεσης των εμπορευμάτων, των εξόδων διαχείρισης και γενικά κάθε επαγγελματική δαπάνη.

3. Στις περιπτώσεις β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου η κρίση του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για τον προσδιορισμό των ακαθάριστων εσόδων πρέπει να μην απέχει από τα δεδομένα της κοινής πείρας.

Άρθρο 30.

Λογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος.

1. Το καθαρό εισόδημα των επιχειρήσεων που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων καθώς και των επιχειρήσεων που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, εφόσον αυτές παρέχουν αποκλειστικά υπηρεσίες και στερούνται αξιόλογων αποθεμάτων κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, εξευρίσκεται λογιστικώς με έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα, όπως αυτά ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο, των ακόλουθων εξόδων:

α) Των γενικών εξόδων διαχείρισης στα οποία περιλαμβάνονται και:

αα. Τα έξοδα μισθοδοσίας και αμοιβής του προσωπικού, εφόσον έχουν καταβληθεί ή βεβαιωθεί οι ασφαλιστικές εισφορές υπέρ του ΙΚΑ ή άλλου ασφαλιστικού οργανισμού, εκτός αν από την κείμενη νομοθεσία προβλέπεται μερική ή ολική απαλλαγή από την υποχρέωση για την καταβολή εισφορών. Επίσης τα έξοδα μισθοδοσίας του υπαλληλικού προσωπικού της επιχείρησης που συνδέεται με τον εργοδότη με συγγενικό δεσμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι τον τέταρτο βαθμό, εφόσον καταβλήθηκαν ή βεβαιώθηκαν οι ασφαλιστικές εισφορές κύριας ή επικουρικής υποχρεωτικής ασφάλισης στο ΙΚΑ ή άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Για τις ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες και περιορισμένης ευθύνης εταιρείες, τις κοινοπραξίες, κοινωνίες και αστικές εταιρείες κερδοσκοπικού χαρακτήρα, η διάταξη εφαρμόζεται στην περίπτωση που η συγγενική σχέση υπάρχει μεταξύ εργαζομένου και κάποιου από τα μέλη της εταιρείας, κοινοπραξίας ή κοινωνίας.

ββ. Το τεκμαρτό ενοίκιο των ακινήτων που ανήκουν στον επιχειρηματία και χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση, εφόσον αυτό υπολογίστηκε στο εισόδημά του από ακίνητα.

γγ. Η αξία των ακινήτων που μεταβιβάζονται, καθώς και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του Κράτους, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων. Η αξία των ακινήτων καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του

άρθρου 41 του Ν. 1249/1982 ή ύστερα από εκτίμηση που ενεργείται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις για τη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων, στις περιοχές που δεν ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων. Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από το φορολογούμενο λόγω δωρεάς προς τα κοινωφελή ιδρύματα, εφόσον τα ποσά αυτά κατατίθενται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Επίσης, τα χρηματικά ποσά μέχρι ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών, που καταβάλλονται λόγω δωρεάς, η οποία δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού καθαρού κέρδους που δηλώθηκε, στα ημεδαπά νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, καθώς και σε οποιοδήποτε αθλητικό σωματείο που έχει συσταθεί νόμιμα και είναι αναγνωρισμένο από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, εφόσον οι δωρεές αυτές προορίζονται για την καλλιέργεια και ανάπτυξη των ερασιτεχνικών τους τμημάτων.

δδ. Τα ποσά τα οποία διατίθενται από τις επιχειρήσεις έκδοσης: Ι. ημερήσιων πολιτικών, αθλητικών και οικονομικών εφημερίδων, ΙΙ. εβδομαδιαίων, δεκαπενθήμερων και μηνιαίων εφημερίδων ή περιοδικών για την κάλυψη ειδικών δαπανών, για τις οποίες, λόγω της φύσης τους, δεν είναι εφικτή η λήψη στοιχείων που αποδεικνύουν την πραγματοποίησή τους. Το ποσό που εκπίπτει ορίζεται σε ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4‰) για τις επιχειρήσεις της περίπτωσης Ι και σε ένα τοις εκατό (1%) για τις επιχειρήσεις της περίπτωσης ΙΙ και υπολογίζεται στο σύνολο των ακαθάριστων εσόδων αυτών των επιχειρήσεων από την πώληση εντύπων και από καταχωρήσεις σε αυτά γενικώς.

β) Των δαπανών για τη συντήρηση και επισκευή των επαγγελματικών γενικά εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και αυτοκινήτων οχημάτων.

Ειδικά, οι δαπάνες συντήρησης, λειτουργίας, επισκευής, κυκλοφορίας και αποσβέσεων των επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 1.600 κυβικά εκατοστά που έχουν στην κυριότητά τους οι επιχειρήσεις, εκπίπτουν μέχρι ογδόντα τοις εκατό (80%) του συνολικού ύψους αυτών, εφόσον χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της επιχείρησης. Αν τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης έχουν κυλινδρισμό κινητήρα πάνω από 1.600 κυβικά εκατοστά, εκπίπτει με τις ίδιες προϋποθέσεις ποσοστό μέχρι τριάντα τοις εκατό (30%) του ύψους των πιο πάνω δαπανών. Ο περιορισμός αυτός δεν εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εκμίσθωση επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, καθώς και στις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τα αυτοκίνητα αποκλειστικά για την εκπαίδευση των υποψήφιων οδηγών.

γ) Της αξίας των πρώτων και βοηθητικών υλών που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και των άλλων εμπορεύσιμων αγαθών, στην οποία περιλαμβάνονται και οι ειδικές δαπάνες επεξεργασίας, αποθήκευσης, μεταφοράς, ασφάλειας κ.τ.λ.

δ) Των δεδουλευμένων κάθε είδους τόκων δανείων ή πιστώσεων, γενικά, της επιχείρησης. Εξαιρούνται οι τόκοι υπερημερίας λόγω οφειλής φόρων, τελών, εισφορών και προστίμων προς το Δημόσιο ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

ε) Των ποσών των κάθε είδους φόρων, τελών και δικαιωμάτων που βαρύνουν την επιχείρηση. Δεν εκπίπτουν οι τυχόν καταβαλλόμενοι από την επιχείρηση κάθε είδους φόροι που βαρύνουν τρίτους.

στ) Των ποσών των αποσβέσεων των επισφαλών απαιτήσεων και των εξόδων πρώτης εγκατάστασης για τις οποίες έχουν γίνει οριστικές εγγραφές. Τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης αποσβένονται είτε εφάπαξ, είτε ισόποσα σε περισσότερες από μία διαχειριστικές χρήσεις και πάντως για διάστημα που δεν υπερβαίνει τη δεκαετία. Επίσης, οι αποσβέσεις για την κάλυψη της φθοράς των κάθε είδους εγκαταστάσεων ή μηχανημάτων ή φθαρτού υλικού συναφών με τη λειτουργία της επιχείρησης, και γενικά κάθε κινητής ή ακίνητης περιουσίας της επιχείρησης, οι οποίες έγιναν με οριστικές εγγραφές, σύμφωνα και με τους ειδικούς όρους που ορίζονται για κάθε επιχείρηση. Είναι υποχρεωτική η διενέργεια των τακτικών αποσβέσεων κάθε έτος με τα ανώτατα όρια των ποσοστών αποσβέσεων που ορίζονται με το Προεδρικό Διάταγμα που ισχύει κάθε φορά. Επίσης εκπίπτουν οι απαιτήσεις πιστωτών προβληματικών επιχειρήσεων που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 8 του Ν. 1386/83 (ΦΕΚ Α 107) καθώς και εκείνων που προκύπτουν κατόπιν έγγραφης συμφωνίας μεταξύ πιστωτών και προβληματικών επιχειρήσεων που έχουν υπαχθεί στο ν. 1386/1983 και μόνο για το μέρος των απαιτήσεων που παραιτήθηκαν από την είσπραξή τους οι πιστωτές. Η έκπτωση των απαιτήσεων αυτών γίνεται ισόποσα σε τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.

ζ) Των μαθηματικών αποθεμάτων των ασφαλιστικών εταιρειών, καθώς και των αποθεματικών για την αποκατάσταση του ενεργητικού που με βάση σύμβαση θα περιέλθει μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου στο Δημόσιο ή σε τρίτους.

η) Της ζημίας που πραγματοποιήθηκε από φθορά, απώλεια ή υποτίμηση κεφαλαίου, καθώς και της πρόβλεψης για την υποτίμηση πάγιων στοιχείων του ενεργητικού ή υπερτίμηση στοιχείων του παθητικού, η οποία τυχόν υπάρχει, έστω κι αν δεν πραγματοποιήθηκε, με εξαίρεση αυτή που προκύπτει από ακίνητα και πλοία.

θ) Των μικροεξόδων, μικροδωρεών, μικροβοηθημάτων και μικροεξόδων κοινωνικής παράστασης της επιχείρησης, το ποσό των οποίων δεν μπορεί να υπερβαίνει κατά μήνα τις οκτώ χιλιάδες (8.000) και δώδεκα χιλιάδες (12.000) δραχμές για επιτηδευματίες που τηρούν αντίστοιχα βιβλία δεύτερης και τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων. Τα έξοδα αυτά εκπίπτουν χωρίς να απαιτείται απόδειξη πληρωμής. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύφος των εξόδων αυτών κατά κατηγορία τηρούμενων βιβλίων.

ι) Των δικαιωμάτων ή των αποζημιώσεων που καταβάλλονται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις και οργανισμούς για τη χρησιμοποίηση στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων. Χρόνος έκπτωσης των δικαιωμάτων ή αποζημιώσεων αυτών από τα ακαθάριστα έσοδα, είναι ο χρόνος καταβολής των ποσοστών στο δικαιούχο στην αλλοδαπή ή της κατάθεσης σε δεσμευμένο λογαριασμό σε τράπεζες της Ελλάδας ή σε άλλους πιστωτικούς οργανισμούς στο όνομα του αλλοδαπού δικαιούχου.

ια) Των δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας κατά το χρόνο της πραγματοποίησής τους, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν πάγιο εξοπλισμό οι οποίες αποσβένονται ισόποσα σε τρία (3) χρόνια. Τα κριτήρια χαρακτηρισμού των πιο πάνω δαπανών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Έρευνας και Τεχνολογίας.

2. Στους εξαγωγείς κάθε είδους προϊόντων αναγνωρίζεται χωρίς δικαιολογητικά έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα για την αντιμετώπιση ειδικών δαπανών εξαγωγών, που υπολογίζεται σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα ακαθάριστα έσοδα που προέρχονται από εξαγωγές. Επίσης, αναγνωρίζεται στις, κατά το ν. 383/1976 (ΦΕΚ-Α'182), μεταφορικές επιχειρήσεις διεθνών οδικών εμπορευματικών μεταφορών δικαίωμα έκπτωσης, χωρίς δικαιολογητικά, ποσοστού ένα τοις εκατό (1%) στο ποσό των ακαθάριστων εσόδων τους, τα οποία προέρχονται από τη διενέργεια διεθνών οδικών εμπορευματικών μεταφορών.

Κατ' εξαίρεση για τις εξαγωγές κάθε είδους προϊόντων που πραγματοποιούνται από 1.1.1988 μέχρι 31.12.1991 η αναγνωριζόμενη χωρίς δικαιολογητικά έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα για την αντιμετώπιση ειδικών δαπανών για εξαγωγές υπολογίζεται στα ακαθάριστα έσοδα που προέρχονται από εξαγωγές, με βάση την πιο κάτω κλίμακα:

Σε ακαθάριστα έσοδα μέχρι 1 δισεκατομμύριο δραχμές ποσοστό έκπτωσης τρία τοις εκατό (3%). Σε ακαθάριστα έσοδα από 1 δισεκατομμύριο μέχρι 3 δισεκατομμύρια δραχμές ποσοστό έκπτωσης δύο τοις εκατό (2%) και σε ακαθάριστα έσοδα άνω των 3 δισεκατομμυρίων δραχμών ποσοστό έκπτωσης ένα τοις εκατό (1%). Η έκπτωση αυτή δεν υπολογίζεται σε εξαγωγές πετρελαιοειδών, για τις οποίες εξακολουθεί να ισχύει η προβλεπόμενη από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής έκπτωση ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα ακαθάριστα έσοδα. Για τις εξαγωγές προϊόντων που πραγματοποιούνται από 1.1.1988 μέχρι 31.12.1991, καταργείται η προβλεπόμενη από το άρθρο 31 του ν. 1326/1983 (ΦΕΚ-Α'19) διάθεση ποσοστού για την αντιμετώπιση ειδικών δαπανών για εξαγωγές.

3. Σε εμπορικές επιχειρήσεις, οι οποίες σε συνεργασία με αλλοδαπούς οίκους, εξάγουν βιομηχανικά, βιοτεχνικά, χειροτεχνικά, γεωργικά, κτηνοτροφικά, οπωροκηπευτικά, μεταλλευτικά και λατομικά προϊόντα καθώς και προϊόντα αλιείας με ανταλλαγή αγαθών από το εξωτερικό μετά από έγκριση του ελληνικού Δημοσίου, όταν απαιτείται αυτή, αναγνωρίζεται χωρίς δικαιολογητικά έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα, που υπολογίζεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) στο ποσό της προμήθειας που παίρνουν.

4. Στις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις οι οποίες ενεργούν για λογαριασμό των αλλοδαπών οίκων βιομηχανοποίηση ή επεξεργασία πρώτων υλών που εισάγονται από την αλλοδαπή και επανεξάγονται με τη μορφή έτοιμων ή ημιέτοιμων προϊόντων, αναγνωρίζεται δικαίωμα έκπτωσης, χωρίς δικαιολογητικά, ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) στο ποσό των ακαθάριστων εσόδων τους, τα οποία προέρχονται από την αμοιβή που παίρνουν για τις υπηρεσίες αυτές.

5. Η ζημία που τυχόν προκύπτει μετά τη διενέργεια των εκπτώσεων που ορίζονται στις παραγράφους 2, 3 και 4, δε συμψηφίζεται με τα κέρδη άλλων κλάδων της επιχείρησης ή με τα κέρδη από τη συμμετοχή

της σε άλλες επιχειρήσεις ή με τα εισοδήματα από άλλες πηγές. Η ζημία αυτή μπορεί να μεταφέρεται για συμψηφισμό με τα κέρδη των πιο πάνω κλάδων της επιχείρησης στις πέντε (5) επόμενες συνεχείς χρήσεις, με την προϋπόθεση ότι και σε αυτές τις χρήσεις η επιχείρηση τηρεί επαρκή και ακριβή βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων. Στην περίπτωση των μικτών επιχειρήσεων, ο συμψηφισμός ενεργείται με τα κέρδη των κλάδων αυτών. Αν υπάρχει αδυναμία λογιστικού διαχωρισμού των κερδών που προκύπτουν από κάθε κλάδο, αυτά υπολογίζονται με επιμερισμό του συνόλου των κερδών της επιχείρησης με βάση τα ακαθάριστα έσοδα από κάθε κλάδο.

6. Οι εκπτώσεις των ποσών που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2, 3 και 4 αυτού του άρθρου, ενεργούνται μόνο, εφόσον αυτά έχουν αναγραφεί στα βιβλία της επιχείρησης.

7. Για τον προσδιορισμό του κόστους των μενόντων προϊόντων στις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις, συνυπολογίζεται στην αξία των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν και ανάλογο ποσοστό εξόδων παραγωγής, στα οποία περιλαμβάνονται και οι τακτικές αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

8. Αν στα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης περιλαμβάνονται και έσοδα που απαλλάσσονται από το φόρο του παρόντος, για τον υπολογισμό του καθαρού κέρδους της επιχείρησης που υπάγεται σε φορολογία, το συνολικό ύψος των δαπανών της που εκπίπτουν, μειώνεται κατά το ποσό που αυτές αφορούν τα έσοδα που απαλλάσσονται από τη φορολογία. Αν το ποσό των δαπανών που αφορούν τα απαλλασσόμενα έσοδα δεν είναι εφικτό να προσδιοριστεί, τούτο εξευρίσκεται με επιμερισμό του συνολικού ύψους των δαπανών, μεταξύ των ακαθάριστων εσόδων που υπάγονται σε φορολογία και των ακαθάριστων εσόδων που απαλλάσσονται από τη φορολογία. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται αναλόγως και στις επιχειρήσεις που τα καθαρά κέρδη τους εξευρίσκονται κατά ένα μέρος λογιστικώς και κατά το υπόλοιπο εξωλογιστικώς και οι δαπάνες αφορούν το σύνολο της δραστηριότητας.

9. Με Προεδρικά Διατάγματα επιτρέπεται να καθορίζονται λεπτομερέστερα όσα αφορούν τις εκπτώσεις των δαπανών που ορίζονται στις περιπτώσεις β', στ' και ζ' της παραγράφου 1. Με τα ίδια Προεδρικά Διατάγματα μπορεί να καθορίζονται και άλλοι τρόποι υπολογισμού των αποσβέσεων που ενεργούνται σύμφωνα με την περίπτωση στ' της παραγράφου 1.

10. Το ποσό που απομένει μετά τις εκπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2, 3 και 4 αποτελεί το καθαρό εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.

Άρθρο 31.

Εξωλογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος.

1. Το καθαρό εισόδημα των επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία και στοιχεία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, καθώς και των επιχειρήσεων που δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία ή τηρούν βιβλία και στοιχεία κατώτερης κατηγορίας της προσήκουσας ή τηρούν ανακριβή ή ανεπαρκή βιβλία και στοιχεία και στην τελευταία αυτή περίπτωση η ανεπάρκεια καθιστά αδύνατη τη διενέργεια των ελεγκτικών επαληθεύσεων, προσδιορίζεται εξωλογιστικώς με πολλαπλασιασμό των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης με ειδικούς, κατά γενικές κατηγορίες επιχειρήσεων, συντελεστές καθαρού κέρδους. Σε αυτά τα ακαθάριστα έσοδα δε συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα ποσά εσόδων:

α) Οι τόκοι από συναλλακτικές πράξεις.

β) Η αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου της επιχείρησης.

γ) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από επισφαλείς απαιτήσεις που έχουν αποσβεστεί, εφόσον είχαν γίνει δεκτές από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

δ) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από φόρους, τέλη και εισφορές της επιχείρησης εφόσον είχαν καταβληθεί αχρεωστήτως και είχαν γίνει δεκτά από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

Τα ποσά των πιο πάνω περιπτώσεων α' έως δ' προστίθενται στο καθαρό κέρδος της επιχείρησης, το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή του συντελεστή καθαρού κέρδους.

2. Για κάθε κατηγορία επιχειρήσεων προβλέπεται ένας μοναδικός συντελεστής καθαρού κέρδους ο οποίος εφαρμόζεται στα ακαθάριστα έσοδα. Οι μοναδικοί συντελεστές καθαρού κέρδους περιλαμβάνονται σε ειδικό πίνακα ο οποίος καταρτίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο συντελεστής καθαρού κέρδους που εφαρμόζεται στα ακαθάριστα έσοδα δεν μπορεί να είναι ανώτερος από τα τρία πέμπτα (3/5) του συντελεστή μικτού κέρδους, που έχει καθορίσει το Υπουργείο Εμπορίου. Όταν το Υπουργείο Εμπορίου, αντί για συντελεστές μικτού κέρδους, έχει καθορίσει συντελεστές καθαρού κέρδους, δεν εφαρμόζονται οι συντελεστές καθαρού κέρδους του πίνακα, αλλά οι συντελεστές καθαρού κέρδους του Υπουργείου Εμπορίου.

Προκειμένου για τις επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, όταν τα καθαρά κέρδη τους προσδιορίζονται εξωλογιστικώς, συντελεστής καθαρού κέρδους λαμβάνεται αυτός που προκύπτει από το λογιστικό προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματός τους, εφόσον είναι μεγαλύτερος από τον οικείο συντελεστή του πίνακα. Ο συντελεστής που προσδιορίζεται με αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το διπλάσιο του οικείου συντελεστή του πίνακα.

Για τις επιχειρήσεις που δεν τηρούντα βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται για αυτές από τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων ή τηρούν ανακριβή βιβλία και στοιχεία, ο συντελεστής καθαρού κέρδους που εφαρμόζεται προσαυξάνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%).

3. Αν από τα στοιχεία που προσκομίζει ο φορολογούμενος προκύπτει αποδεδειγμένα, ότι από γεγονότα ανώτερης βίας, το πραγματικό κέρδος είναι κατώτερο από αυτό που προσδιορίζεται με την εφαρμογή του μοναδικού συντελεστή, το κέρδος αυτό μπορεί να καθορίζεται με χρήση κατώτερου συντελεστή, όχι όμως κατώτερου από το μηδέν. Για τις νέες επιχειρήσεις ο συντελεστής καθαρού κέρδους μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%). Ο μειωμένος συντελεστής καθαρού κέρδους εφαρμόζεται στα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης μέσα στην οποία έγινε έναρξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας και των δύο επόμενων ετών. Στις επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων αν και έχουν υποχρέωση τήρησης ή τηρούν ανακριβή βιβλία και στοιχεία, δε χορηγείται η πιο πάνω μείωση του συντελεστή. Επίσης, οι ατομικές και εταιρικές επιχειρήσεις με τον τύπο της ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας, καθώς και οι επιχειρήσεις με τη μορφή της κοινωνίας του αστικού δικαίου, που προκύπτουν από τη λύση ή τη μετατροπή υφιστάμενης ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας ή ατομικής επιχείρησης ή κοινωνίας του αστικού δικαίου, δε θεωρούνται νέες επιχειρήσεις για τη μείωση του συντελεστή καθαρού κέρδους, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές λειτουργούν στην ίδια ή σε διαφορετική επαγγελματική εγκατάσταση και στο αντικείμενο των εργασιών τους περιλαμβάνεται και εκείνο της επιχείρησης που λύθηκε ή μετατράπηκε.

4. Κατ' εξαίρεση για τις επιχειρήσεις που υποχρεούνται να τηρούν βιβλία και στοιχεία της πρώτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων και με την προϋπόθεση ότι αυτά κρίνονται ακριβή ή για τις επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία γιατί δεν έχουν υποχρέωση τήρησης λόγω ύψους αγορών, εφόσον περιέχονται στον ειδικό πίνακα που αναφέρεται στο επόμενο εδάφιο, τα καθαρά κέρδη προσδιορίζονται εξωλογιστικώς, με πολλαπλασιασμό των αγορών με ένα μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους κατά γενικές κατηγορίες επιχειρήσεων. Οι συντελεστές καθαρού κέρδους που εφαρμόζονται στις αγορές περιέχονται σε ειδικό πίνακα που καταρτίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 εφαρμόζονται αναλόγως.

5. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν τους μοναδικούς συντελεστές στις αγορές:

α) Για τις επιχειρήσεις που τηρούν ακριβή βιβλία και στοιχεία της πρώτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, οι αγορές λαμβάνονται όπως αυτές προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία τους.

β) Για τις επιχειρήσεις που δεν έχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίων λόγω ύψους αγορών, οι αγορές λαμβάνονται όπως αυτές προκύπτουν από τα τιμολόγια αγορών.

γ) Σε περίπτωση αλλαγής της κατηγορίας των βιβλίων και στοιχείων που τηρούνται από την επιχείρηση: αα. από την πρώτη κατηγορία στην τρίτη κατηγορία, οι αγορές της τελευταίας διαχειριστικής περιόδου πριν από την αλλαγή της κατηγορίας βιβλίων μειώνονται κατά την αξία τους που εμφανίζεται στην απογραφή έναρξης της διαχειριστικής περιόδου κατά την οποία έγινε η αλλαγή της κατηγορίας βιβλίων, ββ. από τη δεύτερη στην πρώτη κατηγορία, οι αγορές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διαχειριστική περίοδο στην οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία πρώτης κατηγορίας, προσαυξάνονται με την αξία των εμπορεύσιμων αγαθών που αποδεδειγμένα δε διατέθηκαν ή δε χρησιμοποιήθηκαν κατά τις διαχειριστικές περιόδους στις οποίες τηρήθηκαν βιβλία δεύτερης κατηγορίας, γγ. από την τρίτη στην πρώτη κατηγορία, οι αγορές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διαχειριστική περίοδο στην οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία πρώτης κατηγορίας, προσαυξάνονται με την αξία των εμπορεύσιμων αγαθών που εμφανίζονται στην τελευταί απογραφή λήξης.

Άρθρο 32.

Εισόδημα τεχνικών επιχειρήσεων.

1. Ως ακαθάριστο έσοδο των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την πώληση ανεγειρόμενων οικοδομών λαμβάνεται η αξία των αυτοτελών οικοδομών, διαμερισμάτων πολυκατοικιών, καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών και λοιπών χώρων, όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του Ν. 1249/1982. Ειδικά, για τις περιοχές που δεν ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνονται:

α) Το τίμημα από τις πωλήσεις των πιο πάνω ακινήτων που καθορίζεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια.

β) Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος ή της αξίας, κατά περίπτωση, που φορολογήθηκε και της πραγματικής αξίας του ακινήτου, η οποία εξευρίσκεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων.

Ως πωλήσεις θεωρούνται και αυτές που έγιναν απευθείας από τον οικοπεδούχο για λογαριασμό του εργολήπτη.

Η αντικειμενική αξία ή η πραγματική, κατά περίπτωση, των αυτοτελών οικοδομών, διαμερισμάτων, καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών, και λοιπών χώρων που περιέρχονται κατά το χρόνο της λύσης στα μέλη της ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης και περιορισμένης ευθύνης εταιρείας ή κοινοπραξίας ή κοινωνίας ή αστικής εταιρείας κερδοσκοπικού χαρακτήρα, θεωρείται ως ακαθάριστο έσοδο της εταιρείας ή κοινοπραξίας ή κοινωνίας κατά το χρόνο της λύσης της. Το καθαρό κέρδος που προκύπτει με βάση τα έσοδα αυτά φορολογείται στο όνομα των εταίρων ή μελών της κοινοπραξίας ή κοινωνίας κατά το μισό στο έτος που λύεται η εταιρεία ή η κοινοπραξία ή η κοινωνία και κατά το υπόλοιπο στο αμέσως επόμενο έτος.

2. Τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο εξευρίσκονται με τη χρήση συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στα ακαθάριστα έσοδά τους. Αν η επιχείρηση δεν τηρεί τα βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται από τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων ή τηρεί βιβλία κατώτερης κατηγορίας από αυτά που ορίζονται από τον ίδιο κώδικα, ο πιο πάνω συντελεστής προσαυξάνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%). Επίσης, αν οι δαπάνες κατασκευής που εμφανίζονται στα βιβλία και στοιχεία της επιχείρησης ότι πραγματοποιήθηκαν για τις ανεγειρόμενες οικοδομές, βρίσκονται σε προφανή δυσαναλογία σε σχέση με το πραγματικό κόστος, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δικαιούται να προσαυξήσει τον πιο πάνω συντελεστή καθαρού κέρδους μέχρι τριάντα τοις εκατό (30%) αυτού. Δε θεωρείται ότι υπάρχει προφανής δυσαναλογία όταν η διαφορά μεταξύ των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και του πραγματικού κόστους είναι μέχρι είκοσι τοις εκατό (20%) του πραγματικού κόστους.

3. Τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, των εργολάβων και υπεργολάβων που ασχολούνται με την εργοληπτική κατασκευή δημοσίων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων, γενικώς, καθώς και των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, εξευρίσκονται ως εξής:

α) Για επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εργολαβική κατασκευή τεχνικών έργων ή την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων του Δημοσίου, δήμων και κοινοτήτων, δημόσιων επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, οργανισμών ή επιχειρήσεων κοινής ωφελείας, καθώς και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, γενικώς, ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνονται τα εργολαβικά ανταλλάγματα που πιστοποιούνται με τους οικείους λογαριασμούς κατά τη διάρκεια της χρήσης, τα οποία μειώνονται με τα ποσά των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης που αντιστοιχούν σε αυτά και τα οποία θεωρούνται έσοδα της χρήσης μέσα στην οποία αποδίδονται. Αν το έργο εισφερθεί σε εταιρεία ή κοινοπραξία στην οποία μετέχει και ο ανάδοχος ή ο απευθείας συμβασιούχος που έχει αναλάβει το έργο, τα ακαθάριστα έσοδα που υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της περίπτωσης, θεωρούνται ότι αποκτώνται από την εταιρεία ή την κοινοπραξία. Στην περίπτωση αυτή η εισφορά δε θεωρείται υπεργολαβία.

β) Για επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εργολαβική κατασκευή ιδιωτικών τεχνικών έργων ή οικοδομών ή την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων σε ιδιώτες, ως ακαθάριστο έσοδο λαμβάνεται η αξία του έργου που εκτελέστηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης.

γ) Για την εκτέλεση έργου χωρίς τη χρησιμοποίηση ίδιων υλικών, ως ακαθάριστο έσοδο λαμβάνεται η αξία του έργου που έχει εκτελεστεί κατά τη διάρκεια της χρήσης χωρίς να υπολογιστεί η αξία των υλικών.

4. Τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο εξευρίσκονται με τη χρήση συντελεστή στα ακαθάριστα έσοδά τους, ως εξής:

α) Δέκα τοις εκατό (10%) για τα δημόσια τεχνικά έργα των περιπτώσεων α' και γ' της προηγούμενης παραγράφου.

β) Δώδεκα τοις εκατό (12%) για τα έργα της περίπτωσης β' της προηγούμενης παραγράφου.

γ) Είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για τα ιδιωτικά έργα της περίπτωσης γ' της προηγούμενης παραγράφου.

Σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν τηρεί τα βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται από τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων ή τηρεί βιβλία κατώτερης κατηγορίας από αυτά που ορίζονται από τον ίδιο Κώδικα, οι συντελεστές καθαρού κέρδους που προβλέπονται στις πιο πάνω α', β' και γ' περιπτώσεις προσαυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%). Επίσης αν οι δαπάνες κατασκευής που εμφανίζονται στα βιβλία και στοιχεία της επιχείρησης ότι πραγματοποιήθηκαν για την κατασκευή των τεχνικών έργων ή των οικοδομών, βρίσκονται σε προφανή δυσαναλογία σε σχέση με το πραγματικό κόστος, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δικαιούται να προσαυξήσει τους συντελεστές καθαρού κέρδους που προβλέπονται στις πιο πάνω α', β' και γ' περιπτώσεις μέχρι τριάντα τοις εκατό (30%). Δε θεωρείται ότι υπάρχει προφανής δυσαναλογία όταν η διαφορά μεταξύ των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και του πραγματικού κόστους είναι μέχρι είκοσι τοις εκατό (20%) του πραγματικού κόστους.

5. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 δεν εφαρμόζονται σε επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων και τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, εφόσον υποβάλλουν στον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για το σκοπό αυτό ανέκκλητη δήλωση μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη της λειτουργίας τους.

6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις που είναι ανάδοχοι προγραμμάτων ενεργού πολεοδομίας και η έναρξη της διαδικασίας κατάρτισης των προγραμμάτων έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 1003/1971 (ΦΕΚ Α' 198) ή του ν. 947/1979 (ΦΕΚ Α' 169) ή του ν. 1337/1983 (ΦΕΚ Α' 33).

Άρθρο 33.

Προσδιορισμός εισοδήματος αλλοδαπών επιχειρήσεων.

1. Για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν στην Ελλάδα ως αντικείμενο εργασιών την παραγωγή ή απλώς την κατόπιν αγοράς ειδική κατεργασία, συσκευασία κ.τλ, πρώτων υλών, το κέρδος που προκύπτει στην Ελλάδα από πωλήσεις που δεν ενεργούνται από την Ελλάδα εξευρίσκεται, εφόσον δεν καθορίζεται ακριβώς από τον ισολογισμό των επιχειρήσεων αυτών, με μερισμό του συνολικού κέρδους της επιχείρησης σε μέρη ανάλογα προς τα ακαθάριστα έσοδά της, που προέρχονται από το προϊόν που έχει αποσταλεί για να πωληθεί και αυτά που προκύπτουν από τις λοιπές πωλήσεις της.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών επιτρέπεται προκειμένου να καθοριστεί το κέρδος της προηγούμενης παραγράφου, να λαμβάνεται ως ακαθάριστο έσοδο το τίμημα FOB χονδρικής πώλησης του προϊόντος που έχει αποσταλεί για πώληση. Η πώληση σε αυτή την περίπτωση νοείται ότι πραγματοποιήθηκε στον τόπο της φόρτωσης.

3. Το τίμημα FOB καθορίζεται με Προεδρικό Διάταγμα. Όταν είναι αδύνατος ο προσδιορισμός του τιμήματος FOB επιτρέπεται όπως με Προεδρικό Διάταγμα το κέρδος υπολογίζεται σε ποσοστό επί του τιμήματος κόστους του προϊόντος που έχει εξαχθεί.

4. Για πλοία με ξένη σημαία και αεροσκάφη, που ανήκουν σε αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα, αντικείμενο του φόρου του παρόντος που υπόκειται σε φόρο είναι το λογιζόμενο ως προκύπτον στην Ελλάδα κέρδος από τη μεταφορά επιβατών, εμπορευμάτων και λοιπών πραγμάτων γενικά, από ελληνικούς λιμένες και αερολιμένες και μέχρι το λιμένα προορισμού ή μέχρι τον αλλοδαπό λιμένα ή αερολιμένα επιβίβασης των επιβατών ή μεταφόρτωσης των εμπορευμάτων και λοιπών πραγμάτων σε πλοίο ή αεροσκάφος άλλης αλλοδαπής επιχείρησης. Ως καθαρό εισόδημα λαμβάνεται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των ακαθάριστων εσόδων που πραγματοποιούνται από τις μεταφορές αυτές.

Άρθρο 34.

Εισόδημα από διάθεση και αποτίμηση χρεωγράφων.

1. Τα κέρδη από την πώληση χρεωγράφων σε τιμή ανώτερη της τιμής απόκτησής τους, που προκύπτουν από βιβλία τρίτης κατηγορίς του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, τα οποία αποκτούν ατομικές επιχειρήσεις, ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες και περιορισμένης ευθύνης εταιρείες, κοινοπραξίες, κοινωνίες και αστικές εταιρείες κερδοσκοπικού χαρα-

κτήρα, απαλλάσσονται από το φόρο. Η απαλλαγή παρέχεται με την προϋπόθεση ότι τα κέρδη εμφανίζονται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού με προορισμό το συμψηφισμό τυχόν ζημιών που θα προκύψουν στο μέλλον από την πώληση χρεωγράφων. Τα κέρδη αυτά φορολογούνται σε περίπτωση διανομής τους ή λύσης της επιχείρησης κατά το χρόνο της διανομής ή της λύσης της επιχείρησης αντίστοιχα. Αν σε μια διαχειριστική χρήση προκύψει ζημία από πώληση χρεωγράφων, το τυχόν υπόλοιπο της ζημίας που απομένει μετά το συμψηφισμό με τα εμφανιζόμενα στο ειδικό αποθεματικό κέρδη ή ολόκληρο το ποσό της ζημίας, αν δεν υφίσταται ειδικός λογαριασμός αποθεματικού, μεταφέρεται σε ειδικό λογαριασμό του ενεργητικού και δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. Το ποσό αυτό θα συμψηφιστεί με κέρδη που τυχόν θα προκύψουν στο μέλλον από πώληση χρεωγράφων.

2. Ειδικά, η ζημία που τυχόν προκύπτει κατά την απογραφή στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης από την αποτίμηση μετοχών και ομολογιών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 41 του Π.Δ. 99/1977 (ΦΕΚ - Α' 34), μεταφέρεται σε χρέωση των λογαριασμών αποθεματικά από χρεώγραφα, που εμφανίζονται στα βιβλία της επιχείρησης και τα οποία προέκυψαν είτε από την πώληση χρεωγράφων σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσης τους με βάση τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, είτε από την ανταλλαγή ή λήψη δωρεάν χρεωγράφων με βάση τις διατάξεις του άρθρου 1 του Αν. Ν. 148/1967 (ΦΕΚ - Α' 173), του άρθρου 19 του Ν. 542/1977 (ΦΕΚ Α' - 41) και του άρθρου 16 του Ν. 1249/1982. Αν τα ποσά των αποθεματικών αυτών δεν επαρκούν να καλύψουν το ποσό της παραπάνω ζημίας, το τυχόν ακάλυπτο ποσό αυτής εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 30.

3. Τα κέρδη από την αγοραπωλησία χρεωγράφων, εκτός της περίπτωσης που προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, απαλλάσσονται από το φόρο.

Άρθρο 35.

Υπερτιμολογήσεις και υποτιμολογήσεις.

1. Όταν μεταξύ ημεδαπών επιχειρήσεων ή μεταξύ αλλοδαπής και ημεδαπής επιχείρησης συνάπτονται συμβάσεις αγοραπωλησίας ή παροχής υπηρεσιών και κατά τις συμβάσεις αυτές το τίμημα ή το αντάλλαγμα ορίζεται αδικαιολόγητα σε ποσό ανώτερο ή κατώτερο, κατά περίπτωση, από εκείνο που θα πραγματοποιείτο αν η σύμβαση γινόταν με άλλο πρόσωπο με τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά κατά το χρόνο κατάρτισης της σύμβασης, η προκύπτουσα διαφορά θεωρείται κατά τεκμήριο κέρδος της επιχείρησης, η οποία εισέπραξε μικρότερο ή επλήρωσε μεγαλύτερο, κατά περίπτωση, τίμημα ή αντάλλαγμα. Η διαφορά αυτή προσαυξάνει τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης που προκύπτουν από τα βιβλία της, χωρίς να επηρεάζει το κύρος των βιβλίων και στοιχείων.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται:

α) Εφόσον η ημεδαπή εταιρεία τελεί υπό τον έλεγχο της αλλοδαπής λόγω συμμετοχής της δεύτερης στο κεφάλαιο ή τη διοίκηση της πρώτης.

β) Αν πρόκειται για ημεδαπές επιχειρήσεις, όταν υπάρχει μεταξύ τους σχέση άμεσης ή έμμεσης ουσιώδους διοικητικής ή οικονομικής εξάρτησης ή ελέγχου.

3. Η διαφορά που προκύπτει από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου προσαυξάνει τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης που προκύπτουν από τα βιβλία της, προκειμένου τα έσοδα αυτά να ληφθούν υπόψη για τον προσδιορισμό των φόρων, τελών και εισφορών στις λοιπές φορολογίες.

4. Σε βάρος της επιχείρησης που υπάγεται στις διατάξεις αυτού του άρθρου επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο καθοριζόμενο σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) στο ποσό της διαφοράς που προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου αυτού. Το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται ανεξάρτητα από την τυχόν επιβολή πρόσθετων φόρων, προσαυξήσεων και λοιπών κυρώσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν. Οι διατάξεις των άρθρων 60, 61, 62 και 65 εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή. Αντικείμενο της διοικητικής επίλυσης της διαφοράς δεν μπορεί να αποτελέσει το ποσοστό του επιβαλλόμενου προστίμου.

5. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται:

α) Αν το συνομολογούμενο τίμημα έχει καθοριστεί με σύμβαση μεταξύ του ελληνικού Δημοσίου και της αλλοδαπής εταιρείας, που έχει κυρωθεί με νόμο.

β) Αν αποδειχθεί από τις συμβαλλόμενες επιχειρήσεις ότι η υπερτιμολόγηση ή η υποτιμολόγηση δεν έγινε με σκοπό την αποφυγή των άμεσων ή έμμεσων φόρων. Στην περίπτωση που το γεγονός αυτό αμφισβητηθεί από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, η διαφορά αυτή μπορεί να επιλύεται με την Προεδρική διαδικασία, που προβλέπεται από το άρθρο 3 του Ν. 820/1978 (ΦΕΚ - Α' 174).

6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και για τα δικαιώματα ή τις αποζημιώσεις που καταβάλλονται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις και οργανισμούς για τη χρησιμοποίηση στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων.

Άρθρο 36.

Τεκμήριο βιωσιμότητας.

1. Αν το δηλούμενο ποσό εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχείρησης, η οποία δεν τηρεί βιβλία ή τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, είναι μικρότερο από τις πεντακόσιες πενήντα χιλιάδες (550.000) δραχμές, η διαφορά προσαυξάνει το εισόδημα που δηλώνεται, ως προερχόμενο από την επιχείρηση αυτή και ο φόρος υπολογίζεται στο συνολικό εισόδημά του που προκύπτει με αυτόν τον τρόπο. Αν από οποιοδήποτε λόγο, η άσκηση επιχείρησης διήρκησε λιγότερο από δώδεκα (12) μήνες μέσα στο χρόνο, τότε το παραπάνω ποσό περιορίζεται αναλόγως. Σε αυτήν την περίπτωση, χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δεκαπέντε (15) ημέρες λογίζεται ολόκληρος μήνας.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή εφόσον ο υπόχρεος ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα πάνω από πέντε (5) έτη και σε πόλη με πληθυσμό πάνω από δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, ή σε πόλεις με πληθυσμό από δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους και κάτω, εφόσον στην περίπτωση αυτή ο υπόχρεος α) διατηρεί ένα τουλάχιστον υποκατάστημα σε άλλη πόλη ή β) εκμεταλλεύεται εστιατόρια, καφετέριες, χορευτικά και εξοχικά κέντρα και συναφείς επιχειρήσεις με την προϋπόθεση ότι οι πόλεις αυτές έχουν χαρακτηριστεί τουριστικοί τόποι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Για τον υπολογισμό της πενταετίας, ως πρώτο έτος θεωρείται το επόμενο εκείνου μέσα στο οποίο ο φορολογούμενος υπέβαλε για πρώτη φορά δήλωση έναρξης άσκησης επαγγέλματος. Σε περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί τέτοια δήλωση ή έχει υποβληθεί εκπρόθεσμα, μετά την πάροδο εξαμήνου από την πραγματική έναρξη άσκησης του επαγγέλματος, οι προηγούμενες διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα έτη άσκησης του επαγγέλματος από τον υπόχρεο. Για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου η περιοχή της τέως Διοίκησης Πρωτευούσης θεωρείται ως μία πόλη.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και όταν το εισόδημα προέρχεται από συμμετοχή κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) και πάνω, αθροιστικά λαμβανόμενο, σε μια ή περισσότερες ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρείες ή κοινοπραξίες ή κοινωνίες ή αστικές εταιρείες κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Για τον υπολογισμό της πενταετίας στην περίπτωση που το μέλος αν και υπόχρεο δεν έχει υποβάλει δήλωση έναρξης επαγγέλματος, ως πρώτο έτος θεωρείται το επόμενο εκείνου μέσα στο οποίο η εταιρεία ή η κοινωνία γνωστοποίησε με δήλωσή της στον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας την έναρξη των εργασιών της, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 του Ν. 1642/1986 (ΦΕΚ - Α' 125).

Αν το ποσοστό συμμετοχής του φορολογουμένου σε αυτές τις εταιρείες και τις ενώσεις προσώπων είναι μικρότερο από πενήντα τοις εκατό (50%), αθροιστικά λαμβανόμενο, το ποσό που ορίζεται στην παράγραφο 1 περιορίζεται αναλόγως. Αυτό ισχύει και σε περίπτωση που από πράξη προσδιορισμού αποτελεσμάτων, η οποία εκδίδεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 55, προκύπτει ότι στον εταίρο αναλογεί εισόδημα κατώτερο από εκείνο που πρέπει να δηλωθεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο αυτή.

4. Αν ο φορολογούμενος δηλώνει εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και από εμπορικές επιχειρήσεις, τα ποσά που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 3 περιορίζονται στο μισό, εφόσον το καθαρό εισόδημα που προέρχεται από μισθωτές υπηρεσίες είναι ίσο ή ανώτερο από τις πεντακόσιες πενήντα χιλιάδες (550.000) δραχμές.

5. Τα ποσά που οφείλονται με βάση τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του υποχρέου για φόρους, τέλη και εισφορές που συμβεβαιώνονται με αυτή, προσδιορίζονται με βάση τα ποσά του εισοδήματος ή του φόρου, κατά περίπτωση, που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος.

6. Ο προσδιορισμός του εισοδήματος κατά τις διατάξεις αυτού του άρθρου, δεν αποκλείει το φορολογικό έλεγχο, ούτε τον κατά τις ισχύουσες διατάξεις λογιστικό ή εξωλογιστικό προσδιορισμό εισοδήματος μεγαλύτερου από αυτό που πρέπει να δηλωθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

7. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται για τα καθαρά κέρδη που αποκτούν οι δικαιούχοι, τα οποία προσδιορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 4 περίπτωση α' του άρθρου 32.

8. Η προσαύξηση του εισοδήματος κατά τις διατάξεις αυτού του άρθρου, μπορεί να αμφισβητηθεί από το φορολογούμενο ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, εφόσον από λόγους που ανάγονται αποκλειστικά στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας της επιχείρησης προέκυψε εισόδημα μικρότερο από το παραπάνω ποσό. Δε συνιστούν και δεν αποδεικνύουν τέτοιους λόγους μόνες οι εγγραφές στα τηρούμενα βιβλία του φορολογουμένου.

Η επίκληση των λόγων αυτών, καθώς και η προσαγωγή των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων γίνεται με την προσφυγή η οποία ασκείται από το φορολογούμενο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους. Αν ο φορολογούμενος λάβει το εκκαθαριστικό σημείωμα μετά τις 31 Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους, η προσφυγή ασκείται μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 77 του Ν. 4125/1960. Ισχυρισμοί που δεν περιέχονται στην προσφυγή αυτή δεν μπορούν να προβληθούν παραδεκτώς ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού πρωτοδικείου, εκτός αν η όψιμη προβολή τους κρίνεται από το διοικητικό πρωτοδικείο αποχρώντος δικαιολογημένη. Σε περιπτώσεις που προδήλως προκύπτει η αλήθεια των ισχυρισμών που στηρίζουν τους λόγους που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο αυτής της παραγράφου, ο αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί, με ειδικά αιτιολογημένη πράξη του, να υπολογίζει τα οφειλόμενα ποσά φόρου με βάση τα ποσά των εισοδημάτων που αναγράφονται στη δήλωση του φορολογουμένου. Στις περιπτώσεις αυτές δεν αποκλείεται ο φορολογικός έλεγχος, ο οποίος διενεργείται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

9. Η άσκηση προσφυγής κατά τα ανωτέρω δεν αναστέλλει τη βεβαίωση και την είσπραξη του φόρου που οφείλεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Άρθρο 37.

Εισόδημα και απόκτησή του.

1. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι το εισόδημα που προκύπτει κάθε ένα οικονομικό έτος από μισθούς, ημερομίσθια, επιχορηγήσεις, επιδόματα, συντάξεις και γενικά από κάθε παροχή που χορηγείται περιοδικά με οποιαδήποτε μορφή είτε σε χρήμα είτε σε είδος ή άλλες αξίες για παρούσα ή προηγούμενη υπηρεσία ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, το οποίο αποκτάται από μισθωτούς γενικά και συνταξιούχους.

2. Στην περίπτωση που το εισόδημα καταβάλλεται ελεύθερο φόρου, εισόδημα που υπόκειται σε φόρο είναι εκείνο από το οποίο, αν αφαιρεθεί ο φόρος που του αναλογεί, προκύπτει το χωρίς φόρο ποσό που καταβάλλεται στο δικαιούχο.

3. Θεωρούνται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες τα χρηματικά ποσά από τρεις (3) μηνιαίους μισθούς και πάνω που καταβάλλονται εφάπαξ από τον εργοδότη σε μισθωτό, ύστερα από τη συμπλήρωση δέκα (10) ετών απασχόλησής του σε αυτόν. Τα εφάπαξ αυτά ποσά κατανέμονται για να φορολογηθούν σε τρία (3) ίσα μέρη, καθένα από τα οποία προσαυξάνει τις αποδοχές του έτους της καταβολής και των αμέσως δύο (2) προηγούμενων της καταβολής ετών.

4. Δε θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και δεν υπόκειται σε φόρο:

α) Η αποζημίωση που παρέχεται, κατ' αποκοπή, για δαπάνες υπηρεσίας που έχει αναληφθεί.

β) Η αποζημίωση που παρέχεται με τη μορφή εξόδων κίνησης, καθώς και η ημερήσια αποζημίωση εκτός έδρας, η οποία καταβάλλεται σε δημόσιους υπαλλήλους και υπαλλήλους νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, όπως αυτή καθορίζεται κάθε φορά με κοινές αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών.

γ) Η παροχή που καταβάλλεται εφάπαξ από τα ταμεία προνοίας και τους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς στους ασφαλισμένους και τις οικογένειές τους, το εφάπαξ βοήθημα που παρέχεται σε δημόσιους υπαλλήλους και βοηθητικό προσωπικό λόγω εθελουσίας εξόδου από την υπηρεσία με παραίτηση καθώς και τα εφάπαξ βοηθήματα που χορηγούνται σύμφωνα με τους Ν. 4153/1961 (ΦΕΚ 45Α'), Α.Ν. 513/1968 (ΦΕΚ 186Α'), Ν. 103/1975 (ΦΕΚ 167Α') και Ν. 303/1976 (ΦΕΚ 94Α').

δ) Οι παρεχόμενες από αθλητικά σωματεία ή ενώσεις αυτών αποζημιώσεις οδοιπορικών και λοιπών εξόδων ταξειδίων, καθώς και οι παροχές διατροφής σε ερασιτέχνες αθλητές μέσα στα πλαίσια των διατάξεων περί φιλάθλου ιδιότητας.

Άρθρο 38.

Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος.

1. Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απέκτησε δικαίωμα είσπραξής του. Ειδικά, προκειμένου για αποδοχές και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικά σε μισθωτούς ή συνταξιούχους με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, χρόνος απόκτησής τους θεωρείται ο χρόνος στον οποίο ανάγονται οι αποδοχές ή οι συντάξεις κατά περίπτωση.

2. Αν ο δικαιούχος εισπράττει καθυστερημένα δεδουλευμένες αποδοχές λόγω έκδηλης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη του και εφόσον έγινε επίσχεση της εργασίας από τους μισθωτούς ή αν ο εργοδότης κηρύχτηκε σε κατάσταση πτώχευσης, χρόνος απόκτησης αυτών των αποδοχών είναι ο χρόνος στον οποίο ανάγονται.

3. Ειδικά, για τις πρόσθετες αμοιβές και τις αποζημιώσεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, χρόνος απόκτησής τους είναι αυτός στον οποίο εισπράττονται από τους δικαιούχους. Κατεξαίρεση, στην περίπτωση αυτή, αν οι πρόσθετες αμοιβές ή οι αποζημιώσεις καταβάλλονται στους δικαιούχους αναδρομικά, με βάση διάταξη νόμου, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, χρόνος απόκτησής τους είναι αυτός στον οποιο ανάγονται.

Άρθρο 39.

Αχαθάριστο και καθαρό εισόδημα.

1. Το εισόδημα που καθορίζεται στο άρθρο 37 αποτελεί το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

Από αυτό το εισόδημα εκπίπτουν:

α) Κάθε ποσό για φόρο, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου που βαρύνει αυτό το εισόδημα.

β) Οι κρατήσεις υπέρ των ασφαλιστικών ταμείων, οι οποίες επιβάλλονται με νόμο.

2. Το ποσό που απομένει, μετά τη διενέργεια των εκπτώσεων που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, αποτελεί το καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

3. Ειδικά, για τους υπαλλήλους που υπηρετούν την αλλοδαπή του Υπουργείου Εξωτερικών και των λοιπών δημόσιων πολιτικών υπηρεσιών, του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, της Μόνιμης Αντιπροσωπείας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, των στρατιωτικών, καθώς και των υπαλλήλων του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών και των υπαλλήλων της Πανελλήνιας Συνομοσπονδίας Ενώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών που υπηρετούν στα οικεία αντιπροσωπευτικά γραφεία τους στις Βρυξέλλες, ως καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες λαμβάνεται ποσό ίσο με το καθαρό ποσό αποδοχών, τις οποίες αυτοί θα έπαιρναν αν υπηρετούσαν στο εσωτερικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ

Άρθρο 40.

Εισόδημα και απόκτησή του.

1. Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέριων επαγγελμάτων είναι οι αμοιβές από την άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος του ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου, φυσιοθεραπευτή, βιολόγου, ψυχολόγου, μαίας, δικηγόρου, δικολάβου, συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δικαστικού επιμελητή, αρχιτέκτονα, μηχανικού, τοπογράφου, χημικού, γεωπόνου, γεωλόγου, δασολόγου, ωκεανογράφου, σχεδιαστή, δημοσιογράφου, συγγραφέα, διερμηνέα, ξεναγού, μεταφραστή, καθηγητή ή δασκάλου, καλλιτέχνη γλύπτη ή ζωγράφου ή σκιτσογράφου ή χαράκτη, ηθοποιού, εκτελεστή μουσικών έργων ή μουσουργού, καλλιτεχνών των κέντρων διασκέδασης, χορευτή, χορογράφου, σκηνοθέτη, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, διακοσμητή, οικονομολόγου, αναλυτή, προγραμματιστή, ερευνητή ή συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη, αναλογιστή, κοινωνιολόγου και εμπειρογνώμονα.

2. Στο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέριων επαγγελμάτων περιλαμβάνεται και κάθε αμοιβή που καταβάλλεται:

α) Σε πραγματογνώμονες, διαιτητές, εκκαθαριστές γενικά, ελεγκτές ανώνυμων εταιρειών, εκτελεστές διαθηκών, εκκαθαριστές κληρονομιών και κηδεμόνες σχολάζουσας κληρονομίας.

β) Σε συγγραφείς και μουσουργούς από συγγραφικά δικαιώματα γενικά.

γ) Σε αντιπροσώπους επαγγελματικών οργανώσεων και ιδιώτες για τη συμμετοχή τους σε κάθε είδους επιτροπές ή συμβούλια, από το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, σωματεία, ιδρύματα, συνεταιρισμούς και οργανισμούς γενικά.

δ) Στη σύζυγο ή στο σύζυγο και τα τέκνα, λόγω διατροφής η οποία επιδικάστηκε σε αυτούς ή συμφωνήθηκε με συμβολαιογραφική πράξη.

3. Ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέριων επαγγελμάτων λογίζεται και κάθε εισόδημα που δεν μπορεί να υπαχθεί σε κάποια από τις κατηγορίες Α' έως ΣΤ' της παραγράφου 2 του άρθρου 4.

4. Χρόνος κτήσης του εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθέριου επαγγέλματος θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο ο δικαιούχος εισέπραξε τούτο. Κατεξαίρεση, για διατροφή που καταβάλλεται αναδρομικά με δικαστική απόφαση, χρόνος κτήσης της θεωρείται ο χρόνος τον οποίο αφορά.

Ως είσπραξη, για την επιβολή και για την παρακράτηση του φόρου, θεωρείται και η πίστωση του δικαιούχου στα βιβλία του υποχρέου για την καταβολή της αμοιβής, ύστερα από προηγούμενη, επί αποδείξει, αναγγελία στο δικαιούχο. Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέριου επαγγέλματος που αντιπροσωπεύει εργασίες δύο ή περισσοτέρων ετών και καταβάλλεται μεταγενέστερα, κατανέμεται σε ίσα μέρη για να φορολογηθεί:

α) Στο έτος της είσπραξης και το αμέσως προηγούμενο, σε περίπτωση εργασίας δύο ετών.

β) Στο έτος της είσπραξης και τα αμέσως δύο προηγούμενα, σε περίπτωση εργασίας τριών ή περισσότερων ετών.

Ειδικά, για συγγραφείς, μουσουργούς και καλλιτέχνες ζωγράφους ή γλύπτες ή χαράκτες, το εισόδημα που αποκτούν κάθε χρόνο από τα έργα της πνευματικής τους παραγωγής κατανέμεται σε ίσα μέρη για να φορολογηθεί στο έτος της κτήσης του και στα τρία επόμενα έτη. Το ίδιο εφαρμόζεται και στην περίπτωση που προκύπτει ζημία.

Άρθρο 41
Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα

1. Ως ακαθάριστο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέριων επαγγελμάτων λαμβάνεται το σύνολο των αμοιβών που εισπράττονται από την άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος, όπως αυτό προκύπτει από τα επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία που τηρεί ο φορολογούμενος.

2. Από το ακαθάριστο εισόδημα εκπίπτουν οι επαγγελματικές δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 30, μόνο εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους με νόμιμο φορολογικό στοιχείο και έχουν αναγραφεί στα βιβλία του υποχρέου. Ειδικά για τις δαπάνες συντήρησης, λειτουργίας, επισκευής, κυκλοφορίας και αποσβέσεων επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες του ελεύθερου επαγγελματία, εκπίπτει ποσό μέχρι επτά χιλιάδες (7.000) δραχμές για κάθε μήνα.

3. Κατεξαίρεση, οι κάθε είδους επαγγελματικές δαπάνες των συγγραφέων που επιβαρύνουν το κόστος του έργου τους, ανεξάρτητα από το χρόνο που πραγματοποιήθηκαν, κατανέμονται ισομερώς στο πρώτο έτος απόκτησης του εισοδήματος από το έργο αυτό και στα αμέσως τρία επόμενα έτη.

4. Το ποσό που απομένει μετά τις εκπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 αποτελεί το καθαρό εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέριων επαγγελμάτων.

5. Κατεξαίρεση, για αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών για τη σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομικών και λοιπών τεχνικών έργων, την επίβλεψη της εκτέλεσής τους, τη διεύθυνση εκτέλεσης (Διοίκηση του έργου) και την ενέργεια πραγματογνωμοσυνών και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα, το καθαρό εισόδημα εξευρίσκεται με τη χρήση συντελεστή στις ακαθάριστες αμοιβές τους ως εξής:

α) Τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) για μελέτη - επίβλεψη κτιριακών έργων.

β) Δεκαεφτά τοις εκατό (17%) για μελέτη - επίβλεψη χωροταξικών, πολεοδομικών, συγκοινωνιακών, υδραυλικών έργων και για ακαθάριστες αμοιβές από διεύθυνση εκτέλεσης έργου.

γ) Είκοσι ένα τοις εκατό (21%) για μελέτη - επίβλεψη ηλεκτρομηχανολογικών έργων.

δ) Δεκατρία τοις εκατό (13%) για μελέτη - επίβλεψη τοπογραφικών έργων.

ε) Πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) για ακαθάριστες αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών που προσφέρουν ανεξάρτητες υπηρεσίες σε οργανωμένα γραφεία και για την ενέργεια πραγματογνωμοσυνών και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα.

Στο κατά τα ανωτέρω, προσδιοριζόμενο καθαρό εισόδημα προστίθενται τα ποσά των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 3 του επόμενου άρθρου.

Αν από τα βιβλία και στοιχεία του υποχρέου προκύπτει ότι οι δαπάνες της χρήσης βρίσκονται σε προφανή δυσαναλογία με το υπόλοιπο των ακαθάριστων αμοιβών (τεκμαρτές δαπάνες) που προκύπτουν από την εφαρμογή του συντελεστή, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δικαιούται να προσαυξήσει το συντελεστή αυτόν μέχρι ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%). Δε θεωρείται ότι υπάρχει προφανής δυσαναλογία όταν η διαφορά μεταξύ δαπανών, που προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία, και τεκμαρτών δαπανών, κατά τα ανωτέρω, είναι μέχρι ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) των τεκμαρτών δαπανών.

Άρθρο 42.
Τεκμαρτός προσδιορισμός του εισοδήματος.

1. Αν ο υπόχρεος δεν τηρεί τα βιβλία και στοιχεία που ορίζονται από τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων ή αυτά που τηρεί είναι ανεπαρκή ή ανακριβή, το ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα προσδιορίζονται τεκμαρτώς.

2. Για τον τεκμαρτό προσδιορισμό των ακαθάριστων εσόδων λαμβάνονται υπόψη ο χρόνος και ο τρόπος άσκησης του επαγγέλματος, ο τόπος που ασκείται αυτό, η ειδικότητα, ο επιστημονικός τίτλος, ο κύκλος των εργασιών, το ύψος της αμοιβής που εισπράττεται κατά περίπτωση, το προσωπικό το οποίο απασχολείται, τα μέσα που διαθέτονται, η πελατεία, το ύψος των επαγγελματικών δαπανών και γενικά κάθε άλλο στοιχείο που προσδιορίζει την επαγγελματική δραστηριότητα και απόδοση του φορολογουμένου.

3. Για τον τεκμαρτό προσδιορισμό των καθαρών αμοιβών οι ακαθάριστες αμοιβές πολλαπλασιάζονται με ειδικούς συντελεστές καθαρών αμοιβών ανάλογα με την κατηγορία του επαγγέλματος. Στις καθαρές αμοιβές που προσδιορίζονται με τεκμαρτό τρόπο προστίθενται:

α) Οι τόκοι από συναλλακτικές πράξεις.

β) Η αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου του ελεύθερου επαγγελματία.

γ) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από επισφαλείς απαιτήσεις που έχουν αποσβεστεί, εφόσον είχαν γίνει δεκτές από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

δ) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί για φόρους, τέλη και εισφορές που είχαν καταβληθεί αχρεωστήτως, εφόσον είχαν γίνει δεκτά από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

4. Για κάθε κατηγορία επαγγέλματος προβλέπεται ένας (μοναδικός) συντελεστής καθαρών αμοιβών ο οποίος εφαρμόζεται στις ακαθάριστες αμοιβές. Οι συντελεστές καθαρών αμοιβών περιλαμβάνονται σε ειδικό πίνακα, ο οποίος καταρτίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Όταν οι καθαρές αμοιβές προσδιορίζονται εξωλογιστικώς, συντελεστής καθαρών αμοιβών λαμβάνεται αυτός που προκύπτει από το λογιστικό προσδιορισμό των καθαρών αυτών αμοιβών με την προϋπόθεση ότι είναι μεγαλύτερος από τον οικείο συντελεστή του πίνακα. Ο συντελεστής που προσδιορίζεται με αυτό τον τρόπο δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το διπλάσιο του οικείου συντελεστή του πίνακα. Κατεξαίρεση, στις ακαθάριστες αμοιβές των αρχιτεκτόνων και μηχανικών εφαρμόζονται οι συντελεστές που ορίζονται από την παράγραφο 5 του προηγούμενου άρθρου. Σε περίπτωση που εκείνος που ασκεί ελευθέριο επάγγελμα δεν τηρεί τα βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται γι' αυτόν από τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων ή αυτά που τηρεί κρίνονται ανακριβή, ο συντελεστής καθαρών αμοιβών που εφαρμόζεται προσαυξάνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%).

5. Αν από τα στοιχεία που προσκομίζει ο φορολογούμενος, αποδεικνύεται ότι από γεγονότα ανώτερης βίας, οι πραγματικές καθαρές αμοιβές είναι κατώτερες από αυτές που προσδιορίζονται με την εφαρμογή του συντελεστή, οι αμοιβές αυτές μπορεί να καθορίζονται με χρήση κατώτερου συντελεστή, όχι όμως κατώτερου από το μηδέν.

6. Ειδικά, για τις αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών από τη σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομικών έργων, την επίβλεψη της εκτέλεσής τους και την ενέργεια πραγματογνωμοσύνης σχετικής με αυτά τα έργα, ο τεκμαρτός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματός τους γίνεται με εφαρμογή του συντελεστή, ο οποίος υπολογίζεται:

α) Στο ποσό της συμβατικής αμοιβής, για την εκπόνηση σχεδίων ή

μελετών και επίβλεψη έργων του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημόσιων επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, οργανισμών ή επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας και των κοινωφελών ή θρησκευτικών ιδρυμάτων.

β) Στο ποσό της νόμιμης αμοιβής, για τις υπόλοιπες περιπτώσεις.

7. Τεκμαρτός προσδιορισμός του εισοδήματος μπορεί να γίνει και σε περίπτωση που ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κρίνει με αιτιολογημένη απόφασή του ότι το τεκμαρτό εισόδημα, που προσδιορίζεται κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις των άρθρων 12 έως 16 και τις λοιπές δαπάνες διαβίωσης γενικά του φορολογουμένου, της συζύγου και των προσώπων που τον βαρύνουν, καθώς και τα στοιχεία της παραγράφου 9, υπερβαίνει το καθαρό εισόδημα από την άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος που δηλώθηκε. Αν το εισόδημα που προσδιορίζεται με αυτό τον τρόπο υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές και είναι ανώτερο από το εισόδημα που δηλώθηκε σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) τουλάχιστον του εισοδήματος που δηλώθηκε, η υπόθεση παραπέμπεται σε τριμελή επιτροπή του άρθρου 61.

8. Πριν από την παραπομπή της υπόθεσης στην επιτροπή, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας οφείλει να ανακοινώσει με έγγραφο, το οποίο επιδίδεται νομίμως στον υπόχρεο μαζί με αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου, την πρόθεσή του για την παραπομπή. Ο φορολογούμενος δικαιούται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση του εγγράφου, να αποδεχθεί το εισόδημα από την άσκηση ελευθέριου επαγγέλματος που προσδιορίστηκε από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, υποβάλλοντας σχετική αρχική ή συμπληρωματική δήλωση. Στην περίπτωση αυτή επιβάλλονται οι προσαυξήσεις που ορίζονται από τις οικείες διατάξεις για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς.

9. Η επιτροπή προσδιορίζει το ακαθάριστο και το καθαρό εισόδημα που απέκτησε κάθε φορολογούμενος από την άσκηση ελευθέριου επαγγέλματος, αφού λάβει υπόψη της τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Τη δήλωση του υποχρέου, το υπόμνημα που τυχόν υπέβαλε, καθώς και τα στοιχεία που προσκομίζει ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μαζί με την έκθεση ελέγχου προσδιορισμού του καθαρού εισοδήματος.

β) Το είδος, τον τόπο και το χρόνο άσκησης του επαγγέλματος, τα κεφάλαια που χρησιμοποιούνται και την έκταση των εργασιών του υποχρέου.

γ) Το προσωπικό που απασχολεί και τα ποσά που καταβάλλει ο υπόχρεος για αποδοχές γενικά, καθώς και το ύψος των επαγγελματικών δαπανών.

δ) Κάθε άλλο στοιχείο που μπορεί να βοηθήσει το σχηματισμό ορθής κρίσης για το πραγματικό εισόδημα που αποκτήθηκε από τον υπόχρεο.

Η επιτροπή κρίνει και αποφασίζει κατά πεποίθηση, χωρίς να δεσμεύεται από τον προσδιορισμό του εισοδήματος που έγινε από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, και μπορεί να ενεργεί αυτοψία με όλα ή με μερικά από τα μέλη της.

10. Αν ο υπόχρεος αποδεχτεί το εισόδημα που προσδιορίστηκε από την επιτροπή, υποβάλλει αρχική ή συμπληρωματική δήλωση, κατά περίπτωση μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της επιτροπής, οπότε επιβάλλεται ο πρόσθετος φόρος που ορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 76. Στην αντίθετη περίπτωση ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας εκδίδει και κοινοποιεί στον υπόχρεο φύλλο ελέγχου με το ποσό του εισοδήματος που προσδιόρισε η επιτροπή. Για το φύλλο ελέγχου που εκδίδεται στην περίπτωση αυτή, δεν επιτρέπεται διοικητική επίλυση της διαφοράς.

Άρθρο 43.

Τεκμήριο βιωσιμότητας.

1. Σε κάθε περίπτωση και ανεξάρτητα από τον κατά το προηγούμενο άρθρο τεκμαρτό προσδιορισμό, αν το δηλούμενο ποσό εισοδήματος από την ατομική άσκηση ενός από τα επαγγέλματα α) του ιατρού, οδοντιάτρου, δικηγόρου, συμβολαιογράφου, εκτελεστή μουσικών έργων ή καλλιτέχνη των κέντρων διασκέδασης που έχουν καταταγεί αγορανομικώς στην Α' ή σε ανώτερη από αυτή κατηγορία, φυσιοθεραπευτή, δημοσιογράφου, σύμβουλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη, είναι μικρότερο από τις επτακόσιες χιλιάδες (700.000) δραχμές ή β) του κτηνιάτρου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δικαστικού επιμελητή, καθηγητή ή δασκάλου, γεωπόνου, δασολόγου, είναι μικρότερο από τις πεντακόσιες πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές, η διαφορά προσαυξάνει το εισόδημα που δηλώνεται, ως προερχόμενο από την άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος και ο φόρος που οφείλεται με βάση την οικεία δήλωση του υποχρέου, υπολογίζεται στο συνολικό εισόδημά του που προκύπτει με αυτό τον τρόπο.

2. Αν ο φορολογούμενος δηλώνει εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και από την άσκηση ελευθέριου επαγγέλματος, τα ποσά που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο περιορίζονται στο μισό, εφόσον το καθαρό εισόδημα που προέρχεται από μισθωτές υπηρεσίες είναι ίσο ή ανώτερο από τις επτακόσιες χιλιάδες (700.000) δραχμές ή τις πεντακόσιες πενήντα χιλιάδες (550.000) δραχμές αντίστοιχα.

3. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται για το καθαρό εισόδημα που αποκτούν οι δικαιούχοι από αμοιβές που τους καταβάλλονται από το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τα κρατικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, από την παροχή υπηρεσιών με μίσθωση έργου.

4. Οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου δε θίγονται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

5. Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3, 5, 6, 8 και 9 του άρθρου 36 εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις του άρθρου αυτού.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ, ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΦΟΡΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΠΡΟΒΕΒΑΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 44.

Προκαταβολή του φόρου.

1. Με βάση τη δήλωση του άρθρου 52 και τους λοιπούς τίτλους βεβαίωσης του άρθρου 65 βεβαιώνεται ποσό ίσο με το μισό του φόρου που προκύπτει από τους βεβαιωτικούς αυτούς τίτλους, για το φόρο που αναλογεί στο εισόδημα του διανυόμενου οικονομικού έτους. Αν στους βεβαιωτικούς αυτούς τίτλους περιλαμβάνονται και εισοδήματα για τα οποία ο φόρος παρακρατείται στην πηγή ή καταβάλλεται κατά τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων, ο φόρος που παρακρατήθηκε ή καταβλήθηκε για τα εισοδήματα αυτά εκπίπτει από το φόρο που πρέπει να βεβαιωθεί κατά το προηγούμενο εδάφιο. Αν το εισόδημα με βάση το οποίο ενεργείται η βεβαίωση του φόρου προσδιορίζεται κατά τρόπο τεκμαρτό, ο φόρος που αναλογεί στο τεκμαρτό αυτό εισόδημα λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του ποσού που πρέπει να βεβαιωθεί κατά το άρθρο αυτό. Όταν υποβάλλεται δήλωση για πρώτη φορά το προς βεβαίωση ποσό της παραγράφου αυτής περιορίζεται στο μισό. Για την καταβολή του φόρου της βεβαίωσης αυτής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 9.

2. Οι διατάξεις του πρώτου και του τέταρτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται όταν:

α) Το ποσό που πρέπει να βεβαιωθεί δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) δραχμές.

β) Στους βεβαιωτικούς τίτλους περιλαμβάνονται μόνο εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες γενικά και από ιδιοκατοίκηση κύριας κατοικίας.

3. Αν δεν υποβληθεί δήλωση, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει στη βεβαίωση του προκαταβλητέου ποσού φόρου, με βάση την υπάρχουσα εγγραφή για το εγγύτερο, πριν από την παράλειψη υποβολής της δήλωσης οικονομικό έτος, εφόσον διαπιστώνεται ότι ο υπόχρεος εξακολουθεί να αποκτά το εισόδημα.

4. Ειδικά, για τους αρχιτέκτονες και τους μηχανικούς ο προκαταβλητέος φόρος υπολογίζεται ως εξής:

α) Σε τέσσερα τοις εκατό (4%) της νόμιμης αμοιβής για εκπόνηση μελετών και σχεδίων που αφορούν λιμενικά έργα κάθε είδους στα οποία περιλαμβάνονται, οι ανωδομές πάνω σε αυτά, υδραυλικά έργα και έργα οδοποιίας και σιδηροδρόμων, καθώς και τοπογραφικές γενικά εργασίες.

β) Σε δέκα τοις εκατό (10%) της νόμιμης αμοιβής για εκπόνηση μελετών και σχεδίων που αφορούν οποιασδήποτε άλλης φύσης έργα και για την επίβλεψη της εκτέλεσης αυτών καθώς και των έργων της προηγούμενης περίπτωσης και της ενέργειας πραγματογνωμοσύνης κ.τλ. για τα έργα αυτά.

Εξαιρετικά, για αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών για την επίβλεψη της εκτέλεσης κάθε είδους τεχνικών έργων που ορίζονται στις προηγούμενες περιπτώσεις, ο προκαταβλητέος φόρος επιβάλλεται πριν από τη θεώρηση των οικείων εργασιών από την αρμόδια αρχή στο ποσό της αμοιβής επίβλεψης του δικαιούχου όπως αυτή κατατίθεται στο Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Π.Δ. 242/1984 (ΦΕΚ Α'/96) και προκειμένου για εκπόνηση μελετών ή σχεδίων και επίβλεψη έργων του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των κοινωφελών ή θρησκευτικών ιδρυμάτων,

ο προκαταβλητέος φόρος κατά τα ποσοστά της παραγράφου αυτής, υπολογίζεται στο ποσό της συμβατικής αμοιβής. Το ποσό του φόρου που προκύπτει κατά τα οριζόμενα στην παρούσα αποδίδεται στη δημόσια οικονομική υπηρεσία της περιφέρειας, όπου βρίσκεται η επαγγελματική έδρα του δικαιούχου των αμοιβών αρχιτέκτονα ή μηχανικού με την υποβολή δήλωσης πριν από τη θεώρηση των σχεδίων ή μελετών ή από τη χορήγηση της σχετικής άδειας από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου.

Η δήλωση αυτή περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου της αμοιβής, τη διεύθυνσή του, τη νόμιμη ή συμβατική κατά περίπτωση αμοιβή, τον προκαταβλητέο φόρο, την αρμόδια για τη φορολογία δημόσια οικονομική υπηρεσία του ίδιου και εκείνου που του ανέθεσε τη σύνταξη της μελέτης ή των σχεδίων ή την επίβλεψη, πλην των περιπτώσεων που την ανάθεση έκαμε το Δημόσιο. Η υπηρεσία του Δημοσίου που είναι αρμόδια για τη θεώρηση των σχεδίων ή μελετών ή για τη χορήγηση της άδειας, απαγορεύεται να προβεί στη θεώρηση ή στη χορήγηση της άδειας αν δεν καταβληθεί προηγουμένως στη δημόσια οικονομική υπηρεσία το οφειλόμενο ποσό του προκαταβλητέου φόρου. Η καταβολή αποδεικνύεται με την προσκόμιση του οικείου τριπλοτύπου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, όπως και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί:

α) Να ορίζεται όπως, για εισόδημα από εμπορία καπνού σε φύλλα, αντί για την προκαταβολή σε ποσό ίσο με το μισό του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα του προηγούμενου οικονομικού έτους, προκαταβάλλεται για το φόρο του εισοδήματος του οικονομικού έτους που έχει αρχίσει, πριν από την έκδοση από τον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της άδειας μεταφοράς ή μεταβίβασης του καπνού, ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) στην αξία του τιμολογίου των εξαγόμενων στην αλλοδαπή και ένα τοις εκατό (1%) στα πωλούμενα στο εσωτερικό καπνά σε φύλλα.

β) Να ορίζεται όπως η προκαταβολή υπολογίζεται με άλλο τρόπο, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 45.

Μείωση του προκαταβλητέου φόρου.

1. Σε περίπτωση που τυχόν μειωθεί το εισόδημα κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και πάνω, ο φορολογούμενος δικαιούται να ζητήσει με αίτησή του τη μείωση του φόρου που βεβαιώθηκε κατά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου. Η αίτηση υποβάλλεται μέχρι το τέλος του μήνα Σεπτεμβρίου του οικονομικού έτους στο οποίο έγινε η βεβαίωση και αφορά το ποσό το φόρου για τις δόσεις που δεν έγιναν ληξιπρόθεσμες κατά το χρόνο της υποβολής της αίτησης. Κατά την εκτίμηση της μείωσης του εισοδήματος από εμπορικές γενικά επιχειρήσεις ή από γεωργικές εκμεταλλεύσεις ή από την άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος, λαμβάνονται ενδεικτικά υπόψη:

α) Το ποσό των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης στην τρέχουσα διαχειριστική περίοδο, συγκρινόμενο με τα ακαθάριστα έσοδα της αντίστοιχης περιόδου του προηγούμενου διαχειριστικού έτους.

β) Το ποσοστό των δαπανών και εξόδων διαχείρισης επί των ακαθάριστων εσόδων της τρέχουσας διαχειριστικής περιόδου σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου.

γ) Οι ουσιώδεις μεταβολές που τυχόν επήλθαν στους παράγοντες διαμόρφωσης του μικτού κέρδους της επιχείρησης κατά την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο σε σχέση με την προηγούμενη.

δ) Κάθε άλλο στοιχείο από το οποίο πολύ πιθανολογείται μείωση του κέρδους της τρέχουσας χρήσης.

2. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει στην επαλήθευση της αίτησης που του υποβλήθηκε και υποχρεούται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την υποβολή της να ανακοινώσει στο φορολογούμενο τα αποτελέσματα του ελέγχου. Αν διαπιστώσει ότι το εισόδημα μειώθηκε πραγματικά κατά το ποσοστό της προηγούμενης παραγράφου, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει στην έκπτωση ανάλογου, με τη μείωση που επήλθε, ποσού φόρου από τις επόμενες δόσεις που οφείλονται.

3. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, ο φορολογούμενος δικαιούται όπως τις από τη λήξη της προθεσμίας και μετά απαιτητές δόσεις του φόρου, καταβάλλει μειωμένες κατά το ποσοστό της μείωσης των εισοδημάτων του, όπως αυτό αναφέρεται στην αίτησή του που υπέβαλε για το σκοπό αυτό, με επιφύλαξη να καταβάλει τον τυχόν επιπλέον οφειλόμενο φόρο κατά τον έλεγχο της δήλωσης και την οριστική εκκαθάρισή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 46.

Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από κινητές αξίες.

1. Έναντι του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα από κινητές αξίες των άρθρων 21 και 22 ενεργείται παρακράτηση ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του εισοδήματος αυτού. Κατ' εξαίρεση, για το εισόδημα που αποκτούν φυσικά πρόσωπα από τόκους, μερίσματα από ονομαστικές μετοχές και τοκομερίδια από ονομαστικές ομολογίες, κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων και μερίσματα που διανέμονται στους ασφαλισμένους κλάδους ζωής από τη συμμετοχή τους στα κέρδη των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, καθώς και για τις αμοιβές και ποσοστά των διοικητικών συμβούλων και τις εκτός μισθού αμοιβές και ποσοστά των διευθυντών και διαχειριστών των ανώνυμων εταιρειών και για κάθε ποσό που καταβάλλουν οι ανώνυμες εταιρείες από τα καθαρά κέρδη τους στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους, ο παρακρατούμενος φόρος υπολογίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 9, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα αφορολόγητα ποσά του άρθρου 8.

Ειδικά, για τα μερίσματα από μετοχές, κοινές ή προνομιούχες, ανεξάρτητα αν ο μέτοχος είναι ημεδαπό ή αλλοδαπό φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η παρακράτηση του φόρου γίνεται ως εξής:

α) Στα μερίσματα που προέρχονται από μετοχές που έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο τέσσερις (4) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της χρήσης στην οποία αναφέρεται το μέρισμα, παρακρατείται ο φόρος με συντελεστή σαράντα δύο τοις εκατό (42%), αν τα μερίσματα προέρχονται από μετοχές, οι οποίες έγιναν ονομαστικές πριν από τη λήξη της χρήσης στην οποία αναφέρεται το μέρισμα και σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) αν τα μερίσματα προέρχονται από ανώνυμες μετοχές, χωρίς καμιά άλλη επιβάρυνση.

Στους δικαιούχους των πιο πάνω μερισμάτων παρέχεται αφορολόγητο ποσό πενήντα χιλιάδων (50.000) δραχμών το έτος για κάθε μέτοχο για τα μερίσματα που εισπράττει από την ίδια ανώνυμη εταιρεία. Το αφορολόγητο ποσό για κάθε μέτοχο δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές, όταν τα μερίσματα προέρχονται από περισσότερες ανώνυμες εταιρείες.

Για τον υπολογισμό του παρακρατούμενου φόρου, σύμφωνα με τα πιο πάνω, η έκπτωση του αφορολόγητου ποσού για μερίσματα που προέρχονται από μετοχές ονομαστικές γίνεται από την ανώνυμη εταιρεία κατά την καταβολή ή πίστωση των μερισμάτων στους μετόχους, εφόσον ο μέτοχος που εισπράττει το μέρισμα δηλώνει με υπεύθυνη δήλωσή του στην εταιρεία ότι δεν έχει απαλλαγεί από την προείσπραξη του φόρου με βάση τη διάταξη αυτή, κατά την είσπραξη μερισμάτων ονομαστικών μετοχών από άλλες ανώνυμες εταιρείες που αναφέρονται στην ίδια χρήση για ποσό μερισμάτων μεγαλύτερο από διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές, στο οποίο περιλαμβάνεται και το αφορολόγητο ποσό που ζητάει ο μέτοχος με τη δήλωσή του αυτή.

Για μερίσματα που προέρχονται από μετοχές ανώνυμες, ο υπολογισμός του παρακρατούμενου φόρου από την εταιρεία γίνεται χωρίς καμιά έκπτωση αφορολόγητου ποσού.

Η έκπτωση των αφορολόγητων ποσών πενήντα χιλιάδων (50.000) ή διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών κατά περίπτωση, ενεργείται από την αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία κατά την εκκαθάριση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, που υποβάλλεται από το μέτοχο, ο οποίος οφείλει να συμπεριλάβει στη δήλωσή του και τα ποσά των μερισμάτων από τυχόν ονομαστικές μετοχές που κατέχει εισηγμένες στο χρηματιστήριο, που αναφέρονται στην ίδια χρήση, προκειμένου να προσδιορισθεί το ύψος του αφορολόγητου ποσού που δικαιούται να λάβει ο μέτοχος για τα μερίσματα των ανώνυμων μετοχών.

Η πιο πάνω έκπτωση του αφορολόγητου ποσού ενεργείται σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα αν ο μέτοχος επιθυμεί ή όχι να φορολογηθεί με τις γενικές διατάξεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών ή νομικών προσώπων.

β) Στα μερίσματα που προέρχονται από μετοχές που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, παρακρατείται φόρος, χωρίς καμία έκπτωση αφορολόγητου ποσού, με συντελεστή σαράντα επτά τοις εκατό (47%), αν τα μερίσματα προέρχονται από μετοχές οι οποίες έγιναν ονομαστικές πριν από τη λήξη της χρήσης στην οποία αναφέρεται το μέρισμα και πενήντα τοις εκατό (50%) αν προέρχονται από ανώνυμες μετοχές, χωρίς καμιά άλλη επιβάρυνση.

2. Ο μέτοχος που έχει μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο ή ο μέτοχος που έχει ονομαστικές μετοχές που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις περιπτώσεις α' και β' της προηγούμενης παραγράφου, δικαιούται να ζητήσει όπως το συνολικό εισόδημα από μερίσματα από τις πιο πάνω μετοχές συναθροιστεί με τα λοιπά εισοδήματά του στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος και φορολογηθεί με βάση τις γενικές διατάξεις του παρόντος, αλλιώς θεωρείται ότι εξαντλήθηκε η φορολογική του υποχρέωση με την παρακράτηση του φόρου σε αυτά. Ο μέτοχος που έχει ανώνυμες μετοχές που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, δε δικαιούται να συναθροίσει στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος το εισόδημα από τα μερίσματα αυτών των μετοχών, με τα λοιπά εισοδήματά του που υπόκεινται σε φορολογία, αλλά εξαντλείται η φορολογική του υποχρέωση για το εισόδημα από αυτά τα μερίσματα με την παρακράτηση του φόρου σε αυτά.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις που η διανομή του μερίσματος γίνεται με παροχή νέων μετοχών από την εταιρεία προς τους μετόχους.

4. Τα μερίσματα που εισπράττονται κάθε χρόνο από τους μετόχους μιας ή περισσότερων εταιρειών επενδύσεων – χαρτοφυλακίου μέχρι το συνολικό ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος. Κατά τον υπολογισμό του απαλλασσόμενου συνολικού ποσού μερισμάτων συμπεριλαμβάνονται και τα ποσά μερισμάτων που έχουν απαλλαγεί από το φόρο με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 1. Η απαλλαγή αφορά το μέρισμα ολόκληρης της χρήσης, εφόσον οι μετοχές είχαν εισαχθεί στο χρηματιστήριο μέσα στην ίδια χρήση, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον εκατόν είκοσι (120) ημερών. Σε διαφορετική περίπτωση το μέρισμα φορολογείται ολόκληρο.

Για τον υπολογισμό του παρακρατούμενου φόρου στα καταβαλλόμενα αυτά μερίσματα, η έκπτωση του πιο πάνω απαλλασσόμενου ποσού ενεργείται, για τα μερίσματα που προέρχονται από μετοχές ονοματικές, από την καταβάλλουσα εταιρεία επενδύσεων – χαρτοφυλακίου κατόπιν υποβολής από το μέτοχο υπεύθυνης δήλωσης για το αφορολόγητο ποσό που τυχόν δικαιώθηκε κατά την είσπραξη μερισμάτων ονομαστικών μετοχών από άλλες ανώνυμες εταιρείες, ενώ για τα μερίσματα από μετοχές ανώνυμες, από την αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία κατά την εκκαθάριση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος που υποβάλλεται από το μέτοχο, με ανάλογη εφαρμογή των οριζόμενων στην περίπτωση α' της παραγράφου 1.

5. Εκτός από την απαλλαγή της προηγούμενης παραγράφου, το μέρισμα που διανέμεται από εταιρείες επενδύσεων – χαρτοφυλακίου απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος, μέχρι το ποσοστό κατά το οποίο το μέρισμα αυτό προέρχεται από πώληση χρεωγράφων ή μετοχών σε τιμή ανώτερη από την τιμή κτήσης αυτών ή από χρεώγραφα, μετοχές ή καταθέσεις των οποίων το εισόδημα απαλλάσσεται από το φόρο σύμφωνα με τον παρόντα.

6. Κέρδη που διανέμονται σε μεριδιούχους αμοιβαίων κεφαλαίων απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος μέχρι το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών ετησίως κατά μεριδιούχο. Για να απαλλαγεί από την παρακράτηση φόρου ο μεριδιούχος, θα πρέπει να δηλώσει με υπεύθυνη δήλωσή του στην Α.Ε. «Διαχειρίσεως», αν κατά την ίδια χρήση έτυχε όμοιας απαλλαγής από άλλο αμοιβαίο κεφάλαιο, καθώς και το ποσό αυτής της απαλλαγής ή αν έτυχε ανάλογης απαλλαγής με βάση τη διάταξη της παραγράφου 1. Δεν υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, αν τα λαμβανόμενα από κάθε μεριδιούχο κέρδη από το αμοιβαίο κεφάλαιο δεν υπερβαίνουν το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμών.

7. Εκτός από την απαλλαγή της προηγούμενης παραγράφου, τα κέρδη που διανέμονται από το αμοιβαίο κεφάλαιο, απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος, κατά το μέρος που προκύπτουν από πηγές των οποίων το εισόδημα απαλλάσσεται με βάση άλλες διατάξεις ή από την πώληση χρεωγράφων ή μετοχών σε τιμή ανώτερη από την τιμή κτήσης.

8. Ο μέτοχος ο οποίος είχει μερίσματα από ανώνυμες μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο και ζητεί με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος την έκπτωση του αφορολόγητου ποσού για τα μερίσματα αυτά, αν δε συμπεριλάβει στη δήλωση αυτή το συνολικό ποσό των μερισμάτων από ονομαστικές μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο ή των κερδών στα αμοιβαία κεφάλαια, για τα οποία έχει γίνει η προβλεπόμενη από το νόμο έκπτωση αφορολόγητου ποσού, με βάση την υπεύθυνη δήλωση που υπέβαλε στις εταιρείες κατά την είσπραξη των εισοδημάτων αυτών, υπόκειται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 78.

9. Απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος τα μερίσματα που διανέμονται στους ασφαλισμένους κλάδου ζωής από τη συμμετοχή τους στα κέρδη των ασφαλιστικών επιχειρήσεων μέχρι ποσό δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) δραχμών ετησίως για κάθε ασφαλισμένο και για το σύνολο των μερισμάτων που λαμβάνονται από αυτόν από τυχόν περισσότερες της μιας ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

10. Η παρακράτηση του φόρου ενεργείται:

α) Για εισοδήματα από προμερίσματα, μερίσματα και τόκους από ιδρυτικούς τίτλους και μετοχές των ημεδαπών ανώνυμων εταιρειών, κατά την καταβολή ή την εγγραφή τους σε πίστωση του δικαιούχου και το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την έγκριση του ισολογισμού της ανώνυμης εταιρείας από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

β) Για εισοδήματα από αμοιβές και ποσοστά διοικητικών συμβούλων, καθώς και εκτός μισθού αμοιβές και ποσοστά των διευθυντών και διαχειριστών των ημεδαπών ανώνυμων εταιρειών και από κέρδη που διανέμονται από ανώνυμες εταιρείες στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους, κατά την καταβολή ή την εγγραφή τους σε πίστωση του δικαιούχου και το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την έγκριση του ισολογισμού από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

γ) Για εισοδήματα από ομολογίες και χρεώγραφα γενικά του ελληνικού Δημοσίου ή ημεδαπών νομικών προσώπων δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, καθώς και από κινητές αξίες γενικά αλλοδαπής προέλευσης, κατά την εξαργύρωση των τοκομεριδίων ή την είσπραξη των μερισμάτων από το δικαιούχο.

δ) Για εισοδήματα από τόκους, κατά την καταβολή τους ή την εγγραφή τους στα βιβλία του οφειλέτη σε πίστωση του δανειστή.

ε) Για κέρδη από αμοιβαία κεφάλαια, κατά την καταβολή ή την εγγραφή τους σε πίστωση του δικαιούχου.

στ) Για εισοδήματα των παραγράφων 1, 2 και 4 του άρθρου 22, κατά την καταβολή ή την εγγραφή τους σε πίστωση του δικαιούχου και το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την έγκριση από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

ζ) Για εισοδήματα της παραγράφου 3 του άρθρου, 22, κατά τη διάλυση της ανώνυμης εταιρείας.

11. Υπόχρεος σε παρακράτηση του φόρου είναι:

α) Για τα εισοδήματα των περιπτώσεων α', β', στ' και ζ' της προηγούμενης παραγράφου, η ημεδαπή ανώνυμη εταιρεία που τα καταβάλλει.

β) Για τα εισοδήματα της περίπτωσης γ' της προηγούμενης παραγράφου, αυτός που ενεργεί στην Ελλάδα την εξαργύρωση ή την καταβολή τους.

γ) Για τόκους, ο χρεώστης που τους καταβάλλει.

δ) Για κέρδη από αμοιβαία κεφάλαια, η Α.Ε. «Διαχειρίσεως» που τα καταβάλλει.

Άρθρο 47.

Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.

1. Στο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις ενεργείται η παρακράτηση του φόρου ως εξής:

α) Στα εισοδήματα των περιπτώσεων ε' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 27, με βάση την κλίμακα του άρθρου 9. Ο φόρος παρακρατείται από την εταιρία περιορισμένης ευθύνης ή την ανώνυμη εταιρία κατά την καταβολή και υπολογίζεται στο ακαθάριστο ποσό.

β) Στα εισοδήματα εργοληπτών κατασκευής κάθε είδους τεχνικών έργων και ενοικιαστών δημόσιων, δημοτικών, κοινοτικών ή λιμενικών προσόδων με συντελεστή δύο τοις εκατό (2%) που υπολογίζεται στην αξία του κατασκευαζόμενου έργου ή του μισθώματος. Υπόχρεος σε παρακράτηση ορίζεται το Δημόσιο γενικά και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ενεργεί εκκαθάριση ή καταβολή για τις περιπτώσεις αυτές. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν παρακρατήθηκε ο φόρος, τότε αυτός αποδίδεται με δήλωση του δικαιούχου της αμοιβής κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 51.

γ) Στα εισοδήματα αντιπροσώπων, πρακτόρων, μεσιτών κ.λπ. από αμοιβές ή προμήθειες για τη σύναψη σύμβασης προμήθειας από αλλοδαπά εργοστάσια ή αλλοδαπούς οίκους οποιασδήποτε φύσης υλικού, με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) που υπολογίζεται στο ποσό της αμοιβής ή της προμήθειάς τους. Το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οι τράπεζες υποχρεούνται να παρακρατούν το φόρο κατά την εκκαθάριση ή καταβολή των αμοιβών ή προμηθειών.

δ) Στα εισοδήματα και κέρδη από συμμετοχή σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης, με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Ο φόρος παρακρατείται από την εταιρία περιορισμένης ευθύνης κατά την έγκριση του Ισολογισμού. Σε περίπτωση που δεν εγκριθεί ο Ισολογισμός της Εταιρείας μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής της περιόδου, η παρακράτηση ενεργείται την τελευταία ημέρα αυτού του

τριμήνου. Τα καθαρά κέρδη εταιρίας περιορισμένης ευθύνης κατά το ποσό που προέρχεται από τη συμμετοχή της σε άλλη εταιρία περιορισμένης ευθύνης δεν υπόκεινται σε παρακράτηση.

ε) Δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, κοινωφελή ιδρύματα, οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, δημόσιες επιχειρήσεις, τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα ή πιστωτικοί οργανισμοί, συνεταιρισμοί και ενώσεις τους, σύλλογοι γενικά και ενώσεις προσώπων ανεξάρτητα από το σκοπό τους, καθώς και επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες που τηρούν βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, όταν για την επαγγελματική τους εξυπηρέτηση ή για την εκτέλεση του σκοπού τους καταβάλλουν σε τρίτους, εκτός από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 5 του άρθρου 1 του Π.Δ. 99/1977, προμήθειες, μεσιτείες, αμοιβές ή άλλες κάθε είδους παροχές μη έμμισθης υπηρεσίας, ενοίκια αυτοκινήτων, μηχανημάτων ή άλλων κινητών πραγμάτων εφόσον σε αυτές τις περιπτώσεις δεν ορίζεται από το Π.Δ. 99/1977 η έκδοση θεωρημένου αποδεικτικού στοιχείου από το δικαιούχο των αμοιβών αυτών, οφείλουν να παρακρατούν κατά την καταβολή της αμοιβής φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ακαθάριστο ποσό αυτής. Εξαιρούνται από την παρακράτηση οι προμήθειες που καταβάλλονται από ασφαλιστικές Εταιρείες στους νόμιμους αντιπροσώπους ή εξουσιοδοτημένους γενικούς ή απλούς πράκτορές τους.

2. Στις περιπτώσεις β', γ' και ε' της προηγούμενης παραγράφου ο δικαιούχος των αμοιβών μπορεί να ζητήσει την παρακράτηση του φόρου με μεγαλύτερο συντελεστή.

Άρθρο 48.

Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

1. Στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες ο φόρος παρακρατείται από εκείνον που απασχολεί κατά σύστημα έμμισθο ή ημερομίσθιο προσωπικό ή καταβάλλει συντάξεις, επιχορηγήσεις, μερίσματα και κάθε άλλη παροχή. Η παρακράτηση ενεργείται κατά την καταβολή και ο φόρος υπολογίζεται ως εξής:

α) Με βάση την κλίμακα του άρθρου 9 για τους αμειβόμενους με μηνιαίο μισθό, τους συνταξιούχους και τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες με σχέση μίσθωσης εργασίας πάνω από ένα έτος στον ίδιο εργοδότη ή με σχέση μίσθωσης εργασίας αόριστου χρόνου, μετά από προηγούμενη αναγωγή του μισθού ή της σύνταξης ή του ημερομισθίου ή της αμοιβής που ορίζεται με άλλη βάση, σε ετήσιο εισόδημα.

β) Στους αμειβόμενους με ημερομίσθιο οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ορισμένου χρόνου αλλά διάρκειας μικρότερης από ένα έτος, με συντελεστή στο ακαθάριστο ποσό του ημερομισθίου, ο οποίος ορίζεται σε δύο τοις εκατό (2%) για τα ημερομίσθια από δύο χιλιάδες πεντακόσιες (2.500) έως τρεις χιλιάδες (3.000) δραχμές, σε τέσσερα τοις εκατό (4%) για τα ημερομίσθια από τρεις χιλιάδες μία (3.001) έως τρεις χιλιάδες πεντακόσιες (3.500) δραχμές, σε έξι τοις εκατό (6%) για τα ημερομίσθια από τρεις χιλιάδες πεντακόσιες μία (3.501) έως τέσσερις χιλιάδες (4.000) δραχμές και σε οκτώ τοις εκατό (8%) για τα ημερομίσθια από τέσσερις χιλιάδες μία (4.001) δραχμές και πάνω.

γ) Στις ακαθάριστες αμοιβές για υπερωριακή εργασία, υπερεργασία, επιχορηγήσεις, επιδόματα, αποζημιώσεις και σε κάθε άλλου είδους πρόσθετες αμοιβές ή παροχές, οι οποίες καταβάλλονται τακτικά ή έκτακτα, με συντελεστή ο οποίος ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) όταν το καταβαλλόμενο ποσό, σε μηνιαία βάση υπολογιζόμενο, δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) δραχμές, και σε είκοσι τοις εκατό (20%) όταν το καταβαλλόμενο ποσό στο σύνολό του είναι μεγαλύτερο από τις πέντε χιλιάδες (5.000) δραχμές. Ο δικαιούχος μισθωτός μπορεί να ζητήσει να παρακρατηθεί φόρος με μεγαλύτερο συντελεστή.

δ) Στα εισοδήματα που καταβάλλονται αναδρομικώς, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 38, με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) στο καταβαλλόμενο ποσό, αναξάρτητα από το έτος στο οποίο ανάγονται για να φορολογηθούν.

ε) Στα χρηματικά ποσά της παραγράφου 3 του άρθρου 37, με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) στο καταβαλλόμενο ποσό, ανεξάρτητα από το έτος στο οποίο ανάγονται για να φορολογηθούν.

στ) Στις αμοιβές των αξιωματικών του εμπορικού ναυτικού για τις υπηρεσίες που παρέχουν σε πλοία καθώς και για τις αμοιβές του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας, με βάση τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 9.

ζ) Στο μηνιαίο εισόδημα από αμοιβές για υπηρεσία ενεργού εφημερίας, που αποκτούν οι ιατροί που είναι ενταγμένοι στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.), οι πανεπιστημιακοί ιατροί που δεν ασκούν ελευθέριο επάγγελμα και οι ειδικευόμενοι ιατροί που διέπονται από τις διατάξεις του Ν. 1397/1983 (ΦΕΚ Α' 143), για ποσό που αντιστοιχεί σε δύο (2) ημέρες ενεργού κατά μήνα εφημερίας, ο φόρος υπολογίζεται και παρακρατείται με βάση την κλίμακα του άρθρου 9 όταν οι αμοιβές αυτές συνεντέλλονται σε μισθοδοτική κατάσταση μαζί με τις άλλες αποδοχές του δικαιούχου, ή με βάση τους συντελεστές της περίπτωσης γ' όταν αυτές εντέλλονται με χωριστή κατάσταση. Για το ποσό που αντιστοιχεί στις υπόλοιπες ημέρες ενεργού εφημερίας παρακρατείται φόρος με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) και με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση για το ποσό των αμοιβών αυτών. Ο φορολογούμενος όμως μπορεί το ποσό των ετήσιων αμοιβών του προηγούμενου εδαφίου για τις οποίες παρακρατήθηκε φόρος με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) να το περιλάβει στη δήλωσή του, του οικείου οικονομικού έτους και να υπαχθεί σε φόρο με βάση την κλίμακα του άρθρου 9.

Ο φόρος που παρακρατείται σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α' έως στ' μειώνεται κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) κατά την παρακράτησή του.

2. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο, να μεταβάλλονται ο συντελεστής του παρακρατούμενου φόρου και το ποσό του ημερομισθίου.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζονται λεπτομερέστερα, ο τρόπος παρακράτησης και ιδιαίτερα ο τρόπος αναγωγής των αμοιβών σε ετήσιο εισόδημα, ο υπολογισμός του φόρου σε περίπτωση που ο μισθωτός ή ο συνταξιούχος εισπράττει μισθούς, ημερομίσθια, πρόσθετες αμοιβές ή αποζημιώσεις ή συντάξεις ή μερίσματα και λοιπά βοηθήματα ή οποιαδήποτε παροχή από περισσότερους από ένα εργοδότες ή φορείς, και γενικά ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα που αφορά την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 49.

Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από αμοιβές ελευθέριων επαγγελμάτων

1. Στο εισόδημα από αμοιβές ελευθέριου επαγγέλματος ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ακαθάριστο ποσό των αμοιβών αυτών. Ο φόρος παρακρατείται από τις δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, κοινωφελή ιδρύματα, οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, δημόσιες επιχειρήσεις, τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα ή πιστωτικούς οργανισμούς, συνεταιρισμούς και ενώσεις τους, συλλόγους γενικά και ενώσεις προσώπων ανεξάρτητα από το σκοπό τους, καθώς και από επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, κατά την καταβολή των αμοιβών.

Επίσης οι υπόχρεοι του προηγούμενου εδαφίου, όταν για την επαγγελματική τους εξυπηρέτηση ή για την εκτέλεση του σκοπού τους καταβάλλουν σε τρίτους, εκτός από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 1 του Π.Δ. 99/1977, προμήθειες, μεσιτείες, αμοιβές ή άλλες κάθε είδους παροχές μη έμμισθης υπηρεσίας, ενοίκια αυτοκινήτων, μηχανημάτων ή άλλων κινητών πραγμάτων εφόσον σε αυτές τις περιπτώσεις δεν ορίζεται από το Π.Δ. 99/1977 η έκδοση θεωρημένου αποδεικτικού στοιχείου από το δικαιούχο των αμοιβών αυτών, οφείλουν να παρακρατούν κατά την καταβολή της αμοιβής φόρο ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ακαθάριστστο ποσό αυτής.

Εξαιρούνται από την παρακράτηση οι προμήθειες που καταβάλλονται από ασφαλιστικές Εταιρείες στους νόμιμους αντιπροσώπους ή εξουσιοδοτημένους γενικούς ή απλούς πράκτορές τους.

2. Ο φορολογούμενος μπορεί να ζητήσει να παρακρατηθεί φόρος με μεγαλύτερο συντελεστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΠΟΔΟΣΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 50.

Απόδοση του φόρου με τριμηνιαίες δηλώσεις.

1. Όσοι παρακρατούν φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 47 παρ. 1 περ. α' και ε', 48 και 49, υποχρεούνται να αποδίδουν αυτόν με εφάπαξ καταβολή στη δημόσια οικονομική υπηρεσία της περιφέρειας στην οποία έγινε η καταβολή των ποσών για τα οποία έγινε η παρακράτηση, εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου των μηνών Απριλίου, Ιουλίου,

Οκτωβρίου και Ιανουαρίου κάθε έτους με προσωρινή δήλωση η οποία περιλαμβάνει τα ακαθάριστα ποσά που έχουν καταβληθεί στο προηγούμενο ημερολογιακό τρίμηνο και τον παρακρατηθέντα φόρο.

2. Εκτός από τις προσωρινές δηλώσεις της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούνται, όσοι ενεργούν παρακράτηση φόρου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 48, να επιδώσουν μέσα στο μήνα Φεβρουάριο, κάθε έτους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας στην περιφέρεια του οποίου έγινε η καταβολή των ποσών για τα οποία ενεργείται η παρακράτηση, οριστική δήλωση που περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση κατοικίας κάθε δικαιούχου των ποσών, το ποσό αυτών, το φόρο που αναλογεί με βάση την κλίμακα του άρθρου 9, το φόρο που οφείλεται ύστερα από την έκπτωση ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) από το φόρο που αναλογεί, το φόρο που παρακρατήθηκε για κάθε δικαιούχο καθώς και το υπόλοιπο του φόρου που απομένει για να καταβληθεί, το οποίο πρέπει να καταβάλλεται εφάπαξ ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης.

3. Κατ' εξαίρεση, οι υπόχρεοι που παρακρατούν φόρο κατά την καταβολή αμοιβών σε αξιωματικούς του εμπορικού ναυτικού, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες σε πλοία, αποδίδουν, με εφάπαξ καταβολή τα ποσά που παρακράτησαν, με εξαμηνιαίες δηλώσεις, τις οποίες θα υποβάλλουν στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου για τα ποσά φόρου που παρακράτησαν κατά τη διάρκεια του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους και μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου, για τα ποσά φόρου που παρακράτησαν κατά τη διάρκεια του δεύτερου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους.

Για την καταβολή του φόρου που πρέπει να παρακρατείται από τις κάθε είδους αμοιβές των αξιωματικών των εμπορικών πλοίων ευθύνονται αλληλέγγυα και αδιαίρετα βάσει του τίτλου που έχει αποκτηθεί έστω για έναν από τους υποχρέους, ο οποίος ισχύει και ως προς τους άλλους υποχρέους για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την είσπραξη του φόρου:

α) Όλοι οι κατά καιρούς πλοιοκτήτες, για το φόρο που οφείλεται πριν από τη χρονολογία μεταβίβασης από αυτούς της κυριότητας του πλοίου, ως και οι διάδοχοί τους.

β) Οι εφοπλιστές, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο είχαν την εκμετάλλευση πλοίου.

γ) Σε περίπτωση συμπλοιοκτησίας κάθε συμπλοιοκτήτης ανάλογα με το ποσοστό της εξ αδιαιρέτου συγκυριότητάς του επί του πλοίου και οι διαχειριστές, για το χρονικό διάστημα πυ είχαν τη διαχείριση του πλοίου, για ολόκληρο το ποσό του φόρου.

δ) Οι διευθυντές, διαχειριστές και γενικά οι εκπρόσωποι των κάθε είδους εταιρειών ή επιχειρήσεων οι οποίες εκμεταλλεύονται πλοία, ο καθένα χωριστά για ολόκληρο το ποσό του φόρου.

Για τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ως εκπρόσωποι των πλοιοκτητών θεωρούνται και οι πράκτορες ή πληρεξούσιοί τους στην Ελλάδα, οι οποίοι έχουν ευθύνη για τις υποχρεώσεις που αφορούν το φόρο μισθωτών υπηρεσιών τις οποίες έχουν τα πρόσωπα τα οποία εκπροσωπούν, μόνον εφόσον έχουν αναλάβει την προσωπική ευθύνη για τις υποχρεώσεις αυτές και τούτο αποδεικνύεται από σχετικό έγγραφο.

Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του Ν. 27/1975 εφαρμόζονται αναλόγως και για την καταβολή του φόρου αυτής της παραγράφου.

4. Σε περίπτωση θανάτου του προσώπου που ενήργησε την παρακράτηση του φόρου, υπόχρεοι σε απόδοσή του κατά τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους και σε επίδοση της οριστικής δήλωσης στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας είναι οι κληρονόμοι αυτού και ο καθένας ανάλογα με την κληρονομική μερίδα που περιήλθε σε αυτόν.

5. Σε περίπτωση μη υποβολής προσωρινής δήλωσης ή εκπρόθεσμης υποβολής ή υποβολής ανακριβούς προσωρινής δήλωσης, επιβάλλεται πρόσθετος φόρος και πρόστιμο κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 76 με ενιαίο φύλλο ελέγχου που εκδίδεται μετά τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της οριστικής δήλωσης, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 58 για τον προσωρινό έλεγχο. Επίσης, όταν συντρέχει περίπτωση, επιβάλλονται και οι λοιπές κυρώσεις του παρόντος.

6. Δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την ταυτόχρονη καταβολή του φόρου θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μπορεί να μεταφέρεται, για ορισμένες κατηγορίες υποχρέων, η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, στις 16, 17 και 18 του μήνα απόδοσης του φόρου και να κατανέμονται σε αυτές οι υπόχρεοι με βάση την αλφαβητική σειρά της επωνυμίας ή του τίτλου τους. Επίσης με τις ίδιες αποφάσεις μπορεί να ορίζεται ως αρμόδια για την είσπραξη του φόρου που παρακρατούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί από μισθούς, ημερομίσθια ή κάθε είδους παροχές ή αμοιβές που καταβάλλουν σε πρόσωπα που απασχόλησαν σε υποκαταστήματα, πρατήρια ή σε άλλες μονάδες τους που λειτουργούν εκτός της έδρας τους, η δημόσια οικονομική υπηρεσία της έδρας τους και να καθορίζεται το περιεχόμενο της προσωρινής και οριστικής δήλωσης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 51.

Απόδοση του φόρου με μηνιαίες δηλώσεις.

1. Όσοι παρακρατούν φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 11, υποχρεούνται να αποδίδουν αυτόν με εφάπαξ καταβολή στη δημόσια οικονομική υπηρεσία της περιφέρειας στην οποία έγινε η καταβολή των ποσών, υποβάλλοντας δήλωση μέσα στον επόμενο από την παρακράτηση μήνα, η οποία περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο, όνομα πατέρα ή συζύγου, τη διεύθυνση των δικαιούχων, τα καταβληθέντα ποσά και το φόρο που αναλογεί σε αυτά.

2. Όσοι παρακρατούν φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46, υποχρεούνται να αποδίδουν αυτόν με την υποβολή δήλωσης στη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην περιφέρεια της οποίας έγινε η καταβολή των ποσών για τα οποία παρακρατήθηκε ο φόρος, μέσα στον επόμενο από την παρακράτηση μήνα. Ο φόρος καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες μηνιαίες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης αν πρόκειται για τα εισοδήματα των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 10 του άρθρου 46, και αν πρόκειται για τα εισοδήματα των περιπτώσεων γ' έως ζ' της ίδιας παραγράφου ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης.

3. Όσοι παρακρατούν φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 47 παράγραφος 1 περιπτώσεις β', γ' και δ', υποχρεούνται να αποδίδουν αυτόν με την υποβολή δήλωσης στη δημόσια οικονομική υπηρεσία της περιφέρειας που έγινε η καταβολή των ποσών για τα οποία παρακρατήθηκε ο φόρος μέσα στον επόμενο από την παρακράτηση μήνα με εφάπαξ καταβολή του.

4. Οι διαχειριστές πάγιας προκαταβολής και οι υπόλογοι χρηματικών ενταλμάτων γενικά, αποδίδουν το φόρο με μηνιαίες δηλώσεις που υποβάλλονται στη δημόσια οικονομική υπηρεσία της περιφέρειάς τους μέχρι και το πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα από το μήνα της παρακράτησης.

5. Σε περίπτωση θανάτου του προσώπου που ενήργησε την παρακράτηση του φόρου, υπόχρεοι σε απόδοσή του κατά τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους και σε επίδοση της οριστικής δήλωσης στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας είναι οι κληρονόμοι αυτού και ο καθένας ανάλογα με την κληρονομική μερίδα που περιήλθε σε αυτόν.

6. Σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης ή υποβολής εκπρόθεσμης ή ανακριβούς δήλωσης του άρθρου αυτού επιβάλλεται πρόσθετος φόρος και πρόστιμο κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 76. Επίσης, όταν συντρέχει περίπτωση, επιβάλλονται και οι λοιπές κυρώσεις του παρόντος.

7. Δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την ταυτόχρονη καταβολή του φόρου θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα.

8. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο των δηλώσεων αυτού του άρθρου, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΗΛΩΣΗ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Άρθρο 52.

Υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης.

1. Κάθε φυσικό πρόσωπο, για το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 2, έχει υποχρέωση να υποβάλλει δήλωση, εφόσον το φορο-

λογούμενο εισόδημά του υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών. Υποχρέωση για υποβολή δήλωσης υπάρχει επίσης και όταν το συνολικό εισόδημα του φορολογουμένου είναι μικρότερο από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές, αλλά στο εισόδημα αυτό περιλαμβάνεται και ζημία από εμπορική επιχείρηση ή γεωργική εκμετάλλευση την οποία δικαιούται κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 να συμψηφίσει με εισοδήματα των επόμενων οικονομικών ετών. Παράλειψη του υποχρέου να επιδώσει εμπρόθεσμα τη δήλωσή του, η οποία αναγράφει τη ζημία που προέκυψε στο ίδιο ή τα προηγούμενα αυτού οικονομικά έτη, του στερεί το δικαίωμα να τη συμψηφίσει. Αν ο φορολογούμενος κατοικεί στην αλλοδαπή, υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης είναι αλληλεγγύως με αυτόν, οι αντιπρόσωποι ή οι πράκτορές του στην Ελλάδα. Υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης για τα εισοδήματά τους, ανεξάρτητα από το αν υπόκεινται ή όχι σε φόρο κατά τις διατάξεις του παρόντος είναι και:

α) Οι κύριοι ή κάτοχοι επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή ημιφορτηγού -εκτός από αγροτικό ημιφορτηγό- ή μοτοσυκλέτας από 500 κυβικά εκατοστά και πάνω ή κότερου ή θαλαμηγού ή ακάτου ή αεροσκάφους, καθώς και όσοι έχουν στη διάθεσή τους για τις ατομικές ή οικογενειακές τους ανάγκες τέτοιου είδους μεταφορικά μέσα, τα οποία ανήκουν είτε στη σύζυγό τους είτε στα μέλη που τους βαρύνουν, είτε σε εταιρείες στις οποίες αυτοί μετέχουν ως εταίροι, διαχειριστές εταίροι ή είναι πρόεδροι και ασκούν πραγματική διοίκηση ή είναι διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι.

β) Όσοι διατηρούν στην προσωπική τους υπηρεσία ένα ή και περισσότερα πρόσωπα ως μισθωτούς.

γ) Όσοι ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα.

δ) Όσοι μετέχουν σε προσωπική ή περιορισμένης ευθύνης εταιρία ή κοινοπραξία ή κοινωνία.

ε) Όσοι έχουν εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων πάνω από πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές το έτος.

στ) Όσοι αγοράζουν ακίνητα ή ανεγείρουν οικοδομή.

ζ) Οποιοσδήποτε, εφόσον θα προσκληθεί γι' αυτό εγγράφως από τον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

2. Για τους εγγάμους, για τους οποίους συντρέχουν οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 5, υπόχρεος σε επίδοσης δήλωσης είναι ο σύζυγος και για τα εισοδήματα της συζύγου του. Ειδικά, υποχρεούνται να επιδώσουν φορολογική δήλωση ο καθένας χωριστά για το συνολικό εισόδημά του οι σύζυγοι όταν:

α) Έχει διακοπεί η έγγαμη συμβίωση κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης. Το βάρος της απόδειξης για τη διακοπή φέρει ο φορολογούμενος.

β) Ο ένας από τους δύο συζύγους είναι σε κατάσταση πτώχευσης.

γ) Ο ένας από τους δύο συζύγους έχει τεθεί σε δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση ή τελεί υπό δικαστική αντίληψη.

Στην περίπτωση της παραγράφου 6 του άρθρου 5, για τα εισοδήματα των ανηλίκων τέκνων, υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης είναι ο πατέρας ή, αν αυτός δεν υπάρχει ή δεν έχει τη γονική μέριμνα, η μητέρα.

3. Υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης, στις πιο κάτω περιπτώσεις είναι:

α) Σε περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομίας ή επιδικίας ή μεσεγγύησης, κατά περίπτωση, ο κηδεμόνας ή ο προσωρινός διαχειριστής ή ο μεσεγγυούχος.

β) Για τους ανήλικους ή τους δικαστικώς ή νομίμως απαγορευμένους ή αυτούς που βρίσκονται υπό δικαστική αντίληψη, κατά περίπτωση, ο επίτροπος ή ο κηδεμόνας ή ο αντιλήπτορας.

γ) Σε περίπτωση θανάτου του φορολογουμένου, οι κληρονόμοι του για το σύνολο του εισοδήματος που απέκτησε μέχρι τη χρονολογία του θανάτου του.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων αυτής της παραγράφου.

4. Η δήλωση αποτελεί δεσμευτικό τίτλο για το φορολογούμενο. Μπορεί όμως, για λόγους συγγνωστής πλάνης, να την ανακαλέσει εν όλω ή εν μέρει φέροντας και το βάρος της απόδειξης των πραγματικών περιστατικών που τη συνιστούν. Η ανάκληση γίνεται με την υποβολή δήλωσης μέσα στο οικείο οικονομικό έτος στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας με την οποία ανακαλείται φορολογητέα ύλη ή τεκμαρτή και πραγματική δαπάνη ή οποιοσδήποτε προσδιοριστικό της δαπάνης στοιχείο, προκειμένου να προσδιοριστεί το εισόδημα με βάση τα τεκμήρια. Στην περίπτωση απόρριψης της ανάκλησης επιδίδεται, από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, με απόδειξη γνωστοποίηση αυτής στο φορολογούμενο ο οποίος μπορεί να την προσβάλει προσφεύγοντας, μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την επίδοση, ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου. Αν η ανακλητική δήλωση υποβληθεί σε χρόνο μεταγενέστερο του οικείου οικονομικού έτους ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει στο φορολογούμενο, επί αποδείξει ότι η ανάκληση δε γίνεται δεκτή λόγω παρόδου του οικείου οικονομικού έτους και ο φορολογούμενος μπορεί να προσφύγει μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την επίδοση κατά της γνωστοποίησης αυτής ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου το οποίο αποφαίνεται στην ουσία. Η συζήτηση της προσφυγής προσδιορίζεται κατά προτίμηση μέσα σε τρεις (3) μήνες το αργότερο από την κατάθεση της προσφυγής. Ανάκληση δήλωσης με σκοπό την ανατροπή οριστικής και αμετάκλητης φορολογικής εγγραφής είναι ανεπίτρεπτη.

5. Όταν ο φορολογούμενος έχει αμφιβολίες αναφορικά με την υποχρέωση επίδοσης δήλωσης για ορισμένα στοιχεία φορολογητέας ύλης, έχει το δικαίωμα να υποβάλει δήλωση στην οποία γίνεται ρητή γι' αυτό επιφύλαξη η οποία πρέπει να είναι ειδική και αιτιολογημένη. Κάθε γενική και αόριστη επιφύλαξη θεωρείται ανύπαρκτη και δεν επιφέρει κανένα αποτέλεσμα. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να απαντήσει στην επιφύλαξη μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης ως εξής:

α) Είτε να δεχθεί την επιφύλαξη και να διαγράψει το ποσό της φορολογητέας ύλης για το οποίο έγινε η επιφύλαξη.

β) Είτε να απορρίψει την επιφύλαξη και να γνωστοποιήσει αυτό στο φορολογούμενο με ιδιαίτερη ανακοίνωση την οποία θα του επιδώσει με απόδειξη ή με το κοινοποιούμενο για άλλες ανακρίβειες της δήλωσης φύλλο ελέγχου ή με το φύλλο ελέγχου που εκδόθηκε μετά από τη διενέργεια ελέγχου. Στην περίπτωση αυτή αν δεν επέλθει διοικητική επίλυση της διαφοράς, ο φορολογούμενος δικαιούται να ζητήσει από το διοικητικό πρωτοδικείο είτε με την προσφυγή που ασκεί για τυχόν άλλες διαφορές που προέκυψαν από τον έλεγχο είτε με αυτοτελή αίτηση που υποβάλλεται μέσα στην προθεσμία για την υποβολή της προσφυγής, τη διαγραφή του ποσού της φορολογητέας ύλης για την οποία έγινε η επιφύλαξη. Η συζήτηση για την προσφυγή ή την αίτηση αυτή ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου προσδιορίζεται κατά προτίμηση μέσα σε τρεις (3) μήνες το αργότερο από την κατάθεση της προσφυγής ή της αίτησης.

Κατά τον ίδιο τρόπο μπορεί να γίνει επιφύλαξη αναφορικά με το χαρακτηρισμό της φορολογητέας ύλης και την υπαγωγή της σε άλλη φορολογία ή σε άλλη κατηγορία ή σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή ή στις εκπτώσεις από το φορολογούμενο εισόδημα κ.τ.λ. Ειδικώς, όταν πρόκειται για υπαγωγή σε άλλη φορολογία ή κατηγορία εισοδήματος και γίνει δεκτή η επιφύλαξη, η δήλωση λογίζεται ότι υποβλήθηκε για τη φορολογία ή την κατηγορία αυτή. Η επιφύλαξη δεν συνεπάγεται αναστολή της βεβαίωσης και είσπραξης του αμφισβητούμενου φόρου. Όταν η επιφύλαξη γίνει δεκτή από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή το διοικητικό δικαστήριο, ενεργείται νέα εκκαθάριση του φόρου της δήλωσης και το επιπλέον ποσό αυτού που βεβαιώθηκε ή καταβλήθηκε εκπίπτει ή συμψηφίζεται με το φόρο που προκύπτει με βάση τα οριστικά στοιχεία, όταν αυτός είναι μεγαλύτερος από το φόρο που πρόκυψε με βάση τα στοιχεία της δήλωσης. Σε κάθε άλλη περίπτωση ο επιπλέον φόρος επιστρέφεται.

Άρθρο 53.

Προθεσμία υποβολής και περιεχόμενο της δήλωσης.

1. Η δήλωση υποβάλλεται αυτοπροσώπως από τον υπόχρεο ή από το πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί από αυτόν ή ταχυδρομείται επί αποδείξει στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που είναι αρμόδιος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54 μέχρι της 25 Φεβρουαρίου του οικείου οικονομικού έτους. Κατεξαίρεση η δήλωση υποβάλλεται:

α) Μέχρι τις 10 Μαρτίου του οικείου οικονομικού έτους, όταν μεταξύ των εισοδημάτων του φορολογουμένου περιλαμβάνεται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

β) Μέχρι τις 10 Απριλίου του οικείου οικονομικού έτους, όταν μεταξύ των εισοδημάτων του φορολογουμένου περιλαμβάνονται:

αα. κέρδη από εμπορικές γενικά επιχειρήσεις ή γεωργικές εκμεταλλεύσεις που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων και εφόσον η διαχειριστική τους περίοδος λήγει μέσα στους μήνες Νοέμβριο ή Δεκέμβριο ή ββ. εισόδημα που προέκυψε στο εξωτερικό ή γγ. εισόδημα από αμοιβές ως αξιωματικού ή κατώτερου πληρώματος εμπορικών πλοίων.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να επεκτείνεται η εφαρμογή της διάταξης της περίπτωσης αυτής και σε ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων, των οποίων ο προσδιορισμός του εισοδήματος εξαρτάται, κατά κύριο λόγο, από την εκκαθάριση δοσοληπτικών λογαριασμών μεταξύ αυτών και επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώ-

δικα Φορολογικών Στοιχείων, στα οποία εμφανίζονται αυτοί οι λογαριασμοί.

γ) Για τα εισοδήματα αα. από μισθώματα ακινήτων εν γένει που καταβάλλονται αναδρομικώς με βάση νόμο ή δικαστική απόφαση, ββ. από κάθε είδους αποδοχές και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικώς με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, καθώς και από πρόσθετες αμοιβές και αποζημιώσεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 38 και γγ. από διατροφή που καταβάλλεται αναδρομικώς με βάση δικαστική απόφαση, μέχρι την ημερομηνία που ορίζεται από την παράγραφο αυτή για τα από κάθε πηγή εισοδήματα του δικαιούχου του έτους είσπραξης ή κτήσης των εισοδημάτων της περίπτωσης αυτής.

Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου, η προθεσμία υποβολής της δήλωσης παρατείνεται για έξι (6) μήνες από την ημερομηνία του θανάτου του υποχρέου, εφόσον η λήξη της προθεσμίας αυτής συμπίπτει με ημερομηνία πριν από την παρέλευση έξι (6) μηνών από το θάνατο του υπόχρεου φορολογούμενου.

δ) Όταν κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 του άρθρου 27 και του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 28, η διαχειριστική περίοδος είναι υπερδωδεκάμηνη, υποβάλλονται δύο δηλώσεις, μία για τη δωδεκάμηνη περίοδο και μία για τη μικρότερη περίοδο, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται για την υποβολή της δήλωσης της δωδεκάμηνης περιόδου.

Μετά την παρέλευση της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο αυτή και σε κάθε περίπτωση πριν από την καταχώρηση στο οικείο βιβλίο του φύλλου ελέγχου που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 59, επιτρέπεται η επίδοση αρχικής ή συμπληρωματικής δήλωσης για την οποία επιβάλλεται και ο οριζόμενος από τις διατάξεις του άρθρου 76 πρόσθετος φόρος. Αρχική ή συμπληρωματική δήλωση για τα εισοδήματα τα οποία έχουν περιληφθεί στο φύλλο ελέγχου που επιδίδεται μετά την καταχώρησή του στα τηρούμενα από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας βιβλία είνα απαράδεκτη και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα.

2. Αν, πριν από την έναρξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης, ο φορολογούμενος πρόκειται να εγκατασταθεί οριστικά στο εξωτερικό ή να μεταναστεύσει στο εξωτερικό για χρονικό διάστημα πάνω από έτος ή να μεταφέρει στην αλλοδαπή την περιουσία του που βρίσκεται στην Ελλάδα, θεωρείται ότι λήγει η διαχειριστική περίοδος στην ημερομηνία αυτή και υποχρεούται να υποβάλει δήλωση και να καταβάλει το φόρο που αναλογεί στο συνολικό εισόδημά του, το οποίο απέκτησε μέχρι τη χρονολογία της αναχώρησής του ή της μεταφοράς της περιουσίας του στο εξωτερικό. Σε αυτή την περίπτωση, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί να ζητήσει κάθε αναγκαία εγγύηση, κατά την κρίση του, για να διασφαλίσει τα συμφέροντα του Δημοσίου και ο φορολογούμενος δικαιούται, εφόσον συναινεί και ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, να διορίσει πρόσωπο φερέγγυο ως αντιπρόσωπό του στην Ελλάδα, για την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεών του.

3. Οι αλλοδαποί οι οποίοι απέκτησαν εισόδημα που φορολογείται στην Ελλάδα, έχουν υποχρέωση προτού αναχωρήσουν στο εξωτερικό, να υποβάλλουν δήλωση γι' αυτό το εισόδημά τους και να καταβάλλουν το φόρο που αναλογεί σε αυτό. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται ανάλογα η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου.

4. Η δήλωση συντάσσεται σε έντυπο που παρέχεται δωρεάν από το Δημόσιο όπως και τα λοιπά έντυπα που συνυποβάλλονται με αυτή.

5. Ο υπόχρεος για την επίδοση της δήλωσης βεβαιώνει υπεύθυνα, έχοντας γνώμη των συνεπειών των άρθρων 76, 77, 78, 80, 81, 82 και 83, την ειλικρίνεια και το περιεχόμενο της δήλωσης και των λοιπών συνυποβαλλόμενων με αυτήν εντύπων, υπογράφει αυτή και εφόσον δηλώνονται και εισοδήματα της συζύγου, υπογράφεται και από αυτή ή από την πληρεξούσιό τους που έχει ειδικά εξουσιοδοτηθεί γι' αυτό.

Αν ο υπόχρεος για την υπογραφή της δήλωσης είναι αγράμματος, αυτή υπογράφεται από δύο μάρτυρες.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται κάθε φορά ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης καθώς και τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία τα οποία συνυποβάλλονται με τη δήλωση και που ο φορολογούμενος υποχρεούται να συμπληρώσει ανάλογα με την περίπτωσή του.

Άρθρο 54.

Αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

1. Αρμόδιος για την παραλαβή των δηλώσεων και τον έλεγχό τους, την εξακρίβωση αυτών που δεν έχουν επιδώσει δηλώσεις και γενικά για την επιβολή του φόρου, είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της κατοικίας ή της κύριας διαμονής του φορολογουμένου. Κατεξαίρεση προκειμένου:

α) Για τα πρόσωπα που ασκούν εμπορική επιχείρηση γενικά ή ελευθέριο επάγγελμα καθώς και για τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε ετερόρρυθμη ή περιωρισμένης ευθύνης Εταιρεία ή κοινωνία ή αστική Εταιρεία κερδοσκοπικού χαρακτήρα, αρμόδιος είναι, κατά περίπτωση, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας της κύριας επιχείρησής τους ή του κύριου επαγγέλματός τους ή της έδρας της Εταιρείας ή κοινωνίας στην οποία κατά κύριο λόγο συμμετέχουν.

β) Για τα πρόσωπα που δεν κατοικούν ούτε διαμένουν στην Ελλάδα, καθώς και για τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 39, αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που ορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

γ) Για τα πρόσωπα, τα οποία δεν έχουν μόνιμη επαγγελματική εγκατάσταση ή εκμεταλλεύονται αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, αρμόδιος προϊστάμενος δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας είναι αυτός που καθορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

δ) Για σχολάζουσα κληρονομία ή σε περίπτωση θανάτου του υποχρέου πριν από την επίδοση της δήλωσης, αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της περιφέρειας στην οποία κατοικούσε ο κληρονομούμενος ή βρισκόταν η έδρα της επαγγελματικής του εγκατάστασης, πριν από το θάνατό του.

2. Αρμόδιος προϊστάμενος δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για την παραλαβή και τον έλεγχο εκπρόθεσμης δήλωσης είναι αυτός στην περιφέρεια του οποίου ο φορολογούμενος έχει την κατοικία ή τη διαμονή του ή την έδρα της επιχείρησής του κατά το χρόνο της υποβολής της δήλωσης, εκτός αν έχει επιληφθεί της φορολογίας ο πριν από την υποβολή της αρμόδιος, κατά την προηγούμενη παράγραφο, προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

3. Οι δηλώσεις των προσώπων που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, καθώς και των προξενικών υπαλλήλων του Κράτους που υπηρετούν στο εξωτερικό, μπορεί να επιδίδονται και στην προξενική αρχή του τόπου που διαμένει ο υπόχρεος, η οποία οφείλει να τις διαβιβάζει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που έχει οριστεί ως αρμόδιος.

Άρθρο 55.

Δήλωση αποτελεσμάτων Εταιρειών, κοινοπραξιών και κοινωνικών αστικού κώδικα που ασκούν επιχείρηση.

1. Οι ομόρρυθμες, οι ετερόρρυθμες, οι περιωρισμένης ευθύνης εταιρείες, οι κοινοπραξίες της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του π.δ. 99/1977, οι αστικές εταιρείες και οι κοινωνίες του αστικού κώδικα, που ασκούν εμπορική γενικά ή γεωργική επιχείρηση, ελευθέριο επάγγελμα ή έχουν ως αντικείμενο εργασιών την εκμετάλλευση ακινήτων, υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση για τα αποτελέσματά τους τα οποία προέκυψαν κατά τη διαχειριστική περίοδο που έληξε και για την κατανομή, μεταξύ των μελών, των κερδών ή ζημιών τους. Εξαιρούνται από την υποχρέωση υποβολής της δήλωσης αυτής οι κοινωνίες αστικού κώδικα που εκμεταλλεύονται αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης.

2. Αρμόδιος για την παραλαβή της δήλωσης είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας αυτών.

3. Η δήλωση επιδίδεται από το νόμιμο εκπρόσωπο ή το πρόσωπο που έχει οριστεί γι' αυτό στον κατά την προηγούμενη παράγραφο αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

4. Η δήλωση υποβάλλεται:

α) Μέχρι τις 25 Φεβρουαρίου του οικείου οικονομικού έτους, αν η Εταιρεία ή η κοινοπραξία ή η κοινωνία τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων.

β) Μέχρι τις 10 Απριλίου του οικείου οικονομικού έτους, αν η Εταιρεία ή η κοινωνία έχει ως αντικείμενο εργασιών την αντιπροσώπευση ή πρακτόρευση ασφαλιστικών Εταιρειών ή τη μεσιτεία ασφαλειών, καθώς και την πρακτόρευση ή αντιπροσώπευση τραπεζών ή αν αυτή συμμετέχει σε Εταιρεία ή κοινοπραξία που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων και εφόσον η διαχειριστική περίοδός τους λήγει μέσα στους μήνες Νοέμβριο ή Δεκέμβριο του προηγούμενου ημερολογιακού ή διαχειριστικού έτους.

γ) Μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία λήξης της διαχειριστικής περιόδου, αν η Εταιρεία ή η κοινοπραξία ή η κοινωνία τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων.

δ) Μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία έγκρισης του ισολογισμού της ή αν δεν εγκριθεί ο ισολογισμός, μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία λήξης του τριμήνου που ορίζεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 27, αν πρόκειται για Εταιρεία Περιωρισμένης Ευθύνης.

ε) Μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία λύσης, μετατροπής ή συγχώνευσης της Εταιρείας ή κοινοπραξίας ή κοινωνίας κατά περίπτωση και εφόσον η Εταιρεία ή η κοινοπραξία ή η κοινωνία τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων και η διαχειριστική περίοδος αυτής λήγει μέχρι τις 30 Νοεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους.

στ) Όταν κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 του άρθρου 27 και του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 28, η διαχειριστική περίοδος είναι υπερδωδεκάμηνη, υποβάλλονται δύο δηλώσεις, μία για τη δωδεκάμηνη περίοδο και μία για τη μικρότερη περίοδο, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται για την υποβολή της δήλωσης της δωδεκάμηνης περιόδου.

5. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας των πιο πάνω επιχειρήσεων ύστερα από σχετικό έλεγχο εκδίδει και κοινοποιεί σε αυτές, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας, πράξη προσδιορισμού των οικονομικών αποτελεσμάτων μαζί με τη σχετική έκθεση ελέγχου. Η πράξη προσδιορισμού αποτελεσμάτων της κοινοπραξίας ή κοινωνίας κοινοποιείται στον εκπρόσωπό της ο οποίος αναγράφεται στη δήλωση ή, σε περίπτωση μη ορισμού του, σε οποιοδήποτε μέλος της κοινοπραξίας ή κοινωνίας. Αν λυθεί η Εταιρεία ή η κοινοπραξία ή η κοινωνία, η πράξη εκδίδεται στο όνομά τους και κοινοποιείται σε όλα τα μέλη τους και όταν πρόκειται για πτώχευση η πράξη εκδίδεται στο όνομα της Εταιρείας ή κοινοπραξίας ή κοινωνίας που πτώχευσε και κοινοποιείται στα μέλη και στο σύνδικο.

6. Την πρόταση για διοικητική επίλυση της διαφοράς υποβάλλει ο νόμιμος εκπρόσωπος της Εταιρείας και αν πρόκειται για κοινοπραξία ή κοινωνία εκείνος που ορίζεται για το σκοπό αυτό, ο οποίος και υπογράφει την πράξη της διοικητικής επίλυσης της διαφοράς. Ειδικά, αν πρόκειται για Εταιρεία ή κοινοπραξία ή κοινωνία που έχει λυθεί, η πρόταση για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς υποβάλλεται και η πράξη υπογράφεται από κάθε μέλος χωρίς αυτό να δεσμεύει τα λοιπά μέλη.

7. Τα οικονομικά αποτελέσματα που προσδιορίζονται με βάση την οριστική απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου ή την πράξη διοικητικής επίλυσης της διαφοράς ή τα πρακτικά δικαστικού συμβιβασμού, καθώς και αυτά που οριστικοποιούνται λόγω μη άσκησης προσφυγής, δεν μπορεί να αμφισβητηθούν από τους εταίρους ή τα μέλη της κοινοπραξίας ή κοινωνίας. Τα αποτελέσματα αυτά ανακοινώνονται, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, στους προϊσταμένους των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για την επιβολή του φόρου στα εισοδήματα των μελών τους.

8. Οι διατάξεις των άρθρων 27 παράγραφοι 4 και 5, 44, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 66, 74 και 75 εφαρμόζονται αναλόγως.

9. Στις περιπτώσεις μη υποβολής της δήλωσης ή εκπρόθεσμης υποβολής της, επιβάλλεται το πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 78.

10. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης αποτελεσμάτων και της πράξης προσδιορισμού αποτελεσμάτων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου.

Άρθρο 56.

Μεταγραφή δηλώσεων.

1. Οι δηλώσεις που επιδίδονται στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, καταχωρίζονται από αυτόν σε βιβλία μεταγραφής δηλώσεων.

2. Η καταχώρηση των δηλώσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο ενεργείται στα βιβλία μεταγραφής δηλώσεων, με βάση τη χρονολογική σειρά επίδοσης τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΛΕΓΧΟΣ – ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 57.

Φορολογικός έλεγχος.

1. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ελέγχει την ακρίβεια των επιδιδόμενων δηλώσεων και προβαίνει σε έρευνα για την εξακρίβωση των υπόχρεων που δεν έχουν υποβάλει δήλωση. Για το σκοπό αυτό δικαιούται:

α) Να ζητά από τον υπόχρεο, ανεξάρτητα από το αν έχει υποβάλει ή όχι φορολογική δήλωση, καλώντας αυτόν με έγγραφο το οποίο του αποστέλλει επί αποδείξει, να δώσει μέσα σε σύντομη και τακτή προθεσμία, είτε αυτοπροσώπως είτε με εντολοδόχο που διορίζεται με απλή επιστολή, τις αναγκαίες διευκρινίσεις και να προσκομίσει κάθε λογαριασμό και κάθε στοιχείο που είναι χρήσιμο για τον καθορισμό του εισοδήματος.

β) Να ζητά από τις δημόσιες ή δημοτικές και κοινοτικές αρχές, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τις τράπεζες, τις ιδιωτικές επιχειρήσεις και γενικά από κάθε οργάνωση επαγγελματική, εμπορική, βιομηχανική, γεωργική κ.τ.λ. οποιεσδήποτε πληροφορίες θεωρεί αναγκαίες για τη διευκόλυνση του έργου του.

γ) Να καλεί οποιοδήποτε πρόσωπο και να ζητά από αυτό τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για τη διευκόλυνση του έργου του. Αυτές οι πληροφορίες πρέπει να είναι έγγραφες.

δ) Να ενεργεί είτε μόνος είτε μέσω υπαλλήλου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή άλλου δημόσιου υπαλλήλου είτε μέσω άλλης αρχής, οποιαδήποτε επιτόπια εξέταση που θα κρίνει αναγκαία και ειδικά, προκειμένου για υποχρέους που υπάγονται στις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, πρέπει να ενεργεί σύμφωνα με αυτές τις διατάξεις.

ε) Να ενεργεί είτε ο ίδιος είτε ο οριζόμενος με έγγραφη εντολή του υπάλληλος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, ελεγκτικές επαληθεύσεις στα βιβλία και στοιχεία επιτηδευματία, αρμοδιότητας άλλου προϊσταμένου δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που έχει την έδρα του στην ίδια πόλη ή στον ίδιο νομό, για να διαπιστώνει την ακρίβεια των δεδομένων των βιβλίων και στοιχείων επιτηδευματία δικής του αρμοδιότητας. Ο έλεγχος του άλλου επιτηδευματία περιορίζεται στη διαδικασία διασταύρωσης στοιχείων που φέρεται ως εκδότης, ή λήπτης αυτών, με τα δεδομένα των βιβλίων και των στοιχείων του. Για την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής οι νομοί Αττικής και Πειραιά θεωρούνται ως ένας νομός. Στην περίπτωση του ελέγχου αυτού δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 45 του π.δ. 99/1977.

2. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον υπολογισμό και την εκκαθάριση το φόρου δε λαμβάνει υπόψη λέξεις, ποσά και αριθμούς που έχουν αναγραφεί στις ενδείξεις της ετήσιας δήλωσης του υποχρέου και συνεπάγονται τη διενέργεια μειώσεων ή εκπτώσεων του εισοδήματος ή του φόρου ή διαμορφώνουν το αφορολόγητο ποσό ή την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη, εφόσον δε συνυποβάλλονται από τον υπόχρεο τα νόμιμα στοιχεία που αποδεικνύουν άμεσα τη συνδρομή των προϋποθέσεων, με βάση όσα ορίζονται στις κείμενες διατάξεις. Αριθμητικά λάθη στις αθροίσεις και στις μεταφορές, καθώς και αναριθμητισμοί, που αφορούν στην ορθή συμπλήρωση της ετήσιας δήλωσης του υποχρέου διορθώνονται οίκοθεν από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, με βάση τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του.

Το περιεχόμενο του σημειώματος υπολογισμού και εκκαθάρισης του φόρου αυτής της παραγράφου μπορεί να αμφισβητηθεί από το φορολογούμενο με κάθε αποδεικτικό μέσο ενώπιον του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή του διοικητικού πρωτοδικείου κατά τα οριζόμενα από τον Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας. Το δικαίωμα αυτό του φορολογουμένου ασκείται από την ημερομηνία έκδοσης του οικείου χρηματικού καταλόγου μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους. Αν ο φορολογούμενος λάβει αυτό το σημείωμα μετά τις 31 Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους, η αμφισβήτηση ασκείται μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 77 του ν. 4125/1960. Η εκκαθάριση και καταβολή του φόρου δεν αναστέλλεται από τη διαδικασία αυτή.

3. Ο έλεγχος των δηλώσεων, ο οποίος προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, γίνεται δειγματοληπτικά και σε αριθμό υποθέσεων που απαιτούνται κάθε φορά, ώστε να είναι πλήρης και ουσιαστικός. Επίσης, δειγματοληπτικά μπορεί να γίνεται και επανέλεγχος ορισμένων από τις δηλώσεις που έχουν ελεγχθεί με τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου. Για την επιλογή του δείγματος, που μπορεί να είναι τυχαίο λαμβάνονται ιδιαίτερα, υπόψη ο κλάδος ή η κατηγορία των επιχειρήσεων ή επαγγελμάτων και στοιχεία ή χαρακτηριστικά του αριθμού φορολογικού μητρώου ή της ταυτότητας των υποχρέων.

4. Κατεξαίρεση των όσων ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, ο έλεγχος των δηλώσεων ο οποίος προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 διενεργείται υποχρεωτικά και κατά προτεραιότητα για όλες τις χρήσεις που εκκρεμούν όταν:

α) Έχουν κατασχεθεί ανεπίσημα βιβλία και στοιχεία ή όταν υπάρχουν ουσιαστικές παραβάσεις του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων που έχουν οριστικοποιηθεί.

β) Ζητείται έλεγχος από τους κληρονόμους του αποβιώσαντος.

γ) Υπόχρεοι παρέλειψαν να υποβάλουν δήλωση.

δ) Από έγγραφα στοιχεία που περιέρχονται με οποιοδήποτε τρόπο στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, προκύπτει ότι οι δηλώσεις των άρθρων 52 και 55 είναι ανακριβείς ως προς το εισόδημα των κατηγοριών Α', Β', Ε' και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 40.

ε) Από έγγραφα που διαθέτει ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή περιέρχονται σε αυτόν με οποιοδήποτε τρόπο ή από τα στοιχεία των φορολογικών δηλώσεων του υποχρέου, προκύπτει ότι δε δηλώθηκε ή δηλώθηκε ανακριβώς η τεκμαρτή δαπάνη των άρθρων 13 και 14.

Τα εισοδήματα που προέρχονται από συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις δεν περιλαμβάνονται στον έλεγχο που ορίζεται από την παράγραφο αυτή.

5. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δε δικαιούται να ελέγχει άλλες δηλώσεις εκτός από αυτές που ορίζονται στις παραγράφους 3 και 4, καθώς και αυτές που καθίστανται υποχρεωτικά ελεγκτέες σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 58.

6. Για τις δηλώσεις που δεν υπόκεινται κατά τις διατάξεις του παρόντος σε έλεγχο, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δεν υπέχει ευθύνη σε περίπτωση παραγραφής των δικαιωμάτων του Δημοσίου.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως:

α) Καθορίζονται τα κριτήρια και οι λεπτομέρειες για την επιλογή του δείγματος, ο τρόπος διενέργειας αυτού του ελέγχου ή του επανελέγχου, τα οικονομικά έτη από τα ανέλεγκτα για τα οποία θα διενεργείται ο έλεγχος, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 3.

β) Συνιστώνται ειδικά ελεγκτικά κέντρα, στα οποία παρέχεται η αρμοδιότητα για το φορολογικό έλεγχο ορισμένων επιχειρήσεων, ανεξάρτητα από τη μορφή ή τον τύπο με τον οποίο λειτουργούν ή το είδος τους ή την κατηγορία των βιβλίων που τήρησαν και καθορίζεται ο αριθμός αυτών, η χωρική τους αρμοδιότητα, η οργάνωση, η στελέχωση και ο τρόπος λειτουργίας τους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της περίπτωσης.

γ) Μπορεί να ανατίθεται η διενέργεια ελέγχου σε προϊστάμενο δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που δεν είναι καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιος. Όλη η υπόλοιπη, εκτός από τη διενέργεια του ελέγχου, διαδικασία επιβολής του φόρου ενεργείται από τον καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

8. Τα δικαιώματα ελέγχου που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 3, 4 και 7 έχουν και οι επιθεωρητές των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών. Επίσης, ο αρμόδιος επιθεωρητής της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί να διατάσσει επανέλεγχο για οποιαδήποτε φορολογική υπόθεση με υπαλλήλους της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή με άλλους υπαλλήλους των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών που εποπτεύει, οι οποίοι μετακινούνται για το σκοπό αυτό με απόφασή του.

9. Όσοι καλούμενοι σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος αρνούνται ή παραλείπουν αναιτιολογήτως να δώσουν πληροφορίες για την εξακρίβωση του εισοδήματος και να διευκολύνουν το ελεγκτικό έργο του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, υπόκεινται στο πρόστιμο που ορίζεται από το άρθρο 78.

10. Σε δίκες για αδικήματα που διαπράχθηκαν εναντίον υπαλλήλων ή επιθεωρητών Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ενήργησαν για το συμφέρον της υπηρεσίας, μπορεί, ύστερα από προηγούμενη έγκριση του Υπουργού των Οικονομικών, να παρίσταται για την υπεράσπισή τους, ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, εκπρόσωπος της νομικής διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 58.

Προσωρινός φορολογικός έλεγχος.

1. Επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες, των οποίων το καθαρό εισόδημα εξευρίσκεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 30 και 41 αντίστοιχα και δεν έχουν υπαχθεί σε οριστικό έλεγχο κατά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, μπορεί να υπαχθούν σε προσωρινό έλεγχο για το μερικό προσδιορισμό του εισοδήματός τους. Ο έλεγχος αυτός διατάσσεται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για ένα ή περισσότερα συγκεκριμένα θέματα και αντικείμενα του πλήρους και οριστικού φορολογικού ελέγχου.

2. Επίσης, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δικαιούται να διενεργεί έλεγχο στα στοιχεία των δηλώσεων, στα βιβλία και τα στοιχεία που τηρήθηκαν, καθώς και στην επαγγελματική εγκατάσταση κάθε υποχρέου για να διαπιστώσει:

α) Αν οι εκπτώσεις από το εισόδημα και τα αφορολόγητα ποσά υπολογίστηκαν σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

β) Το αντικείμενο εργασιών του υποχρέου και αν το εισόδημα που δηλώθηκε ανταποκρίνεται προς τα πραγματικά δεδομένα που προκύπτουν από τα βιβλία που τηρήθηκαν, τα στοιχεία που εκδόθηκαν και τα στοιχεία που έχουν ληφθεί, καθώς και αν εφαρμόστηκαν οι διατάξεις του παρόντος. Όταν από τον προσωρινό έλεγχο διαπιστωθεί ότι τα φορολογικά στοιχεία δεν έχουν καταχωρηθεί ή έχουν καταχωρηθεί ανακριβώς στα τηρούμενα βιβλία, τότε η υπόθεση καθίσταται υποχρεωτικά ελεγκτέα για όλες τις δηλώσεις που εκκρεμούν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 57.

γ) Αν με ανακλητική δήλωση που υποβλήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 52, μειώθηκαν νόμιμα οι φορολογικές υποχρεώσεις και επιβαρύνσεις γενικά.

3. Ο προσωρινός έλεγχος για τις περιπτώσεις που ορίζεται από τις προηγούμενες παραγράφους διενεργείται μία μόνο φορά για κάθε οικονομικό έτος και δεν επιτρέπεται να διενεργηθεί και άλλος προσωρινός έλεγχος της ίδιας χρήσης, μέχρι τον οριστικό έλεγχο του ίδιου οικονομικού έτους.

4. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί να διενεργεί προσωρινό έλεγχο για να διαπιστώσει την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 11, της παραγράφου 4 του άρθρου 44 και των διατάξεων για την παρακράτηση και απόδοση του φόρου.

5. Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 55, 59, 60, 61, 62, 65, 73, 76, 77, 78, 81, 82 και 83.

Άρθρο 59.

Έκδοση φύλλων ελέγχου.

1. Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας εκδίδει φύλλα ελέγχου προσδιορισμού του φόρου, τόσο γι' αυτούς που έχουν επιδώσει δηλώσεις, όσο και γι' αυτούς που παρέλειψαν να επιδώσουν δήλωση.

Στις περιπτώσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 52 το φύλλο ελέγχου εκδίδεται:

α) Αν πρόκειται για σχολάζουσα κληρονομία στο όνομα του θανόντος, για επιδικία ή μεσεγγύηση στο όνομα του τελευταίου πριν από την επιδικία ή μεσεσσύηση νομέα ή επικαρπωτή.

β) Αν πρόκειται για ανηλίκους, δικαστικώς ή νομίμως απαγορευμένους ή υπό δικαστική αντίληψη τελούντες, στο όνομα του προσώπου που τελεί σε μια από τις νομικές αυτές καταστάσεις.

γ) Αν πρόκειται για πτώχευση στο όνομα του πτωχού.

δ) Αν πρόκειται για θανόντα φορολογούμενο στο όνομά του για τα εισοδήματα που απέκτησε μέχρι την ημερομηνία του θανάτου του.

Φύλλο ελέγχου εκδίδεται και σε περίπτωση που θα διαπιστωθεί ζημία από εμπορική επιχείρηση, γεωργική εκμετάλλευση ή ελευθέριο επάγγελμα, εφόσον η ζημία αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 26, 29, 30 και 41 και προκύπτει από τα βιβλία που τηρεί ο υπόχρεος σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου δεν εκδίδεται φύλλο ελέγχου, αν το ποσό που τελικά οφείλεται, δεν υπερβαίνει τις χίλιες πεντακόσιες (1.500) δραχμές, αθροιστικά λαμβανόμενο για το φορολογούμενο και τη σύζυγό του.

2. Φύλλο ελέγχου και αν ακόμη έγινε οριστικό, δεν αποκλείει την έκδοση και κοινοποίηση συμπληρωματικού φύλλου ελέγχου, αν α) από συμπληρωματικά στοιχεία που περιήλθαν με οποιοδήποτε τρόπο σε γνώση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας εξακριβώνεται ότι το εισόδημα του φορολογουμένου υπερβαίνει αυτό που έχει περιληφθεί στο προηγούμενο φύλλο ελέγχου, ή β) η δήλωση που υποβλήθηκε ή τα έντυπα ή οι καταστάσεις που τη συνοδεύουν αποδεικνύονται ανακριβή. Στις πιο πάνω περιπτώσεις το νέο φύλλο ελέγχου εκδίδεται για το άθροισμα του εισοδήματος που προκύπτει από το προηγούμενο φύλλο ελέγχου, καθώς και αυτού που εξακριβώθηκε με βάση τα πιο πάνω στοιχεία. Αν εκδοθεί το πιο πάνω φύλλο ελέγχου, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 61.

3. Τα φύλλα ελέγχου καταχωρίζονται στο βιβλίο μεταγραφής φύλλων ελέγχου με βάση τη χρονολογική σειρά έκδοσής τους.

4. Αν ο προσδιορισμός του συνολικού ποσού της φορολογητέας ύλης με ένα φύλλο ελέγχου είναι δυσχερής, επειδή ορισμένα αντικείμενα απαιτούν ειδικότερη εξέταση ή τη διενέργεια ελέγχου μέσα ή έξω από

την περιφέρεια της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, εκδίδεται μερικό φύλλο ελέγχου προσδιορισμού του φόρου στο οποίο περιλαμβάνεται η φορολογητέα ύλη για την οποία ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας διαθέτει τα απαιτούμενα στοιχεία. Σε αυτό το φύλλο ελέγχου διατυπώνεται ρητή επιφύλαξη ότι ο προσδιορισμός της υπόλοιπης φορολογητέας ύλης θα γίνει με την έκδοση συμπληρωματικού φύλλου ελέγχου. Η αίτηση για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς ή η προσφυγή στο διοικητικό δικαστήριο κατά του συμπληρωματικού φύλλου ελέγχου αφορά μόνο τη φορολογητέα ύλη που προσδιορίζεται με αυτό.

5. Στις περιπτώσεις προσωρινού φορολογικού ελέγχου, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, αν από τα βιβλία και στοιχεία του υπόχρεου ή σε περίπτωση έλλειψης αυτών, από κάθε άλλο σχετικό στοιχείο, προκύπτει ότι ο φορολογούμενος παρέλειψε να δηλώσει ή δήλωσε ανακριβώς τη φορολογητέα ύλη που προκύπτει από τα βιβλία ή στοιχεία, ή παρέλειψε να παρακρατήσει ή να αποδώσει ή παρακράτησε ή απέδωσε ανακριβώς το φόρο, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας εκδίδει προσωρινό φύλλο ελέγχου προσδιορισμού του φόρου. Το προσωρινό φύλλο ελέγχου πρέπει να περιέχει τη φορολογητέα ύλη που προκύπτει από τα βιβλία και στοιχεία του υπόχρεου και το φόρο που αναλογεί σε αυτή με τις νόμιμες προσαυξήσεις. Οι τυχόν δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται για τα προσωρινά φύλλα ελέγχου αποτελούν προσωρινό δεδικασμένο και δεν επηρεάζουν την κύρια δίκη.

6. Η περαίωση των δηλώσεων που κρίνονται ειλικρινείς ενεργείται με περιληπτικό φύλλο ελέγχου.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού των Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο των φύλλων ελέγχου.

Άρθρο 60.

Κοινοποίηση φύλλων ελέγχου.

Αντίγραφο του φύλλου ελέγχου που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 59 κοινοποιείται στον υπόχρεο μαζί με τη σχετική έκθεση ελέγχου. Αν ο φορολογούμενος έχει διορίσει αντίκλητο στην έδρα της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, η κοινοποίηση μπορεί να γίνει στον αντίκλητο. Για την επίδοση του φύλλου ελέγχου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας. Ειδικά, η κοινοποίηση του φύλλου ελέγχου σε περίπτωση πτώχευσης, γίνεται στο σύνδικο και τον πτωχό και σε περίπτωση θανάτου του φορολογουμένου στους κληρονόμους του. Όταν η δήλωση περαιωθεί ως ειλικρινής η γνωστοποίηση του φύλλου ελέγχου στον υπόχρεο γίνεται με απλή ταχυδρομική επιστολή.

Άρθρο 61.

Διοικητική επίλυση της διαφοράς.

1. Ο υπόχρεος σε βάρος του οποίου εκδόθηκε το φύλλο ελέγχου μπορεί, αν αμφισβητεί την ορθότητά του, να προτείνει τη διοικητική επίλυση της διαφοράς μεταξύ αυτού και του αρμόδιου προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

2. Στις ακόλουθες περιπτώσεις η πρόταση για διοικητική επίλυση της διαφοράς, υποβάλλεται αν πρόκειται για σχολάζουσα κληρονομία από τον κηδεμόνα, για επιδικία από τον προσωρινό διαχειριστή, για μεσεγγύηση από το μεσεγγυούχο, για πτώχευση από το σύνδικο, για ανήλικο από αυτόν που έχει τη γονική μέριμνα και, αν είναι περισσότεροι, από τον ένα από αυτούς ή από τον επίτροπο, για αυτούς που τελούν υπό δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση ή υπό δικαστική αντίληψη από τον επίτροπο ή αντιλήπτορα κατά περίπτωση και αν πρόκειται για θανόντα φορολογούμενο από τους κληρονόμους του. Τα πρόσωπα που προτείνουν τη διοικητική επίλυση της διαφοράς, υπογράφουν και την πράξη που ορίζεται στην παράγραφο 8 του άρθρου αυτού.

3. Η πρόταση υποβάλλεται στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που έχει εκδώσει το φύλλο ελέγχου, με το δικόγραφο της προσφυγής ή με ιδιαίτερη αίτηση που κατατίθεται μέσα στη νόμιμη προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής. Αυτός που υποβάλλει αίτηση για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς υποχρεούται να προσκομίσει μέσα στην παραπάνω προθεσμία τα αποδεικτικά στοιχεία για την υποστήριξη της αίτησής του και να αναπτύξει τους ισχυρισμούς του.

4. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας αφού λάβει υπόψη όλα τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, τα στοιχεία που προσκομίζονται από το φορολογούμενο και όσα αναπτύσσονται από αυτόν εγγράφως ή προφορικώς, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο, μπορεί, εφόσον κρίνει το αίτημα βάσιμο, ν' αποδεχθεί την ακύρωση φύλλου ελέγχου ή τη διαγραφή των εισοδημάτων μερικών μόνο πηγών ή τον περιορισμό του συνόλου της φορολογητέας ύλης που αναφέρεται στο φύλλο ελέγχου ή μερικών μόνο πηγών ή της ίδιας πηγής ή του φόρου ή άλλου δικαιώματος. Ειδικά αν στο φύλλο ελέγχου περιλαμβάνονται και εισοδήματα είτε από γεωργικές ή εμπορικές επιχειρήσεις ή από την άσκηση ελευθέριου επαγγέλματος είτε αποκλειστικά μόνο τέτοια εισοδήματα που προέρχονται από βιβλία και στοιχεία δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί, κατά τη διοικητική επίλυση της διαφοράς, να περιορίζει την αμφισβητούμενη διαφορά για τα εισοδήματα αυτά μέχρι ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αυτής.

5. Όταν δεν επιτυγχάνεται διοικητική επίλυση της διαφοράς κατά τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου, η φορολογική διαφορά παραπέμπεται για διοικητική επίλυσή της, σε τριμελή επιτροπή η οποία κατά την κρίση της δε δεσμεύεται από την προηγούμενη κρίση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

6. Αν στο φύλλο ελέγχου περιλαμβάνονται και εισοδήματα είτε από γεωργικές ή εμπορικές επιχειρήσεις ή από την άσκηση ελευθέριου επαγγέλματος είτε αποκλειστικά μόνο τέτοια εισοδήματα, που προέρχονται από βιβλία και στοιχεία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων η διοικητική επίλυση της διαφοράς γίνεται από τριμελή επιτροπή η οποία μπορεί να περιορίζει την αμφισβητούμενη διαφορά για τα εισοδήματα αυτά μέχρι ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) αυτής.

7. Για τη διοικητική επίλυση των φορολογικών διαφορών των παραγράφων 5 και 6, συνιστάται στην έδρα κάθε νομαρχίας τριμελής επιτροπή η οποία αποτελείται:

α) Από τον πρόεδρο του διοικητικού πρωτοδικείου ο οποίος προεδρεύει αυτής ή από διοικητικό δικαστή που ορίζεται από αυτόν. Αν στην έδρα της νομαρχίας δεν εδρεύει διοικητικό πρωτοδικείο της επιτροπής προεδρεύει ο πρόεδρος των πρωτοδικών ή δικαστής πρωτοδικών ή ειρηνοδίκης ή πάρεδρος που ορίζεται από τον πρόεδρο των πρωτοδικών.

β) Από τον αρμόδιο επιθεωρητή δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών ή το νόμιμο αναπληρωτή του ή από υπάλληλο ΠΕ κατηγορίας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας με βαθμό Α' που ορίζει με απόφασή του ο επιθεωρητής δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών.

Για την περιοχή της τέως Διοίκησης Πρωτευούσης μπορεί να μετέχει στην επιτροπή αντί του επιθεωρητή δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών, υπάλληλος της ΠΕ κατηγορίας με βαθμό Α' της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών.

γ) Από έναν εκπρόσωπο, ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, του Οικονομικού ή του Εμπορικού και Βιομηχανικού ή Επαγγελματικού ή Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου ή από έναν οικονομικό υπάλληλο του νομού.

Εισηγητής της επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου ορίζεται ο αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή υπάλληλος ΠΕ κατηγορίας με βαθμό Β' τουλάχιστο της οικείας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας οριζόμενος από αυτόν. Χρέη γραμματέα της επιτροπής εκτελεί υπάλληλος της ΠΕ κατηγορίας της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που συνεδριάζει η επιτροπή. Η επιτροπή συνεδριάζει στο κατάστημα της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας του νομού και για την περιοχή της τέως Διοίκησης Πρωτευούσης και της πόλης της Θεσσαλονίκης στο κατάστημα της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή του οικείου νομάρχη. Η επιτροπή κρίνει χωρίς να δεσμεύεται από τυχόν προσδιορισμό της φορολογικής διαφοράς από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και αποφασίζει κατά πλειοψηφία. Στον Πρόεδρο της επιτροπής, τα μέλη, τον εισηγητή και το γραμματέα καταβάλλεται αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση η οποία καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού των Οικονομικών.

Η θητεία της επιτροπής είναι ετήσια. Τα μέλη της επιτροπής που δεν είναι δικαστικοί ή δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους να δώσουν ενώπιον του προέδρου της επιτροπής τον όρκο του δημόσιου υπαλλήλου. Σε περίπτωση αναδιορισμού του ίδιου μέλους ο όρκος επαναλαμβάνεται. Αν τα ορισθέντα από τους ιδιώτες μέλη που κλητεύθηκαν επί αποδείξει δεν προσήλθαν κατά την ώρα και ημέρα που έχει ορισθεί για τη συνεδρίαση ή αν για οποιοδήποτε λόγο δεν είναι εφικτή η σύμπραξη αυτών στην επιτροπή, καλούνται για αναπλήρωσή τους, δύο δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην έδρα του νομού που συνεδριάζει η επιτροπή από τον Πρόεδρο της επιτροπής, ο οποίος ορίζει τον ένα αναπληρωτή του άλλου.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα της λειτουργίας των επιτροπών αυτών καθώς και η συγκρότησή τους η οποία όμως μπορεί με εξουσιοδότηση του Υπουργού Οικονομικών να ανατεθεί στους κατά τόπους αρμόδιους νομάρχες.

8. Αν συμπέσουν οι απόψεις του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και του υπόχρεου ή της επιτροπής και του υπόχρεου συντάσσεται και υπογράφεται και από τα δύο μέρη σχετική πράξη διοι-

κητικής επίλυσης της διαφοράς και ο πρόσθετος φόρος καθώς και το πρόστιμο που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 76 περιορίζονται στο ένα τρίτο (1/3) αυτών. Με την πράξη αυτή, που είναι αμετάκλητη, θεωρείται ότι η διαφορά επιλύθηκε ολικά ή μερικά, κατά περίπτωση, ανάλογα με το αποτέλεσμα που επήλθε από τη σύμπτωση των απόψεων των μερών. Σε περίπτωση διοικητικής επίλυσης της διαφοράς, η προσφυγή που ενδεχόμενα ασκήθηκε, θεωρείται ότι δεν έγινε ή ισχύει μόνο για το μέρος που δεν επιλύθηκε η διαφορά.

9. Η συζήτηση της αίτησης για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς και η υπογραφή της σχετικής πράξης μπορεί να γίνει και από ειδικόν πληρεξούσιο του υποχρέου, εφόσον κατατεθεί στον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο πληρεξουσιότητας. Στο έγγραφο αυτό, όταν είναι ιδιωτικό, το γνήσιο της υπογραφής του εντολέα πρέπει να βεβαιώνεται από δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή ή από συμβολαιογράφο.

10. Αν ο υπόχρεος σε βάρος του οποίου εκδόθηκε το φύλλο ελέγχου είναι αγράμματος, το ιδιωτικό έγγραφο υπογράφεται από δύο μάρτυρες, των οποίων η γνησιότητα των υπογραφών τους βεβαιώνεται όπως στην προηγούμενη παράγραφο ή αναπληρώνεται από έγγραφο δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής αρχής, το οποίο περιέχει τη δήλωση που έγινε ενώπιον αυτών από τον υπόχρεο που δε γνωρίζει γραφή για το διορισμό πληρεξουσίου του.

Άρθρο 62.

Δικαστικός συμβιβασμός.

1. Δικαστικός συμβιβασμός χωρεί μόνο στις περιπτώσεις για τις οποίες ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας έχει δικαίωμα διοικητικής επίλυσης της διαφοράς και εφόσον η υπόθεση δεν είχε παραπεμφθεί για διοικητική επίλυση στην τριμελή επιτροπή που αναφέρεται στο προηγούμενο άρθρο.

2. Κατά τη συζήτηση που διεξάγεται επ' ακροατηρίου ενώπιον οποιουδήποτε διοικητικού δικαστηρίου και σε κάθε στάση της δίκης, παρουσία και των δύο μερών, κάθε διάδικος μπορεί να προτείνει την κατάργηση της Φορολογικής δίκης, με την κατάθεση δήλωσης στο γραμματέα του δικαστηρίου πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση. Η δήλωση αφού υπογραφεί και από το διάδικο που αποδέχθηκε την πρόταση και θεωρηθεί από αυτόν που διευθύνει τη συζήτηση, καταχωρίζεται ολόκληρη στα πρακτικά τα οποία έχουν τα αποτελέσματα αμετάκλητης απόφασης.

3. Ύστερα από αίτηση ενός από τους διαδίκους ή αυτεπάγγελτα το δικαστήριο αναβάλλει εφάπαξ τη συζήτηση για την πρόταση. Η δήλωση που κατατέθηκε δεν ανακαλείται, μπορεί όμως μέχρι τη, μετά την αναβολή, συζήτηση ή κατά τη διάρκεια αυτής να συμπληρωθεί για να βελτιωθεί.

4. Αν αποκρουσθεί η πρόταση από τον άλλο διάδικο, αυτή θεωρείται ως να μην έχει γίνει και συνεχίζεται η διαδικασία.

5. Σε περίπτωση ομοδικίας η πρόταση γίνεται από κοινού από όλους τους ομοδίκους, εκτός αν το δικαστήριο έχει διατάξει το χωρισμό. Σε περίπτωση παρέμβασης δεν απαιτείται σύμπραξη αυτού που παρεμβαίνει.

6. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 71 του Ν. 4125/1960, εφαρμόζονται και στην περίπτωση του άρθρου αυτού.

7. Δεύτερη πρόταση από τον ίδιο διάδικο και στον ίδιο βαθμό δικαιοδοσίας δε συγχωρείται.

8. Αν καταργηθεί η δίκη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, το ποσοστό του πρόσθετου φόρου, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 76 περιορίζεται στο μισό.

Άρθρο 63.

Μεταφορά φορολογητέας ύλης.

1. Αν φορολογητέα ύλη έχει περιληφθεί από το φορολογούμενο σε διαχειριστικό έτος άλλο από αυτό στο οποίο ανήκει, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει σε ανάλογη τροποποίηση των φορολογικών εγγραφών των ετών, τα οποία αφορά. Αν η φορολογική εγγραφή του έτους, στο οποίο ανήκει η φορολογητέα ύλη, έχει γίνει τελεσίδικη, αυτή δεν τροποποιείται, αλλά ο κύριος φόρος που αναλογεί, προστίθεται στο φόρο του κρινόμενου έτους, προσαυξημένος με τον τυχόν πρόσθετο φόρο, προσαύξηση ή πρόστιμο, ή κατά περίπτωση εκπίπτει από το φόρο αυτού του έτους. Αν τα ποσά που προστίθενται στο κρινόμενο έτος αντιπροσωπεύουν δαπάνες ή εκπτώσεις ή αφορολόγητα ποσά που ανήκουν σε προηγούμενα διαχειριστικά έτη, ή έσοδα τα οποία έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία σε προηγούμενα διαχειριστικά έτη, δεν επιβάλλεται πρόσθετος φόρος, προσαύξηση ή πρόστιμο στο φόρο ο οποίος αναλογεί σε αυτά τα ποσά που προσθέτονται στο κρινόμενο έτος.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η φορολογητέα ύλη φορολογήθηκε στο όνομα προσώπου το οποίο σύμφωνα με το νόμο δεν έχει φορολογική υποχρέωση γι' αυτή τη φορολογητέα ύλη. Σε αυτή την περίπτωση ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, όταν διαπιστώσει την πλάνη, προβαίνει σε νέα εγγραφή στο όνομα του πραγματικού υποχρέου. Η τελεσιδικία της νέας εγγραφής, στο όνομα του πραγματικού υποχρέου, αποτελεί λόγο τροποποίησης ή ακύρωσης ή, κατά περίπτωση, αναθεώρησης της παλιάς εγγραφής καθόσον αφορά τη φορολογητέα ύλη η οποία περιλήφθηκε στη νέα εγγραφή.

3. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων δεν ισχύουν: α) Οι διατάξεις περί παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για την ενέργεια των οικείων φορολογικών εγγραφών και β) η προθεσμία που ορίζεται από τις διατάξεις του νόμου περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων για την επιστροφή ή το συμψηφισμό φόρων γενικά, που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως.

Άρθρο 64.

Επιβράβευση ειλικρινείας.

1. Αν μετά τον έλεγχο, ο οποίος διενεργείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 57 κρίνονται ειλικρινείς οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και των άλλων συναφών φορολογικών αντικειμένων που έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα από τους υποχρέους, παρέχονται σε αυτούς τα ακόλουθα δικαιώματα:

α) Μείωση του φόρου μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές, για κάθε οικονομικό έτος για το οποίο οι δηλώσεις κρίνονται ειλικρινείς. Το ποσό αυτό υπολογίζεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του κύριου φόρου εισοδήματος που αναλογεί επιμεριστικά στα εισοδήματα που απέκτησε ο δικαιούχος από την άσκηση εμπορικής επιχείρησης ή ελευθέριου επαγγέλματος. Για τον καθορισμό του ποσού αυτού δεν υπολογίζονται τα εισοδήματα που απέκτησε ο δικαιούχος τα οποία θεωρούνται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις κατά τις περιπτώσεις γ', ε' και στ' της παραγράφου 3 του άρθρου 27 καθώς και αυτά που προέρχονται από πάγια περιοδική αμοιβή δικηγόρου ή ιατρού.

β) Εφάπαξ χρηματοδότηση από τις εμπορικές τράπεζες ύστερα από αίτηση του δικαιούχου, η οποία εξετάζεται και κατά προτεραιότητα, μέχρι το ποσό των άμεσων και έμμεσων φόρων, των τελών και εισφορών που προκύπτουν από τις δηλώσεις που υποβλήθηκαν από τους υποχρέους και κρίθηκαν ειλικρινείς. Η χρηματοδότηση αυτή παρέχεται με τους όρους που προβλέπονται κάθε φορά για τα μεσοπρόθεσμα βιοτεχνικά δάνεια, εκτός από την παροχή προσωπικής ή εμπράγματης ασφάλειας, αντί της οποίας παρέχεται εγγύηση του Δημοσίου.

2. Για τις ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες και περιορισμένης ευθύνης Εταιρείες, τις κοινοπραξίες, κοινωνίες και αστικές Εταιρείες κερδοσκοπικού χαρακτήρα η μείωση του φόρου παρέχεται στα φυσικά πρόσωπα που είναι μέλη τους και η χρηματοδότηση στο νομικό πρόσωπο ή στην ένωση προσώπων, εφόσον τόσο οι δηλώσεις του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων όσο και εκείνες των μελών τους κρίνονται ειλικρινείς.

3. Στις περιπτώσεις έκδοσης φύλλου ελέγχου, κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 59 καταλογίζεται σε βάρος του δικαιούχου ολόκληρο το ποσό της κατά την παράγραφο 1 μείωσης του φόρου, εφόσον αυτό εισπράχθηκε από το δικαιούχο.

4. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 1, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που είναι αναγκαία.

Άρθρο 65.

Βεβαίωση του φόρου.

1. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας βεβαιώνει το φόρο, αρχικό ή πρόσθετο, κατά περίπτωση, που προκύπτει:

α) Βάσει των δηλώσεων που υποβάλλονται,

β) βάσει των φύλλων ελέγχου που αναφέρονται στο άρθρο 59, εφόσον αυτά έχουν οριστικοποιηθεί με διοικητική επίλυση της διαφοράς ή λόγω μη άσκησης ή εκπρόθεσμης άσκησης προσφυγής,

γ) βάσει οριστικών αποφάσεων διοικητικών δικαστηρίων ή πρακτικών δικαστικού συμβιβασμού.

2. Για τη βεβαίωση του φόρου, ο προϊστάμενος της δομόσιας οικονομικής υπηρεσίας συντάσσει χρηματικό κατάλογο μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήξη του μήνα που αποκτήθηκε ο τίτλος βεβαίωσης

και οπωσδήποτε όχι αργότερα από τρία (3) έτη από το τέλος του έτους στο οποίο αποκτήθηκε ο τίτλος βεβαίωσης.

Η παράλειψη βεβαίωσης του φόρου στην προθεσμία των δύο (2) μηνών αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα, που τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα.

3. Αμελείται η βεβαίωση του ποσού που τελικά οφείλεται με βάση οποιοδήποτε τίτλο βεβαίωσης, εφόσον τούτο δεν υπερβαίνει τις χίλιες πεντακόσιες (1.500) δραχμές, αθροιστικά λαμβανόμενο για το φορολογούμενο και τη σύζυγό του.

Επίσης αμελείται η βεβαίωση και η καταβολή του ποσού της οφειλής που προκύπτει στο συνολικό εισόδημα του συνταξιούχου, εφόσον τούτο δεν υπερβαίνει το ποσό των εξακοσίων χιλιάδων (600.000) δραχμών και ο φορολογούμενος έχει υπερβεί το εξηκοστό πέμπτο (65) έτος της ηλικίας του. Αν το συνολικό εισόδημα του συνταξιούχου υπερβαίνει τις εξακόσιες χιλιάδες (600.000) δραχμές, το διαθέσιμο εισόδημα που απομένει σε αυτόν, μετά την αφαίρεση της οφειλής η οποία προκύπτει από το εισόδημά του για κύριο και συμπληρωματικό φόρο, τέλη και εισφορές που συμβεβαιώνονται με το φόρο, δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τις εξακόσιες χιλιάδες (600.000) δραχμές.

4. Για τους εγγάμους, εφόσον συντρέχει περίπτωση της παραγράφου 1 του άρθρου 5, η οφειλή για φόρο, τέλη και εισφορές που αναλογούν στα εισοδήματά τους βεβαιώνεται στο όνομα του συζύγου, η ευθύνη όμως για την καταβολή της οφειλής, που αναλογεί στα ειδοδήματα κάθε ενός συζύγου, βαρύνει καθένα σύζυγο χωριστά. Επίσης, εφόσον συντρέχει η περίπτωση της παραγράφου 2 ή 3 του άρθρου 5, για την καταβολή της οφειλής η οποία αναλογεί επιμεριστικά στο ειδόδημα που προστίθεται και φορολογείται στο όνομα του ενός συζύγου, ευθύνεται εις ολόκληρον και ο άλλος σύζυγος.

Αν με αίτηση του ενός συζύγου ζητηθεί ο διαχωρισμός της οφειλής που προκύπτει από την κοινή δήλωση των συζύγων, ο αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να του ανακοινώσει το σχετικό έγγραφο του το ποσό αυτής της οφειλής. Το έγγραφο αυτό αποτελεί νόμιμο τίτλο, η ισχύς του οποίου ανάγεται στο χρόνο που έγινε η βεβαίωση του ολικού ποσού αυτής της οφειλής. Οι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης, στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 3 του άρθρου 52, ευθύνονται εις ολόκληρον με τους υποχρέους για την καταβολή του φόρου και έχουν δικαίωμα αναγωγής.

5. Φόρος που βεβαιώνεται κατά τη διάρκεια του οικείου οικονομικού έτους ή μεταγενέστερα από τη λήξη του: α) ύστερα από διοικητική επίλυση της διαφοράς ή δικαστικό συμβιβασμό και β) με βάση φύλλο ελέγχου που έγινε οριστικό λόγω μη άσκησης ή εκπρόθεσμης άσκησης προσφυγής, καταβάλλεται ως ακολούθως:

α) Για οφειλή μέχρι 30.000 δραχμές σε μία (1) δόση.

β) Για οφειλή από 30.001 - 100.000 δραχμές σε τρεις (3) ίσες μηνιαίες δόσεις.

γ) Για οφειλή από 100.001 - 500.000 δραχμές σε έξι (6) ίσες μηνιαίες δόσεις.

δ) Για οφειλή από 500.001 - 1.000.000 δραχμές σε οχτώ (8) ίσες μηνιαίες δόσεις.

ε) Για οφειλή από 1.000.001 και άνω δραχμές σε δώδεκα (12) ίσες μηνιαίες δόσεις.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να μεταβάλλονται τα κλιμάκια και ο αριθμός των δόσεων.

Φόρος που βεβαιώνεται με βάση απόφαση διοικητικού δικαστηρίου, καταβάλλεται σε δύο (2) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη κατάβαλλεται μέσα στον επόμενο μήνα από τη βεβαίωση της οφειλής.

6. Αν δεν επιτεύχθηκε διοικητική επίλυση της διαφοράς και ασκήθηκε από το φορολογούμενο εμπρόθεσμη προσφυγή βεβαιώνεται αμέσως από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του αμφισβητούμενου κύριου φόρου, πρόσθετου φόρου και λοιπών συμβεβαιούμενων με αυτόν φόρων και τελών. Στην περίπτωση που δεν επιτεύχθηκε διοικητική επίλυση της διαφοράς και ασκήθηκε από το νομικό πρόσωπο ή την ένωση προσώπων εμπρόθεσμη προσφυγή κατά της πράξης που εκδόθηκε με βάση το άρθρο 55, το ποσοστό αυτό βεβαιώνεται στο όνομα των μελών της ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης και περιορισμένης ευθύνης Εταιρείας, της κοινοπραξίας, κοινωνίας και αστικής Εταιρείας κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Για τον προσδιορισμό του αμφισβητούμενου φόρου, λαμβάνονται υπόψη τα καθαρά κέρδη ή οι ζημίες του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων που καθορίζονται με την πράξη του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και αναλογούν σε κάθε μέλος. Το ποσό που βεβαιώνεται με αυτό τον τρόπο καταβάλλεται σε οχτώ (8) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέσα στον επόμενο μήνα από τη βεβαίωση της οφειλής.

7. Φόρος που έχει ήδη βεβαιωθεί κατά το ποσό που δεν οφείλεται με βάση οριστική απόφαση του διοικητικού πρωτοδικείου, εκπίπτει ή επιστρέφεται κατά περίπτωση. Τυχόν άσκηση έφεσης από το Δημόσιο κατά οριστικών αποφάσεων διοικητικών πρωτοδικείων δεν αναστέλλει σε καμιά περίπτωση τη διαδικασία της έκπτωσης των ποσών που βεβαιώθηκαν ή της επιστροφής των ποσών που καταβλήθηκαν αλλά δεν οφείλονται βάσει των αποφάσεων αυτών.

8. Βάσει των αποφάσεων των διοικητικών εφετείων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει σε νέα εκκαθάριση φόρου και ενεργεί συμπληρωματική βεβαίωση του επιπλέον φόρου που τυχόν οφείλεται ή έκπτωση του επιπλέον ποσού φόρου που βεβαιώθηκε.

9. Φόροι, τέλη και εισφορές που βεβαιώνονται βάσει προσωρινού φύλλου ελέγχου που εκδόθηκε μετά από τον προσωρινό έλεγχο που προβλέπεται από την παράγραφο 4 του άρθρου 58, καταβάλλονται εφάπαξ. Η τυχόν άσκηση προσφυγής ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου δεν αναστέλλει την προσωρινή βεβαίωση του φόρου. Από το φόρο, τέλη και εισφορές που βεβαιώνονται τελεσίδικα βάσει του οριστικού φύλλου ελέγχου ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας εκπίπτει τα ποσά που καταλογίστηκαν με το προσωρινό φύλλο ελέγχου.

Άρθρο 66.

Ακύρωση ή τροποποίηση οριστικής εγγραφής.

1. Το φύλλο ελέγχου που οριστικοποιήθηκε με διοικητική επίλυση της διαφοράς ή επειδή δεν ασκήθηκε ένδικο μέσο, καθώς και αυτό που αφορά δήλωση η οποία κρίθηκε ειλικρινής, δύναται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί, κατά περίπτωση, για έναν από τους λόγους που αναφέρονται πιο κάτω, περιοριστικά:

α) Για ολική ή μερική έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης.

β) Αν ο φορολογούμενος δεν έλαβε γνώση αποδεδειγμένα του φύλλου ελέγχου.

γ) Αν ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που έχει εκδόσει το φύλλο ελέγχου δεν είχε αρμοδιότητα να επιληφθεί στη φορολογία.

δ) Για λογιστικό λάθος.

ε) Για εσφαλμένο προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος και του φόρου που αναλογεί σε αυτό.

2. Για την ακύρωση ή τροποποίηση του φύλλου ελέγχου, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, αποφαίνεται το αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, ύστερα από αίτηση του φορολογουμένου για όλες τις περιπτώσεις ή του αρμόδιου προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για τις περιπτώσεις γ', δ', ε' της ίδιας παραγράφου. Κατεξαίρεση, για τις περιπτώσεις β', γ' και δ' η ακύρωση ή η τροποποίηση του φύλλου ελέγχου μπορεί να γίνει από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου επιθεωρητή δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών. Η αίτηση αυτή υποβάλλεται μέσα σε τρία (3) έτη από την οριστική βεβαίωση. Στην περίπτωση αυτή η συζήτηση ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου προσδιορίζεται κατά προτίμηση μέσα σε τρεις (3) μήνες το αργότερο από την κατάθεση της αίτησης, ή τη διαβίβαση του φακέλου σε αυτό όταν η ακύρωση ή τροποποίηση ζητείται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

3. Με βάση την απόφαση του διοικητικού πρωτοδικείου, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προβαίνει σε νέα εκκαθάριση και ενεργεί συμπληρωματική βεβαίωση του επιπλέον φόρου που τυχόν οφείλεται ή έκπτωση του επιπλέον ποσού φόρου που βεβαιώθηκε.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και για την πράξη προσδιορισμού αποτελεσμάτων, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 55.

5. Το φύλλο ελέγχου που εκδόθηκε στο όνομα μέλους των νομικών προσώπων ή των ενώσεων προσώπων, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 55 και οριστικοποιήθηκε, τροποποιείται αυτοδικαίως από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, ύστερα από τη σχετική απόφαση του διοικητικού εφετείου ή του Συμβούλιου της Επικρατείας, με την οποία μεταβάλλονται τα αποτελέσματα των νομικών προσώπων ή των ενώσεων προσώπων, που έχει προσδιορίσει το διοικητικό πρωτοδικείο. Με βάση την απόφαση του διοικητικού εφετείου ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία εκδόθηκε για τα νομικά πρόσωπα ή τις ενώσεις προσώπων, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που είναι αρμόδιος για τη φορολογία του μέλους, ενεργεί συμπληρωματική βεβαίωση ή έκπτωση του επιπλέον βεβαιωθέντος φόρου.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ - ΑΠΟΡΡΗΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 67.

Αλλαγή κατοικίας ή έδρας.

1. Σε κάθε περίπτωση που ο υπόχρεος σε δήλωση μεταβάλλει κατοικία ή κύρια διαμονή έχει υποχρέωση να υποβάλλει, μέχρι τη λήξη του οικονομικού έτους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που είναι αρμόδιος πριν από την μεταβολή, υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ-Α'/75), για τον τόπο της νέας κατοικίας ή της διαμονής του.

2. Αν πρόκειται για αλλαγή της έδρας της κύριας επιχείρησης ή του επαγγέλματος εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 1642/1986.

3. Αν δεν υποβληθεί η δήλωση που προβλέπουν οι παράγραφοι 1 και 2, αρμοδίως επιλαμβάνεται για την επιβολή του φόρου ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που είναι αρμόδιος πριν από την μεταβολή.

4. Η παράλειψη υποβολής της δήλωσης που προβλέπεται από την παράγραφο 1 καθώς και η υποβολή ανακριβούς δήλωσης, συνεπάγεται την επιβολή προστίμου που ορίζεται στο άρθρο 78.

Άρθρο 68.

Υποχρεώσεις εκμισθωτών ακινήτων.

1. Ιδιωτικά έγγραφα μίσθωσης αστικών ακινήτων ασχέτως ποσού μισθώματος ή γεωργικών ακινήτων εφόσον το μίσθωμα είναι ανώτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) δραχμών κατά μήνα, προσκομίζονται από τον εκμισθωτή για θεώρηση, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη σύνταξή τους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που είναι αρμόδιος για τη φορολογία του. Τα έγγραφα αυτά μπορεί και ο μισθωτής να τα προσκομίζει για θεώρηση στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που είναι αρμόδιος για τη φορολογία του εκμισθωτή. Τα έγγραφα αυτά υποβάλλονται σε δύο (2) αντίγραφα, από τα οποία το ένα επιστρέφεται θεωρημένο σε αυτόν που τα προσκόμισε.

2. Τα έγγραφα της προηγούμενης παραγράφου, εφόσον δεν έχουν θεωρηθεί από τον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας στερούνται κάθε αποδεικτικής δύναμης και δεν εξετάζονται από τα δικαστήρια και τις Δημόσιες γενικά αρχές. Επίσης στερούνται αποδεικτικής δύναμης και τα αντέγγραφα, με τα οποία συμφωνείται μίσθωμα διαφορετικό από το καθοριζόμενο στο έγγραφο της μίσθωσης.

3. Αν μεταβιβασθεί η κυριότητα ακινήτου, ο νέος κύριος είναι αλληλεγγύως και εις ολόκληρον συνυπεύθυνος με τον προκάτοχο για την πληρωμή του φόρου των τριών (3) πριν από τη μεταβίβαση ετών, που αναλογεί επιμεριστικά στο εισόδημα του ακινήτου που μεταβιβάστηκε και προκύπτει από την εγγραφή που υπάρχει κατά την ημέρα της μεταβίβασης. Ίδια υποχρέωση υπάρχει για το χαρτόσημο και τα τέλη ύδρευσης. Οι συμβαλαιογράφοι έχουν υποχρέωση να υπενθυμίζουν τη διάταξη αυτή στους συμβαλλομένους και να αναγράφουν τούτο ρητά στο συμβόλαιο της αγοραπωλησίας.

4. Όσοι δεν προσκομίζουν τα έγγραφα μίσθωσης ακινήτου για θεώρηση ή τα προσκομίζουν εκπρόθεσμα καθώς και οι συμβολαιογράφοι που δεν εφαρμόζουν τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου υπόκειται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 78.

Άρθρο 69.

Υποχρεώσεις μισθωτών ακινήτων και θαλάσσιων σκαφών αναψυχής.

1. Οι μισθωτές ακινήτων πάσης φύσεως καθώς και θαλάσσιων σκαφών αναψυχής έχουν υποχρέωση να δηλώνουν αναλυτικά κάθε οικονομικό έτος, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, τα ενοίκια που κατέβαλαν κατά το αμέσως προηγούμενο ημερολογιακό έτος για τις μισθώσεις αυτές, το ονοματεπώνυμο του εκμισθωτή, τον αριθμό φορολογικού μητρώου ή ταυτότητας και τη διεύθυνση κατοικίας του. Επίσης έχουν υποχρέωση να δηλώνουν και το ποσό που κατέβαλαν για την ανέγερση οικοδομής σε έδαφος ξένης κυριότητας, όταν η οικοδομή μετά τη λήξη της μίσθωσης έχει συμφωνηθεί να περιέλθει στον εκμισθωτή.

2. Οι μισθωτές αγροτικών ακινήτων δεν μπορούν να πάρουν δάνειο από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος για την εκμετάλλευση των ακινήτων αυτών, αν το ιδιωτικό έγγραφο μίσθωσης δεν είναι θεωρημένο από τον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

3. Όσοι παραλείπου να δηλώσουν τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζονται στο άρθρο 78.

Άρθρο 70.

Υποχρεώσεις κομιστών τίτλων.

1. Οι κύριοι μετοχών των ομολογιών γενικά όταν εξαργυρώνουν τις μερισματαποδείξεις και τα τοκομερίδια που ανήκουν στις μετοχές τους ή τις ομολογίες τους, έχουν υποχρέωση να παρίστανται αυτοπροσώπως ή με ειδικό πληρεξούσιο τους που εξουσιοδοτείται και με απλή επιστολή. Αν δηλώνεται ότι η εξαργύρωση των μερισματαποδείξεων και τοκομεριδίων γίνεται για λογαριασμό τρίτου, το φυσικό ή το νομικό πρόσωπο που ενεργεί την εξαργύρωση οφείλει να την αρνηθεί, εφόσον ο κομιστής τους δεν είναι πληρεξούσιος που να αποδεικνύει επαρκώς την ταυτότητά του.

2. Κομιστές ανώνυμων μετοχών που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο έχουν υποχρέωση, κατά την εξαργύρωση των μερισματαποδείξεων, να υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 ότι είναι κύριοι ή επικαρπωτές των μετοχών. Αυτός που ενεργεί την εξαργύρωση των μερισματαποδείξεων έχει υποχρέωση να την αρνηθεί, εφόσον δεν προσκομίζεται η πιο πάνω υπεύθυνη δήλωση. Η δήλωση αυτή αποστέλλεται μέσα σε δύο μήνες (2) από τη λήξη κάθε ημερολογιακού έτους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που είναι αρμόδιος για τη φορολογία της ανώνυμης εταιρείας.

3. Όσοι παραβαίνουν τις υποχρεώσεις, που προβλέπονται από τις προηγούμενες παραγράφους, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 78. Αν ο μέτοχος δεν υπέβαλε δήλωση ή υπέβαλε ψευδή υπεύθυνη δήλωση, τα ποσά των μερισμάτων που είχαν απαλλαγεί από το φόρο εισοδήματος προστίθενται στα εισοδήματα του πραγματικού μετόχου και φορολογούνται με τα ισχύοντα κατά το χρόνο που διαπιστώθηκε η παράβαση.

Άρθρο 71

Υποχρεώσεις οφειλετών τόκων.

1. Κάθε πρόσωπο που οφείλει τόκους οι οποίοι φορολογούνται, έχει υποχρέωση μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία που οι τόκοι θα γίνουν ληξιπρόθεσμοι και απαιτητοί, να το γνωστοποιήσει στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που είναι αρμόδιος για τη φορολογία του πιστωτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54.

Η γνωστοποίηση γίνεται με υπεύθυνση δήλωση από την οποία προκύπτει το ονοματεπώνυμο και η κατοικία ή η έδρα του πιστωτή, το ποσό του δανείου, η τοκοφόρος χρονική περίοδος, το επιτόκιο, οι τόκοι που αναλογούν στο δάνειο και ο χρόνος που αυτοί έγιναν ληξιπρόθεσμοι και απαιτητοί. Οι εμπορικές επιχειρήσεις, την πιο πάνω υπεύθυνη δήλωση υποβάλλουν μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη της διαχειριστικής τους περιόδου.

2. Όσοι παραβαίνουν την υποχρέωση που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 78.

Άρθρο 72.

Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων, υποθηκοφυλάκων, Τραπεζών κ.τ.λ.

1. Οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να αρνηθούν τη σύνταξη συμβολαιογραφικών εγγράφων για τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 80, αν δεν προσκομιστεί πιστοποιητικό του αρμόδιου προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας από το οποίο να προκύπτει ότι τα μισθώματα του ακινήτου που μεταβιβάζεται ή υποθηκεύεται δηλώθηκαν στη φορολογία εισοδήματος κατά την τελευταία διετία πριν από τη μεταβίβαση ή την εγγραφή της υποθήκης. Δεν απαιτείται η προσκόμιση του πιο πάνω πιστοποιητικού, αν αυτός που μεταβιβάζει ή παραχωρεί υποθήκη υποβάλει στον αρμόδιο για τη φορολογία του εισοδήματός του προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υπεύθυνη δήλωση, στην οποία θα βεβαιώνει ότι το μεταβιβαζόμενο ή υποθηκευόμενο ακίνητο δεν απέφερε εισόδημα κατά το χρόνο που ήταν κύριος, επικαρπωτής ή νομέας του και πάντως όχι πέρα των πέντε (5) ετών από το χρόνο της μεταβίβασης ή της εγγραφής της υποθήκης. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα, από τα οποία τα ένα επιστρέφεται θεωρημένο στον μεταβιβάζοντα. Το πιστοποιητικό ή η υπεύθυνη δήλωση, κατά περίπτωση, μνημονεύεται στο σχετικό συμβόλαιο. Δεν απαιτείται το πιστοποιητικό του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης όταν η εγγραφή υπο-

θήκης γίνεται ύστερα από δικαστική απόφαση ή από το νόμο. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο του πιστοποιητικού και της υπεύθυνης δήλωσης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού και του άρθρου 80.

2. Οι φύλακες μεταγραφών υποχρεούνται να αρνηθούν τη μεταγραφή των δικαιοπραξιών για τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 80, καθώς και τη μεταγραφή της δήλωσης αποδοχής κληρονομίας ή κληροδοσίας ή του κληρονομητηρίου, αν δεν προσκομιστεί το πιστοποιητικό ή δεν υποβληθεί η υπεύθυνη δήλωση, κατά περίπτωση, που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο. Δεν απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού ή η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης όταν το κληρονομητήριο εκδίδεται από το αρμόδιο δικαστήριο ύστερα από αίτηση τρίτου.

3. Τα δικαστήρια απέχουν να δικάσουν αγωγή για έξωση μισθωτή ακινήτου, αν δεν προσκομιστεί το πιστοποιητικό ή δεν υποβληθεί η υπεύθυνη δήλωση, κατά περίπτωση, που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Το πιστοποιητικό αυτό ή η υπεύθυνη δήλωση μνημονεύονται στη σχετική απόφαση.

4. Οι τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και οι λοιποί οργανισμοί, απαγορεύεται να χορηγούν στεγαστικά δάνεια για τα ακίνητα της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 80, αν δεν προσκομιστεί το πιστοποιητικό ή δεν υποβληθεί η υπεύθυνη δήλωση, κατά περίπτωση, που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

5. Οι συμβολαιογράφοι έχουν υποχρέωση να αρνηθούν τη σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων εξόφλησης τόκων ή κεφαλαίου δανείου ή οποιασδήποτε απαίτησης γενικά στην περίπτωση που ο οφειλέτης δεν τους προσκομίσει θεωρημένο από τον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας αντίγραφο της υπεύθυνης δήλωσης που προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 71. Αντίγραφα των συμβολαίων εξόφλησης τόκων οφείλουν οι συμβολαιογράφοι να στέλνουν, μέσα στον επόμενο μήνα από τη σύνταξή τους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που είναι αρμόδιος για τη φορολογία του πιστωτή.

6. Προκειμένου να γίνει εξάλειψη υποθήκης ή προσημείωσης με βάση δικαστική απόφαση, ο αρμόδιος υποθηκοφύλακας, εφόσον διαπιστώσει ότι η εμπράγματος ασφάλεια αφορά απαίτηση έντοκη από σύμβαση, νόμο ή δικαστική απόφαση, οφείλει να αρνηθεί την εξάλειψη της σχετικής υποθήκης ή προσημείωσης με βάση τη δικαστική απόφαση, αν δεν του προσκομιστεί και βεβαίωση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας από την οποία να προκύπτει ότι υποβλήθηκε σε αυτόν αντίγραφο της πιο πάνω δικαστικής απόφασης.

7. Τράπεζες και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ενεργούν εξαργύρωση μερισμάτων και τοκομεριδίων, υποχρεούνται να εξακριβώνουν την ταυτότητα και τη διεύθυνση της κατοικίας και επαγγελματικής εγκατάστασης του εξαργυρούντος και να τηρούν ακριβή σημείωση του ποσό των εξαργυρωθέντων μερισμάτων και τοκομεριδίων καθώς και του ποσού και του είδους των μετοχών και ομολογιών που ανήκουν σε αυτούς.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

8. Οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται στις συμβολαιογραφικές πράξεις που συντάσσουν για τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 να μνημονεύουν το κέρδος ή την ωφέλεια που προέκυψε από την εκχώρηση του δικαιώματος ή του εταιρικού μεριδίου ή ολόκληρης της επιχείρησης. Επίσης έχουν υποχρέωση να υπενθυμίζουν τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 11 στους συμβαλλομένους και να αναγράφουν τούτο ρητά στο συμβόλαιο της εκχώρησης. Αντίγραφα των συμβολαίων οφείλουν οι συμβολαιογράφοι να στέλνουν μέσα στον επόμενο μήνα από τη σύνταξή τους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας του υπόχρεου για παρακράτηση.

9. Όσοι παραβαίνουν τις υποχρεώσεις, που προβλέπονται από τις παραγράφους 1, 2, 4 εώς 8, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 78. Στο ίδιο πρόστιμο υπόκειται και ο υπόχρεος που θα υποβάλει ψευδή υπεύθυνη δήλωση.

Άρθρο 73.

Υποχρεώσεις εκείνων που ενεργούν παρακράτηση φόρων.

Αν ο φόρος παρακρατείται από τρίτα πρόσωπα, τα οποία έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση αντί του πραγματικού φορολογουμένου, τα πρόσωπα αυτά έχουν και όλες τις ευθύνες που απορρέουν από αυτό τον κώδικα.

2. Όσοι παρακρατούν φόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, έχουν υποχρέωση να χορηγούν σε αυτούς από τους οποίους έγινε η παρακράτηση, βεβαίωση στην οποία αναγράφουν το φορολογούμενο εισόδημα και το φόρο που παρακρατήθηκε. Ίδια υποχρέωση υπάρχει και στις περιπτώσεις που δεν προκύπτει φόρος για παρακράτηση. Η βεβαίωση αυτή χορηγείται στους δικαιούχους μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του οικείου οικονομικού έτους.

3. Αν πρόκειται για εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, ο υπόχρεος χορηγεί μία μόνο βεβαίωση σε κάθε δικαιούχο, στην οποία αναγράφει τις κάθε είδους αποδοχές τόσο από τακτικές όσο και από πρόσθετες αμοιβές, φορολογούμενες ή απαλλασσόμενες. Η βεβαίωση αυτή εκδίδεται σε δύο αντίτυπα. Το δεύτερο αντίτυπο υποβάλλεται στον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, μαζί με την ετήσια οριστική δήλωση μισθωτών υπηρεσιών.

4. Ο υπόχρεος σε παρακράτηση φόρου σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 11 οφείλει, εφόσον η εκχώρηση του δικαιώματος ή του εταιρικού μεριδίου ή ολόκληρης της επιχείρησης γίνεται με ιδιωτικό έγγραφο, να επισυνάπτει αντίγραφο τούτου στη δήλωση καταβολής του φόρου. Στο ιδιωτικό έγγραφο πρέπει απαραιτήτως να αναγράφεται το κέρδος ή η ωφέλεια που προέκυψε από την εκχώρηση του δικαιώματος ή του εταιρικού μεριδίου ή ολόκληρης της επιχείρησης.

5. Όσοι αρνούνται να χορηγήσουν τις βεβαιώσεις που ορίζονται από το άρθρο αυτό ή τις χορηγούν εκπρόθεσμα καθώς και αυτοί που χορηγούν αναληθή βεβαίωση ή αναγράφουν τις συνολικές αποδοχές σε περισσότερες βεβαιώσεις, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 78. Επίσης στο ίδιο πρόστιμο υπόκεινται και όσοι δεν εφαρμόζουν τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ - ΑΠΟΡΡΗΤΟ

Άρθρο 74.

Παραγραφή.

1. Η κοινοποίηση φύλλου ελέγχου, κατά τις διατάξεις του άρθρου 60, δεν μπορεί να γίνει μετά την πάροδο δεκαετίας από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο λήγει η προθεσμία για την επίδοση της δήλωσης. Για τις δηλώσεις που υπάγονται κάθε φορά στις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 57, καθώς και γι' αυτές που καθίστανται υποχρεωτικά ελεγκτέες σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 58, μπορεί να κοινοποιηθεί φύλλο ελέγχου μέσα στο επόμενο ημερολογιακό έτος από το έτος που συμπληρώνεται ο χρόνος παραγραφής. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου, το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή του φόρου παραγράφεται μετά την πάροδο της δεκαετίας.

2. Κατεξαίρεση, η βεβαίωση του φόρου μπορεί να γίνει και μετά την πάροδο δεκαετίας αν η εγγραφή στο όνομα της ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης, περιωρισμένης ευθύνης Εταιρείας, κοινοπραξίας, κοινωνίας και αστικής Εταιρείας κερδοσκοπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 55, έγινε οριστική μετά την πάροδο αυτής, όχι όμως και πέρα από έξι (6) μήνες από την κοινοποίηση στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της απόφασης του διοικητικού δικαστηρίου, ή από την οριστικοποίηση της εγγραφής με διοικητική επίλυση της διαφοράς ή λόγω μη άσκησης ή εκπρόθεσμης άσκησης προσφυγής.

3. Το δικαίωμα του Δημοσίου για την ενέργεια αρχικής ή συμπληρωματικής φορολογικής εγγραφής και την επιβολή φόρων, πρόσθετων φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων για φορολογικές παραβάσεις, παραγράφεται μετά την πάροδο δεκαπενταετίας, εφόσον η μη ενάσκησή του, έστω και κατά ένα μέρος, οφείλεται:

α) Στην από πρόθεση πράξη ή παράλειψη του φορολογουμένου με τη σύμπραξη του αρμόδιου φορολογικού οργάνου.

β) Σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 59.

Όταν τα συμπληρωματικά στοιχεία περιέρχονται στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας το τελευταίο έτος της παραγραφής, ο χρόνος αυτής παρατείνεται για ένα ακόμη ημερολογιακό έτος.

4. Αν δεν υποβληθεί δήλωση φορολογίας εισοδήματος ή δήλωση απόδοσης παρακρατούμενων φόρων, ή δήλωση αποτελεσμάτων από ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες, περιωρισμένης ευθύνης εταιρείες, κοινοπραξίες, κοινωνίες και αστικές εταιρείες κερδοσκοπικού χαρακτήρα, το δικαίωμα του Δημοσίου να κοινοποιήσει το φύλλο ελέγχου ή την πράξη προσδιορισμού αποτελεσμάτων παραγράφεται μετά την πάροδο δεκα/-

πέντε (15) ετών από τη λήξη της προθεσμίας για την επίδοση της δήλωσης. Σε περίπτωση υποβολής των πιο πάνω δηλώσεων κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους πριν από την ημερομηνία λήξης του χρόνου παραγραφής, το δικαίωμα του Δημοσίου για την κοινοποίηση φύλλου ελέγχου παραγράφεται μετά την πάροδο τριετίας από τη λήξη του έτους υποβολής της δήλωσης.

5. Αν το φύλλο ελέγχου ακυρωθεί για τυπικούς λόγους με απόφαση διοικητικού δικαστηρίου η οποία κοινοποιείται στον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας το τελευταίο έτος της παραγραφής του ή μετά τη συμπλήρωση του χρόνου της παραγραφής, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί να εκδόσει και να κοινοποιήσει νέο φύλλο ελέγχου μέσα σε ένα έτος από την κοινοποίηση της απόφασης.

6. Αν υποβληθεί ανακλητική δήλωση ή δήλωση με επιφύλαξη, η αξίωση για την επιστροφή του φόρου παραγράφεται μετά τρία (3) έτη από την ημέρα της με οποιοδήποτε τρόπο αποδοχής της.

Άρθρο 75.

Φορολογικό απόρρητο.

1. Οι δηλώσεις φόρου του παρόντος χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για φορολογικούς σκοπούς και δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίησή τους για δίωξη εκείνου που υπέβαλε τη δήλωση ή του προσώπου από το οποίο αυτός απέκτησε το εισόδημα, για παράβαση των χειμένων διατάξεων.

2. Οι φορολογικές δηλώσεις, τα φορολογικά στοιχεία, οι εκθέσεις, οι πράξεις προσδιορισμού αποτελεσμάτων, τα φύλλα ελέγχου, οι αποφάσεις του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και κάθε στοιχείο του φακέλου που έχει σχέση με τη φορολογία ή άπτεται αυτής είναι απόρρητα και δεν επιτρέπεται η γνωστοποίησή τους σε οποιονδήποτε άλλον εκτός από το φορολογούμενο στον οποίο αφορούν αυτά.

3. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας συντάσσει κάθε έτος με βάση τις δηλώσεις που του επιδίδονται κατάλογο φορολογουμένων, ο οποίος περιέχει το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, τον τίτλο και τα λοιπά στοιχεία τους, το καθαρό εισόδημα από τις κατηγορίες Δ' και ΣΤ', το συνολικό καθαρό εισόδημα το οποίο υπόκειται σε φορολογία, καθώς και το φόρο που αναλογεί σε αυτό. Ο κατάλογος αυτός καταρτίζεται μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων και συμπληρώνεται με τα αντίστοιχα στοιχεία της οριστικοποίησης της εγγραφής του υποχρέου. Τοποθετείται σε πρόσφορη θέση στο κατάστημα της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και των δήμων ή κοινοτήτων όπου εδρεύει δημόσια οικονομική υπηρεσία ώστε να μπορεί να λαμβάνει γνώση αυτού οποιοσδήποτε. Επιτρέπεται η έκδοση καταλόγων των φορολογουμένων όλης της χώρας, καθώς και η δημοσίευσή τους στις εφημερίδες.

4. Τα στοιχεία που αναφέρονται στους καταλόγους των φορολογουμένων δεν αποτελούν απόρρητο και ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να χορηγεί, ύστερα από αίτηση, βεβαίωση για τα στοιχεία αυτά σε οποιονδήποτε τρίτο ο οποίος έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει.

5. Κατεξαίρεση επιτρέπεται, αποκλειστικά και μόνο:

α) Η χορήγηση στοιχείων στις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και στους ορκωτούς εκτιμητές για την άσκηση των καθηκόντων τους, καθώς και στις περιπτώσεις που ορίζονται από το άρθρο 1445 του αστικού κώδικα.

β) Σε ειδικά εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) να λαμβάνουν στοιχεία από το φάκελο του εργοδότη για την εξακρίβωση των μισθών και ημερομισθίων που αυτός κατέβαλε στο προσωπικό που απασχολεί.

γ) Σε ειδικά εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης να λαμβάνουν τα αναγκαία στοιχεία και πληροφορίες για την επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων ή εισφορών τους ή για τον έλεγχο των δηλώσεων των επιβαρύνσεων αυτών.

δ) Σε δίκες για διαφορές από εμπορικές μισθώσεις ακινήτων η χορήγηση στους ενδιαφερομένους για χρήση στο δικαστήριο αντιγράφων των μισθωτηρίων καθώς και βεβαιώσεων για το καταβαλλόμενο μίσθωμα οποιουδήποτε ακινήτου. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δικαιούται να ζητήσει υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/1986 στην οποία ο αιτών θα δηλώνει ότι τα χορηγούμενα στοιχεία θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για δίκες του προηγούμενου εδαφίου.

6. Η παραβίαση του φολογοικού απορρήτου του άρθρου αυτού συνιστά πειθαρχικό αδίκημα που τιμωρείται κατά τις οικείες διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου και ποινικό αδίκημα που τιμωρείται κατά τις διατάξεις του ποινικού κώδικα για παράαβαση καθήκοντος.

7. Τις ευθύνες της προηγούμενης παραγράφου έχουν και τα πρόσωπα, που είναι υπάλληλοι κατά την έννοια του άρθρου 13 του ποινικού κώδικα, τα οποία νόμιμα λαμβάνουν γνώση φορολογικών απορρήτων και χρησιμοποιούν αυτά για σκοπό διάφορο εκείνου που ο νόμος επιτρέπει ή τα ανακοινώνουν με κάθε τρόπο, άμεσο ή έμμεσο, σε τρίτους. Τα λοιπά πρόσωπα τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης μέχρι έξι (6) μήνες μετά από έγκληση του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή του αρμόδιου επιθεωρητή προς τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται η δημόσια οικονομική υπηρεσία και με πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 78 το οποίο επιβάλλεται με πράξη του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μετά την τελεσιδικία της απόφασης του ποινικού δικαστηρίου.

8. Όσοι με οποιαδήποτε ιδιότητα συμπράττουν στην εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος και από το λόγο αυτό λαμβάνουν γνώση των τραπεζικών ή άλλων συναλλαγών, υποχρεούνται να τηρούν το απόρρητο των συναλλαγών τούτων, υποκείμενοι σε αντίθετη περίπτωση στις ποινές και τα πρόστιμα των παραγράφων 6 και 7.

9. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζεται για όλη τη χώρα ή για ορισμένες μόνο περιφέρειες, ανάλογα με τον πληθυσμό, το ύφος του εισοδήματος πάνω από το οποίο, οι φορολογούμενοι που το αποκτούν θα περιλαμβάνονται στους καταλόγους των φορολογουμένων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 3.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 76.

Πρόσθετοι φόροι και πρόστιμα.

1. Οι υπόχρεοι που υποβάλλουν εκπρόθεσμη δήλωση υπόκεινται σε πρόσθετο φόρο που ορίζεται σε ποσοστό του οφειλομένου με βάση τη δήλωση φόρου, για κάθε μήνα εκπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης ως εξής: α) σε τέσσερα τοις εκατό (4%) για κάθε ένα από τους τρεις (3) πρώτους μήνες και β) σε πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε ένα μήνα μετά από τους τρεις πρώτους μήνες. Ο πρόσθετος αυτός φόρος δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό του φόρου που οφείλεται με βάση τη δήλωση.

2. Οι υπόχρεοι που υποβάλλουν ανακριβή δήλωση υπόκεινται:

α) Σε πρόσθετο φόρο που ορίζεται σε εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του φόρου τον οποίο θα απέφευγε να πληρώσει ο υπόχρεος λόγω της αναχρίβειας της δήλωσης.

β) Σε πρόστιμο το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό, ανάλογα με το ποσό της διαφοράς του φόρου τον οποίο ο υπόχρεος θα απέφευγε να πληρώσει λόγω της αναχρίβειας και εφόσον η διαφορά αυτή υπερβαίνει κατά είκοσι τοις εκατό (20%) το φόρο που οφείλεται με βάση τη δήλωση, ως εξής:

αα) είκοσι τοις εκατό (20%), αν το ποσό της διαφοράς κυμαίνεται από 100.000 έως 1.000.000 δραχμές.

ββ) είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), αν το ποσό της διαφοράς κυμαίνεται υπερβαίνει το 1.000.000 δραχμές.

3. Οι υπόχρεοι που δεν υποβάλλουν δήλωση υπόκεινται:

α) Σε πρόσθετο φόρο που ορίζεται σε εκατόν πενήντα τοις εκατό (150%) του φόρου τον οποίο θα απέφευγε να πληρώσει ο υπόχρεος λόγω της μη υποβολής της δήλωσης.

β) Σε πρόστιμο το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό, ανάλογα με το ποσό του καταλογιζόμενου φόρου, ως εξής:

αα) τριάντα τοις εκατό (30%), αν το ποσό του καταλογιζόμενου φόρου κυμαίνεται από 10.000 έως 200.000 δραχμές,

ββ) σαράντα τοις εκατό (40%), αν το ποσό του καταλογιζόμενου φόρου κυμαίνεται από 200.001 έως 1.000.000 δραχμές,

γγ) πενήντα τοις εκατό (50%), αν το ποσό του καταλογιζόμενου φόρου υπερβαίνει το 1.000.000 δραχμές.

4. Αν πρόκειται για υπόχρεους σε παρακράτηση φόρων, τα παραπάνω ποσοστά πρόσθετων φόρων διπλασιάζονται και τα ποσά των προστίμων προσαυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) σε κάθε περίπτωση. Απαγορεύεται η επίρριψη με οποιοδήποτε τρόπο του βάρους του πρόσθετου φόρου και του προστίμου των προηγούμενων παραγράφων

από τον υπόχρεο σε παρακράτηση στον πραγματικό φορολογούμενο.

5. Οι πρόσθετοι φόροι και τα πρόστιμα που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου αυτού και των άρθρων 77 και 78 επιβάλλονται χωρίς να εξετάζεται η ύπαρξη δόλου ή αμέλειας ή αν ο υπόχρεος παρερμήνευσε τις σχετικές διατάξεις.

6. Όσοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 52, ευθύνονται αλληλεγγύως με τους φορολογουμένους για την καταβολή των πρόσθετων φόρων και των προστίμων που ορίζονται στο άρθρο αυτό. Ειδικά, η ευθύνη των κληρονόμων φορολογουμένου εκτείνεται μόνο μέχρι το ποσό της κληρονομικής μερίδας που περιήλθε σε κάθε έναν από αυτούς.

7. Κατά τον καθορισμό του πρόσθετου φόρου και του προστίμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, ως δηλούμενο θεωρείται το ποσό του συνολικού εισοδήματος του φορολογουμένου, το οποίο λαμβάνεται υπόψη για τη βεβαίωση του φόρου σύμφωνα με το άρθρο 9, είτε το εισόδημα αυτό εξευρίσκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 με την άθροιση των επί μέρους εισοδημάτων από τις κατηγορίες Α΄ έως ΣΤ΄, είτε καθορίζεται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 12 έως 16.

Άρθρο 77.

Ελλιπής δήλωση.

1. Οι υπόχρεοι που υποβάλλουν ελλιπή δήλωση υπόκεινται σε πρόσθετο φόρο που ορίζεται σε εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της διαφοράς του κύριου φόρου. Στην περίπτωση αυτή δεν επιβάλλονται πρόστιμα και δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 76, 81 και 82.

2. Ως ελλιπής θεωρείται η δήλωση:

α) Αν η διαφορά μεταξύ του δηλωθέντος από κάθε κατηγορία συνολικού εισοδήματος και αυτού που προσδιορίζεται, δεν υπερβαίνει κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό 15%) το δηλωθέν εισόδημα.

β) Αν η διαφορά μεταξύ του δηλωθέντος από κάθε κατηγορία συνολικού εισοδήματος και αυτού που προσδιορίζεται, είναι μέχρι το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμέν ανεξάρτητα ποσοστού.

γ) Αν η διαφορά μεταξύ του δηλωθέντος εισοδήματος και αυτού που προσδιορίζεται, οφείλεται σε λογιστική διαφορά. Στην περίπτωση αυτή η δήλωση θεωρείται ελλιπής αν η λογιστική διαφορά, η οποία μειώνει το δηλούμενο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, οφείλεται σε προφανή παραδρομή ή σε εσφαλμένο χαρακτηρισμό πραγματικών περιστατικών ή σε ουσιώδη πλάνη περί το δίκαιο χωρίς την οποία ο φορολογούμενος δε θα προέβαινε, με βάση την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, στη μείωση του εισοδήματος από εμπορικές επιχειρήσεις. Τέτοια λογιστική διαφορά θεωρείται εκείνη που προκύπτει από επαρκή και ακριβή βιβλία του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, εκτός αν η μείωση του δηλούμενου εισοδήματος από εμπορικές επιχειρήσεις έγινε κατά παράβαση ρητής διάταξης του νόμου ή σε ηθελημένο διάφορο χαρακτηρισμό των πραγματικών περιστατικών.

Άρθρο 78.

Άλλα πρόστιμα.

Τα πρόσωπα που παραβαίνουν τις διατάξεις των άρθρων 16, 46, 53, 55, 57, 58, 67 έως 73 και 75 παράγραφοι 7 και 8 υπόκεινται για κάθε παράβαση σε πρόστιμο έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές.

Άρθρο 79.

Διαδικασία βεβαίωσης των προστίμων.

1. Τα πρόστιμα που προβλέπουν οι διατάξεις των άρθρων 76 και 78 επιβάλλονται με το οικείο φύλλο ελέγχου ή με ιδιαίτερη πράξη του αρμόδιου προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, κατά περίπτωση.

Κατά τη διοικητική επίλυση της διαφοράς το πρόστιμο που επιβλήθηκε περιορίζεται στο ένα τρίτο (1/3) αυτού.

2. Για την κοινοποίηση της πράξης και για την εν γένει διαδικασία βεβαίωσης του προστίμου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 60, 61, 62 και 63.

Άρθρο 80.

Κυρώσεις σε όσους δε δηλώνουν το εισόδημα από ακίνητα.

1. Όσοι αποκτούν εισόδημα από ακίνητα και είναι υπόχρεοι να υποβάλλουν δήλωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, αν δε δηλώσουν το εισόδημα αυτό στερούνται το δικαίωμα:

α) Να εγείρουν αγωγή έξωσης ή να μεταβιβάσουν την κυριότητα με οποιοδήποτε τρόπο ή να συστήσουν εμπράγματα δικαιώματα, για μία πενταετία από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, στα ακίνητα για τα οποία δεν έχουν δηλωθεί τα μισθώματα.

β) Να παραχωρήσουν υποθήκη για μία δεκαετία από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, σε ακίνητα για τα οποία δεν έχουν δηλωθεί τα μισθώματα.

γ) Να πάρουν στεγαστικό δάνειο από τις τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και λοιπούς οργανισμούς, οι οποίοι χορηγούν στεγαστικά δάνεια, για τα ακίνητα για τα οποία δεν έχουν δηλωθεί τα μισθώματα.

2. Τα εισοδήματα από εκμίσθωση ακινήτων, που δηλώνονται εκπρόθεσμα, φορολογούνται αυτοτελώς, χωρίς καμιά έκπτωση ή μείωση, με συντελεστή πενήντα τοις εκατό (50%), εφόσον μέσα σε τρεις (3) μήνες από την υποβολή της εκπρόθεσμης δήλωσης ζητηθεί το πιστοποιητικό που προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 72.

Για την καταβολή του φόρου αυτού ευθύνεται στο ακέραιο και ο τελευταίος, ύστερα από σύμβαση, διακάτοχος του ακινήτου. Για τη διαδικασία της βεβαίωσης του φόρου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 65.

Άρθρο 81

Κυρώσεις για τη μη υποβολή ή ανακριβή υποβολή δήλωσης.

1. Αν ο υπόχρεος δεν έχει υποβάλει δήλωση και ο οφειλόμενος κύριος φόρος, με βάση τελεσίδικη απόφαση υπερβαίνει σε μια διαχειριστική περίοδο το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών ή έχει υποβάλει δήλωση, αλλά μεταξύ του κύριου φόρου που οφείλεται με βάση τη δήλωση και του φόρου που προσδιορίστηκε τελεσίδικα υπάρχει διαφορά μεγαλύτερη από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές και η διαφορά αυτή αντιστοιχεί σε ποσοστό μεγαλύτερο από το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του κύριου φόρου που αναλογεί με βάση τη δήλωση, το διοικητικό εφετείο απαγγέλει σε βάρος του υποχρέου με την ίδια απόφαση με την οποία προσδιορίστηκε ο φόρος τις πιο κάτω ποινές:

α) Την απώλεια του δικαιώματος να καταβληθεί σε δόσεις ο φόρος που βεβαιώθηκε πριν από τη δημοσίευση της απόφασης και ο φόρος που βεβαιώνεται με βάση την απόφαση αυτή. Εξαιρούνται οι δόσεις προκαταβολής του φόρου.

β) Την απώλεια του δικαιώματος συμμετοχής σε δημοπρασίες του δημόσιου τομέα γενικά, για χρονικό διάστημα από έξι (6) μήνες έως ένα (1) έτος.

γ) Την απώλεια του δικαιώματος λήψης πιστοποιητικού φορολογικής ενημερότητας για χρονικό διάστημα από έξι (6) μήνες έως ένα (1) έτος.

2. Αν οριστικοποιηθεί το φύλλο ελέγχου με διοικητική επίλυση της διαφοράς ή δικαστικό συμβιβασμό ή λόγω μη άσκησης προσφυγής ή μετά από άσκηση προσφυγής που κρίθηκε τελεσίδικα εκπρόθεσμη ή που έγινε τελεσίδικη με απόφαση του διοικητικού πρωτοδικείου, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται μέσα σε τρεις (3) μήνες να επιβάλει με απόφασή του τις κυρώσεις που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος. Η τρίμηνη αυτή προθεσμία αρχίζει από τη λήξη της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής, αν η οριστικοποίηση του φύλλου ελέγχου έγινε λόγω μη άσκησης προσφυγής και από την κοινοποίηση στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της τελεσίδικης απόφασης αν η οριστικοποίηση αυτή έγινε μετά από άσκηση προσφυγής που κρίθηκε τελεσίδικα εκπρόθεσμη ή που έγινε τελεσίδικη με απόφαση του διοικητικού πρωτοδικείου ή από την ημερομηνία που επιτεύχθηκε η διοικητική επίλυση της διαφοράς ή που κοινοποιήθηκαν τα πρακτικά του δικαστικού συμβιβασμού.

3. Ο Προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας οφείλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση να ανακοινώνει στις αρμόδιες αρχές την απόφασή του ή την απόφαση του διοικητικού εφετείου με τις οποίες επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 1.

4. Οι κυρώσεις τις οποίες προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου αυτού, επιβάλλονται ανεξάρτητα από τους πρόσθετους φόρους και τα πρόστιμα που προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος.

ΚΑΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 82.

Αδικήματα Φοροδιαφυγής.

Αδίκημα φοροδιαφυγής διαπράττει:

α) Όποιος δεν υποβάλλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος, εφόσον

για το ποσό του εισοδήματος που δε δηλώθηκε οφείλεται κύριος φόρος πάνω από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές.

β) Όποιος δεν υποβάλλει δηλώσεις ή υποβάλλει ανακριβείς δηλώσεις για φόρους, τέλη ή εισφορές που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις υποχρεούται να παρακρατεί και να αποδίδει στο Δημόσιο ή για το φόρο προστιθέμενης αξίας ή για το φόρο κύκλου εργασιών ή την ειδική εισφορά ειδών πολυτελείας της υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης Ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν. 4169/1961 (ΦΕΚ-Α' 81), εφόσον το συνολικό ποσό των παραπάνω φόρων, τελών και εισφορών που είχε υποχρέωση να δηλώσει και να αποδόσει στο Δημόσιο, από συναλλαγές ή άλλες πράξεις που πραγματοποιήθηκαν σε διάστημα ενός ημερολογιακού εξαμήνου επερβαίνει το ποσό των εξακοσίων χιλιάδων (600.000) δραχμών ή το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών για διάστημα ενός ημερολογιακού έτους.

γ) Όποιος διαφεύγει της φορολογίας με τη μέθοδο της υπερτιμολόγησης και υποτιμολόγησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 35.

δ) Όποιος τηρεί ανακριβή βιβλία και στοιχεία του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, εφόσον η ανακρίβεια διαπιστωθεί από τακτικό έλεγχο του οποίου το αποτέλεσμα οριστικοποιήθηκε είτε με διοικητική επίλυση τη διαφοράς, είτε λόγω παρόδου άπρακτης της προθεσμίας για άσκηση προσφυγής, είτε με οριστική απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου, εφόσον στη διαχειριστική περίοδο που ελέγχθηκε προκύπτει διαφορά ακαθάριστων εσόδων πάνω από είκοσι τοις εκατό (20%) σε σχέση με αυτά που δηλώθηκαν και πάντως όχι μικρότερη από ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές.

Άρθρο 83.

Ποινές.

1. Τα αδικήματα που προβλέπονται από το προηγούμενο άρθρο τιμωρούνται:

α) Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών για τις περιπτώσεις α', β', μέχρι έξι (6) μηνών για την περίπτωση γ' και ενός (1) μηνός τουλάχιστον για την περίπτωση δ'.

β) Με στέρηση της παρεχόμενης από το νόμο για τις εμπορικές μισθώσεις ειδικής προστασίας της επαγγελματικής στέγης, για χρονικό διάστημα από έξι (6) μήνες μέχρι ένα έτος.

γ) Με απώλεια του δικαιώματος λήψης διαβατηρίου ή με στέρηση αυτού που εκδόθηκε, για χρονικό διάστημα από έξι (6) μήνες μέχρι ένα έτος.

2. Προκειμένου για ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες ή περιωρισμένης ευθύνης, οι ποινές αυτές επιβάλλονται στους διαχειριστές αυτών.

3. Σε περίπτωση υποτροπής το κατώτερο όριο των ως άνω ποινών διπλασιάζεται.

4. Οι ανωτέρω ποινές επιβάλλονται ανεξάρτητα από τους πρόσθετους φόρους, τα πρόστιμα και τις διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 84.

Ποινική δίωξη.

1. Η ποινική δίωξη για τα αδικήματα του άρθρου 82 ασκείται αυτεπάγγελτα για τις περιπτώσεις α', β', δ' και μετά από έγκληση του προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας προς τον εισαγγελέα των πλημμελειοδικών για την περίπτωση γ' και η άσκηση αυτής δεν κωλύεται από την επίτευξη εξώδικης λύσης ή δικαστικού συμβιβασμού της φορολογικής διαφοράς.

2. Η ποινική δίωξη ασκείται μετά την οριστικοποίηση της φορολογικής εγγραφής των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 82 ενώ αναστέλλεται η παραγραφή του αδικήματος κατά το χρονικό διάστημα μέχρι την οριστικοποίηση αυτής της εγγραφής.

3. Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των ανωτέρω αδικημάτων είναι το πλημμελειοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου ο υπαίτιος έχει την κατοικία του ή την έδρα της επιχείρησης. Στο δικαστήριο αυτό διαβιβάζονται, η μηνυτήρια αναφορά της αρμόδιας φορολογικής αρχής και εφόσον υπάρχουν στη δικογραφία, η έκθεση ελέγχου και τα αναφερόμενα σε αυτή έγγραφα, το φύλλο ελέγχου ή η πράξη καταλογισμού τέλους ή εισφοράς, η απόφαση επιβολής προστίμου Κ.Φ.Σ., καθώς και η απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου. Κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο το δικαστήριο μπορεί να κλητεύσει ως μάρτυρες τα αρμόδια φορολογικά όργανα μόνο στην περίπτωση που θα κρίνει αναγκαίες και άλλες αποδείξεις. Στην ίδια περίπτωση μπορεί να διατάξει και οποιαδήποτε άλλη απόδειξη. Το Δημόσιο μπορεί να παρίσταται στο δικαστήριο ως πολιτικώς ενάγων με τον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή τον υπάλληλο της υπηρεσίας του που ορίζεται από αυτόν.

Έγγραφη προδικασία δεν απαιτείται. Ο αρμόδιος εισαγγελέας γνωστοποιεί στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία, δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δημόσια συνεδρίαση, την αρχική δικάσιμο.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να τεθούν όροι και προϋποθέσεις για την υποβολή της μηνυτήριας αναφοράς από τα αρμόδια φορολογικά όργανα.

Άρθρο 85.

Μη επιβολή κυρώσεων.

Πρόσθετοι φόροι, πρόστιμα και λοιπές κυρώσεις δεν επιβάλλονται όταν ο υπόχρεος κατά την υποβολή της φορολογικής δήλωσής του ακολούθησε την ερμηνεία που δόθηκε στις διατάξεις της άμεσης φορολογίας από τη νομολογία του Συμβούλιου της Επικρατείας ή τις ερμηνευτικές οδηγίες του Υπουργείου Οικονομικών. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση που ο υπόχρεος δεν υπέβαλε φορολογική δήλωση. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου και εφόσον, για την επιβολή του φόρου, δεν απαιτείται από το νόμο η υποβολή φορολογικής δήλωσης, λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 86.

Επιβολή του φόρου.

Επιβάλλεται φόρος στο συνολικό καθαρό εισόδημα από κάθε πηγή, που αποκτάται από κάθε νομικό πρόσωπο από αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 89.

Άρθρο 87.

Αντικείμενο του φόρου

1. Αντικείμενο του φόρου είναι:

α) Σε ημεδαπές ανώνυμες Εταιρείες, το καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή, εκτός από το τμήμα το οποίο είτε διανέμεται στους μετόχους είτε παρέχεται με τη μορφή ποσοστών και αμοιβών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου είτε καταβάλλεται με τη μορφή εκτός μισθού αμοιβών και ποσοστών στους διευθυντές και διαχειριστές τους είτε καταβάλλεται στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζεται κάθε φορά το ύψος του ποσού που μπορούν να καταβάλλουν οι ανώνυμες εταιρείες από τα κέρδη τους στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους.

Τα αποκρυβέντα κέρδη με ανάληψη ή όχι περιουσιακών στοιχείων φορολογούνται στο όνομα της ανώνυμης εταιρείας. Για το φόρο που αναλογεί στα αποκρυβέντα κέρδη ευθύνονται αλληλεγγύως μαζί με την ανώνυμη εταιρεία και όσοι έχουν την ιδιότητα του διευθύνοντος ή εντεταλμένου συμβούλου αυτής κατά την αντίστοιχη διαχειριστική περίοδο και ο τίτλος βεβαίωσης που εκδόθηκε σε βάρος της ανώνυμης εταιρείας ισχύει και εναντίον αυτών.

β) Σε δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα ανεξάρτητα αν αποτελούν ή όχι ίδια νομικά πρόσωπα, το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος.

γ) Στους συνεταρισμούς που έχουν συσταθεί νόμιμα και τις ενώσεις τους, το καθαρό ειδόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή, εκτός από το τμήμα που διανέμεται στα μέλη τους.

δ) Σε αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν με οποιοδήποτε τύπο εταιρείας, καθώς και στους κάθε είδους αλλοδαπούς οργανισμούς οι οποίοι αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων, το καθαρό εισόδημα ή κέρδος το οποίο προκύπτει από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα, καθώς και το καθαρό κέρδος που προκύπτει από τη μόνιμη εγκατάσταση της επιχείρησης στην Ελλάδα κατά την έννοια του άρθρου 88. Σε αλλοδαπές επιχειρήσεις και οργανισμούς, ανεξάρτητα αν είναι εγκατεστημένοι ή όχι στην Ελλάδα, που εκμεταλλεύονται πλοία υπό ξένη σημαία ή αεροσκάφη, λογίζεται ότι προκύπτει στην Ελλάδα και υπόκειται σε φόρο, το κέρδος από τη μεταφορά επιβατών, εμπορευ-

μάτων και λοιπών πραγμάτων γενικά από ελληνικούς λιμένες και αερολιμένες και μέχρι το λιμένα προορισμού ή μέχρι τον αλλοδαπό λιμένα ή αερολιμένα επιβίβασης των επιβατών ή μεταφόρτωσης των εμπορευμάτων και λοιπών πραγμάτων σε πλοία ή αεροσκάφος άλλης αλλοδαπής επιχείρησης.

ε) Σε ημεδαπά νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, το καθαρό εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή μόνο από την εκμίσθωση ακινήτων καθώς και από κινητές αξίες. Δεν αποτελούν αντικείμενο φορολογίας τα λοιπά εισοδήματα αυτών των νομικών προσώπων, καθώς και τα κάθε είδους άλλα έσοδά τους που πραγματοποιούνται κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού τους.

στ) Σε αλλοδαπά νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, το καθαρό εισόδημα από κάθε πηγή, που προκύπτει στην ημεδαπή. Δεν αποτελούν αντικείμενο φορολογίας τα κάθε είδους άλλα έσοδα αυτών των νομικών προσώπων που πραγματοποιούνται κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού τους.

2. Ημεδαπές βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές και λατομικές ανώνυμες εταιρείες μπορούν να διανέμουν σε κάθε διαχειριστική χρήση, με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων, μέρος των ετήσιων καθαρών κερδών, όπως αυτά προσδιορίζονται με τις διατάξεις του άρθρου 45 του ν. 2190/1920, με τη μορφή μετοχών τους στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό. Οι μετοχές που χορηγούνται στους εργαζόμενους πρέπει να προέρχονται από αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας. Για τον προσδιορισμό των καθαρών κερδών που φορολογούνται στο όνομα του νομικού προσώπου της ανώνυμης εταιρείας αφαιρείται πέρα των ποσών που προβλέπονται από την περίπτωση α' της προηγούμενης παραγράφου και το ποσό που διανέμεται στους εργαζόμενους με τη μορφή μετοχών.

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου, ρυθμίζεται το ύψος του ποσού που μπορούν να διανέμουν οι ανώνυμες εταιρείες από τα κέρδη τους στους εργαζόμενους, οι όροι και οι προϋποθέσεις διάθεσης μετοχών και ιδίως θέματα που αφορούν το είδος των μετοχών αυτών, τις προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν στα πρόσωπα των δικαιούχων, τον τρόπο διάθεσης και κατανομής τους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της παραγράφου.

Άρθρο 88.

Έννοια μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα των αλλοδαπών νομικών προσώπων.

1. Για την εφαρμογή του παρόντος θεωρείται ότι υπάρχει μόνιμη εγκατάσταση της αλλοδαπής επιχείρησης ή οργανισμού στην Ελλάδα, εφόσον:

α) Διατηρεί στην Ελλάδα ένα ή περισσότερα καταστήματα, πρακτορεία, παραρτήματα, γραφεία, αποθήκες, εργοστάσια ή εργαστήρια, καθώς και εγκαταστάσεις που αποσκοπούν στην εκμετάλλευση φυσικών πόρων, ή

β) προβαίνει στη βιομηχανοποίηση πρώτων υλών ή επεξεργασία γεωργικών προϊόντων με δικές του εγκαταστάσεις ή με τη χρησιμοποίηση εγκαταστάσεων τρίτων στην Ελλάδα, οι οποίοι ενεργούν ύστερα από εντολή και για λογαριασμό του, ή

γ) διεξάγει στην Ελλάδα εργασίες ή παρέχει υπηρεσίες μέσω αντιπροσώπου, ο οποίος έχει εξουσιοδότηση και μπορεί να διαπραγματεύεται και να συνάπτει συμβάσεις για λογαριασμό του νομικού προσώπου, επίσης και όταν οι εργασίες ή υπηρεσίες προσφέρονται χωρίς αντιπρόσωπο, εφόσον αφορούν είτε στην κατάρτιση μελετών ή σχεδίων είτε στη διεξαγωγή ερευνών γενικά ή αυτές οι εργασίες και υπηρεσίες είναι τεχνικές ή επιστημονικές γενικά ή

δ) διατηρεί απόθεμα εμπορευμάτων από το οποίο εκτελεί παραγγελίες για λογαριασμό του, ή

ε) συμμετέχει σε προσωπική Εταιρεία ή Εταιρεία Περιωρισμένης Ευθύνης, που εδρεύει στην Ελλάδα.

2. Για να προσδιοριστεί το καθαρό κέρδος που προκύπτει στην Ελλάδα από τη μόνιμη εγκατάσταση αλλοδαπής επιχείρησης, η επιβάρυνση της μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα με γενικά έξοδα διαχείρισης και διάφορα άλλα έξοδα οργάνωσης και λειτουργίας της, που πραγματοποιούνται από την έδρα της επιχείρησης, που βρίσκεται στην αλλοδαπή δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από δύο τοις εκατό (2%) των ακαθάριστων εσόδων, που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα από την αλλοδαπή.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα αναγκαία προς τούτο δικαιολογητικά για την αναγνώριση των δαπανών αυτών και κάθε άλλη λεπτομέρεια χρήσιμη για την εφαρμογή αυτού του άρθρου. Επίσης με αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί το ποσοστό της παραγράφου αυτής να αναπροσαρμόζεται κατά περίπτωση.

Άρθρο 89.

Υποκείμενο του φόρου.

1. Στο φόρο υπόκεινται:

α) Οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες.

β) Οι δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα ανεξάρτητα αν αποτελούν ή όχι ίδια νομικά πρόσωπα.

γ) Οι συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα και οι ενώσεις τους.

δ) Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν με οποιοδήποτε τύπο Εταιρείας, καθώς και οι κάθε είδους αλλοδαποί οργανισμοί που αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων.

2. Επίσης, στο φόρο αυτό υπόκεινται και τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους ιδρύματα.

Άρθρο 90.

Χρόνος επιβολής του φόρου.

Ο φόρος επιβάλλεται κάθε οικονομικό έτος στο συνολικό καθαρό εισόδημα από κάθε πηγή που αποκτάται:

α) Για τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου, κατά τη διαχειριστική περίοδο, η οποία λήγει μέσα στο χρονικό διάστημα από την 1η Σεπτεμβρίου του προηγούμενου ημερολογιακού έτους μέχρι τις 31 Αυγούστου του οικείου οικονομικού έτους.

β) Για τους υποχρέους της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου κατά το αμέσως προηγούμενο ημερολογιακό έτος.

Άρθρο 91.

Απαλλαγές από το φόρο.

1. Απαλλάσσονται από το φόρο:

α) Το ελληνικό Δημόσιο στο οποίο περιλαμβάνονται και οι αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες οι οποίες λειτουργούν ως ειδικά ταμεία, οι δήμοι και οι κοινότητες, τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα και τα λοιπά δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα, οι σύνδεσμοι δήμων και κοινοτήτων, οι αποκλειστικά αμιγείς δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις, η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδας και οι τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων για τα κάθε είδους εισοδήματά τους.

β) Τα εισοδήματα από οικοδομές γενικά και από εκμίσθωση γαιών των Ιερών Ναών, των Ιερών Μητροπόλεων, των Ιερών Μονών, της Αποστολικής Διακονίας, του Πανάγιου Τάφου του Αγίου Όρους, της Ιεράς Μονής Σινά και της Ιεράς Μονής Πάτμου.

γ) Τα τεκμαρτά εισοδήματα από οικοδομές που ανήκουν σε εκπαιδευτικά ιδρύματα μη ιδιωτικής φύσης και τα οποία χρησιμοποιούνται για την εγκατάσταση και λειτουργία τους.

δ) Τα εισοδήματα από οικοδομές γενικά και από εκμίσθωση γαιών των ημεδαπών νομικών προσώπων, που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται και τα οποία επιδιώκουν αποδεδειγμένα κοινωφελείς σκοπούς. Κατ' εξαίρεση, τα ημεδαπά κοινωφελή ιδρύματα απαλλάσσονται και για τα εισοδήματα από μερίσματα μετοχών ημεδαπών και αλλοδαπών ανώνυμων εταιρειών, καθώς και από τους τόκους των ομολογιών.

ε) Τα τεκμαρτά εισοδήματα από ακίνητα τα οποία ανήκουν σε αναγνωρισμένα ξένα θρησκεύματα και δόγματα, εφόσον χρησιμοποιούνται για την τέλεση της λατρείας τους και τη διεξαγωγή υπηρεσιών θρησκευτικής φύσης, με τον όρο της αμοιβαιότητας.

στ) Τα τεκμαρτά εισοδήματα από ακίνητα τα οποία ανήκουν σε ξένα κράτη, εφόσον χρησιμοποιούνται για την εγκατάσταση των πρεσβειών και προξενείων τους, με τον όρο της αμοιβαιότητας.

ζ) Τα κέρδη από την εκμετάλλευση πλοίων υπό ξένη σημαία, που αποκτώνται από ημεδαπές ανώνυμες Εταιρείες, συνεταιρισμούς ή ενώσεις τους, τα οποία υπόκεινται στον ειδικό φόρο για τα πλοία, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.

η) Τα κέρδη από την εκμετάλλευση πλοίων υπό ξένη σημαία και αεροσκαφών, που πραγματοποιούν στην Ελλάδα οι αλλοδαπές επιχειρήσεις, με τον όρο της αμοιβαιότητας.

θ) Τα εισοδήματα που αποκτούν οι συνεταιρισμοί πρώτου, δεύτερου

και τρίτου βαθμού που χαρακτηρίζονται από το νόμο ως αγροτικοί από δραστηριότητες που εμπίπτουν στους σκοπούς που καθορίζονται από τις διατάξεις του καταστατικού τους. Στην απαλλαγή αυτή δεν περιλαμβάνονται: αα. Τα εισοδήματα από εκμίσθωση ακινήτων και από κινητές αξίες, εκτός των τόκων από συναλλαγματικές και γραμμάτια, εφόσον πηγάζουν από εμπορικές συναλλαγές καθώς και των τόκων από δάνεια ή πιστώσεις στα μέλη του συνεταιρισμού.

ββ. Τα κέρδη από πώληση προϊόντων μετά από προηγούμενη επεξεργασία τους ή διασκευή η οποία μπορεί να προσδώσει σε αυτά το χαρακτήρα βιομηχανικών προϊόντων. Δε θεωρείται ως βιομηχανική επεξεργασία η διαλογή, εξευγενισμός, καθαρισμός, έκθλιψη, εκκόκιση, εκχύμωση, αποφλοίωση, παστερίωση, η παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων καθώς και η απλή συσκευασία για τη συντήρηση και μεταφορά των γεωργικών προϊόντων στον τόπο της κατανάλωσης, ανεξάρτητα από τα μέσα που χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτό.

γγ. Τα κέρδη από τη λιανική πώληση σε τρίτους γεωργικών προϊόντων γενικά παραγωγής του συνεταιρισμού ή των μελών αυτού από ίδια πρατήρια ή με τη μεσολάβηση τρίτων που ενεργούν λιανική πώληση κατ' εντολή και για λογαριασμό τους.

δδ. Τα κέρδη από την πώληση σε τρίτους που δεν είναι μέλη του συνεταιρισμού, αγαθών γενικά που δεν παράγονται από το συνεταιρισμό ή από τα μέλη του καθώς και τα κέρδη από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους που δεν είναι μέλη του συνεταιρισμού. Στα εισοδήματα αυτά συμψηφίζονται οι τυχόν ζημίες που προκύπτουν από κλάδους του συνεταιρισμού που απαλλάσσονται από το φόρο.

ι) Οι τόκοι από οποιαδήποτε κατάθεση σε ημεδαπές τράπεζες ή σε καταστήματα αλλοδαπών τραπεζών, που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα.

ια) Οι τόκοι των εν γένει πιστώσεων και εμβασμάτων από την αλλοδαπή προς τις τράπεζες ή άλλα πιστωτικά ιδρύματα. Στην περίπτωση αυτή το απαλασσόμενο επιτόκιο δεν μπορεί να ξεπερνά το επίσημο προεξοφλητικό επιτόκιο της χώρας προέλευσής τους. Κατ' εξαίρεση, ο περιορισμός αυτός που αφορά στο απαλλασσόμενο επιτόκιο δεν ισχύει για τους τόκους από πιστώσεις και εμβάσματα κατά την εφαρμογή των διατάξεων του ν.δ./2687/1953 (ΦΕΚ. Α' 317).

ιβ) Τα εισοδήματα από κινητές αξίες, που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 6, τα οποία αποκτώνται από νομικά πρόσωπα που υπόκεινται στη φορολογία του παρόντος.

ιγ) Τα εισοδήματα που απαλλάσσονται της φορολογίας με βάση σύμβαση, που έχει κυρωθεί με νόμο.

2. Η διαφορά υπερτιμήματος των οικοπέδων που πωλούν στα μέλη τους οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εφόσον εμφανίζεται σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού και χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας, που θα εξυπηρετήσουν τις ανάγκες του οικισμού, δεν αποτελεί εισόδημα του συνεταιρισμού. Σε περίπτωση διανομής με οποιοδήποτε τρόπο του πιο πάνω υπερτιμήματος στα μέλη του συνεταιρισμού, αυτό φορολογείται με βάση τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

Άρθρο 92.

Χρονική περίοδος που προκύπτει το εισόδημα.

1. Ως χρονική περίοδος κατά την οποία προκύπτει το εισόδημα, λαμβάνεται:

α) Η εταιρική χρήση ή το διαχειριστικό έτος, για τα νομικά πρόσωπα που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων. Οι διατάξεις του άρθρου 28 εφαρμόζονται και για τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 89.

β) Το ημερολογιακό έτος στις λοιπές περιπτώσεις.

2. Για νομικά πρόσωπα που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση, ως διαχειριστική περίοδος, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, λαμβάνεται η περίοδος μεταξύ του χρόνου, που τέθηκαν αυτά σε εκκαθάριση και του χρόνου λήξης αυτής.

Άρθρο 93.

Προσδιορισμός ακαθάριστου και καθαρού εισοδήματος νομικών προσώπων.

1. Ως ακαθάριστα έσοδα των νομικών προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου 89 λαμβάνονται:

α) Το τίμημα των οριστικών πωλήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί, καθώς και οι αμοιβές από παροχή υπηρεσιών, που έχουν αποκτηθεί.

β) Το εισόδημα από ακίνητα, από κινητές αξίες, από συμμετοχή σε άλλες εμπορικές επιχειρήσεις, από γεωργικές επιχειρήσεις, όπως αυτό προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 11 παράγραφος 1, 17, 18, 19, 21, 22, 25, 26, 27 παράγραφοι 1, 2, και 3, 29, 33 καθώς και κάθε εισόδημα από οποιαδήποτε άλλη πηγή σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 40.

2. Από τα ακαθάριστα έσοδα της προηγούμενης παραγράφου, εκπίπτουν οι δαπάνες απόκτησης εισοδήματος όπως αυτές ορίζονται στις παραγράφους 1 έως 8 του άρθρου 30. Επίσης εκπίπτει η κατά το άρθρο 11 του ν. 4169/1961 (ΦΕΚ Α' 81) εισφορά υπέρ Ο.Γ.Α., η οποία αναλογεί στο φόρο των κερδών της ίδιας χρήσης και βαρύνει τις επιχειρήσεις, που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν.δ. 2687/1953 καθώς και τις επιχειρήσεις για τις οποίες προβλέπεται φορολογικός συντελεστής διάφορος του προβλεπόμενου από τις διατάξεις του άρθρου 96. Τα έξοδα μισθοδοσίας εργαζομένου σε ανώνυμη εταιρεία και συνδεομένου με διοικητικό σύμβουλο της Εταιρείας αυτής με συγγενικό δεσμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και τον τέταρτο βαθμό εκπίπτουν μόνον εφόσον καταβλήθηκαν οι ασφαλιστικές εισφορές κύριας ή επικουρικής υποχρεωτικής ασφάλισης στο Ι.Κ.Α. ή άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

3. Για τις ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρείες εκπίπτουν, επιπλέον, από τα ακαθάριστα έσοδα:

α) Τα μαθηματικά αποθέματα των ασφαλειών ζωής, τα οποία υπολογίζονται με βάση τους κανόνες της αναλογιστικής.

β) Τα αποθεματικά για την κάλυψη των κινδύνων που ισχύουν, τα οποία υπολογίζονται επί των καθαρών ασφαλίστρων με συντελεστή που ορίζεται, κατά κλάδους, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου.

γ) Οι κρατήσεις για ζημίες που έχουν συμβεί, οι οποίες λαμβάνονται όπως αυτές καθορίζονται με πραγματογνωμοσύνη, η οποία καταχωρείται υποχρεωτικά στο βιβλίο επισυμβασών ζημιών, που προβλέπεται από την παράγραφο 11 του άρθρου 13 του π.δ. 99/1977, μειωμένες κατά το ποσό της τυχόν συμμετοχής των αντασφαλιστών στις κρατήσεις αυτές. Ως καθαρό ασφάλιστρο νοείται, για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου, το ολικό ποσό του ασφάλιστρου μειωμένο κατά το ποσό του αντασφαλίστρου.

4. Οι τράπεζες επιτρέπεται να εκπίπτουν, αντί των ποσών των αποσβέσεων των επισφαλών απαιτήσεων για τις οποίες έχουν γίνει οριστικές εγγραφές, ποσοστό στο ποσό του ετήσιου μέσου όρου των πραγματικών χορηγήσεων, όπως αυτό προκύπτει από τις μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις τους. Τέτοιες χορηγήσεις είναι οι απαιτήσεις κεφαλαίου και οι απαιτήσεις των εγγεγραμμένων τόκων, όχι όμως και επισφαλών ή μη εισπράξιμων τόκων των επισφαλών απαιτήσεων ή απαιτήσεων μη παραγωγικών, τους οποίους οι τράπεζες δικαιούνται να μην εμφανίζουν ή εγγράφουν στα βιβλία τους, έχουν όμως υποχρέωση να αποδεικνύουν ότι πρόκειται για τέτοιους τόκους.

Στις χορηγήσεις αυτές δεν περιλαμβάνονται τα δάνεια γενικά προς το Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, τα δάνεια γενικά για τα οποία δόθηκε εγγύηση του Δημοσίου και οι καταθέσεις σε άλλες τράπεζες.

Το πιο πάνω ποσοστό ορίζεται:

α) Σε δύο τοις χιλίοις (2‰) για τις κτηματικές τράπεζες του ν. 3221/1924 (ΦΕΚ Α' 210), με εξαίρεση τις χορηγήσεις προς τις ξενοδοχειακές και τουριστικές επιχειρήσεις στις οποίες το ποσοστό ορίζεται σε ένα τοις εκατό (1%).

β) Σε δύο τοις εκατό (2%) για τράπεζες επενδύσεων.

γ) Σε ένα τοις εκατό (1%) για τις άλλες τράπεζες.

Ως πραγματική χορήγηση νοείται και η από τις τράπεζες επενδύσεων κάλυψη στο σύνολό του ή εν μέρει ομολογιακού δανείου ιδιωτικών επιχειρήσεων ή η απόκτηση μετοχών κατά τη σύσταση ανώνυμης Εταιρείας ή αύξηση του κεφαλαίου της, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι τίτλοι των ομολογιών ή μετοχών παραμένουν στο χαρτοφυλάκιο της τράπεζας.

Οι πιο πάνω διατάξεις που αφορούν στις τράπεζες επενδύσεων εφαρμόζονται και στις ναυτιλιακές τράπεζες, καθώς επίσης και για τις εργασίες, που ενεργούνται και για τα κεφάλαια, που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για εξαγωγικές δραστηριότητες από τράπεζες εξωτερικού εμπορίου και από ειδικά εξαγωγικά τμήματα άλλων τραπεζών.

5. Το ποσό που απομένει μετά τις εκπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 αποτελεί το συνολικό καθαρό εισόδημα των νομικών προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου 89.

6. Ως καθαρό εισόδημα των αλλοδαπών επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται πλοία υπό ξένη σημαία και αεροσκάφη λαμβάνεται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) στα ακαθάριστα έσοδα που πραγματοποιούνται από τη μεταφορά επιβατών, εμπορευμάτων και πραγμάτων γενικά, από ελληνικούς λιμένες και αερολιμένες και μέχρι το λιμένα προορισμού

ή μέχρι τον αλλοδαπό λιμένα ή αερολιμένα επιβίβασης των επιβατών ή μεταφόρτωσης των εμπορευμάτων και λοιπών πραγμάτων σε πλοίο ή αεροσκάφος άλλης αλλοδαπής επιχείρησης.

7. Για τον προσδιορισμό των τυχόν εισοδημάτων που αποκτούν από πηγές που υπάρχουν στην Ελλάδα, αλλοδαπές επιχειρήσεις ή οργανισμοί που δε διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα κατά την έννοια του άρθρου 88, εφαρμόζονται οι διατάξεις του δεύτερου μέρους του πρώτου τμήματος του παρόντος που αναφέρονται στον προσδιορισμό του εισοδήματος των φυσικών προσώπων.

8. Οι διατάξεις του άρθρου 35 εφαρμόζονται και για τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 89. Επίσης, οι ίδιες διατάξεις εφαρμόζονται ανάλογα και για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις ή οργανισμούς που αποκτούν με τις διατάξεις του άρθρου 88 μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, όταν η επιχείρηση που εδρεύει στην αλλοδαπή επιβάλλει στο υποκατάστημα, πρακτορείο, εργοστάσιο κ.λπ., που βρίσκεται στην Ελλάδα όρους εμπορικής ή οικονομικής συνεργασίας καταφανώς επαχθέστερους εκείνων, οι οποίοι θα συνωμολογούντο αν η συναλλαγή εγένετο με τρίτους, με αποτέλεσμα να επέρχεται μετάθεση του κέρδους στην αλλοδαπή. Στην περίπτωση αυτή το κέρδος αυτό θεωρείται ότι προέκυψε στην Ελλάδα και επαυξάνει το κέρδος του υποκαταστήματος, πρακτορείου, εργοστασίου κ.τ.λ., που προκύπτει από τη δραστηριότητά του στην Ελλάδα.

9. Οι διατάξεις των άρθρων 4 παράγραφοι 3 έως 5, 31, 32 και 34 εφαρμόζονται ανάλογα και για τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 89. Κατ' εξαίρεση, ο ειδικός τρόπος προσδιορισμού του κέρδους με βάση το άρθρο 32 δεν εφαρμόζεται στην Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος για τις ανεγειρόμενες από αυτήν οικοδομές τις οποίες διαθέτει στους καταθέτες του στεγαστικού ταμιευτηρίου της.

10. Τα εισοδήματα των νομικών προσώπων και ιδρυμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 89 προσδιορίζονται ως εξής:

α) Τα εισοδήματα από ακίνητα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 έως 20.

β) Τα εισοδήματα από κινητές αξίες, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 έως 24. Κατ' εξαίρεση, για τον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος από τόκους που αποκτούν αυτά τα νομικά πρόσωπα, εκπίπτουν οι τόκοι που καταβάλλονται σε δανειοδοτικούς φορείς, μέχρι το ύψος του συνολικού ακαθάριστου εισοδήματος από τόκους.

γ) Τα εισοδήματα από γεωργικές εκμεταλλεύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 25 και 26.

δ) Τα εισοδήματα τα οποία δεν μπορούν να υπαχθούν σε μία από τις κατηγορίες Α' έως ΣΤ' της παραγράφου 2 του άρθρου 4, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 40, 41, και 42.

11. Για την εξεύρεση του συνολικού καθαρού φορολογητέου εισοδήματος των νομικών προσώπων και ιδρυμάτων της προηγούμενης παραγράφου, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 4.

12. Ο φόρος του παρόντος, οι πρόσθετοι φόροι και τα πρόστιμα δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση κατά τον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Άρθρο 94.

Υπόχρεοι σε δήλωση - Προθεσμία και περιεχόμενο αυτής.

1. Κάθε νομικό πρόσωπο, που υπόκειται σε φορολογία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 89 υποχρεούται να υποβάλλει δήλωση φόρου εισοδήματος στον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

2. Η δήλωση της προηγούμενης παραγράφου υποβάλλεται:

α) Από τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 89, μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από την ημερομηνία λήξης της διαχειριστικής περιόδου για τα εισοδήματα, που αποκτήθηκαν μέσα σε αυτή. Κατ' εξαίρεση, αλλοδαπές εταιρείες για τα κέρδη που αποκτούν από τη συμμετοχή τους σε εταιρείες περιωρισμένης ευθύνης, που εδρεύουν στην Ελλάδα, δικαιούνται να υποβάλλουν δήλωση μετά την ημερομηνία έγκρισης του ισολογισμού από τη συνέλευση των εταίρων.

Επίσης αλλοδαπές Εταιρείες ή οργανισμοί, που διατηρούν στην Ελλάδα μόνιμη εγκατάσταση κατά την έννοια του άρθρου 88, για τα εισοδήματα που αποκτούν από υπηρεσίες που προσφέρονται στην Ελλάδα, εφόσον αυτές αφορούν στην κατάρτιση μελετών ή σχεδίων ή τη διεξαγωγή ερευνών γενικά ή οι εργασίες και υπηρεσίες αυτές είναι τεχνικής, οικονομικής ή επιστημονικής γενικά φύσης, δικαιούνται να υποβάλλουν δήλωση μέσα στο χρόνο που παρασχέθηκαν οι υπηρεσίες αυτές.

Αν οι Εταιρείες των δύο προηγούμενων εδαφίων αποκτούν και άλλα εισοδήματα στην Ελλάδα, υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο, για το σύνολο των εισοδημάτων που αποκτούν στην Ελλάδα. Από τον οφειλόμενο φόρο εκπίπτει ο φόρος που βεβαιώθηκε με βάση τη δήλωση που υποβλήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του δεύτερου και τρίτου εδαφίου αυτής της περίπτωσης.

β) Από τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 2 του άρθρου 89, μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του οικείου οικονομικού έτους για τα εισοδήματα, που αποκτήθηκαν μέσα στο αμέσως προηγούμενο οικονομικό έτος.

γ) Από τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα που έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση, μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη της εκκαθάρισης για τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν κατά την περίοδο αυτή. Σε περίπτωση παράτασης της εκκαθάρισης πέρα του έτους υποβάλλεται προσωρινή δήλωση για τα εισοδήματα κάθε έτους μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη του, επιφυλασσομένης της υποβολής οριστικής δήλωσης συγχρόνως με τη λήξη της εκκαθάρισης. Σε περίπτωση μη υποβολής της δήλωσης ή υποβολής ανακριβούς δήλωσης, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας εκδίδει προσωρινό φύλλο ελέγχου, το οποίο περιέχει το φορολογητέο εισόδημα που προκύπτει από τα βιβλία και το ποσό του φόρου που αναλογεί μαζί με τον πρόσθετο φόρο, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 76, αντίγραφο του οποίου κοινοποιείται στο υπόχρεο νομικό πρόσωπο. Ο φόρος βεβαιώνεται εφάπαξ αμέσως μετά την οριστικοποίηση του προσωρινού φύλλου ελέγχου. Κατά του προσωρινού φύλλου ελέγχου επιτρέπονται τα ένδικα μέσα που προβλέπονται από τον Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας. Οι δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται κατά την προσωρινή διαδικασία αποτελούν προσωρινό δεδικασμένο και δεν επηρεάζουν την κύρια δίκη. Από το ποσό του κύριου και πρόσθετου φόρου που πρόκειται να βεβαιωθεί με βάση το οριστικό φύλλο ελέγχου εκπίπτει ο φόρος που έχει καταλογισθεί με τα προσωρινά φύλλα ελέγχου, και ο επιπλέον φόρος που έχει καταβληθεί επιστρέφεται μετά την τελεσιδικία της εγγραφής.

δ) Από τα διαλυόμενα νομικά πρόσωπα, για τα οποία δεν επιβάλλεται από το νόμο εκκαθάριση, μέσα σε ένα (1) μήνα από τη διάλυση και σε κάθε περίπτωση πριν από τη διάθεση με οποιοδήποτε τρόπο των περιουσιακών στοιχείων τους.

3. Οι διατάξεις του δεύτερου και τρίτου εδαφίου και η περίπτωση ζ' της παραγράφου 1 καθώς και οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 52 εφαρμόζονται ανάλογα και στα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 89.

4. Ανώνυμες ημεδαπές εταιρείες, οι οποίες μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής τους περιόδου δε θα προβούν σε έγκριση από τη γενική συνέλευση των μετόχων, της προτεινόμενης από το διοικητικό Συμβούλιο διανομής μερίσματος, ποσοστών και αμοιβών διοικητικών συμβούλων ή εκτός μισθού αμοιβών και ποσοστών διευθυντών και διαχειριστών αυτών, υποχρεούνται να υποβάλουν δήλωση και να καταβάλουν το φόρο που προβλέπεται από την περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 96 για τα ποσά που προτείνονται προς διανομή.

Η δήλωση υποβάλλεται μέσα στον έβδομο μήνα από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου. Σε περίπτωση μεταγενέστερης μερικής ή ολικής έγκρισης της διανομής, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 101.

5. Η δήλωση συντάσσεται σε έντυπο που παρέχεται δωρεάν από το Δημόσιο και υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, καθώς και τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία που υποβάλλονται μαζί με αυτή.

Άρθρο 95.

Αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

1. Αρμόδιος για την παραλαβή των δηλώσεων και τον έλεγχό τους, την εξεύρεση του εισοδήματος αυτών που δεν έχουν επιδώσει δηλώσεις και γενικά για την επιβολή του φόρου, είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας:

α) Της περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η έδρα του υπόχρεου ημεδαπού νομικού προσώπου.

β) Της περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η κύρια μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα του υπόχρεου αλλοδαπού νομικού προσώπου.

2. Αν στην ίδια περιφέρεια εδρεύουν περισσότεροι από έναν προϊστάμενοι δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ο αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, ο οποίος

μπορεί να είναι διαφορετικός κατά γενικές κατηγορίες νομικών προσώπων. Επίσης, με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και για το σύνολο των εισοδημάτων τους από κάθε πηγή που αποκτούν στην Ελλάδα.

Άρθρο 96.

Υπολογισμός του φόρου.

1. Ο φόρος υπολογίζεται στο φορολογητέο εισόδημα του υπόχρεου νομικού προσώπου, με βάση συντελεστές οι οποίοι καθορίζονται κατά κατηγορία υποχρέων ως εξής:

α) Για τις ημεδαπές ανώνυμες Εταιρείες, τις αλλοδαπές Εταιρείες και οργανισμούς που αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων, καθώς και για τις δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα, σαράντα έξι τοις εκατό (46%).

Κατ' εξαίρεση, ο φόρος αδιανέμητων κερδών ορισμένων κατηγοριών ημεδαπών ανώνυμων Εταιρειών υπολογίζεται με μειωμένους συντελεστές ως ακολούθως:

αα. Για τις ημεδαπές βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές και λατομικές ανώνυμες εταιρείες, με συντελεστή φορολογίας σαράντα τοις εκατό (40%).

ββ. Για τις ημεδαπές βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές και λατομικές ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες είτε έχουν μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο είτε πραγματοποιούν από 1.1.1987 και μετά παραγωγικές επενδύσεις που υπάγονται στο σύστημα των χρατικών επιχορηγήσεων του Ν. 1262/82 (ΦΕΚ Α' 70) ύψους πάνω από πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές, καθώς και για εκείνες που έχουν υπαχθεί μέχρι 31.12.1986 στις κρατικές επιχορηγήσεις του ίδιου νόμου, ανεξάρτητα από το ύψος της επένδυσης που πραγματοποιήθηκε, με συντελεστή φορολογίας τριάντα πέντε τοις εκατό (35%).

Για τις μικτές επιχειρήσεις των πιο πάνω υποπεριπτώσεων αα' και ββ', ο μειωμένος συντελεστής σαράντα τοις εκατό (40%) ή τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) κατά περίπτωση, εφαρμόζεται μόνο στα αδιανέμητα κέρδη που προέρχονται από το βιομηχανικό, βιοτεχνικό, μεταλλευτικό και λατομικό κλάδο.

Αν δεν είναι δυνατός ο λογιστικός διαχωρισμός των κερδών που προκύπτουν από κάθε κλάδο τα αδιανέμητα κέρδη που φορολογούνται με το μειωμένο συντελεστή προσδιορίζονται με επιμερισμό του συνόλου των αδιανέμητων κερδών της ανώνυμης εταιρείας με βάση τα ακαθάριστα έσοδα κάθε κλάδου.

γγ. Για τις λοιπές ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες που πραγματοποιούν από 1.1.1987 και μετά παραγωγικές επενδύσεις που υπάγονται στο σύστημα των χρατικών επιχορηγήσεων του Ν. 1262/1982 ύψους πάνω από πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές, καθώς και για εκείνες που έχουν υπαχθεί μέχρι 31.12.1986 στις κρατικές επιχορηγήσεις του ίδιου νόμου, ανεξάρτητα από το ύψος της επένδυσης που πραγματοποιήθηκε, με συντελεστή φορολογίας σαράντα τοις εκατό (40%).

Για τις μικτές επιχειρήσεις ο μειωμένος συντελεστής αδιανέμητων κερδών εφαρμόζεται μόνο στα αδιανέμητα κέρδη του κλάδου στον οποίο έχει πραγματοποιηθεί ή πραγματοποιείται η παραγωγική επένδυση.

Για τον προσδιορισμό του ποσού των αδιανέμητων κερδών, τα οποία θα φορολογηθούν με το μειωμένο συντελεστή σαράντα τοις εκατό (40%) εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της υποπερίπτωσης ββ'.

Ως χρόνος έναρξης εφαρμογής του μειωμένου συντελεστή αδιανέμητων κερδών, για τις ανώνυμες εταιρείες που αναφέρονται στις πιο πάνω περιπτώσεις ββ' και γγ' και οι οποίες από 1.1.1987 και μετά άρχισαν την πραγματοποίηση επενδύσεων που υπάγονται στο σύστημα των κρατικών επιχορηγήσεων του Ν. 1262/1982, λαμβάνεται ο χρόνος της πραγματοποίησης συνολικού κόστους επένδυσης ύψους τουλάχιστον πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) δραχμών, η διαπίστωση του οποίου γίνεται από τα τηρούμενα βιβλία της επιχείρησης και για τις ανώνυμες εταιρείες που έχουν υπαχθεί μέχρι 31.12.1986 στις κρατικές επιχορηγήσεις του ίδιου νόμου, λαμβάνεται ο χρόνος της ολοκλήρωσης της επένδυσης.

β) Για τους ημεδαπούς συνεταιρισμούς πρώτου, δευτέρου και τρίτου βαθμού και τις ενώσεις τους, τριάντα τρία τοις εκατό (33%). Ειδικά για τους γεωργικούς και βιοτεχνικούς συνεταιρισμούς, είκοσι οκτώ τοις εκατό (28%).

γ) Για τα ημεδαπά και αλλοδαπά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, είκοσι τρία τοις εκατό (23%).

2. Όταν στο φορολογητέο εισόδημα περιλαμβάνεται και εισόδημα από ακίνητα, εκτός από το εισόδημα που προέρχεται από την εκμίσθωση οικοδομών οι οποίες χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, το συνολικό αυτό ακαθάριστο εισόδημα υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο ο οποίος ορίζεται σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%). Ο φόρος αυτός δεν επιβάλλεται στα εισοδήματα από ακίνητα των νομικών προσώπων τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος για τα εισοδήματα αυτά, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 91. Το ποσό του συμπληρωματικού φόρου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό φορολογητέο εισόδημα του νομικού προσώπου, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

3. Από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό εισόδημα εκπίπτουν:

α) Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 98 και 101, στο εισόδημα που υπόκειται σε φόρο.

β) Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτή και υπόκειται σε φόρο. Ο φόρος αυτός σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το ποσό του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

Όταν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από το φόρο που αναλογεί, η επιπλέον διαφορά επιστρέφεται. Εάν όμως ζητηθεί, κατά την υποβολή της δήλωσης, η επιπλέον αυτή διαφορά συμψηφίζεται στο υπόλοιπο ποσό που προκύπτει για βεβαίωση. Στην περίπτωση αυτή κατά την έκδοση του τριπλότυπου είσπραξης χορηγείται έκπτωση δέκα τοις εκατό (10%) μόνο εφόσον η δήλωση υποβάλλεται εμπροθέσμως και εξοφλείται ταυτόχρονα το ποσό που απομένει κατά το συμψηφισμό.

Άρθρο 97.

Καταβολή του φόρου.

1. Ο φόρος που οφείλεται με βάση τη δήλωση του άρθρου 94 καταβάλλεται:

α) Από τα νομικά πρόσωπα που υποβάλλουν δήλωση σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 94, σε επτά (7) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 9 εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

β) Από τα νομικά πρόσωπα που υποβάλλουν δήλωση σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων γ' και δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 94, εφάπαξ με την υποβολή της εμπρόθεσμης προσωρινής ή οριστικής δήλωσης.

2. Δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την καταβολή του φόρου θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα.

Άρθρο 98.

Προκαταβολή του φόρου.

1. Με βάση την οριστική δήλωση του νομικού προσώπου ή τον οριστικό τίτλο, ο αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας βεβαιώνει ποσό ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) του φόρου που αναλογεί στα εισοδήματα της διαχειριστικής περιόδου ή του ημερολογιακού έτους, κατά περίπτωση, που έληξε. Η βεβαίωση αυτή γίνεται έναντι του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα της διανυόμενης διαχειριστικής περιόδου ή του ημερολογιακού έτους κατά περίπτωση.

Όταν δεν υπάρχει δήλωση ή οριστικός τίτλος ο καταβλητέος φόρος υπολογίζεται με βάση το φόρο που προκύπτει από στοιχεία του εγγύτερου οικονομικού έτους.

2. Για τον υπολογισμό του προκαταβλητέου ποσού φόρου της προηγούμενης παραγράφου των ημεδαπών ανώνυμων εταιρειών, των συνεταιρισμών και των ενώσεών τους λαμβάνεται το άθροισμα:

α) Του κύριου και συμπληρωματικού φόρου που αναλογεί στο εισόδημα που φορολογήθηκε στο όνομα της ανώνυμης εταιρείας, του συνεταιρισμού ή της ένωσης των συνεταιρισμών.

β) Του φόρου που παρακρατεί η ανώνυμη εταιρεία στα μερίσματα που διανέμει, στα ποσοστά και τις αμοιβές των διοικητικών συμβούλων, στις εκτός μισθού αμοιβές και ποσοστά των διευθυντών και διαχειριστών τους, καθώς και στις αμοιβές του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού τους ή του φόρου που παρακρατεί ο συνεταιρισμός στα ποσά που διανέμει στα μέλη του.

3. Τα ποσά του φόρου που εισπράττονται στην πηγή με παρακράτηση, εφόσον συντρέχει περίπτωση, εκπίπτουν από το ποσό που πρέπει να βεβαιωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου. Δεν εκπίπτουν τα ποσά του φόρου που έχουν παρακρατηθεί σε εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί με ειδικό τρόπο, εφόσον η επιχείρηση επιθυμεί για τα εισοδήματα αυτά να έχει εξάντληση φορολογικής υποχρέωσης.

4. Αν μειωθεί το φορολογητέο εισόδημα, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 45. Η εννεάμηνη προθεσμία για την υποβολή της αίτησης μείωσης του προκαταβλητέου ποσού φόρου αρχίζει από την ημέρα έναρξης της νέας διαχειριστικής περιόδου ή του ημερολογιακού έτους κατά περίπτωση. Οι διατάξεις του άρθρου 45 δεν έχουν εφαρμογή, σε περίπτωση μείωσης του φορολογητέου εισοδήματος νομικών προσώπων που φορολογούνται με βάση τις διατάξεις του παρόντος, λόγω εκχώρησης εταιρικών μεριδίων εταιρειών περιωρισμένης ευθύνης.

5. Ο φόρος πού βεβαιώνεται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 1 καταβάλλεται σε επτά (7) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης.

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 44 εφαρμόζονται και στα νομικά πρόσωπα που φορολογούνται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 89. Αν το προκαταβλητέο ποσό φόρου εισοδήματος που υπολογίζεται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου αυτής είναι μικρότερο της προκαταβολής φόρου που οφείλεται με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, η διαφορά που προκύπτει βεβαιώνεται στο όνομα του νομικού προσώπου ως προκαταβολή φόρου.

Άρθρο 99.

Επιβράβευση ειλικρινείας.

Οι διατάξεις του άρθρου 64 εφαρμόζονται αναλόγως και για τα νομικά πρόσωπα των περιπτώσεων α' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 89.

Για τον καθορισμό του ποσού που ορίζεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 64, λαμβάνεται υπόψη ο κύριος φόρος που αναλογεί στα μη διανεμόμενα κέρδη.

Άρθρο 100.

Διαδικασία βεβαίωσης του φόρου.

Οι διατάξεις των άρθρων 56 έως 63, 65, 66, 70 έως 75 εφαρμόζονται αναλόγως και στη φορολογία εισοδήματος των νομικών προσώπων τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 89.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 101.

Υποχρέωση παρακράτησης φόρου.

1. Τα νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 89 όταν καταβάλλουν εισοδήματα από κινητές αξίες των άρθρων 21 και 22 υποχρεούνται να παρακρατούν από αυτά το φόρο εισοδήματος που αναλογεί και να τον αποδίδουν στο Δημόσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 46 και 51. Κατεξαίρεση, αν ο δικαιούχος του εισοδήματος από κινητές αξίες εκτός των μερισμάτων από κοινές ή προνομιούχες μετοχές, είναι πρόσωπο από εκείνα που αναφέρονται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 89, και δεν έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, το ποσοστό του παρακρατούμενου φόρου ορίζεται ίσο με σαράντα έξι τοις εκατό (46%) στο εισόδημα αυτό. Ο δικαιούχος αυτού του εισοδήματος δεν υποχρεούται να υποβάλει ετήσια φορολογική δήλωση για το εισόδημα αυτό.

2. Οι συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα, οι οποίοι διανέμουν στα μέλη τους κέρδη, υποχρεούνται κατά την καταβολή ή πίστωση να παρακρατούν για φόρο εισοδήματος ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%) και να τον αποδίδουν στο Δημόσιο κατά τη διάρκεια του επόμενου μήνα από την παρακράτηση. Εξαιρούνται από την παρακράτηση τα κέρδη από την πρωτογενή παραγωγή, που διανέμουν στα μέλη τους οι αγροτικοί συνεταιρισμοί οι οποίοι αναφέρονται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 8 και μέχρι το αφορολόγητο ποσό, που ορίζεται στην ίδια περίπτωση για κάθε δικαιούχο. Για την εξαίρεση από την παρακράτηση του φόρου ο δικαιούχος του μερίσματος υποχρεούται να δηλώσει στο συνεταιρισμό με υπεύθυνη δήλωσή του, ότι δεν έχει απαλλαγεί κατά την είσπραξη μερισμάτων από άλλο συνεταιρισμό κατά την ίδια χρήση για ποσό μερισμάτων μεγαλύτερο από το αφορολόγητο αυτό ποσό.

3. Αν στα διανεμόμενα εισοδήμαα με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, περιλαμβάνονται και εισοδήματα τα οποία έχουν φορολογηθεί στο όνομα του νομικού προσώπου, εκπίπει από το φόρο που αποδίδεται στο Δημόσιο, ο φόρος ο οποίος με βάση τον παρόντα έχει καταβληθεί η βεβαιωθεί για τα εισοδήματα αυτά στο όνομα του νομικού αυτού προσώπου. Αν το ποσό του φόρου που κατέβαλε το νομικό πρόσωπο είναι μεγαλύτερο του φόρου που έχει παρακρατηθεί και θα αποδοθεί, η επιπλέον διαφορά θεωρείται ότι καταβλήθηκε αχρεωστήτως και επιστρέφεται στο νομικό πρόσωπο. Κατεξαίρεση, όταν στα διανεμόμενα εισοδήματα ανώνυμης εταιρείας περιλαμβάνονται και μερίσματα τα οποία προέρχονται από ανώνυμη εταιρεία, που έχει ανώνυμες μετοχές μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο, από το φόρο που αποδίδεται στο Δημόσιο εκπίπτει ο φόρος που έχει παρακρατηθεί για τα μερίσματα αυτά, μέχρι όμως το ποσό του φόρου που αναλογεί στα διανεμόμενα εισοδήματα τα οποία προέρχονται από τα παραπάνω μερίσματα.

Για να εξευρεθεί ο φόρος που αναλογεί, ο φόρος του συνολικού ποσού των διανεμόμενων εισοδημάτων, μερίζεται σε μέρη ανάλογα του ποσού των διανεμόμενων μερισμάτων που προέρχονται από ανώνυμες μετοχές μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο και του ποσού των λοιπών διανεμομένων εισοδημάτων. Ο φόρος που τυχόν έχει παρακρατηθεί επιπλέον για τα μερίσματα αυτά δεν επιστρέφεται ούτε συμψηφίζεται με φόρο που οφείλεται από διανεμόμενα ή μη εισοδήματα της ανώνυμης εταιρείας, ούτε αποτελεί δαπάνη της επιχείρησης που εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της. Επίσης, όταν στα διανεμόμενα εισοδήματα ημεδαπών ανώνυμων τεχνικών εταιρειών, που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 4171/1961, ως ισχύει, περιλαμβάνονται και εισοδήματα τα οποία έχουν προκύψει στην αλλοδαπή και έχουν φορολογηθεί στο όνομα της ανώνυμης εταιρείας, εκπίπτει από το φόρο που αποδίδεται στο Δημόσιο, ο φόρος που αποδεδειγμένα έχει καταβληθεί για το εισόδημα αυτό στην αλλοδαπή. Ο φόρος που εκπίπτει με τον τρόπο αυτό, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι ανώτερος από το ποσό του φόρου που αναλογεί με βάση τις διατάξεις του άρθρου 46 στο διανεμόμενο ποσό του εισοδήματος που προέκυψε στην αλλοδαπή. Η έκπτωση του φόρου που έχει καταβληθεί στην αλλοδαπή ενεργείται με την προϋπόθεση ότι το ποσό των μερισμάτων που προέρχεται από κέρδη της αλλοδαπής έχει εισαχθεί στην Ελλάδα με τη μορφή συναλλάγματος μη υποχρεωτικά εκχωρητέου.

4. Όταν στα καθαρά κέρδη της ημεδαπής ανώνυμης εταιρείας περιλαμβάνονται και κέρδη που δε φορολογούνται στο όνομά της, για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος στο όνομα της ανώνυμης εταιρείας, τα διανεμόμενα με οποιοδήποτε τρόπο κέρδη θεωρούνται ότι προέρχονται κατ' αναλογία από τα φορολογούμενα και αφορολόγητα κέρδη της. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση κατά την οποία στα καθαρά κέρδη της ημεδαπής ανώνυμης εταιρείας περιλαμβάνονται και κέρδη που προσδιορίζονται ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο στο όνομά της.

Άρθρο 102.

Ευθύνη διοικούντων νομικά πρόσωπα.

1. Τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, διαχειριστές ή διευθύνοντες σύμβουλοι και εκκαθαριστές των ημεδαπών ανώνυμων εταιρειών ή συνεταιρισμών κατά το χρόνο της διάλυσης ή συγχώνευσής τους, ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για την πληρωμή του φόρου που οφείλεται από αυτά τα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και του φόρου που παρακρατείται, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους. Στις ανώνυμες εταιρείες που συγχωνεύονται, ευθύνεται αλληλεγγύως μαζί με τα πιο πάνω πρόσωπα, για την πληρωμή των κατά το προηγούμενο εδάφιο οφειλόμενων φόρων της διαλυόμενης εταιρείας και εκείνη που την απορρόφησε ή η νέα εταιρεία που συστήθηκε ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους. Τα πρόσωπα που αναφέρονται πιο πάνω έχουν δικαίωμα αναγωγής κατά των προσώπων που διατέλεσαν σύμβουλοι, καθώς και μέλη ή μέτοχοι του νομικού προσώπου κατά το χρόνο της διάλυσής του ως προς τους φόρους που αφορούν σε χρήσεις προγενέστερες από την έναρξη της εκκαθάρισης, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους.

2. Τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, διαχειριστές και γενικά εντεταλμένοι στη διοίκηση του νομικού προσώπου, κατά το χρόνο της διάλυσης των λοιπών νομικών προσώπων του άρθρου 89, ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για την πληρωμή του φόρου που οφείλεται από αυτά τα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και των φόρων που παρακρατούνται, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους.

Άρθρο 103.

Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις.

1. Οι διατάξεις των άρθρων 76 έως 85 εφαρμόζονται αναλόγως και στη φορολογία εισοδήματος των νομικών προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 89.

2. Οι ποινές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 83 επιβάλλονται:

α) Για ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες, στους διευθύνοντες συμβούλους, εντεταλμένους ή συμπράττοντες συμβούλους και διευθυντές και γενικά σε κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε αμέσως από το νόμο είτε από ιδιωτική βούληση ή δικαστική απόφαση στη διεύθυνση των εταιρειών αυτών.

β) Για συνεταιρισμούς, στους διαχειριστές τους.

γ) Για αλλοδαπές επιχειρήσεις γενικά, στους διευθυντές ή αντιπροσώπους ή πράκτορες που έχουν στην Ελλάδα.

3. Σε περίπτωση μετατροπής των ονομαστικών μετοχών, που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο σε ανώνυμες, επιβάλλεται πρόστιμο σε βάρος της ανώνυμης εταιρείας, με πράξη του αρμόδιου προϊστάμενου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, ίσο με το μισό του φόρου που έχει παρακρατηθεί από μερίσματα κατά τα δύο (2) προηγούμενα έτη, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές. Αν δεν έχουν διανεμηθεί κέρδη κατά τα δύο (2) προηγούμενα έτη, επιβάλλεται πρόστιμο από εκατό χιλιάδες (100.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές. Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται:

α) Σε περίπτωση μετατροπής των ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες με σκοπό την εισαγωγή των μετοχών της ανώνυμης εταιρείας στο χρηματιστήριο και εφόσον η εισαγωγή συντελεστεί εντός εξαμήνου από την απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων για μετατροπή των ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες.

β) Σε περίπτωση που οι μετοχές καθίστανται υποχρεωτικά ονομαστικές, για ορισμένο χρονικό διάστημα, με διάταξη νόμου και μετατρέπονται σε ανώνυμες μετά την παρέλευση του χρόνου αυτού.

Οι διατάξεις των άρθρων 60, 61, 62 και 65 εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή. Αντικείμενο της διοικητικής επίλυσης της διαφοράς δεν μπορεί να αποτελέσει το ποσοστό του επιβαλλόμενου προστίμου.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 104.

Μεταβατικές διατάξεις.

1. Παρέχεται αφορολόγητο ποσό χωρίς δικαιολογητικό ίσο με το σαράντα τοις εκατό (40%) του αφορολόγητου ποσού, που παρέχεται σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 8 στους φορολογουμένους που αποκτούν εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, για τη χρήση 1988 και είκοσι τοις εκατό (20%) για τη χρήση 1989:

α) Για το εισόδημα από αμοιβές ελευθέριου επαγγέλματος που αποκτά δικηγόρος από την παροχή υπηρεσιών με πάγια περιοδική αμοιβή, σύμφωνα με τους όρους της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 63 του ν.δ. 3026/1954 και ιατρός, που έχει προσληφθεί από το Ι.Κ.Α. με ειδική σύμβαση έργου αόριστης χρονικής διάρκειας και παρέχει τις υπηρεσίες του με πάγια περιοδική αμοιβή.

β) Για τα εισοδήματα από αμοιβές για την παροχή υπηρεσιών ελευθέριου επαγγέλματος που αποκτούν στα πρώτα πέντε χρόνια άσκησης του επαγγέλματός τους:

αα) Οι δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, ιατροί, οδοντίατροι, κτηνίατροι, διπλωματούχοι μηχανικοί όλων των κλάδων, χημικοί, γεωπόνοι και δασολόγοι,

ββ) οι πτυχιούχοι ανώτατης οικονομικής σχολής, οι οποίοι ασκούν το επάγγελμα του οικονομολόγου, ερευνητή ή σύμβουλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη ή εμπειρογνώμονα,

γγ) οι πτυχιούχοι των τμημάτων πολιτικών, τοπογραφίας, μηχανολογίας, ηλεκτρολογίας, ηλεκτρονικής, προγραμματισμού και ανάλυσης ηλεκτρονικών υπολογιστών, ζωϊκών προϊόντων, φυτικών προϊόντων, λογιστικής, διοίκησης επιχειρήσεων, ιατρικών εργαστηρίων, φυτικής παραγωγής, ζωϊκής παραγωγής, διοίκησης γεωργικών εκμεταλλεύσεων, γεωργικών μηχανών και αρδεύσεων, δασοπονίας και μαιευτικής, των κέντρων ανώτερης τεχνολογικής επαγγελματικής εκπαίδευσης ή των τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Για τον υπολογισμό της πενταετίας, ως πρώτο έτος θεωρείται αυτό, που κατά τη διάρκειά του τα πρόσωπα της υποπερίπτωσης αα' γράφτηκαν στον οικείο επαγγελματικό σύλλογο ή το οικείο επαγγελματικό επιμελητήριο. Για τα πρόσωπα των υποπεριπτώσεων ββ' και γγ' ως πρώτο έτος θεωρείται το έτος μέσα στο οποίο αυτά απέκτησαν το πτυχίο τους, χωρίς να υπολογίζεται ο χρόνος της στρατιωτικής θητείας τους, που εκπληρώθηκε μετά τη λήψη του πτυχίου.

Το αφορολόγητο ποσό αυτής της παραγράφου προστιθέμενο στο τυχόν αφορολόγητο ποσό του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 8 δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι μεγαλύτερο από το αφορολόγητο ποσό αυτού του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 8.

2. Με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου και του άρθρου 8 δεν καταργούνται, για όσο χρόνο και για όσα ποσά επιτρέπουν οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 1591/1986, οι με τα άρθρα 4 και 31 του ν.δ. 3323/1955 προβλεπόμενες για τις λοιπές, πλην των ανωτέρω, κατηγορίες φορολογουμένων διαφοροποιήσεις στη φορολογία εισοδήματος και μέχρι την ολική κατάργησή τους οι διαφοροποιήσεις αυτές μετατρέπονται σε αφορολόγητα ποσά.

3. Το ποσό της εισφοράς το οποίο καταβάλλεται κάθε έτος από φυσικά πρόσωπα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 44/1974 (ΦΕΚ - Α'254) και του άρθρου 1 του ν. 816/1978 (ΦΕΚ Α' 156), καθώς και το ποσό των καταβαλλόμενων ετήσιων δόσεων του δανείου που έχει ληφθεί για την πληρωμή της εισφοράς του άρθρου 1 του ν. 257/1976 (ΦΕΚ Α' 26), από φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, λογίζεται ως πρόσθετο προσωπικό αφορολόγητο ποσό.

4. Ορίζονται προσωπικά αφορολόγητα ποσά, με δικαιολογητικά, του φορολογουμένου ως εξής:

α) Το ποσό των τόκων που καταβάλλεται από το φορολογούμενο για δάνεια τα οποία έχει συνάψει από τράπεζες ή άλλους πιστωτικούς οργανισμούς ή από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού. Το αφορολόγητο αυτό ποσό παρέχεται εφόσον αποδεικνύεται η διάθεση των χρημάτων του δανείου, μέσα σε ένα χρόνο από τη σύναψή του, για την αγορά περιουσιακού στοιχείου ή για τη συμμετοχή του φορολογουμένου σε επιχείρηση και εφόσον από τις δραστηριότητες αυτές προκύπτει εισόδημα κατά την κρίσιμη διαχειριστική περίοδο, το οποίο φορολογείται με τις διατάξεις του παρόντος.

β) Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων, ενυπόθηκων χρεών επί οικοδομών ή γαιών του ιδιοκτήτη, νομέα κ.τ.λ. ή της συζύγου και των μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους τέκνων, των συναφθέντων ή οφειλομένων από αυτούς.

γ) Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων προκαταβολών που χορηγούνται από τα Ταμεία Αλληλοβοηθείας Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, κατά τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν.δ. 398/1974, για απόκτηση στέγης από τους βοηθηματούχους τους.

δ) Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων οικοδομικών δανείων που χορηγούνται από τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και τα Ταχυδρομικά Ταμιευτήρια και βαρύνουν την οικοδομή του ιδιοκτήτη, νομέα κ.τ.λ. που έλαβε το δάνειο, με εγγραφή επ' αυτής προσημείωσης.

Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου εφαρμόζονται για δάνεια που έχουν συναφθεί και προκαταβολές που έχουν χορηγηθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1988. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 7 του άρθρου 8, εφαρμόζεται ανάλογα και προκειμένου για αφορολόγητα ποσά των περιπτώσεων β', γ' και δ' αυτής της παραγράφου.

5. Οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 1473/1984 εξακολουθούν να ισχύουν για δαπάνες που πραγματοποιούνται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1990.

6. Για αποδοχές οικονομικών ετών 1988 και προηγουμένων των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 10 του άρθρου 11, η καταβολή του ποσού του φόρου, που προβλέπεται από την ίδια διάταξη γίνεται με δήλωση φορολογίας εισοδήματος, η οποία θα υποβληθεί από τους υπόχρεους στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας Γ' Αθηνών μέχρι τις 10 Μαρτίου 1989. Η δήλωση αυτή περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του δικαιούχου, το ποσό των αποδοχών, το φόρο που αναλογεί σε αυτές και πρέπει να αποδοθεί στο Δημόσιο. Με την ίδια δήλωση ο υπόχρεος οφείλει να διορίσει ως αντιπρόσωπο και αντίκλητό του στην Ελλάδα, πρόσωπο φερέγγυο για την εκπλήρωση των φορολογικών του υποχρεώσεων.

Με βάση αυτές τις δηλώσεις ο αρμόδιος προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας βεβαιώνει το ποσό της οφειλής που προκύπτει με τη συνηθισμένη διαδικασία.

Το πέραν από το πέντε τοις εκατό (5%) ποσό φόρου που τυχόν παρακρατήθηκε από τις πιο πάνω αποδοχές επιστρέφεται στους δικαιούχους από τον αρμόδιο εκκαθαριστή, ο οποίος χορηγεί σε αυτούς βεβαιώσεις για τις αποδοχές κάθε έτους στο οποίο αυτές ανάγονται. Επίσης, ο ίδιος εκκαθαριστής, συντάσσει καταστάσεις, για κάθε έτος χωριστά, τις οποίες αποστέλλει στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας Γ' Αθηνών. Στις καταστάσεις αυτές αναγράφονται τα στοιχεία των δικαιούχων (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής, καθαρό και ακαθάριστο ποσό αποδοχών) και ο φόρος που παρακρατήθηκε από αυτές σε περίπτωση παρακράτησης ή ο φόρος που οφείλεται για αυτές αν δεν έχει γίνει παρακράτηση.

Στον Υπουργό Οικονομικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 16 Φεβρουαρίου 1989

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ

Ο οποίος περιλαμβάνει τις πηγές των διατάξεων που ενσωματώθηκαν στα άρθρα της κωδικοποίησης.

Άρθρα Κώδικα	Πηγές
1	Από το άρθρο 1 του Β.Ν.Δ.*
2	Άρθρο 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν.δ. 398/1969.
3 παράγρ. 1	Από το άρθρο 1 του Β.Ν.Δ.
3 παράγρ. 2	Άρθρο 1 παράγρ. 1 του β.δ. 18/21.5.1956 και άρθρο 5 παράγρ. 2 του ν.δ. 321/1969.
4 παράγρ. 1,2	Άρθρο 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.
4 παράγρ. 3,4,5	Άρθρο 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.
5 παράγρ. 1	Άρθρο 6 παράγρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο του Β.Ν.Δ. Το άρθρο 6 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 1 του ν. 1473/1984.
5 παράγρ. 2	Άρθρο 6 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.
5 παράγρ. 3	Άρθρο 6 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.
5 παράγρ. 4	Άρθρο 6 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.
5 παράγρ. 5	Άρθρο 6 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε και αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγραφοι 4 και 5 του ν. 1828/1989.
5 παράγρ. 6	Άρθρο 6 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.
6 παράγρ. 1	Άρθρο 7 παράγρ. 1 περιπτώσεις α' και β' του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 1077/1971. Άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν.δ. 134/1973.
6 παράγρ. 2	Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Α' του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 5 παράγρ. 1 του ν. 1160/1981 και 1 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989.
6 παράγρ. 3	Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Β' του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 1077/1971. Άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν.δ. 1212/1972.
6 παράγρ. 4	Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Γ' υποπεριπτώσεις α' και β' του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 1077/1971.
6 παράγρ. 5	Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Ε' του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3 παράγρ. 2 και 4 του ν. 814/1978, 2 παράγρ. 1 του ν. 1326/1983, 3 παράγρ. 4 του ν. 1473/1984, 2 παράγρ. 4 του ν. 1563/1985, 2 παράγρ. 3 και 4 του ν. 1731/1987 και 1 παράγρ. 7 του ν. 1828/1989. Από το άρθρο 18 παράγρ. 1 του ν. 1731/1987.
6 παράγρ. 6	Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση ΣΤ' του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 1077/1971, τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 6 του ν. 1473/1984 και συμπληρώθηκε με την Ε.12885/1.10.1987 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Άρθρο 7 παράγρ. 2, 4 και 6 του Β.Ν.Δ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 1077/1971 και συμπληρώθηκε με τα άρθρα 6 παράγρ. 1 του ν. 1160/1981 και 2 παράγρ. 3 του ν. 1326/1983.
7	Άρθρο 8 παράγρ. 1 και 2 του Β.Ν.Δ, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 1828/1989.
8	Άρθρο 8 παράγρ. 3 έως 14 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 1828/1989.
9	Άρθρο 9 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 1828/1989.

*Β.Ν.Δ. = Βασικό Νομοθετικό Διάταγμα 3323/1955.

10	Άρθρο 10 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989. Άρθρο 9α που προστέθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν. 1731/1987 και καταργήθηκε με το άρθρο 4 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.
11 παράγρ. 1	Άρθρο 32 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989. Άρθρο 37α παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989.
11 παράγρ. 2	Άρθρο 40 παράγρ. 3 περίπτωση δ' του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.
11 παράγρ. 3	Άρθρο 40 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 1567/1985.
11 παράγρ. 4	Άρθρο 45 παράγρ. 2 περίπτωση γ' τρία τελευταία εδάφια του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 1 του ν.δ. 72/1973.
11 παράγρ. 5,6	Άρθρο 4 παράγρ. 3 και 4 του ν.δ. 4486/1965.
11 παράγρ. 7	Άρθρο 15 παράγρ. 7 του ν.δ. 3843/1958, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.
11 παράγρ. 8	Άρθρο 15 παράγρ. 8 του ν.δ. 3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 2 του ν. 1473/1984.
11 παράγρ. 9	Άρθρο 15 παράγρ. 9 του ν.δ. 3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 2 του ν. 1473/1984 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 2 του ν. 1563/1985.
11 παράγρ. 10	Άρθρο 40 παράγρ. 7 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.
12,13,14,15,16	Άρθρο 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του Ν. 1828/1989.
17,18,19,20	Κεφάλαιο Α' δευτέρου μέρους του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 1828/1989.
21 παράγρ. 1	Άρθρο 25 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ. Άρθρο 7 παράγρ. 1 του Ν. 1828/1989.
21 παράγρ. 2	Άρθρο 25 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989.
22 παράγρ. 1	Άρθρο 26 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ.
22 παράγρ. 2	Άρθρο 26 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 6 παραγρ. 9 του Ν.Δ. 3765/1957.
22 παράγρ. 3	Άρθρο 26 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ.
22 παράγρ. 4	Από το Άρθρο 26 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε ως παράγραφος 7 με το άρθρο 4 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο του Ν.Δ. 4242/1962 και αριθμήθηκε τελικά ως παράγραφος 6 με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του Ν. 542/1977.
22 παράγρ. 5	Άρθρο 26 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή τελικά αριθμήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του Ν. 542/1977.
22 παράγρ. 6	Άρθρο 26 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 4535/1966 και αριθμήθηκε τελικά ως παράγραφος 5 με το άρθρο 11 παραγρ. 1 του Ν. 542/1977.
23 παράγρ. 1	Άρθρο 27 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4242/1962. Άρθρο 7 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989. Άρθρο 27 παράγρ. 3 και 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτές προστέθηκαν με το άρθρο 7 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989. Από το άρθρο 26 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε ως παράγρ. 7 με το άρθρο 4 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο του Ν.Δ. 4242/1962 και αριθμήθηκε τελικά ως παράγραφος 6 με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του Ν. 542/1977.
23 παράγρ. 2	Άρθρο 27 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ.
24	Άρθρο 28 του Β.Ν.Δ.
25 παράγρ. 1	Άρθρο 38 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ.
25 παράγρ. 2	Άρθρο 38 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ. όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 542/1977.
26	Άρθρο 39 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ. όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 14 του Ν. 1828/1989.

27 παράγρ. 1,2	Άρθρο 31 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ. όπως το άρθρο αυτό αντικατεστάθηκε με το άρθρο 8 του Α.Ν. 239/1967 και η παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 1 και 2 του Α.Ν. 285/1968.
27 παράγρ. 3	Άρθρο 31, παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ. όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του Α.Ν. 239/1967 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του Ν. 12/1975 και το άρθρο 6 παράγρ. 3 του Ν. 1473/1984. Άρθρο 32 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 4 του Ν. 1473/1984. Από το άρθρο 26 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 4535/1966 και τελικά αριθμήθηκε ως παράγραφος 5 με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του Ν. 542/1977.
27 παράγρ. 4	Άρθρο 31 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ. όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 1212/1972, και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989.
27 παράγρ. 5	Άρθρο 31 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ. όπως αυτό αντικαταστάθη με το άρθρο 8 του Α.Ν. 239/1967 και η παράγραφος αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 1212/1972.
28 παράγρ. 1	Άρθρο 33 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ. Από το άρθρο 40 παράγρ. 1 του Π.Δ. 99/1977.
28 παράγρ. 2	Άρθρο 33 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ. όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του Α.Ν. 239/1967 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 145/1969 και το άρθρο 8 παράγρ. 2 του Ν. 814/1978.
28 παράγρ. 3	Άρθρο 33 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ.
28 παράγρ. 4	Άρθρο 33 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ.
28 παράγρ. 5	Άρθρο 33 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 587/1970 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 3 του Ν. 814/1978.
29 παράγρ. 1	Άρθρο 34 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 814/1978.
29 παράγρ. 2	Άρθρο 34 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 814/1978 και η παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 6 του Ν. 1828/1989.
29 παράγρ. 3	Άρθρο 34 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 814/1978.
30 παράγρ. 1	Άρθρο 33α παράγρ. 1 περιπτώσεις α' και β' του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του Ν. 814/1978. Το άρθρο 33α προστέθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 3 του Ν.Δ. 4444/1964. Άρθρο 35 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όωπς αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του Ν.Δ. 1077/1971, το άρθρο 5 παράγρ. 1 του Ν. 1591/1986, το άρθρο 9 παράγρ. 3 και 5 του Ν. 1731/1987 και το άρθρο 8 παράγρ. 7 του Ν. 1828/1989.
30 παράγρ. 2	Άρθρο 35 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 7 του Ν. 1249/1982 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 8 του Ν. 1828/1989.
30 παράγρ. 3	Άρθρο 35 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 8 του Ν. 1249/1982.
30 παράγρ. 4	Άρθρο 35 παράγρ. 5 εδάφιο πρώτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του Ν. 542/1977.
30 παράγρ. 5	Άρθρο 35 παράγρ. 4 εδάφια δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 1 του Ν. 12/1975 και το άρθρο 11 παράγρ. 2 του Ν. 814/1978. Άρθρο 35 παράγρ. 5 εδάφιο δεύτερο του Β.Ν.Δ.
30 παράγρ. 6	Άρθρο 35 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ. Άρθρο 35 παράγρ. 4 εδάφιο τελευταίο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 1 του Ν. 12/1975.
30 παράγρ. 7	Άρθρο 33α παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του Ν.Δ. 587/1970.
30 παράγρ. 8	Άρθρο 35 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε ως παράγρ. 5 με το άρθρο 5 παράγρ. 6 του Ν.Δ. 4444/1964, αριθμήθηκε ως παράγραφος 6 με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του Ν. 542/1977 και στην οποία προστέθηκε εδάφιο με το άρθρο 8 παράγρ. 9 του Ν. 1828/1989.
30 παράγρ. 9	Άρθρο 35 παράγρ. 7 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του Ν. 542/1977.
30 παράγρ. 10	Άρθρο 35 παράγρ. 8 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του Ν. 542/1977 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 4 του ίδιου νόμου.
31 παράγρ. 1	Άρθρο 33α παράγρ. 1 περίπτωση γ' του Β.Ν.Δ., όπως αυτή η παράγραφος αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του Ν. 814/1978. Άρθρο 36 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 1 του Α.Ν. 239/1967 και η παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του Ν.Δ. 587/1970.
31 παράγρ. 2	Άρθρο 36 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του Ν. 1563/1985 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 10 του Ν. 1828/1989.
31 παράγρ. 3	Άρθρο 36 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του Ν. 1563/1985 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 11 του Ν. 1828/1989.
31 παράγρ. 4	Άρθρο 36 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του Ν. 1563/1985.
31 παράγρ. 5	Άρθρο 36 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 του Ν. 1563/1985.
32 παράγρ. 1, 2	Άρθρο 36α παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 12 του Ν. 1828/1989.
32 παράγρ. 3, 4	Άρθρο 36α παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του Ν.Δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 παράγρ. 2 και 3 του Ν. 820/1978, το άρθρο 10 παράγρ. 1 του Ν. 1563/1985 και την Απόφαση Υπουργού Οικονομικών Ε. 9854/26.5.85 που κυρώθηκε με το άρθρο 52 του Ν. 1591/1986. Άρθρο 19 παράγρ. 1 του Ν. 12/1975.
32 παράγρ. 5	Άρθρο 12 παράγρ. 1 του Ν. 542/1977 με την οποία προστέθηκαν δύο εδάφια στο άρθρο 19 παράγρ. 1 του Ν. 12/1975.
32 παράγρ. 6	Άρθρο 36α παράγρ. 3 δεύτερο εδάφιο του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 8 του Ν. 1473/1984. Το άρθρο 36α προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ΑΝ.Ν. 239/1967.
33 παράγρ. 1,2,3	Άρθρο 37 παράγρ. 1,2 και 3 του Β.Ν.Δ.
33 παράγρ. 4	Άρθρο 37 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 11 του Ν.Δ. 4444/1964.
34 παράγρ. 1,3	Άρθρο 10 παράγρ. 3 του ΑΝ.Ν. 148/1967, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 3 του Ν.Δ. 34/1968, αριθμήθηκε ως παράγραφος 4 με το άρθρο 15 παράγρ. 4 του Ν. 542/1977 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 6 του Ν. 1591/1986.
34 παράγρ. 2	Άρθρο 6 παράγρ. 6 του Ν. 1473/1984.
35 παράγρ. 1,2,3,4,5	Άρθρο 55 παράγρ. 1, 2, 3 και 7 του Ν. 1041/1980 και παράγρ. 4 του ίδιου άρθρου μετά την προσθήκη σε αυτή δύο εδαφίων με το άρθρο 8 παράγρ. 13 του Ν. 1828/1989.
35 παράγρ. 6	Άρθρο 5 παράγρ. 1 τελευταίο εδάφιο του Ν. 1591/1986.
36 παράγρ. 1	Άρθρο 33β' παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του Ν. 1731/1987 και παράγρ. 1 της Ε. 7057/27.5.1986 απόφασης Υπουργού Οικονομικών που κυρώθηκε με το άρθρο 48 του Ν. 1731/1987. Το άρθρο 33β' προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 1 του Ν. 1591/1986.
36 παράγρ. 2	Άρθρο 33β' παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989.
36 παράγρ. 3	Άρθρο 33β' παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 5 του Ν. 1828/1989.
36 παράγρ. 4	Άρθρο 33β' παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 2 του Ν. 1731/1987.
36 παράγρ. 5,6,7	Άρθρο 33β' παράγρ. 5, 6 και 7 του Β.Ν.Δ.
36 παράγρ. 8	Άρθρο 9 παράγρ. 3 του Ν. 1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παράγραφο 3 της Ε. 7057/27.5.1986 απόφασης Υπουργού Οικονομικών που κυρώθηκε με το άρθρο 48 του Ν. 1731/1987 και το άρθρο 6 παράγρ. 4 του Ν. 1731/1987.
36 παράγρ. 9	Παράγραφος 4 της Ε. 7057/27.5.86 απόφασης Υπουργού Οικονομικών που κυρώθηκε με το άρθρο 48 του Ν. 1731/1987.
37 παράγρ. 1,2	Άρθρο 40 παράγρ. 1 και 2 του Β.Ν.Δ.

37 παράγρ. 3	Από το άρθρο 40 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 4 παράγρ. 4 του Ν. 1249/1982.
37 παράγρ. 4	Άρθρο 40 παράγρ. 3 περιπτώσεις α', β', γ' του Β.Ν.Δ. Άρθρο 47 Ν. 75/1975. Απόφαση Υπουργού Οικονομικών Ε. 16149/10.12.1986 που κυρώθηκε με το άρθρο 48 του Ν. 1731/1987.
38 παράγρ. 1	Άρθρο 41 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989
38 παράγρ. 2	Άρθρο 41 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.
38 παράγρ. 3	Άρθρο 41 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν. 1563/1985.
39 παράγρ. 1.2	Άρθρο 42 παράγρ. 1 και 2 του Β.Ν.Δ.
39 παράγρ. 3	Άρθρο 42 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 παράγρ. 1 του ν. 1041/1980.
40 παράγρ. 1	Άρθρο 45 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.
40 παράγρ. 2	Άρθρο 45 παράγρ. 2 περιπτώσεις α', β', γ' πρώτο εδάφιο και δ' του Β.Ν.Δ. Η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 1 του ν.δ. 72/1973 και η περίπτωση δ' προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 11 του ν. 1473/1984.
40 παράγρ. 3	Άρθρο 45 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.
40 παράγρ. 4	Άρθρο 45 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν.δ. 1077/1971 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.
41	Άρθρο 46 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.
42	Άρθρο 47 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.
43 παράγρ. 1, 2	Άρθρο 47α παράγρ. 1 και 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 6 παράγρ. 3 του ν. 1731/1987. Το άρθρο 47α προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 2 του ν. 1591/1986.
43 παράγρ. 3, 4, 5	Άρθρο 47α παράγρ. 3, 4 και 5 του Β.Ν.Δ. Άρθρο 9 παράγρ. 3 του ν. 1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παράγραφο 3 της Ε. 7057/27.5.1986 απόφασης Υπουργού Οικονομικών που κυρώθηκε με το άρθρο 48 του ν. 1731/1987 και το άρθρο 6 παράγρ. 4 του ν. 1731/1987. Παράγραφος 4 της Ε. 7057/27.5.1986 απόφασης Υπουργού Οικονομικών που κυρώθηκε με το άρθρο 48 του ν. 1731/1987.
44	Άρθρο 15 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.
45 παράγρ. 1	Άρθρο 16 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 1 του ν.δ. 3846/1958 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.
45 παράγρ. 2, 3	Άρθρο 16 παράγρ. 2 και 3 του Β.Ν.Δ.
46	Άρθρο 29 παράγρ. 1 έως 11 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.
47	Άρθρο 37α παράγρ. 1 και 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989.
48	Άρθρο 43 παράγρ. 1, 4 και 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989. Άρθρο 40 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.
49	Άρθρο 48 παράγρ. 1 και 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 11 παράγρ. 7 του ν. 1828/1989. Άρθρο 37α παράγρ. 1 περίπτωση ε' του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989.
50 παράγρ. 1	Άρθρο 37α παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτό πρόστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989. Άρθρο 44 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976. Άρθρο 48 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 8 του ν. 1473/1984 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν. 814/1978 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 8 του ν. 1828/1989.
50 παράγρ. 2	Άρθρο 44 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976.
50 παράγρ. 3	Άρθρο 44 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 56 παράγρ. 3 του ν. 1249/1982.
50 παράγρ. 4	Άρθρο 37α παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989. Άρθρο 44 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976.
50 παράγρ. 5, 6	Άρθρο 37α παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989. Άρθρο 43 παράγραφοι 2 και 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.
50 παράγρ. 7	Άρθρο 44 παράγρ. 7 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989. Άρθρο 48 παράγρ. 4 εδάφια τέταρτο, πέμπτο και έκτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 8 του ν. 1473/1984 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν. 814/1978. Το έκτο εδάφιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 6 του ν. 1731/1987.
51 παράγρ. 1	Από άρθρο 37α παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989. Άρθρο 44 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989. Άρθρο 44 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976. Άρθρο 40 παράγρ. 4 εδάφιο τελευταίο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 1567/1985.
51 παράγρ. 2	Άρθρο 29 παράγρ. 12 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.
51 παράγρ. 3	Από άρθρο 37 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989.
51 παράγρ. 4	Άρθρο 29 παράγρ. 14 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.
51 παράγρ. 5	Άρθρο 29 παράγρ. 15 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989. Άρθρο 37α παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989. Άρθρο 44 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976.
51 παράγρ. 6	Άρθρο 29 παράγρ. 16 και 17 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989. Άρθρο 37α παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989. Από άρθρο 43 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.
51 παράγρ. 7	Άρθρο 29 παράγρ. 18 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989. Άρθρο 37α παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989. Άρθρο 43 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.
51 παράγρ. 8	Άρθρο 29 παράγρ. 19 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989. Άρθρο 37α παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989. Από άρθρο 44 παράγρ. 7 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989.
52	Άρθρο 11 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.
53 παράγρ. 1	Άρθρο 12 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν. 1591/1986 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989.

53 παράγρ. 2	Άρθρο 12 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4444/1964 με το οποίο η παλαιά παράγραφος 2 αριθμήθηκε ως παράγραφος 4.
53 παράγρ. 3	Άρθρο 12 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4444/1964 με το οποίο η παλαιά παράγραφος 3 αριθμήθηκε ως παράγραφος 5.
53 παράγρ. 4	Άρθρο 12 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4444/1964 με το οποίο η παλαιά παράγραφος 10 αριθμήθηκε ως παράγρ. 1 του Ν. 1160/1981.
53 παράγρ. 5	Άρθρο 12 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του Ν. 1160/1981. Άρθρο 12 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989. Άρθρο 12 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4444/1964.
53 παράγρ. 6	Άρθρο 12 παράγρ. 4 εδάφιο τελευταίο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4444/1964 με το οποίο η παλαιά παράγραφος 10 αριθμήθηκε ως παράγρ. 1 του Ν. 1160/1981.
54 παράγρ. 1	Άρθρο 13 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 6 του Ν.Δ. 1473/1984 και το άρθρο 12 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989.
54 παράγρ. 2	Άρθρο 13 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989.
54 παράγρ. 3	Άρθρο 13 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ.
55 παράγρ. 1	Άρθρο 16α παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ. Το άρθρο 16α προστέθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 1 του Ν. 820/1978 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 2 του Ν. 1563/1985. Άρθρο 16α παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ.
55 παράγρ. 2	Από το άρθρο 16α παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ.
55 παράγρ. 3	Άρθρο 16α παράγρ. 1 εδάφιο τελευταίο του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 5 του Ν. 1828/1989.
55 παράγρ. 4	Άρθρο 16α παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.
55 παράγρ. 5	Άρθρο 16α παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989.
55 παράγρ. 6	Άρθρο 16α παράγρ. 7 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989.
55 παράγρ. 6	Άρθρο 16α παράγρ. 7 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989.
55 παράγρ. 7	Άρθρο 16α παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ.
55 παράγρ. 8	Άρθρο 16α παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ.
55 παράγρ. 9	Άρθρο 16α παράγρ. 8 του Β.Ν.Δ, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989.
55 παράγρ. 10	Άρθρο 16α παράγρ. 9 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989.
56 παράγρ. 1	Άρθρο 49 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989.
56 παράγρ. 2	Άρθρο 49 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ.
57	Άρθρο 50 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν. 1828/1989.
58 παράγρ. 1,2,3,5	Άρθρο 50α του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 13 του ν. 1828/1989.
58 παράγρ. 4	Άρθρο 7 παράγρ. 18 περίπτωση α' του ν. 1160/1981, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 3 του ν. 1563/1985.
59 παράγρ. 1	Άρθρο 51 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989. Το άρθρο αυτό αριθμήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.δ. 4444/1964.
59 παράγρ. 2	Άρθρο 51 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν.δ. 328/1974.
59 παράγρ. 3	Άρθρο 51 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ.
59 παράγρ. 4	Άρθρο 51 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 1 του αν. ν. 239/1967.
59 παράγρ. 5	Άρθρο 51 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.
59 παράγρ. 6	Άρθρο 51 παράγρ. 6 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.
59 παράγρ. 7	Άρθρο 51 παράγρ. 7 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.
60	Άρθρο 52 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989. Το άρθρο αυτό αριθμήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.δ. 4444/1964.
61	Άρθρο 53 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989. Το άρθρο αυτό αριθμήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 2 του ν.δ. 4444/1964.
62 παράγρ. 1	Άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν.δ. 4600/1966, όπως αυτή προστέθηκε με το αρθρο 15 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.
62 παράγρ. 2,3,4,5,6,7	Άρθρο 1 παράγραφοι 2,3,4,5,6 και 7 του ν.δ. 4600/1966, όπως αριθμήθηκαν με το άρθρο 15 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.
62 παράγρ. 8	Από το άρθρο 1 παράγρ. 8 του ν.δ. 4600/1966, όπως αυτή αριθμήθηκε και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.
63	Άρθρο 6 παράγραφοι 1,2 και 3 του ν.δ. 4486/1965.
64	Άρθρο 8 του ν. 1591/1986.
65	Άρθρο 59 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.
66 παράγρ. 1	Άρθρο 65 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 5 του ν. 1160/1981.
66 παράγρ. 2	Άρθρο 65 παράγρ. 2 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989.
66 παράγρ. 3	Άρθρο 65 παράγρ. 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.δ. 72/1973.
66 παράγρ. 4	Άρθρο 65 παράγρ. 4 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.δ. 72/1973.
66 παράγρ. 5	Άρθρο 65 παράγρ. 5 του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.δ. 72/1973.
67	Άρθρο 14 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.
68 παράγρ. 1,3,4	Άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 3 του ν.4045/1960, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 16 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.
68 παράγρ. 2	Άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν. 4045/1960.
69	Άρθρο 9 του ν. 820/1978, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.
70 παράγρ. 1,2	Άρθρο 30 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 876/1979.
70 παράγρ. 3	Από το άρθρο 73 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989. Άρθρο 36 παράγρ. 2 τελευταίο εδάφιο του ν. 820/1978.
71	Άρθρο 71 του Β.Ν.Δ.
72	Άρθρο 72 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.
73	Άρθρο 70 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989.
74	Άρθρο 68 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.
75	Άρθρο 69 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.
76	Άρθρο 67 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.
77 παράγρ. 1	Άρθρο 32 παράγρ. 1 του ν.820/1978, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.
77 παράγρ. 2	Άρθρο 32 παράγρ. 2 του Ν. 820/1978.
78	Άρθρο 73 παράγρ. 1 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989.
79	Άρθρο 73 παράγρ. 2 και 3 του Β.Ν.Δ., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989.
80	Άρθρο 73α' του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989.
81	Άρθρο 73β' του Β.Ν.Δ., όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989.
82	Άρθρο 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε' του Ν. 1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 1 του Ν. 1828/1989.

	Από το άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφιο πρώτο του Ν. 1041/1980.
83 παράγρ. 1	Από το άρθρο 31 παράγρ. 2 του Ν. 1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989.
	Από το άρθρο 55 παραγρ. 5 εδάφιο πρώτο του Ν. 1041/1980.
83 παράγρ. 2	Από το άρθρο 31 παράγρ. 3 περίπτωση β' του Ν1591/1986.
	Από το άρθρο 55 παράγρ. 5 περίπτωση β' του Ν. 1041/1980.
83 παράγρ. 3	'Αρθρο 31 παράγρ. 4 του Ν. 1591/1986.
83 παράγρ. 4	'Αρθρο 31 παράγρ. 5 του Ν. 1591/1986.
84 παράγρ. 1	'Αρθρο 32 παράγρ. 1 του Ν. 1591/1986.
	'Αρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφιο δεύτερο του Ν. 1041/1980.
84 παράγρ. 2	Από το άρθρο 32 παράγρ. 2 του Ν. 1591/1986.
84 παράγρ. 3	'Αρθρο 32 παράγρ. 3 του Ν. 1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989.
	'Αρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφιο δεύτερο του Ν. 1041/1980.
84 παράγρ. 4	'Αρθρο 32 παράγρ. 4 του Ν. 1591/1986.
85	Από το άρθρο 38 του Ν. 1473/1984.
86	'Αρθρο 1 του Ν.Δ. 3843/1958.
87 παράγρ. 1	'Αρθρο 4 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 4444/1964, του άρθρου 1 παράγρ. 3 του Α.Ν. 378/1968, του άρθρου 11 παράγρ. 2 του Ν. 542/1977 και του άρθρου 9 παράγρ. 1 του Ν. 1473/1984.
87 παράγρ. 2	'Αρθρο 18 παράγρ. 1 τρία πρώτα εδάφια και παράγραφος 2 του Ν. 1731/1987.
88 παράγρ. 1	'Αρθρο 5 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4444/1964, του άρθρου 4 του Ν.Δ. 250/1973 και του άρθρου 6 παράγρ. 5 του Ν. 1591/1986.
88 παράγρ. 2	'Αρθρο 5 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του Ν. 1473/1984 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 παράγρ. 1 του Ν. 1828/1989.
89	'Αρθρο 3 του Ν.Δ. 3843/1958.
90	'Αρθρο 2 του Ν.Δ. 3843/1958.
91 παράγρ. 1	'Αρθρο 6 παράγρ. 1,2 περιπτώσεις Α',Β',Γ',Δ',Ε' και 3 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του Ν.Δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 5 παράγραφοι 1 και 2 του Ν.Δ. 250/1973, του άρθρου 1 παράγρ. 3 του Ν.Δ. 1212/1972 και του άρθρου 16 παράγραφοι 1 και 2 του Ν. 12/1975.
	'Αρθρο 225 του Ν. 1065/1980, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 1270/1982 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 28 του Ν. 1416/1984.
	'Αρθρο 7 παράγρ. 3 του Ν. 542/1977.
91 παράγρ. 2	'Αρθρο 6 παράγρ. 2 περίπτωση ΣΤ' του Ν.Δ. 3843/1958, όπως η περίπτωση αυτή προστέθηκε με το άρθρο 47 του Ν. 820/1978.
92	'Αρθρο 7 του Ν.Δ. 3843/1958.
	'Αρθρο 33 παράγρ. 4 εδάφιο δεύτερο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ΑΝ.Ν. 239/1967.
93 παράγρ. 1	'Αρθρο 8 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή αντικατάσταθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 1 του Ν. 542/1977.
93 παράγρ. 2	'Αρθρο 8 παράγρ. 3 εδάφιο πρώτο του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτό το εδάφιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 2 του Ν. 542/1977.
	'Αρθρο 47 περίπτωση δ' υποπερίπτωση αα' του Ν. 1473/1984.
	'Αρθρο 2 παράγρ. 3 του Ν. 4045/1960.
93 παράγρ. 3	'Αρθρο 8 παράγρ. 3 εδάφια μετά το πρώτο του Ν.Δ. 3843/1958, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 9 παράγρ. 5 του Ν.Δ. 4444/1964.
93 παράγρ. 4	'Αρθρο μόνο παράγραφοι 1 και 2 του ΑΝ.Ν. 396/1968, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με το άρθρο μόνο του ΑΝ.Ν. 479/1968 και του άρθρου 18 του Ν.Δ. 1077/1971.
	'Αρθρο 11 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 34/1968.
	'Αρθρο 14 παράγρ. 5 του Ν.Δ. 1321/1972.
	'Αρθρο 8 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 116/1973.
93 παράγρ. 5	'Αρθρο 8 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 3843/1958.
93 παράγρ. 6	'Αρθρο 8 παράγρ. 5 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του Ν.Δ. 4444/1964.
93 παράγρ. 7	'Αρθρο 8 παράγρ. 6 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του Ν.Δ. 4444/1964.
93 παράγρ. 8	'Αρθρο 55 παράγραφοι 1,2,3,4,6 και 7 του Ν. 1041/1980.
93 παράγρ. 9	'Αρθρο 8 παράγρ. 7 του Ν.Δ. 3843/1958 όπως αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του Ν.Δ. 4444/1964.
	'Αρθρο 36α παράγρ. 3 εδάφιο πρώτο του Β.Ν.Δ., όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του Ν.Δ. 72/1973.
	Το άρθρο 36α προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ΑΝ.Ν. 239/1967.
	'Αρθρο 19 παράγρ. 1 εδάφιο δεύτερο του Ν. 12/1975.
	'Αρθρο 19 παράγρ. 1 εδάφια τρίτο και τέταρτο του Ν. 12/1975, όπως αυτά προστέθηκαν με το άρθρο 12 παράγρ. 1 του Ν. 542/1977.
	'Αρθρο 10 παράγρ. 4 του ΑΝ.Ν. 148/1967 που προστέθηκε ως παράγραφος 3 με το άρθρο 6 παράγρ. 3 του Ν.Δ. 34/1968 και αριθμήθηκε ως παράγραφος 4 με το άρθρο 15 παράγρ. 4 του Ν.Δ. 542/1977, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Ν.Δ. 232/1969 και το άρθρο 10 παράγρ. 6 του Ν. 1591/1986.
	'Αρθρο 6 παράγρ. 6 του Ν. 1473/1984
	'Αρθρο 21 παράγρ. 7 του Ν. 1828/1989.
93 παράγρ. 10	'Αρθρο 9 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 8 του Ν. 1731/1987.
93 παράγρ. 11	'Αρθρο 9 παράγρ. 2 εδάφιο πρώτο του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του Ν.Δ. 250/1973.
	'Αρθρο 21 παράγρ. 7 του Ν. 1828/1989.
93 παράγρ. 12	'Αρθρο 8 παράγρ. 8 του Ν.Δ. 3843/1958 όπως αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του Ν.Δ. 4444/1964.
	'Αρθρο 9 παράγρ. 3 του Ν.Δ. 3843/1958.
94 παράγρ. 1,2	'Αρθρο 11 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του Ν.Δ. 4444/1964 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 72/1973, το άρθρο 25 παράγρ. 1 του Ν. 257/1976 και το άρθρο 20 του Ν. 814/1978.
94 παράγρ. 3	'Αρθρο 11 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του Ν.Δ. 4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 10 του Ν. 1473/1984.
94 παράγρ. 4	'Αρθρο 11 παράγρ. 3 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 4 του Ν.Δ. 4486/1965.
94 παράγρ. 5	'Αρθρο 11 παράγρ. 4 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 11 του Ν. 1473/1984.
95 παράγρ. 1	'Αρθρο 12 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 3843/1958.
95 παράγρ. 2	'Αρθρο 12 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 8 του Ν.Δ. 4444/1964.
96 παράγρ. 1	'Αρθρο 10 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του Ν. 1473/1984 και το άρθρο 20 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989.
96 παράγρ. 2	'Αρθρο 10 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 2 του Ν. 1078/1980 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989.
96 παράγρ. 3	'Αρθρο 10 παράγραφοι 3 και 4 του Ν.Δ. 3843/1958 όπως αριθμήθηκαν με το άρθρο 8 παράγρ. 2 του Ν. 1078/1980. Η παράγραφος 4 τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989.
97 παράγρ. 1	'Αρθρο 13 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του Ν.Δ. 398/1969, τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 12 του Ν. 1473/1984 και αριθμήθηκε ως παράγραφος 1 με το άρθρο 20 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989.
	'Αρθρο 9 παράγρ. 5 του Ν.Δ. 4242/1962, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 328/1973.
97 παράγρ. 2	'Αρθρο 13 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 20 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989.

98 παράγρ. 1	Άρθρο 14 παράγρ. 1 εδάφια πρώτο, δεύτερο και τελευταίο του Ν.Δ. 3843/1958.
98 παράγρ. 2	Άρθρο 14 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 παράγρ. 1 του Ν. 1828/1989.
98 παράγρ. 3	Άρθρο 14 παράγρ. 3 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989.
98 παράγρ. 4	Άρθρο 14 παράγρ. 4 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 14 του Ν. 1473/1984.
98 παράγρ. 5	Άρθρο 14 παράγρ. 5 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 13 του Ν. 1473/1984.
98 παράγρ. 6	Άρθρο 14 παράγρ. 6 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 15 του Ν. 1473/1984.
99	Από το άρθρο 8 του Ν. 1591/1986.
100	Από το άρθρο 16 του Ν.Δ. 3843/1958.
101 παράγρ. 1	Άρθρο 15 παράγρ. 5 εδάφια πρώτο, τρίτο και τέταρτο του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989. Το τέταρτο εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 9 του Ν.Δ. 4444/1964.
101 παράγρ. 2	Άρθρο 15 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 παράγρ. 4 του Ν.Δ. 1828/1989.
101 παράγρ. 3	Άρθρο 15 παράγρ. 3 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 παράγρ. 1 του Ν. 876/1979. Άρθρο 10 παράγρ. 5 του ΑΝ.Ν. 148/1967, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 96 παράγρ. 1 του Ν. 1041/1980.
101 παράγρ. 4	Άρθρο 15 παράγρ. 6 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 8 του Ν.Δ. 250/1973 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 21 του Ν. 1160/1981.
102	Άρθρο 17 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 542/1977.
103 παράγρ. 1	Από το άρθρο 16 του Ν.Δ. 3843/1958. Από το άρθρο 32 του Ν. 820/1978, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989. Άρθρο 18 παράγραφοι 1,3 και 4 του Ν. 1828/1989. Άρθρο 18 του Ν.Δ. 3843/1958. Άρθρο 21 παράγρ. 7 του Ν. 1828/1989. Από το άρθρο 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε' του Ν. 1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 1 του Ν. 1828/1989. Από το άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφια πρώτο και δεύτερο του Ν. 1041/1980. Από το άρθρο 31 παράγρ. 2 του Ν. 1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989. Από το άρθρο 31 παράγρ. 4 και 5 του Ν. 1591/1986. Από το άρθρο 32 παράγρ. 1,2,3 και 4 του Ν. 1591/1986, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989. Από το άρθρο 38 του Ν. 1473/1984.
103 παράγρ. 2	Άρθρο 31 παράγρ. 3 περιπτώσεις α', β' και γ' του Ν. 1591/1986. Άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφιο τρίτο του Ν. 1041/1980.
103 παράγρ. 3	Άρθρο 10 παράγρ. 3 του ΑΝ.Ν. 148/1967, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 3 του Ν. 542/1977 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του Ν. 1473/1984.
104	Άρθρο 29 του Ν. 1828/1989.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Ο οποίος εμφανίζει τα νομοθετήματα που έχουν περιληφθεί στην κωδικοποίηση, καθώς και το άρθρο της κωδικοποίησης στο οποίο έχει περιληφθεί κάθε διάταξη αυτών των νομοθετημάτων.

Ν.Δ. 3323/1955
«Περί φορολογίας του εισοδήματος»
ΦΕΚ Α' 214/12.8.1955

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 3323/1955	
Άρθρο 1	Άρθρα 1 και 3 παράγρ. 1
Άρθρο 2 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 4 παράγραφοι 1,2
Άρθρο 3 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 398/1969.	Άρθρο 2
Άρθρο 4 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 1828/1989.	Άρθρο 4 παράγραφοι 3,4,5
Άρθρο 5 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του Ν. 1828/1989.	Άρθρα 12,13,14,15 και 16
Άρθρο 6 παράγρ. 1 εδάφια πρώτο και δεύτερο, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 1 του Ν. 1473/1984.	Άρθρο 5 παράγρ. 1
Άρθρο 6 παράγρ. 2, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 5 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 5 παράγρ. 2
Άρθρο 6 παράγρ. 3, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 5 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 5 παράγρ. 3
Άρθρο 6 παράγρ. 4, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 5 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 5 παράγρ. 4
Άρθρο 6 παράγρ. 5, όπως αυτή αντικαταστάθηκε και αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 4 και 5 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 5 παράγρ. 5
Άρθρο 6 παράγρ. 6, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 5 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 5 παράγρ. 6
Άρθρο 7 παράγρ. 1 περιπτώσεις α' και β', όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του Ν.Δ. 1077/1971.	Άρθρο 6 παράγρ. 1
Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Α', όπως η περίπτωση αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 1 του Ν. 1160/1981 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 6 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 6 παράγρ. 2
Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Β', όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του Ν.Δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 1212/1972.	Άρθρο 6 παράγρ. 3
Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Γ' υποπεριπτώσεις α' και β', όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του Ν.Δ. 1077/1971.	Άρθρο 6 παράγρ. 4
Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση Ε', όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του Ν.Δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με τα άθρρα 3 παράγρ. 2 και 4 του Ν. 814/1978, 2 παράγρ. 1 του Ν. 1326/1983, 3 παράγρ. 4 του Ν. 1473/1984, 2 παράγρ. 4 του Ν. 1563/1985, 2 παράγρ. 3 και 4 του Ν. 1731/1987 και 1 παράγρ. 7 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 6 παράγρ. 5
Άρθρο 7 παράγρ. 1 περίπτωση ΣΤ', όπως η περίπτωση αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 6 του Ν. 1473/1984 και συμπληρώθηκε με την Ε. 12885/1.10.1987 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.	Άρθρο 6 παράγρ. 6
Άρθρο 7 παράγραφοι 2,4 και 6, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του Ν.Δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 6 παράγρ. 1 του Ν. 1160/1981 και 2 παράγρ. 3 του Ν. 1326/1983.	
Άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 7
Άρθρο 8 παράγραφοι 3 έως 14, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 8
Άρθρο 9 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 9
Άρθρο 10 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παράγρ. 1 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 10
Άρθρο 11, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 1 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 52
Άρθρο 12 παράγρ. 1, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν. 1591/1986 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 53 παράγρ. 1
Άρθρο 12 παράγρ. 2, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4444/1964 με το οποίο η παλαιά παράγραφος 2 αριθμήθηκε ως παράγραφος 4.	Άρθρο 53 παράγρ. 2
Άρθρο 12 παράγρ. 3, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4444/1964 με το οποίο η παλαιά παράγραφος 3 αριθμήθηκε ως παράγραφος 5.	Άρθορ 53 παράγρ. 3
Άρθρο 12 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του Ν. 1160/1981.	Άρθρο 53 παράγρ. 4.
Άρθρο 12 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο σε συνδυασμό με την παράγραφο 5, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989 και την παράγραφο 6, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4444/1964 του ιδίου άρθρου.	Άρθρο 53 παράγρ. 5
Άρθρο 12 παράγρ. 4 εδάφιο τελευταίο.	Άρθρο 53 παράγρ. 6
Άρθρο 13 παράγρ. 1, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 6 του Ν. 1473/1984 και το άρθρο 12 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 54 παράγρ. 1

Άρθρο 13 παράγρ. 2	Άρθρο 54 παράγρ. 3
Άρθρο 13 παράγρ. 3 όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 4 του ν.1828/1989.	Άρθρο 54 παράγρ. 2
Άρθρο 14, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.	Άρθρο 67
Άρθρο 15, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.	Άρθρο 44
Άρθρο 16 παράγρ. 1. όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 1 του ν.δ.3846/1958 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.	Άρθρο 45 παράγρ. 1
Άρθρο 16 παράγρ. 2 και 3	Άρθρο 45 παράγρ. 2, 3
Άρθρο 16α παράγρ. 1. όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 1 του ν.820/1978 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 2 του ν.1563/1985 σε συνδυασμό με την παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου.	Άρθρο 55 παράγρ. 1
Άρθρο 16α παράγρ. 1	Άρθρο 55 παράγρ. 2
Άρθρο 16α παράγρ. 1 εδάφιο τελευταίο, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 5 του ν.1828/1989.	Άρθρο 55 παράγρ. 3
Άρθρο 16α παράγρ. 2. όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 5 του ν.1828/1989.	Άρθρο 55 παράγρ. 4
Άρθρο 16α παράγρ. 3. όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 6 του ν.1828/1989.	Άρθρο 55 παράγρ. 5
Άρθρο 16α παράγρ. 4	Άρθρο 55 παράγρ. 7
Άρθρο 16α παράγρ. 5	Άρθρο 55 παράγρ. 8
Άρθρο 16α παράγρ. 6 σε συνδυασμό με την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου.	Άρθρο 55 παράγρ. 1
Άρθρο 16α παράγρ. 7. όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 6 του ν.1828/1989.	Άρθρο 55 παράγρ. 6
Άρθρο 16α παράγρ. 8. όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 6 του ν.1828/1989.	Άρθρο 55 παράγρ. 9
Άρθρο 16α παράγρ. 9. όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 6 του ν.1828/1989.	Άρθρο 55 παράγρ. 10
Κεφάλαιο Α' δεύτερου μέρους (άρθρα 17 έως 20), όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν.1828/1989.	Άρθρα 17, 18, 19 και 20
Άρθρο 25 παράγρ. 1. όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989	Άρθρο 21 παράγρ. 1
Άρθρο 25 παράγρ. 2. όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.	Άρθρο 21 παράγρ. 2
Άρθρο 26 παράγραφος 1	Άρθρο 22 παράγρ. 1
Άρθρο 26 παράγραφος 2	Άρθρο 22 παράγρ. 3
Άρθρο 26 παράγρ. 3. όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 9 του ν.δ.3765/1957.	Άρθρο 22 παράγρ. 2
Άρθρο 26 παράγρ. 4. όπως αυτή τελικά αριθμήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.542/1977.	Άρθρο 22 παράγρ. 5
Άρθρο 26 παράγρ. 5. όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν.δ.4535/1966 και αριθμήθηκε τελικά ως παράγραφος 5 με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.542/1977.	Άρθρα 22 παράγρ. 6 και 27 παράγρ. 3
Από το άρθρο 26 παράγρ. 6. όπως αυτή προστέθηκε ως παράγραφος 7 με το άρθρο 4 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο του ν.δ. 4242/1962 και αριθμήθηκε τελικά ως παράγραφος 6 με το άρθρο 11 παράγραφος 1 του ν.542/1977.	Άρθρο 22 παράγρ. 4
Άρθρο 27 παράγρ. 1 όπως αυτή τροποποιήθηκε με τα άρθρα 4 παράγρ. 2 του ν.δ.4242/1962 και 7 παράγρ. 3 του ν.1828/1989, σε συνδυασμό με το άρθρο 27 παράγραφοι 3 και 4 όπως αυτές προστέθηκαν με το άρθρο 7 παράγρ. 4 του ν.1828/1989 και το άρθρο 26 παράγρ. 6 όπως αυτή προστέθηκε ως παράγραφος 7 με το άρθρο 4 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο του ν.δ.4242/1962 και αριθμήθηκε τελικά ως παράγραφος 6 με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.542/1977.	Άρθρο 23 παράγρ. 1
Άρθρο 27 παράγρ. 2	Άρθρο 23 παράγρ. 2
Άρθρο 28	Άρθρο 24
Άρθρο 29 παράγρ. 1 έως 11. όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν.1828/1989.	Άρθρο 46
Άρθρο 29 παράγρ. 12	Άρθρο 51 παράγρ. 2
Άρθρο 29 παράγρ. 14	Άρθρο 51 παράγρ. 4
Άρθρο 29 παράγρ. 15 σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ. 6 όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν.1828/1989 και 44 παράγρ. 4 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν.257/1976.	Άρθρο 51 παράγρ. 5
Άρθρο 29 παράγρ. 16 και 17 σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ. 6, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν.1828/1989 και 43 παράγρ. 2, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν.1828/1989.	Άρθρο 51 παράγρ. 6
Άρθρο 29 παράγρ. 18 σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ. 6 και 43 παράγρ. 3.	Άρθρο 51 παράγρ. 7
Άρθρο 29 παράγρ. 19 σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ. 6 και 44 παράγρ. 7, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 6 του ν.1828/1989.	Άρθρο 51 παράγρ. 8
Άρθρο 30, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν.876/1979.	Άρθρο 70 παράγρ. 1,2
Άρθρο 31 παράγρ. 1. όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του αν.ν.239/1967 και η παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 1 και 2 του αν.ν.285/1968.	Άρθρο 27 παράγρ. 1,2
Άρθρο 31 παράγρ. 2. όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του αν.ν.239/1967 και η παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του ν.12/1975 και το άρθρο 6 παράγρ. 3 του ν.1473/1984, σε συνδυασμό με τα άρθρα 32 παράγρ. 2 όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 4 του ν. 1473/1984 και το άρθρο 26 παράγρ. 5 όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του ν.δ.4535/1966 και τελικά αριθμήθηκε ως παράγραφος 5 με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.542/1977.	Άρθρο 27 παράγρ. 3
Άρθρο 31 παράγρ. 4. όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.δ.1212/1972 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 2 του ν.1828/1989. Το άρθρο 31 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του αν.ν.239/1967.	Άρθρο 27 παράγρ. 4
Άρθρο 31 παράγρ. 5. όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 2 του ν.δ.1212/1972. Το άρθρο 31 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του αν.ν.239/1967.	Άρθρο 27 παράγρ. 5
Άρθρο 32 παράγρ. 1. όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 3 του ν.1828/1989, σε συνδυασμό με το άρθρο 37α παράγρ. 3, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν.1828/1989.	Άρθρο 11 παράγρ. 1
Άρθρο 32 παράγρ. 2. όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 4 του ν.1473/1984, σε συνδυασμό με τα άρθρα 31 παράγρ. 2 όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του αν.ν.239/1967 και η παράγραφος τροποποιήθηκε με τα άρθρα 7 του ν.12/1975 και 6 παράγρ. 3 του ν.1473/1984 και 26 παράγρ. 5 όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 1 του	

ν.δ.4535/1966 και τελικά αριθμήθηκε ως παράγρ. 5 με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.542/1977.	Άρθρο 27 παράγρ. 3
Άρθρο 33 παράγρ. 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 40 παράγρ. 1 του Π.Δ. 99/1977.	Άρθρο 28 παράγρ. 1
Άρθρο 33 παράγρ. 2	Άρθρο 28 παράγρ. 3
Άρθρο 33 παράγρ. 3	Άρθρο 28 παράγρ. 4
Άρθρο 33 παράγρ. 4, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του αν.ν.239/1967 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 2 παράγρ. 1 του ν.δ.145/1969 και 8 παράγρ. 2 του ν.814/1978.	Άρθρο 28 παράγρ. 2
Άρθρο 33 παράγρ. 4 εδάφιο δεύτερο, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του αν.ν.239/1967 σε συνδυασμό με το άρθρο 7 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 92
Άρθρο 33 παράγρ. 5, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 2 παράγρ. 1 του ν.δ.587/1970 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 3 του ν.814/1978.	Άρθρο 28 παράγρ. 5
Άρθρο 33α παράγρ. 1 περιπτώσεις α' και β', όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.814/1978, σε συνδυασμό με το άρθρο 35 παράγρ. 1 όπως αυτή τροποποιήθηκε με τα άρθρα 8 του ν.δ.1077/1971, 5 παράγρ. 1 του ν.1591/1986, 9 παράγρ. 3 και 5 του ν.1731/1987 και 8 παράγρ. 7 του ν.1828/1989. Το άρθρο 33α προστέθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 3 του ν.δ.4444/1964.	Άρθρο 30 παράγρ. 1
Άρθρο 33α παράγρ. 1 περίπτωση γ', όπως αυτή η παράγραφος αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.814/1978 σε συνδυασμό με το άρθρο 36 παράγρ. 1, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 1 του αν.ν.239/1967 και η παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του ν.δ.587/1970.	Άρθρο 31 παράγρ. 1
Άρθρο 33α παράγρ. 4, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ.587/1970.	Άρθρο 30 παράγρ. 7
Άρθρο 33β παράγρ. 1, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 1 του ν.1591/1986 και η παράγραφος αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν.1731/1987 και παράγρ. 1 της Ε.7057/27.5.86 απόφασης Υπουργού Οικονομικών που κυρώθηκε με το άρθρο 48 του ν.1731/1987.	Άρθρο 36 παράγρ. 1
Άρθρο 33β παράγρ. 2, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 4 του ν.1828/1989.	Άρθρο 36 παράγρ. 2
Άρθρο 33β παράγρ. 3, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 5 του ν.1828/1989.	Άρθρο 36 παράγρ. 3
Άρθρο 33β παράγρ. 4, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 2 του ν.1731/1987.	Άρθρο 36 παράγρ. 4
Άρθρο 33β παράγρ. 5, 6 και 7	Άρθρο 36 παράγρ. 5,6,7
Άρθρο 34 παράγρ. 1. Το άρθρο 34 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν.814/1978.	Άρθρο 29 παράγρ. 1
Άρθρο 34 παράγρ. 2, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 6 του ν.1828/1989.	Άρθρο 29 παράγρ. 2
Άρθρο 34 παράγρ. 3	Άρθρο 29 παράγρ. 3
Άρθρο 35 παράγρ. 1 όπως αυτή τροποποιήθηκε με τα άρθρα 8 του ν.δ.1077/1971, 5 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο του ν.1591/1986, 9 παράγρ. 3 και 5 του ν.1731/1987 και 8 παράγρ. 7 του ν.1828/1989, σε συνδυασμό με το άρθρο 33α παράγρ. 1 περιπτώσεις α' και β' όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.814/1978.	Άρθρο 30 παράγρ. 1
Άρθρο 35 παράγρ. 2 σε συνδυασμό με την παράγραφο 4 εδάφιο τελευταίο, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 1 του ν.12/1975.	Άρθρο 30 παράγρ. 6
Άρθρο 35 παράγρ. 3, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 7 του ν.1249/1982 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 8 του ν.1828/1989.	Άρθρο 30 παράγρ. 2
Άρθρο 35 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παράγρ. 8 του ν.1249/1982.	Άρθρο 30 παράγρ. 3
Άρθρο 35 παράγρ. 4 εδάφια δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 1 του ν.12/1975 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 2 του ν.814/1978 σε συνδυασμό με το άρθρο 35 παράγρ. 5 εδάφιο δεύτερο, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του ν.542/1977.	Άρθρο 30 παράγρ. 5
Άρθρο 35 παράγρ. 5 δεύτερο εδάφιο, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του ν.542/1977 σε συνδυασμό με το άρθρο 35 παράγρ. 4 εδάφια δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 1 του ν.12/1975 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 2 του ν.814/1978.	Άρθρο 30 παράγρ. 5
Άρθρο 35 παράγρ. 5 εδάφιο πρώτο, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του ν.542/1977.	Άρθρο 30 παράγρ. 4
Άρθρο 35 παράγρ. 6, όπως αυτή προστέθηκε ως παράγραφος 5 με το άρθρο 5 παράγρ. 6 του ν.δ.4444/1964, αριθμήθηκε ως παράγραφος 6 με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του ν.542/1977 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 9 του ν.1828/1989.	Άρθρο 30 παράγρ. 8
Άρθρο 35 παράγρ. 7 όπως αριθμήθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του ν.542/1977.	Άρθρο 30 παράγρ. 9
Άρθρο 35 παράγρ. 8, όπως αριθμήθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του ν.542/1977 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 4 του ίδιου νόμου.	Άρθρο 30 παράγρ. 10
Άρθρο 36 παράγρ. 1, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 παράγρ. 1 του αν.ν.239/1967 και η παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του ν.δ.587/1970 σε συνδυασμό με το άρθρο 33 παράγρ. 1 περίπτωση γ', όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.814/1978.	Άρθρο 31 παράγρ. 1
Άρθρο 36 παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.1563/1985 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 10 του ν.1828/1989.	Άρθρο 31 παράγρ. 2
Άρθρο 36 παράγρ. 3, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.1563/1985 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 11 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 31 παράγρ. 3
Άρθρο 36 παράγρ. 4, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.1563/1985.	Άρθρο 31 παράγρ. 4
Άρθρο 36 παράγρ. 5, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 13 του ν.1563/1985.	Άρθρο 31 παράγρ. 5
Άρθρο 36α παράγρ. 1, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του αν.ν.239/1967 και η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 12 του ν.1828/1989.	Άρθρο 32 παράγρ. 1,2
Άρθρο 36α παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 παράγρ. 2 και 3 του ν. 820/1978, το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν. 1563/1985 και το άρθρο 52 του ν. 1591/1986 που κύρωσε την Ε. 9854/26.5.85 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών σε συνδυασμό με το άρθρο 19 παράγρ. 1 του ν. 12/1975.	Άρθρο 32 παράγρ. 3, 4
Άρθρο 36α παράγρ. 3 δεύτερο εδάφιο, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 8 του ν. 1473/1984.	Άρθρο 32 παράγρ. 6

Άρθρο 36α παράγρ. 3 πρώτο εδάφιο, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν.δ. 72/1973 σε συνδυασμό με τα άρθρα 8 παράγρ. 7 του ν.δ. 3843/1958, 19 παράγρ. 1 εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο του ν. 12/1975, 10 παράγρ. 4 του αν. ν. 148/1967, 6 παράγρ. 6 του ν. 1473/1984 και 21 παράγρ. 7 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 93 παράγρ. 9
Άρθρα 37 παράγρ. 1, 2 και 3	Άρθρο 33 παράγρ. 1, 2, 3
Άρθρο 37 παράγρ. 4, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 11 του ν.δ. 4444/1964.	Άρθρο 33 παράγρ. 4
Άρθρο 37α παράγρ. 1 και 2, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 47
Άρθρο 37α παράγρ. 1 περίπτ. ε', όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 48 παράγραφοι 1 και 2.	Άρθρο 49
Άρθρο 37α παράγρ. 3 όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989, σε συνδυασμό με το άρθρο 32 παράγρ. 1 όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 11 παράγρ. 1
Άρθρο 37α παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο σε συνδυασμό με τα άρθρα 44 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976, και 48 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο, όπως η παράγραφος αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 8 του ν. 1473/1984, αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν. 814/1978 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 8 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 50 παράγρ. 1
Άρθρο 37α παράγρ. 5.	Άρθρο 51 παράγρ. 3
Άρθρο 37α παράγρ. 5 σε συνδυασμό με τα άρθρα 40 παράγρ. 4 εδάφιο τελευταίο, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 1567/1985 και 44 παράγρ. 6, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976.	Άρθρο 51 παράγρ. 1
Άρθρο 37α παράγρ. 6 σε συνδυασμό με το άρθρο 44 παράγρ. 4 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976.	Άρθρο 50 παράγρ. 4
Άρθρο 37α παράγρ. 6 σε συνδυασμό με το άρθρο 43 παράγραφοι 2 και 3 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 50 παράγρ. 5, 6
Άρθρο 37α παράγρ. 6 σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 15 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989 και 44 παράγρ. 4 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976.	Άρθρο 51 παράγρ. 5
Άρθρο 37α παράγρ. 6 σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 16 και 17, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989 και 43 παράγρ. 2, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 51 παράγρ. 6
Άρθρο 37α παράγρ. 6 σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 18 και 43 παράγρ. 3.	Άρθρο 51 παράγρ. 7
Άρθρο 37α παράγρ. 6 σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 19 και 44 παράγρ. 7, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 51 παράγρ. 8
Άρθρο 38 παράγρ. 1.	Άρθρο 25 παράγρ. 1
Άρθρο 38 παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 542/1977.	Άρθρο 25 παράγρ. 2
Άρθρο 39 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 14 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 26
Άρθρο 40 παράγρ. 1 και 2.	Άρθρο 37 παράγρ. 1, 2
Άρθρο 40 παράγρ. 3 περιπτώσεις α', β' και γ' σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του ν. 75/1975.	Άρθρο 37 παράγρ. 4
Άρθρο 40 παράγρ. 3 περίπτωση δ', όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 11 παράγρ. 2
Άρθρο 40 παράγρ. 4 εδάφιο τελευταίο, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 1567/1985 σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ. 5 και 44 παράγρ. 6, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976.	Άρθρο 51 παράγρ. 1
Άρθρο 40 παράγρ. 4, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 1567/1985.	Άρθρο 11 παράγρ. 3
Άρθρο 40 παράγρ. 5, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 4 παράγρ. 4 του ν. 1249/1982.	Άρθρο 37 παράγρ. 3
Άρθρο 40 παράγρ. 6, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 43 παράγρ. 1, 4 και 5, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 48
Άρθρο 40 παράγρ. 7, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 11 παράγρ. 10
Άρθρο 41 παράγρ. 1, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 38 παράγρ. 1
Άρθρο 41 παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν. 1563/1985.	Άρθρο 38 παράγρ. 3
Άρθρο 41 παράγρ. 3, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 38 παράγρ. 2
Άρθρο 42 παράγρ. 1 και 2.	Άρθρο 39 παράγρ. 1, 2
Άρθρο 42 παράγρ. 3, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 παράγρ. 1 του ν. 1041/1980.	Άρθρο 39 παράγρ. 3
Άρθρο 43 παράγρ. 1, 4 και 5, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν. 1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 40 παράγρ. 6, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 48
Άρθρο 43 παράγρ. 2 και 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 37α παράγρ. 6.	Άρθρο 50 παράγρ. 5, 6
Άρθρο 43 παράγρ. 2 σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 16 και 17 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989 και 37α παράγρ. 6, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 51 παράγρ. 6
Άρθρο 43 παράγρ. 3 σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 18 και 37α παράγρ. 6.	Άρθρο 51 παράγρ. 7
Άρθρο 44 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976 σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο και 48 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο, όπως η παράγραφος αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 8 του ν. 1473/1984, αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν. 814/1978 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 8 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 50 παράγρ. 1
Άρθρο 44 παράγρ. 2, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976.	Άρθρο 50 παράγρ. 2
Άρθρο 44 παράγρ. 3, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 56 παράγρ. 3 του ν. 1249/1982.	Άρθρο 50 παράγρ. 3
Άρθρο 44 παράγρ. 4, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976 σε συνδυασμό με το άρθρο 37α παράγρ. 6.	Άρθρο 50 παράγρ. 4
Άρθρο 44 παράγρ. 4 σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 15 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το	

άρθρο 11 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989 και 37α παράγρ. 6 όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 51 παράγρ. 5
Άρθρο 44 παράγρ. 6 σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ. 5, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989 και 40 παράγρ. 4 εδάφιο τελευταίο, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 1567/1985.	Άρθρο 51 παράγρ. 1
Άρθρο 44 παράγρ. 7, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 48 παράγρ. 4 εδάφια τέταρτο, πέμπτο και έκτο, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 8 του ν. 1473/1984, αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν. 814/1978 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 6 του ν. 1731/1987.	Άρθρο 50 παράγρ. 7
Άρθρο 44 παράγρ. 7 σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 παράγρ. 19 και 37α παράγρ. 6.	Άρθρο 51 παράγρ. 8
Άρθρο 45 παράγρ. 1, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 40 παράγρ. 1
Άρθρο 45 παράγρ. 2 περιπτώσεις α', β', γ' πρώτο εδάφιο και δ'. Η παράγραφος αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 1 του ν.δ. 72/1973 και η περίπτωση δ' προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 11 του ν. 1473/1984.	Άρθρο 40 παράγρ. 2
Άρθρο 45 παράγρ. 2 περίπτωση γ' τρία τελευταία εδάφια, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 1 του ν.δ. 72/1973.	Άρθρο 11 παράγρ. 4
Άρθρο 45 παράγρ. 3, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 40 παράγρ. 3
Άρθρο 45 παράγρ. 5, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν.δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 40 παράγρ. 4
Άρθρο 46, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 41
Άρθρο 47, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 42
Άρθρο 47α παράγρ. 1 και 2, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 2 του ν. 1591/1986 και οι παράγραφοι αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 6 παράγρ. 3 του ν. 1731/1987.	Άρθρο 43 παράγρ. 1, 2
Άρθρο 47α παράγραφοι 3,4 και 5 σε συνδυασμό με το άρθρο 9 παράγρ. 3 του ν. 1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παράγραφο 3 της Ε.7057/27.5.86 απόφασης Υπουργού Οικονομικών που κυρώθηκε με το άρθρο 48 του ν. 1731/1987 και το άρθρο 6 παράγρ. 4 του ν. 1731/1987, καθώς και την παράγραφο 4 της ίδιας απόφασης.	Άρθρο 43 παράγρ. 3, 4, 5
Άρθρο 48 παράγρ. 1 και 2, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 11 παράγρ. 7 του ν. 1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 37α παράγρ. 1 περίπτωση ε'.	Άρθρο 49
Άρθρο 48 παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο, όπως η παράγραφος αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 8 του ν. 1473/1984, αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν. 814/1978 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 8 του ν. 1828/1989 σε συνδυασμό με τα άρθρα 37α παράγρ. 4 εδάφιο πρώτο και 44 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παράγρ. 1 του ν. 257/1976.	Άρθρο 50 παράγρ. 1
Άρθρο 48 παράγρ. 4 εδάφια τέταρτο, πέμπτο και έκτο, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 8 του ν. 1473/1984 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν. 814/1978 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παράγρ. 6 του ν. 1731/1987 σε συνδυασμό με το άρθρο 44 παράγρ. 7 όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 6 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 50 παράγρ. 7
Άρθρο 49 παράγρ. 1, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 7 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 56 παράγρ. 1
Άρθρο 49 παράγρ. 2.	Άρθρο 56 παράγρ. 2
Άρθρο 50, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 57
Άρθρο 50α, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 13 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 58 παράγρ. 1, 2, 3, 5
Άρθρο 51 παράγρ. 1, όπως το άρθρο αυτό αριθμήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.δ. 4444/1964 και η παράγραφος αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 59 παράγρ. 1
Άρθρο 51 παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 1 του ν.δ. 328/1974.	Άρθρο 59 παράγρ. 2
Άρθρο 51 παράγρ. 3	Άρθρο 59 παράγρ. 3
Άρθρο 51 παράγρ. 4, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 1 του αν.ν. 239/1967.	Άρθρο 59 παράγρ. 4
Άρθρο 51 παράγρ. 5, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 59 παράγρ. 5
Άρθρο 51 παράγρ. 6, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 59 παράγρ. 6
Άρθρο 51 παράγρ. 7, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 59 παράγρ. 7
Άρθρο 52, όπως αυτό αριθμήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν.δ. 4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 60
Άρθρο 53, όπως αυτό αριθμήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 2 του ν.δ. 4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 61
Άρθρο 59, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 65
Άρθρο 65 παράγρ. 1, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 5 του ν. 1160/1981.	Άρθρο 66 παράγρ. 1
Άρθρο 65 παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 66 παράγρ. 2
Άρθρο 65 παράγρ. 3, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.δ. 72/1973.	Άρθρο 66 παράγρ. 3
Άρθρο 65 παράγρ. 4, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.δ. 72/1973.	Άρθρο 66 παράγρ. 4
Άρθρο 65 παράγρ. 5, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.δ. 72/1973.	Άρθρο 66 παράγρ. 5
Άρθρο 67, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 76
Άρθρο 68, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 παράγρ. 1 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 74
Άρθρο 69, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 75

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
ΝΔ. 3323/1955	
Άρθρο 70, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 73
Άρθρο 71	Άρθρο 71
Άρθρο 72, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 5 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 72
Άρθρο 73 παράγρ. 1, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 36 παράγρ. 2 τελευταίο εδάφιο του Ν. 820/1978.	Άρθρο 70 παράγρ. 3
Άρθρο 73 παράγρ. 1	Άρθρο 78
Άρθρο 73 παράγραφοι 2 και 3	Άρθρο 79
Άρθρο 73α, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 80
Άρθρο 73β, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 81

Β.Δ. της 18/21.5.1956

«Περί καθορισμού της χρονικής διάρκειας του οικονομικού έτους και παρατάσεως του οικονομικού έτους 1955-1956 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1956».

ΦΕΚ-Α' 125/21.5.1956

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Β.Δ. της 18/21.5.1956	
Άρθρο 1 παράγρ. 1	Άρθρο 3 παράγρ. 2

ΝΔ. 3765/1957

«Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων του Ν.Δ. 3323/1955 «Περί Φορολογίας του Εισοδήματος».

ΦΕΚ-Α' 196/30.9.1957

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 3765/1957	
Άρθρο 6 παράγρ. 9 με την οποία προστέθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 26 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 22 παράγρ. 2

Ν.Δ. 3843/1958

«Περί φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων».

ΦΕΚ-Α' 148/30.9.1958

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
ΝΔ. 3843/1958	
Άρθρο 1	Άρθρο 86
Άρθρο 2	Άρθρο 90
Άρθρο 3	Άρθρο 89
Άρθρο 4, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις διατάξεις των άρθρων 9 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 4444/1964, 1 παράγρ. 3 του ΑΝ.Ν. 378/1968, 11 παράγρ. 2 του Ν. 542/1977 και 9 παράγρ. 1 του Ν. 1473/1984.	Άρθρο 87 παράγρ. 1.
Άρθρο 5 παράγρ. 1, όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις διατάξεις των άρθρων 9 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 4444/1964, 4 του Ν.Δ. 250/1973 και 6 παράγρ. 5 του Ν. 1591/1986.	Άρθρο 88 παράγρ. 1
Άρθρο 5 παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 1 του Ν. 1473/1984 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 παράγρ. 1 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 88 παράγρ. 2
Άρθρο 6 παράγρ. 1,2 περιπτώσεις Α', Β', Γ', Δ', Ε' και 3, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του Ν.Δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με τις διατάξεις των άρθρων 5 παράγρ. 1 και 2 του Ν.Δ. 250/1973, 1 παράγρ. 3 του Ν.Δ. 1212/1972 και 16 παράγρ. 1 και 2 του Ν. 12/1975 σε συνδυασμό με τα άρθρα 7 παράγρ. 3 του Ν. 542/1977 και 225 του Ν. 1065/1980, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 1270/1982 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 28 του Ν. 1416/1984.	Άρθρο 91 παράγρ. 1
Άρθρο 6 παράγρ. 2 περίπτωση ΣΤ', όπως η περίπτωση αυτή προστέθηκε με το άρθρο 47 του Ν. 820/1978.	Άρθρο 91 παράγρ. 2
Άρθρο 7 σε συνδυασμό με το άρθρο 33 παράγρ. 4 εδάφιο δεύτερο του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 92
Άρθρο 8 παράγρ. 1	Άρθρο 93 παράγρ. 5
Άρθρο 8 παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 1 του Ν. 542/1977.	Άρθρο 93 παράγρ. 1
Άρθρο 8 παράγρ. 3 εδάφιο πρώτο, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 2 του Ν. 542/1977 σε συνδυασμό με τα άρθρα 47 περίπτωση δ' υποπερίπτωση αα' του Ν. 1473/1984 και 2 παράγρ. 3 του Ν. 4045/1960.	Άρθρο 93 παράγρ. 2
Άρθρο 8 παράγρ. 3 εδάφια μετά το πρώτο, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 9 παράγρ. 5 του Ν.Δ. 4444/1964.	Άρθρο 93 παράγρ. 3
Άρθρο 8 παράγρ. 5, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του Ν.Δ. 4444/1964.	Άρθρο 93 παράγρ. 6
Άρθρο 8 παράγρ. 6, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του Ν.Δ. 4444/1964.	Άρθρο 93 παράγρ. 7
Άρθρο 8 παράγρ. 7, όπως αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του Ν.Δ. 4444/1964 σε συνδυα-	

σμό με τα άρθρα 36α παράγρ. 3 εδάφιο πρώτο του Ν.Δ. 3323/1955, 19 παράγρ. 1 εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο του Ν. 12/1975, 10 παράγρ. 4 του ΑΝ.Ν. 148/1967, 6 παράγρ. 6 του Ν. 1473/1984 και 21 παράγρ. 7 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 93 παράγρ. 8
Άρθρο 8 παράγρ. 8, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 6 του Ν.Δ. 4444/1964 σε συνδυασμό με το άρθρο 9 παράγρ. 3 του ιδίου Ν.Δ.	Άρθρο 93 παράγρ. 12
Άρθρο 9 παράγρ. 1, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 8 του Ν. 1731/1987.	Άρθρο 93 παράγρ. 10
Άρθρο 9 παράγρ. 2 εδάφιο πρώτο, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του Ν.Δ. 250/1973 σε συνδυασμό με το άρθρο 21 παράγρ. 7 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 93 παράγρ. 11
Άρθρο 9 παράγρ. 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παράγρ. 8 του ιδίου Ν.Δ.	Άρθρο 93 παράγρ. 12
Άρθρο 10 παράγρ. 1, όπως αυτή τροποποιήθηκε με τα άρθρα 11 παράγρ. 1 τουΝ. 1473/1984 και 20 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 96 παράγρ. 1
Άρθρο 10 παράγρ. 2, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 2 του Ν. 1078/1980 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 96 παράγρ. 2
Άρθρο 10 παράγρ. 3 και 4, όπως αριθμήθηκαν με το άρθρο 8 παράγρ. 2 του Ν. 1078/1980 και η παράγρ. 4 τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 96 παράγρ. 3
Άρθρο 11 παράγρ. 1, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του Ν.Δ. 4444/1964 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 15 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 72/1973, 25 παράγρ. 1 του Ν. 257/1976 και 20 του Ν. 814/1978.	Άρθρο 94 παράγρ. 1,2
Άρθρο 11 παράγρ. 2, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 7 του Ν.Δ. 4444/1964 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 10 του Ν. 1473/1984.	Άρθρο 94 παράγρ. 3
Άρθρο 11 παράγρ. 3, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 4 του Ν.Δ. 4486/1965.	Άρθρο 94 παράγρ. 4
Άρθρο 11 παράγρ. 4, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 11 του Ν. 1473/1984.	Άρθρο 94 παράγρ. 5
Άρθρο 12 παράγρ. 1	Άρθρο 95 παράγρ. 1
Άρθρο 12 παράγρ. 2, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 8 του Ν.Δ. 4444/1964.	Άρθρο 95 παράγρ. 2
Άρθρο 13 παράγρ. 1, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του Ν.Δ. 398/1969, τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 12 του Ν. 1473/1984 και αριθμήθηκε ως παράγραφος 1 με το άρθρο 20 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 9 παράγρ. 5 του Ν.Δ. 4242/1962, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παράγρ. 1 του Ν.Δ. 328/1974.	Άρθρο 97 παράγρ. 1
Άρθρο 13 παράγρ. 2, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 20 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 97 παράγρ. 2
Άρθρο 14 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο, δεύτερο και τελευταίο.	Άρθρο 98 παράγρ. 1
Άρθρο 14 παράγρ. 2, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 παράγρ. 1 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 98 παράγρ. 2
Άρθρο 14 παράγρ. 3, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 98 παράγρ. 3
Άρθρο 14 παράγρ. 4, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 14 του Ν. 1473/1984.	Άρθρο 98 παράγρ. 4
Άρθρο 14 παράγρ. 5, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 13 του Ν. 1473/1984.	Άρθρο 98 παράγρ. 5
Άρθρο 14 παράγρ. 6, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παράγρ. 15 του Ν. 1473/1984.	Άρθρο 98 παράγρ. 6
Άρθρο 15 παράγρ. 2, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 παράγρ. 4 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 101 παράγρ. 2
Άρθρο 15 παράγρ. 3, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 παράγρ. 1 του Ν. 876/1979 σε συνδυασμό με το άρθρο 10 παράγρ. 5 του ΑΝ.Ν. 148/1967, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 96 παράγρ. 1 του Ν. 1041/1980.	Άρθρο 101 παράγρ. 3
Άρθρο 15 παράγρ. 5 εδάφια πρώτο, τρίτο και τέταρτο, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989. Το τέταρτο εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 9 παράγρ. 9 του Ν.Δ. 4444/1964.	Άρθρο 101 παράγρ. 1
Άρθρο 15 παράγρ. 6, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 8 του Ν.Δ. 250/1973 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 παράγρ. 21 του Ν. 1160/1981.	Άρθρο 101 παράγρ. 4
Άρθρο 15 παράγρ. 7, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 παράγρ. 5 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 11 παράγρ. 7
Άρθρο 15 παράγρ. 8, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 2 του Ν. 1473/1984.	Άρθρο 11 παράγρ. 8
Άρθρο 15 παράγρ. 9, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 2του Ν. 1473/1984 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παράγρ. 2 του Ν. 1563/1985.	Άρθρο 11 παράγρ. 9
Άρθρο 16	Άρθρο 100
Άρθρο 16 σε συνδυασμό με τα άρθρα 32 του Ν. 820/1978, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989, 18 παράγρ. 1,3 και 4 του Ν. 1828/1989, 18 του ιδίου Ν.Δ., 21 παράγρ. 7 του Ν. 1828/1989, 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε' του Ν. 1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 1 του Ν. 1828/1989, 55 παράγρ. 5 εδάφια πρώτο και δεύτερο του Ν. 1041/1980, 31 παράγρ. 2 του Ν. 1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989, 31 παράγρ. 4 και 5 του Ν. 1591/1986, 32 παράγρ. 1,2,3 και 4 του Ν. 1591/1986, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989 και 38 του Ν. 1473/1984.	Άρθρο 103 παράγρ. 1
Άρθρο 17, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 542/1977.	Άρθρο 102
Άρθρο 18 σε συνδυασμό με τα άρθρα 16 του ιδίου Ν.Δ., 32 του Ν. 820/1978, 18 παράγρ. 1,3 και 4 του Ν. 1828/1989, 21 παράγρ. 7 του Ν. 1828/1989, 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε' του ν. 1591/1986, 55 παράγρ. 5 εδάφια πρώτο και δεύτερο του Ν. 1041/1980, 31 παράγρ. 2,4 και 5 του Ν. 1591/1986, 32 παράγρ. 1,2,3 και 4 του Ν. 1591/1986 και 38 του Ν. 1473/1984.	Άρθρο 103 παράγρ. 1

Ν.Δ. 3846/1958

«Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων του Ν.Δ. 3323/1955 «Περί φορολογίας του εισοδήματος».

ΦΕΚ-Α'. 150/2.10.1958

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
ΝΔ. 3846/1958	
Άρθρο 3 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 16 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 45 παράγρ. 1

Ν.Δ. 4045/1960
«Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων φορολογικών νόμων και μέτρων αφορώντων τας χερσαίας μεταφοράς».
ΦΕΚ-Α' 47/19.4.1960

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 4045/1960	
Άρθρο 2 παράγρ. 3 σε συνδυασμό με τα άρθρα 8 παράγρ. 3 εδάφιο πρώτο του Ν.Δ. 3843/1958 και 47 περίπτωση δ' υποπερίπτωση αα' του Ν. 1473/1984.	Άρθρο 93 παράγρ. 2
Άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 3, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 16 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 68 παράγρ. 1,3,4
Άρθρο 3 παράγρ. 2	Άρθρο 68 παράγρ. 2

Ν.Δ. 4153/1961
«Περί αντικαταστάσεως της παρ. 5 του άρθρου 12 του Α.Ν. 1470/1948 «περί Οργανισμού του Ταμείου Λαϊκών Αγορών Αθηνών - Πειραιώς Περιχώρων κ.λπ.».
ΦΕΚ-Α' 45/18.3.1961

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 4153/1961	
Άρθρο Μόνο.	Άρθρο 37 παράγρ. 4 περ. γ

Ν.Δ. 4242/1962
«Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινων διατάξεων».
ΦΕΚ-Α' 135/1.9.1962

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 4242/1962	
Άρθρο 4 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο με το οποίο προστέθηκε παράγραφος 7 στο άρθρο 26 του Ν.Δ.3323/1955 που τελικά αριθμήθηκε ως παράγραφος 6 με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του Ν. 542/1977.	
Άρθρο 4 παράγρ. 2 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 27 του ν.δ. 3323/1955	Άρθρο 22 παράγρ. 4 και 23 παράγρ. 1
Άρθρο 9 παράγρ. 5, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παράγρ. 1 του ν.δ.328/1974 σε συνδυασμό με το άρθρο 13 παράγρ. 1 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 97 παράγρ. 1

Ν.Δ.4444/1964
«Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων
«Περί φορολογίας του εισοδήματος»
ΦΕΚ-Α' 221/12.11.1964

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 3 παράγρ. 2 με την οποί προστέθηκαν παράγραφοι 2 και 3 στο άρθρο 12 του ν.δ.3323/1955 και οι παλαιές παράγραφοι 2, 3, 4 αριθμήθηκαν ως παράγραφοι 4, 5 και 6.	Άρθρο 53 παράγρ. 2, 3, 4, 5 και 6
Άρθρο 5 παράγρ. 3 με την οποία προστέθηκε άρθρο 33α στο ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 1
Άρθρο 5 παράγρ. 6 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 5 στο άρθρο 35 του ν.δ.3323/1955 η οποία τελικά αριθμήθηκε ως παράγραφος 6 με το άρθρο 13 παράγρ. 3 του ν.542/1977.	Άρθρο 30 παράγρ. 8
Άρθρο 5 παράγρ. 11 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 4 στο άρθρο 37 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 33 παράγρ. 4
Άρθρο 9 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε το άρθρο 4 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 87 παράγρ. 1
Άρθρο 9 παράγρ. 2 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 5 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 88 παράγρ. 1
Άρθρο 9 παράγρ. 5 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 3 του άρθρου 8 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 93 παράγρ. 3
Άρθρο 9 παράγρ. 6 με την οποία προστέθηκαν παράγραφοι 5 και 6 στο άρθρο 8 του ν.δ.3843/1958 και οι παλαιές παράγραφοι 5 και 6 αριθμήθηκαν ως παράγραφοι 7 και 8.	Άρθρο 93 παράγρ. 6, 7, 9, 12
Άρθρο 9 παράγρ. 7 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 2 στο άρθρο 11 του ν.δ.3843/1958 και η παλαιά μοναδική παράγραφος αριθμήθηκε ως παράγραφος 1.	Άρθρο 94 παράγρ. 1, 2, 3
Άρθρο 9 παράγρ. 8 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 12 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 95 παράγρ. 2
Άρθρο 9 παράγρ. 9 με την οποία προστέθηκε τέταρτο εδάφιο στην παράγρ. 5 του άρθρου 15 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 101 παράγρ. 1
Άρθρο 10 παράγρ. 1 με την οποία αριθμήθηκαν τα άρθρα 51, 52 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρα 59, 60
Άρθρο 10 παράγρ. 2 με την οποία αριθμήθηκε το άρθρο 53 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 61

Ν.Δ.4486/1965
«Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως Φορολογικών και άλλων τινων διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 131/13.7.1965

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 4 παράγραφοι 3 και 4	Άρθρο 11 παράγρ. 5, 6
Άρθρο 6 παράγραφοι 1, 2 και 3	Άρθρο 63
Άρθρο 6 παράγρ. 4 με την οποία προστέθηκε παράγρ. 3 στο άρθρο 11 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 94 παράγρ. 4

Ν.Δ.4535/1966
«Περί τροποποιήσεως φορολογικών τινων διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 165/28.8.1966

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 1 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 26 του ν.δ.3323/1955, όπως τελικά αριθμήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 1 του ν.542/1977.	Άρθρο 22 παράγρ. 6 και 27 παράγρ. 3

Ν.Δ.4600/1966
«Περί ρυθμίσεως θεμάτων τινων των φορολογικών Δικαστηρίων»
ΦΕΚ-Α' 242/11.11.1966

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 1 παράγρ. 1, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.	Άρθρο 62 παράγρ. 1
Άρθρο 1 παράγραφοι 2, 3, 4, 5, 6 και 7, όπως αριθμήθηκαν με το άρθρο 15 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.	Άρθρο 62 παράγρ. 2, 3, 4, 5, 6, 7
Άρθρο 1 παράγρ. 8, όπως αυτή αριθμήθηκε και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 2 του ν.1828/1989.	Άρθρο 62 παράγρ. 8

Α.Ν. 148/1967
«Περί μέτρων προς ενίσχυσιν της κεφαλαιαγοράς»
ΦΕΚ-Α' 173/9.10.1967

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 10 παράγρ. 3, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 3 του ν.542/1977 και	Άρθρο 103 παράγρ. 3

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Α.Ν. 148/1967 τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγρ. 5 του ν. 1473/1984.	Άρθρο 34 παράγρ. 1, 3 και 93 παράγρ. 9.
Άρθρο 10 παράγρ. 3, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 6 παράγρ. 3 του ν.δ. 34/1968, αριθμήθηκε ως παράγραφος 4 με το άρθρο 15 παράγρ. 4 του ν. 542/1977 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν.δ. 232/1969 και 10 παράγρ. 6 του ν. 1591/1986.	
Άρθρο 10 παράγρ. 5, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 96 παράγρ. 1 του ν. 1041/1980 σε συνδυασμό με το άρθρο 15 παράγρ. 3 του ν.δ. 3843/1958	Άρθρο 101 παράγρ. 3

Α.Ν. 239/1967
«Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί φορολογίας εισοδήματος νομοθεσίας και άλλων τινων διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 240/30.12.1967

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Α.Ν. 239/1967 Άρθρο 8 με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 31 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 27 παράγρ. 1, 2, 3, 4 και 5
Άρθρο 10 παράγρ. 1, με την οποία προστέθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 33 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 28 παράγρ. 2 και 92.
Άρθρο 13 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 36 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ. 1.
Άρθρο 14 παράγρ. 1 με την οποία προστέθηκε το άρθρο 36α στο ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 32 παράγρ. 1, 2, 3, 4, 5 και 6 και άρθρο 93 παράγρ. 9.
Άρθρο 19 παράγρ. 1 με την οποία προστέθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 51 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 59 παράγρ. 4.

Ν.Δ. 34/1968
«Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του αν.ν. 148/1967 «περί μέτρων προς ενίσχυσιν της κεφαλαιαγοράς»
ΦΕΚ-Α' 285/3.12.1968

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 34/1968	
Άρθρο 6 παράγρ. 3 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 3 στο άρθρο 10 του αν.ν. 148/1967 η οποία τελικά αριθμήθηκε ως παράγραφος 4 με το άρθρο 15 παράγρ. 4 του ν. 542/1977.	Άρθρο 34 παράγρ. 1, 3 και 93 παράγρ. 09.
Άρθρο 11 παράγρ. 2 σε συνδυασμό με τα άρθρα μόνο του αν.ν. 396/1968, 14 παράγρ. 5 του ν.δ. 1321/1972 και 8 παράγρ. 1 του ν.δ. 116/1973.	Άρθρο 93 παράγρ. 4.

Α.Ν. 285/1968
«Περί τροποποιήσεως διατάξεων τινων του Ν.Δ. 3323/1955 «Περί φορολογίας του εισοδήματος» ως τούτο ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως και τινων άλλων διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 34/14.2.1968

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Α.Ν. 285/1968	
Άρθρο 7 παράγραφοι 1 και 2 με τις οποίες τροποποιήθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 31 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 27 παράγρ. 1, 2.

Α.Ν. 378/1968
«Περί συμπληρώσεως του αν.ν. 89/1967 «περί εγκαταστάσεως εν Ελλάδι αλλοδαπών εμποροβιομηχανικών εταιρειών»
ΦΕΚ-Α' 82/17.4.1968

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Α.Ν. 378/1968	
Άρθρο 1 παράγρ. 3 με την οποία τροποποιήθηκε το άρθρο 4 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 87 παράγρ. 1.

Α.Ν. 396/1968
«Περί καθορισμού αποσβέσεων επισφαλών απαιτήσεων των τραπεζών»
ΦΕΚ-Α' 95/4.5.1968

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Α.Ν. 396/1968	
Άρθρο μόνο παράγρ. 1 και 2, όπως τροποποιήθηκαν με τα άρθρα μόνο του αν.ν. 479/1968 και 18 του ν.δ. 1077/1971 σε συνδυασμό με τα άρθρα 11 παράγρ. 2 του ν.δ. 34/1968, 14 παράγρ. 5 του ν.δ. 1321/1972 και 8 παράγρ. 1 του ν.δ. 116/1λ973.	Άρθρο 93 παράγρ. 4.

Α.Ν. 479/1968
«Περί αντικαταστάσεως του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου μόνου του αν.ν. 396/1968 «περί καθορισμού αποσβέσεων επισφαλών απαιτήσεων των τραπεζών»
ΦΕΚ-Α' 164/24.7.1968

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Α.Ν. 479/1968	
Άρθρο μόνο με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο μόνο του αν.ν. 396/1968.	Άρθρο 93 παράγρ. 4.

Α.Ν. 513/1968
«Περί καταβολής αποζημιώσεως εις τους εκ της υπηρεσίας αποχωρούντας λόγω συνταξιοδοτήσεως υπαλλήλους ΝΠΔΔ, αρμοδιότητας Υπουργείου Γεωργίας»
ΦΕΚ-Α' 186/27.8.1968

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης

Ν.Δ. 145/1969
«Περί συμπληρώσεως διατάξεων τινων της κειμένης Φορολογικής Νομοθεσίας»
ΦΕΚ-Α' 49/18.3.1969

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 145/1969	
Άρθρο 2 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 4 του άρθρου 33 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 28 παράγρ. 2.

Ν.Δ. 232/1969
«Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του αν.ν. 148/1967 «περί μέτρων προς ενίσχυσιν της κεφαλαιαγοράς»
ΦΕΚ-Α' 130/10.7.1969

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 232/1969	
Άρθρο 2 με το οποίο τροποποιήθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 10 του αν.ν. 148/1967 που τελικά αριθμήθηκε ως παράγρ. 4 με το άρθρο 15 παράγρ. 4 του ν. 542/1977.	Άρθρο 34 παράγρ. 1, 3 και 93 παράγρ. 9.

Ν.Δ. 321/1969
«Περί κώδικος δημοσίου λογιστικού»
ΦΕΚ-Α' 205/18.10.1969

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 321/1969	
Άρθρο 5 παράγρ. 2.	Άρθρο 3 παράγρ. 2.

Ν.Δ. 398/1969
«Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των ν.δ. 3323/1955 «περί φορολογίας του εισοδήματος» και ν.δ. 3843/1958 «περί φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων»
ΦΕΚ-Α' 289/31.12.1969

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 398/1969	
Άρθρο 1 παράγρ. 1 όπως αυτή αντικατέστησε το άρθρο 3 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 2.
Άρθρο 7 με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 13 του ν.δ. 3843/1958 το οποίο τελικά αριθμήθηκε ως παράγρ. 1 με το άρθρο 20 παράγρ. 4 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 97 παράγρ. 1.

Ν.Δ. 587/1970
«Περί τροποποιήσεως και αντικαταστάσεως ενίων διατάξεων του ν.δ. 3323/1955»
ΦΕΚ-Α' 143/27.6.1970

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 587/1970	
Άρθρο 2 παράγρ. 1 με την οποία προστέθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 33 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 28 παράγρ. 5.
Άρθρο 3 που αντικατέστησε το άρθρο 33α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 7.
Άρθρο 5 με το οποίο τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 36 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ. 1.

Ν.Δ. 1077/1971
«Περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και αντικαταστάσεως ενίων διατάξεων του ν.δ. 3323/1955 «περί φορολογίας του εισοδήματος» του ν.δ. 3843/1958 «περί φορολογίας εισοδήματος Νομικών Προσώπων» και ετέρων τινων φορολογικών διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 273/27.12.1971

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 1077/1971	
Άρθρο 3 με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 7 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 6.
Άρθρο 8 με το οποίο τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 1.
Άρθρο 9 με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 36α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 32 παράγρ. 3, 4.
Άρθρο 12 με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 45 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 40 παράγρ. 4.
Άρθρο 14 με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 6 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 91 παράγρ. 1.
Άρθρο 18 με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο μόνο του αν.ν. 396/1968.	Άρθρο 93 παράγρ. 4.

Ν.Δ. 1212/1972
«Περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και αντικαταστάσεως ενίων φορολογικών διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 133/29.6.1972

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 1212/1972	
Άρθρο 1 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε η περίπτωση Β' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 3
Άρθρο 1 παράγρ. 3, με την οποία τροποποιήθηκε το άρθρο 6 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 91 παράγρ. 1
Άρθρο 3 παράγρ. 2, με την οποία αριθμήθηκαν ως παράγραφοι 4 και 5 οι παράγραφοι 3 και 4 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 27 παράγρ. 4, 5

Ν.Δ. 1321/1972
«Περί ναυτιλιακών τραπεζών»
ΦΕΚ-Α' 239/29.12.1972

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 1321/1972	
Άρθρο 14 παράγρ. 5 σε συνδυασμό με τα άρθρα μόνο του αν. ν. 396/1968, 11 παράγρ. 2 του ν.δ. 34/1968 και 8 παράγρ. 1 του ν.δ. 116/1973.	Άρθρο 93 παράγρ. 4

Ν.Δ. 72/1973
«Περί τροποποιήσεως, αντικαταστάσεως και συμπληρώσεως ενίων φορολογικών διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 145/16.7.1973

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 72/1973	
Άρθρο 6 με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγρ. 3 του άρθρου 36α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 93 παράγρ. 9
Άρθρο 9 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 45 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 11 παράγρ. 4 και άρθρο 40 παράγρ. 2
Άρθρο 11 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 και προστέθηκαν παράγραφοι 4 και 5 στο άρθρο 65 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 66 παράγρ. 3, 4, 5
Άρθρο 15 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 11 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 94 παράγρ. 1, 2

Ν.Δ. 116/1973
«Περί τραπεζών εξωτερικού εμπορίου»
ΦΕΚ-Α' 197/31.8.1973

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 116/1973	
Άρθρο 8 παραγρ. 1 σε συνδυασμό με τα άρθρα μόνο του αν. ν. 396/1968, 11 παράγρ. 2 του ν.δ. 34/1968 και 14 παράγρ. 5 του ν.δ. 1321/1972.	Άρθρο 93 παράγρ. 4

Ν.Δ. 134/1973
«Περί τροποποιήσεως ενίων φορολογικών διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 220/20.9.1973

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 134/1973	
Άρθρο 1 παράγρ. 1 με την οποία οι περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3323/1955 αριθμήθηκαν σαν περιπτώσεις α' και β' και καταργήθηκε η αρχική περίπτωση α'.	Άρθρο 6 παράγρ. 1

Ν.Δ. 250/1973
«Περί τροποποιήσεως. αντικαταστάσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων του ν.δ. 3323/1955 «Περί φορολογίας του εισοδήματος» και τινων άλλων διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 334/31.12.1973

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 250/1973	
Άρθρο 4 με το οποίο τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 5 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 88 παράγρ. 1
Άρθρο 5 παράγρ. 1 και 2 με τις οποίες τροποποιήθηκε το άρθρο 6 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 91 παράγρ. 1
Άρθρο 6 με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 9 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 93 παράγρ. 11
Άρθρο 8 με το οποίο προστέθηκε η παράγρ. 6 στο άρθρο 15 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 101 παράγρ. 4

Ν.Δ. 328/1974
«Περί τροποποιήσεως. αντικαταστάσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων του ν.δ. 3323/1955 «Περί φορολογίας του εισοδήματος» και τινων άλλων φορολογικών διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 56/5.3.1974

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 328/1974	
Άρθρο 4 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 9 του ν.δ. 4242/1962.	Άρθρο 97 παράγρ. 1
Άρθρο 6 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 51 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 59 παράγρ. 2

Ν.Δ. 12/1975
«Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινών συναφών διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 34/6.3.1975

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν.Δ. 12/1975	
Άρθρο 7 με το οποίο τροποποιήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 31 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 27 παράγρ. 3
Άρθρο 8 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 5, 6
Άρθρο 16 παράγρ. 1 και 2 με τις οποίες τροποποιήθηκε το άρθρο 6 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 91 παράγρ. 1
Άρθρο 19 παράγρ. 1 όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 1 του ν. 542/1977 σε συνδυασμό με το άρθρο 36α παράγρ. 2 του ν.δ. 3323/1955, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.δ. 1077/1971 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 παράγρ. 2 και 3 του ν. 820/1978, το άρθρο 10 παράγρ. 1 του ν. 1563/1985 και το άρθρο 52 του ν. 1591/1986 που κύρωσε την Ε. 9854/26.5.85 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.	Άρθρο 32 παράγρ. 3, 4, 5
Άρθρο 19 παράγρ. 1 εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 παράγρ. 1 του ν. 542/1977 σε συνδυασμό με τα άρθρα 8 παράγρ. 7 του ν.δ. 3843/1958, 36α παράγρ. 3 εδάφιο πρώτο του ν.δ. 3323/1955, 10 παράγρ. 4 του αν. ν. 148/1967, 6 παράγρ. 6 του ν. 1473/1984 και 21 παράγρ. 7 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 93 παράγρ. 9

Ν. 75/1975
«Περί οργανώσεως του εξωσχολικού αθλητισμού και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων»
ΦΕΚ-Α' 138/16.7.1975

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 75/1975	
Άρθρο 47 σε συνδυασμό με το άρθρο 40 παράγρ. 3 περιπτώσεις α', β' και γ' του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 37 παράγρ. 4

Ν. 103/1975
«Περί καταβολής εφάπαξ χρηματικού βοηθήματος εις τους εκ της υπηρεσίας αποχωρούντας λόγω συνταξιοδοτήσεως υπαλλήλους ΝΠΔΔ απάσης της χώρας»
ΦΕΚ-Α' 167/8.8.1975

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 103/1975	
Άρθρο 1	Άρθρο 37 παρ. 4 περ. γ'

Ν. 257/1976
«Περί επιβολής εκτάκτου εφ' άπαξ εισφοράς επί των τυχόντων δανείων και πιστώσεων, βάσει του ποσού των καθαρών κερδών των επιχειρήσεων και περί τροποποιήσεως φορολογικών τινων διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 26/10.2.1976

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 257/1976	
Άρθρο 24 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 44 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 50 παράγρ. 1, 2, 4 και 51 παράγρ. 1, 5, 6
Άρθρο 25 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 11 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 94 παράγρ. 1, 2

Ν. 303/1976
«Περί της καταβαλλομένης αποζημιώσεως, λόγω συνταξιοδοτήσεως, εις τους υπαλλήλους ΝΠΔΔ αρμοδιότητας Υπουργείου Γεωργίας»
ΦΕΚ-Α' 94/24.4.1976

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 303/1976	
Άρθρο 1	Άρθρο 37 παρ. 4 περ. γ'

Π.Δ. 99/1977
«Περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον των διατάξεων περί τηρήσεως βιβλίων και στοιχείων»
ΦΕΚ-Α' 34/9.2.1977

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Π.Δ. 99/1977	
Άρθρο 40 παράγρ. 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 33 παράγρ. 1 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 28 παράγρ. 1

Ν. 542/1977
«Περί τροποποιήσεως, αντικαταστάσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινων διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 41/14.2.1977

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 542/1977	
Άρθρο 2 με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 38 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 25 παράγρ. 2
Άρθρο 7 παράγρ. 3 σε συνδυασμό με τα άρθρα 6 παράγρ. 1, 2 περιπτώσεις Α', Β', Γ', Δ', Ε' και 3 του ν.δ. 3843/1958 και 225 του ν. 1065/1980.	Άρθρο 91 παράγρ. 1
Άρθρο 8 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 8 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 93 παράγρ. 1
Άρθρο 8 παράγρ. 2 με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγρ. 3 του άρθρου 8 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 93 παράγρ. 2
Άρθρο 10 με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 17 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 102
Άρθρο 11 παράγρ. 1 με την οποία αριθμήθηκαν τελικά οι παράγραφοι 4, 5 και 6 του άρθρου 26 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 22 παράγρ. 4, 5, 6, 23 παράγρ. 1 και 27 παράγρ. 3
Άρθρο 11 παράγρ. 2 με την οποία τροποποιήθηκε το άρθρο 4 του ν.δ. 3843/1958	Άρθρο 87 παράγρ. 1
Άρθρο 12 παράγρ. 1 με την οποία προστέθηκαν δύο εδάφια στο άρθρο 19 παράγρ. 1 του ν. 12/1975	Άρθρο 32 παράγρ. 5 και άρθρο 93 παράγρ. 9
Άρθρο 13 παράγρ. 3 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 5 στο άρθρο 35 του ν.δ. 3323/1955 και οι παράγραφοι 3. 4 και 5 αριθμήθηκαν ως παράγραφοι 7, 8 και 6.	Άρθρο 30 παράγρ. 4, 5, 8, 9 και 10
Άρθρο 13 παράγρ. 4 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 8 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 10
Άρθρο 15 παράγρ. 3 με την οποία προστέθηκε παράγρ. 3 στο άρθρο 10 του Α.Ν. 148/1967.	Άρθρο 103 παράγρ. 3
Άρθρο 15 παράγρ. 4 με την οποία αριθμήθηκε ως παράγραφος 4 η παράγραφος 3 του άρθρου 10 του Α.Ν. 148/1967.	Άρθρο 34 παράγρ. 1, 3 και 93 παράγρ. 9

Ν. 814/1978
«Περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως φορολογικών και άλλων τινων συναφών διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 144/13.9.1978

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 814/1978	
Άρθρο 3 παράγραφοι 2 και 4 με τις οποίες τροποποιήθηκε η περίπτωση Ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 5
Άρθρο 8 παράγρ. 2 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 33 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 28 παράγρ. 2
Άρθρο 8 παράγρ. 2 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 33 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 28 παράγρ. 5
Άρθρο 9 με το οποίο τροποποιήθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 33α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 1 και 31 παρ. 1
Άρθρο 10 με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο 34 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 29 παράγρ. 1, 2 3
Άρθρο 11 παράγρ. 2 με την οποία αντικαταστάθηκε το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 5
Άρθρο 12 παράγρ. 7 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 4 του άρθρου 48 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 50 παράγρ. 1, 7
Άρθρο 20 με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 11 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 94 παράγρ. 1, 2

Ν. 820/1978
«Περί λήψεως μέτρων δια την περιστολήν της φοροδιαφυγής και άλλων τινων συναφών διατάξεων»
ΦΕΚ-Α' 174/17.10.1978

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 820/1978	
Άρθρο 9, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 69
Άρθρο 16 παράγρ. 1 με την οποία προστέθηκε άρθρο 16α στο ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 55
Άρθρο 17 παράγρ. 2 και 3 με τις οποίες τροποποιήθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 36α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 32 παράγρ. 3, 4
Άρθρο 32 παράγρ. 1, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 2 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 77 παράγρ. 1 και 103 παρ. 1
Άρθρο 32 παράγραφος 2.	Άρθρο 77 παράγρ. 2 και 103 παράγρ. 1
Άρθρο 36 παράγρ. 2 τελευταίο εδάφιο σε συνδυασμό με το άρθρο 73 παράγρ. 1 του ν.δ. 3323/1955, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παράγρ. 3 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 70 παράγρ. 3
Άρθρο 47 με το οποίο προστέθηκε περίπτωση ΣΤ' στην παράγραφο 2 του άρθρου 6 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 91 παράγρ. 2

Ν. 876/1979
«Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων αναφερομένων εις την ανάπτυξιν της κεφαλαιαγοράς»
ΦΕΚ-Α' 48/12.3.1979

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 876/1979	
Άρθρο 17 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 3 του άρθρου 15 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 101 παράγρ. 3
Άρθρο 18 με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο 30 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 70 παράγρ. 1, 2

Ν. 1041/1980

«Περί αυξήσεως των δημοσίων εν γένει υπαλλήλων, πολιτικών, στρατιωτικών και υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ρυθμίσεως συναφών θεμάτων, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινων διατάξεων και καθιερώσεως του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου».

ΦΕΚ-Α' 75/2.4.1980

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 1041/1980	
Άρθρο 22 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 42 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 39 παράγρ. 3
Άρθρο 55 παράγρ. 1, 2, 3, 7 και παράγρ. 4 του ίδιου άρθρου μετά την προσθήκη σε αυτή δύο εδαφίων με το άρθρο 8 παράγρ. 13 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 35 παράγρ. 1,2,3,4,5
Άρθρο 55 παράγραφοι 1, 2, 3, 4, 6 και 7.	Άρθρο 93 παράγρ. 8
Άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφιο πρώτο σε συνδυασμό με το άρθρο 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε' του Ν. 1591/1986 όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 1 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 82
Άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφιο πρώτο σε συνδυασμό με το άρθρο 31 παράγρ. 2 του Ν. 1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 2 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 83 παράγρ. 1
Άρθρο 55 παράγρ. 5 περίπτωση β' σε συνδυασμό με το άρθρο 31 παράγρ. 3 περίπτωση β' του Ν. 1591/1986.	Άρθρο 83 παράγρ. 2
Άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφιο δεύτερο σε συνδυασμό με το άρθρο 32 παράγρ. 1 του Ν. 1591/1986.	Άρθρο 84 παράγρ. 1
Άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφιο δεύτερο σε συνδυασμό με το άρθρο 32 παράγρ. 3 του Ν. 1591/1986, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 3 του Ν. 1828/1989.	Άρθρο 84 παράγρ. 3
Άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφιο τρίτο σε συνδυασμό με το άρθρο 31 παράγρ. 3 περιπτώσεις α', β', γ' του Ν. 1591/1986.	Άρθρο 103 παράγρ. 2
Άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφια πρώτο και δεύτερο σε συνδυασμό με τα άρθρα 16 και 18 του Ν.Δ. 3843/1958, 32 του Ν. 820/1978, 18 παράγρ. 1, 3 και 4 και 21 παράγρ. 7 του Ν. 1828/1989, 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε', 2, 4, 5 και 32 παράγρ. 1, 2, 3 και 4 του Ν. 1591/1986 και 38 του Ν. 1473/1984.	Άρθρο 103 παράγρ. 1
Άρθρο 96 παράγρ. 1 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 5 στο άρθρο 10 του ΑΝ.Ν. 148/1967.	Άρθρο 101 παράγρ. 3

Ν. 1065/1980

«Περί κυρώσεως δημοτικού και κοινοτικού κώδικα».

ΦΕΚ-Α' 168/24.7.1980

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 1065/1980	
Άρθρο 225, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 1270/1982 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 28 του Ν. 1416/1984 σε συνδυασμό με τα άρθρα 6 παράγρ. 1, 2 περιπτώσεις Α, Β, Γ, Δ, Ε και 3 του Ν.Δ. 3843/1958 και 7 παράγρ. 3 του Ν. 542/1977.	Άρθρο 91 παράγρ. 1

Ν. 1078/1980

«Περί απαλαγής εκ του φόρου μεταβιβάσεως ακινήτων της αγοράς πρώτης κατοικίας, καταργήσεως και τροποποιήσεως διατάξεων προσδιορισμού εισοδήματος βάσει τεκμηρίων, καταργήσεως φορολογίας ακινήτου περιουσίας και άλλων τινων φορολογικών διατάξεων».

ΦΕΚ-Α' 238/14.10.1980

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 1078/1980	
Άρθρο 8 παράγρ. 2 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 2 στο άρθρο 10 του Ν.Δ. 3843/1958 και οι παλαιές παράγραφοι 2 και 3 αριθμήθηκαν ως παράγραφοι 3 και 4.	Άρθρο 96 παράγρ. 2,3

Ν. 1160/1981

«Περί αυξήσεως των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων πολιτικών και στρατιωτικών, των υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ρυθμίσεως συναφών θεμάτων, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινων διατάξεων».

ΦΕΚ-Α' 147/5.6.1981

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 1160/1981	
Άρθρο 5 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση Α' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 2
Άρθρο 5 παράγρ. 21 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 6 του άρθρου 15 του Ν.Δ. 3843/1958.	Άρθρο 101 παράγρ. 4
Άρθρο 6 παράγρ. 1 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 6 στο άρθρο 7 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 6

Άρθρο 7 παράγρ. 18 περίπτωση α', όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παράγρ. 3 του Ν. 1563/1985.	Άρθρο 58 παράγρ. 4
Άρθρο 10 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 12 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 53 παράγρ. 4,5,6
Άρθρο 10 παράγρ. 5 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 65 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 66 παράγρ. 1

Ν. 1249/1982
«Διαρρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία, μισθολογικά θέματα και άλλες διατάξεις».
ΦΕΚ-Α' 43/5.4.1982

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 1249/1982	
Άρθρο 3 παράγρ. 7 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 35 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 2
Άρθρο 3 παράγρ. 8 με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 35 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 3
Άρθρο 4 παράγρ. 4 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 5 στο άρθρο 40 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 37 παράγρ. 3
Άρθρο 56 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 3 του άρθρου 44 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 50 παράγρ. 3

Ν. 1270/1982
«Τροποποιήσεις του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα για το εκλογικό σύστημα, τη δημοτική αποκέντρωση, τη λαϊκή συμμετοχή και τη διοικητική αυτοτέλεια των δήμων και κοινοτήτων».
ΦΕΚ-Α' 93/10.8.1982

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 1270/1982	
Άρθρο 22 με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 225 του Ν. 1065/1980.	Άρθρο 91 παράγρ. 1

Ν. 1326/1983
«Τροποποίηση και συμπλήρωση φορολογικών και άλλων διατάξεων».
ΦΕΚ-Α' 19/4.2.1983

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 1326/1983	
Άρθρο 2 παράγρ. 1 και 2 με τις οποίες τροποποιήθηκε η περίπτωση Ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 5
Άρθρο 2 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 7 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 6

Ν. 1416/1984
«Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της δημοτικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την ενίσχυση της αποκέντρωσης και την ενδυνάμωση της τοπικής αυτοδιοίκησης».
ΦΕΚ-Α' 18/21.2.1984

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 1416/1984	
Άρθρο 28 με το οποίο συμπληρώθηκε το άρθρο 225 του Ν. 1065/1980.	Άρθρο 91 παράγρ. 1

Ν. 1473/1984
«Μεταρρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις».
ΦΕΚ-Α' 127/7.9.1984

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 1473/1984	
Άρθρο 2 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 6 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 5 παράγρ. 1
Άρθρο 3 παράγρ. 4 με την οποία τροποποιήθηκε η περίπτωση Ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του Ν.Δ. 3323/1955	Άρθρο 6 παράγρ. 5

Άρθρο 3 παράγρ. 6 με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση ΣΤ' της παραγρ. 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 6
Άρθρο 6 παράγρ. 3 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 31 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 27 παράγρ. 3
Άρθρο 6 παράγρ. 4 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 32 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 27 παράγρ. 3
Άρθρο 6 παράγρ. 6.	Άρθρο 34 παράγρ. 2
Άρθρο 6 παράγρ. 6 σε συνδυασμό με τα άρθρα 8 παράγρ. 7 του ν.δ. 3843/1958, 36α παράγρ. 3 εδάφιο πρώτο του ν.δ. 3323/1955, 19 παράγρ. 1 εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο του ν. 12/1975, 10 παράγρ. 4 του αν. ν. 148/1967, και 21 παράγρ. 7 του ν. 1828/1989.	Άρθρο 93 παράγρ. 9
Άρθρο 6 παράγρ. 8 με την οποία προστέθηκε δεύτερο εδάφιο στην παράγραφο 3 του άρθρου 36α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 32 παράγρ. 6
Άρθρο 6 παράγρ. 11 με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση δ' της παράγρ. 2 του άρθρου 45 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 40 παράγρ. 2
Άρθρο 7 παράγρ. 8 με την οποία αριθμήθηκε ως παράγραφος 4 η παράγραφος 3 του άρθρου 48 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 50 παράγρ. 1, 7
Άρθρο 8 παράγρ. 6 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 13 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 54 παράγρ. 1
Άρθρο 8 παράγρ. 10 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 11 του ν.δ. 3842/1958.	Άρθρο 94 παράγρ. 3
Άρθρο 8 παράγρ. 11 με την οποία προστέθηκε παράγρ. 4 στο άρθρο 11 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 94 παράγρ. 5
Άρθρο 8 παράγρ. 12 με την οποία τροποποιήθηκε το άρθρο 13 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 97 παράγρ. 1
Άρθρο 8 παράγρ. 13 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 14 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 98 παράγρ. 5
Άρθρο 8 παράγρ. 14 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 4 του άρθρου 14 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 98 παράγρ. 4
Άρθρο 8 παράγρ. 15 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 6 του άρθρου 14 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 98 παράγρ. 6
Άρθρο 9 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε το άρθρο 4 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 87 παράγρ. 1
Άρθρο 10 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 5 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 88 παράγρ. 2
Άρθρο 10 παράγρ. 2 με την οποία προστέθηκαν οι παράγραφοι 8 και 9 στο άρθρο 15 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 11 παράγρ. 8, 9
Άρθρο 11 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 10 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 96 παράγρ. 1
Άρθρο 11 παράγρ. 5 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 3 του άρθρου 10 του αν. ν. 148/1967.	Άρθρο 103 παράγρ. 3
Άρθρο 38.	Άρθρα 85, 103 παράγρ. 1
Άρθρο 47 περίπτωση δ' υποπερίπτωση αα' σε συνδυασμό με τα άρθρα 8 παράγρ. 3 εδάφιο πρώτο του ν.δ. 3843/1958 και 2 παράγρ. 3 του ν. 4045/1960.	Άρθρα 93 παράγρ. 2

Ν. 1563/1985
«Διαρρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις».
ΦΕΚ - Α' 251/17.9.1985

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 2 παράγρ. 4 με την οποία τροποποιήθηκε η περίπτωση Ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 5
Άρθρο 5 παράγρ. 2 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 16α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 55
Άρθρο 10 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 36α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 32 παράγρ. 3, 4
Άρθρο 10 παράγρ. 2 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 9 του άρθρου 15 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 11 παράγρ. 9
Άρθρο 11 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 41 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 38 παράγρ. 3
Άρθρο 13 με το οποίο προστέθηκε παράγρ. 5 και αντικαταστάθηκαν οι παράγρ. 2, 3 και 4 στο άρθρο 36 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ. 2, 3, 4 & 5
Άρθρο 15 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση α' της παραγρ. 18 του άρθρου 7 του ν. 1160/1981.	Άρθρο 58 παράγρ. 4

Ν. 1567/1985
«Κύρωση του τελωνειακού δασμολογίου εισαγωγής και άλλες διατάξεις».
ΦΕΚ - Α' 171/10.10.1985

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Άρθρο 14 με το οποίο αντικαταστάθηκε η παράγρ. 4 του άρθρου 40 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 11 παράγρ. 3 & 51 παράγ. 1

Ν. 1591/1986
«Ρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία»
ΦΕΚ-Α' 50/24.4.1986

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 1591/1986	
Άρθρο 3 παράγρ. 2 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 12 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 53 παράγρ. 1
Άρθρο 5 παράγρ. 1 εδάφιο πρώτο με το οποίο τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 35 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 1
Άρθρο 5 παράγρ. 1 τελευταίο εδάφιο.	Άρθρο 35 παράγρ. 6
Άρθρο 6 παράγρ. 5 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 5 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 88 παράγρ. 1
Άρθρο 8.	Άρθρα 64, 99
Άρθρο 9 παράγρ. 1 με την οποία προστέθηκε άρθρο 33β στο ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 36
Άρθρο 9 παράγρ. 2 με την οποία προστέθηκε άρθρο 47α στο ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 43
Άρθρο 9 παράγρ. 3, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παράγραφο 3 της Ε.7057/27.5.86 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών που κυρώθηκε με το άρθρο 48 του ν.1731/1987 και το άρθρο 6 παράγρ. 4 του ν.1731/1987.	Άρθρο 36 παρ. 8 & 43 παρ. 3, 4, 5
Άρθρο 10 παράγρ. 6 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 4 του άρθρου 10 του αν.ν.148/1967.	Άρθρο 34 παράγρ. 1, 3 και 93 παράγρ. 9
Άρθρο 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε', όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 1 του ν.1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφιο πρώτο του ν.1041/1980.	Άρθρο 82
Άρθρο 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε' σε συνδυασμό με τα άρθρα 16 και 18 του ν.δ. 3843/1958, 32 του ν.820/1978, 18 παράγρ. 1, 3 και 4 του ν.1828/1989, 21 παράγρ. 7 του ν.1828/1989, 55 παράγρ. 5 εδάφια πρώτο και δεύτερο του ν.1041/1980, 31 παράγρ. 2, 4 και 5 του ιδίου νόμου, 32 παράγρ. 1, 2, 3, και 4 του ιδίου νόμου και 38 του ν.1473/1984.	Άρθρο 103 παράγρ. 1
Άρθρο 31 παράγρ. 2, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 2 του ν.1828/1989 σε συνδυασμό με τις προηγούμενες διατάξεις.	Άρθρο 103 παράγρ. 1
Άρθρο 31 παράγρ. 2, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 2 του ν.1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφιο πρώτο του ν.1041/1980.	Άρθρο 83 παράγρ. 1
Άρθρο 31 παράγρ. 3 περιπτώσεις α', β' και γ' σε συνδυασμό με το άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφιο τρίτο του ν.1041/1980.	Άρθρο 103 παράγρ. 2
Άρθρο 31 παράγρ. 4 και 5 σε συνδυασμό με τα άρθρα 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε', 31 παράγρ. 2 και 32 παράγρ. 1, 2, 3 και 4 του ίδιου νόμου, 16 και 18 του ν.δ.3843/1958, 32 του ν.820/1978, 18 παράγρ. 1, 3 και 4 και 21 παράγρ. 7 του ν.1828/1989, 55 παράγρ. 5 εδάφια πρώτο και δεύτερο του ν.1041/1980 και 38 του ν.1473/1984.	Άρθρο 103 παράγρ. 1
Άρθρο 31 παράγρ. 3 περίπτωση β' σε συνδυασμό με το άρθρο 55 παράγρ. 5 περίπτωση β' του ν.1041/1980.	Άρθρο 83 παράγρ. 2
Άρθρο 31 παράγρ. 4.	Άρθρο 83 παράγρ. 3
Άρθρο 31 παράγρ. 5.	Άρθρο 83 παράγρ. 4
Άρθρο 32 παράγρ. 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφιο δεύτερο του ν.1041/1980.	Άρθρο 84 παράγρ. 1
Άρθρο 32 παράγρ. 2.	Άρθρο 84 παράγρ. 2
Άρθρο 32 παράγρ. 3, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 3 του ν.1828/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 55 παράγρ. 5 εδάφιο δεύτερο του ν.1041/1980.	Άρθρο 84 παράγρ. 3
Άρθρο 32 παράγρ. 4.	Άρθρο 84 παράγρ. 4
Άρθρο 32 παράγρ. 1, 2, 3 και 4, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παράγρ. 3 του ν.1828/1989 σε συνδυασμό με τα άρθρα 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β', ε', 2, 4 και 5 του ιδίου νόμου, 16 και 18 του ν.δ. 3843/1958, 32 του ν. 820/1978, 18 παράγρ. 1, 3 και 4 και 21 παράγρ. 7 του ν.1828/1989, 55 παράγρ. 5 εδάφια πρώτο και δεύτερο του ν.1041/1980 και 38 του ν.1473/1984.	Άρθρο 103 παράγρ. 1
Άρθρο 52 με το οποίο κυρώθηκε η Ε.9854/26.5.85 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών η οποία είχε τροποποιήσει την παράγρ. 2 του άρθρου 36α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 32 παράγρ. 3, 4

Ν.1731/1987
«Ρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις»
ΦΕΚ-Α' 161/9.9.1987

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 1731/1987	
Άρθρο 2 παράγραφοι 3 και 4 με τις οποίες τροποποιήθηκε η περίπτωση Ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 5
Άρθρο 18 παράγρ. 1	
Άρθρο 6 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 33β του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 36 παράγρ. 1
Άρθρο 6 παράγρ. 2 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 4 του άρθρου 33β του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 36 παράγρ. 4
Άρθρο 6 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 47α του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 43 παράγρ. 1, 2
Άρθρο 6 παράγρ. 4 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 3 του άρθρου 9 του ν.1591/1986.	Άρθρο 36 παρ. 8 & 43 παρ. 3, 4, 5
Άρθρο 7 παράγρ. 6 με την οποία αντικαταστάθηκε το έκτο εδάφιο της παράγρ. 4 του άρθρου 48 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 50 παράγρ. 7

Άρθρο 9 παράγρ. 3 και 5 με τις οποίες τροποποιήθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1055.	Άρθρο 30 παράγρ. 1
Άρθρο 9 παράγρ. 8 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 9 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 93 παράγρ. 10
Άρθρο 18 παράγρ. 1 τρία πρώτα εδάφια και 2.	Άρθρο 87 παράγρ. 2
Άρθρο 48 με το οποίο κυρώθηκε η Ε.7057/27.5.86 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.	Άρθρο 36 παράγρ. 1, 8, 9 και 43 παράγρ. 3, 4, 5
Άρθρο 48 με το οποίο κυρώθηκε η Ε.16149/10.12.1986 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.	Άρθρο 37 παράγρ. 4 περ. γ

N.1828/1989

«Αναμόρφωση της φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις»

ΦΕΚ-Α' 2/3.1.1989

Διατάξεις πηγών	Άρθρα Κωδικοποίησης
Ν. 1828/1989	
Άρθρο 1 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 2 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 4 παράγρ. 1, 2
Άρθρο 1 παράγρ. 2 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 4 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 4 παράγρ. 3, 4, 5
Άρθρο 1 παράγρ. 5 με την οποία αριθμήθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 6 του ν.δ.3323/1955.	Άρθρο 5 παράγρ. 2
Άρθρο 1 παράγρ. 5 με την οποία αριθμήθηκε η παράγρ. 3 του άρθρου 6 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 5 παράγρ. 3
Άρθρο 1 παράγρ. 5 με την οποία αριθμήθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 6 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 5 παράγρ. 4
Άρθρο 1 παράγρ. 4 και 5, με τις οποίες αντικαταστάθηκε και αριθμήθηκε το άρθρο 6 παράγρ. 5 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 5 παράγρ. 5
Άρθρο 1 παράγρ. 5 με την οποία αριθμήθηκε το άρθρο 6 παράγρ. 6 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 5 παράγρ. 6
Άρθρο 1 παράγρ. 6 με την οποία τροποποιήθηκε η περίπτωση Α' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 5
Άρθρο 1 παράγρ. 7 με την οποία τροποποιήθηκε η περίπτωση Ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 6 παράγρ. 5
Άρθρο 2 που αντικατέστησε το άρθρο 8 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρα 7-8
Άρθρο 3 που αντικατέστησε το άρθρο 9 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 9
Άρθρο 4 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 10 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 10
Άρθρο 4 παράγρ. 2 με την οποία καταργήθηκε το άρθρο 9α του ν.δ. 3323/1955 που είχε προστεθεί με το άρθρο 1 παράγρ 1 του ν. 1731/1987.	Άρθρο 10
Άρθρο 5 με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 5 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρα 12, 13, 14, 15 και 16
Άρθρο 6 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε το Κεφάλαιο Α' δευτέρου μέρους (άρθρα 17 έως 20) του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρα 17, 18, 19, και 20
Άρθρο 7 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 25 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 21 παράγρ. 1
Άρθρο 7 παράγρ. 2 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 25 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 21 παράγρ. 2
Άρθρο 7 παράγρ. 3 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 27 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 23 παράγρ. 1
Άρθρο 7 παράγρ. 4 με την οποία προστέθηκαν παράγραφοι 3 και 4 στο άρθρο 27 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 23 παράγρ. 1
Άρθρο 8 παράγρ. 2 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 31 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 27 παράγρ. 1
Άρθρο 8 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 32 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 11 παράγρ. 1
Άρθρο 8 παράγρ. 4 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 33β του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 36 παράγρ. 2
Άρθρο 8 παράγρ. 5 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 3 του άρθρου 33β του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 36 παράγρ. 3
Άρθρο 8 παράγρ. 6 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 34 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 29 παράγρ. 2
Άρθρο 8 παράγρ. 7 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 1
Άρθρο 8 παράγρ. 8 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 2
Άρθρο 8 παράγρ. 9 με την οποία προστέθηκε εδάφιο στην παράγραφο 6 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 30 παράγρ. 8
Άρθρο 8 παράγρ. 10 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 36 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ. 2
Άρθρο 8 παράγρ. 11 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 3 του άρθρου 36 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 31 παράγρ. 3
Άρθρο 8 παράγρ. 12 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 36α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 32 παράγρ. 1,2
Άρθρο 8 παράγρ. 13 με την οποία προστέθηκαν δύο εδάφια στην παράγρ. 4 του άρθρου 55 του ν. 1041/1980.	Άρθρο 35 παράγρ. 1,2,3,4,5.
Άρθρο 8 παράγρ. 14 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 39 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 26
Άρθρο 9 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε η περίπτωση δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 40 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 11 παράγρ. 2

Άρθρο 9 παράγρ. 2 με την οποία προστέθηκε παράγραφος 7 και αντικαταστάθηκε η παράγρ. 6 του άρθρου 40 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 11 παράγρ. 10 και άρθρο 48
Άρθρο 9 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 και προστέθηκε παράγραφος 3 στο άρθρο 41 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 38 παράγρ. 1, 2
Άρθρο 10 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 45 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 40 παράγρ. 1, 3
Άρθρο 10 παράγρ. 2 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 5 του άρθρου 45 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 40 παράγρ. 4
Άρθρο 10 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκαν τα άρθρα 46 και 47 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 41, 42
Άρθρο 11 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 15 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 44
Άρθρο 11 παράγρ. 2 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 16 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 45 παράγρ. 1
Άρθρο 11 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 29 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 46, 51 παράγρ. 2, 4, 5, 6, 7, 8.
Άρθρο 11 παραγρ. 4 με την οποία προστέθηκε άρθρο 37α στο ν.δ. 3323/1955.	Άρθρα 11 παράγρ. 1, 4, 7, 49, 50 παράγρ. 1, 4, 5, 6, 51 παράγρ. 1, 3, 5, 6, 7, 8.
Άρθρο 11 παράγρ. 5, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 43 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρα 48, 50 παράγρ. 5, 6 και 51 παράγρ. 6, 7
Άρθρο 11 παράγρ. 6, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 7 του άρθρου 44 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 50 παράγρ. 7, και 51 παράγρ. 8
Άρθρο 11 παράγρ. 7, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 48 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 49
Άρθρο 11 παράγρ. 8, με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 4 του άρθρου 48 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 50 παράγρ. 1
Άρθρο 12 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 11 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 52
Άρθρο 12 παράγρ. 2, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 12 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 53 παράγρ. 1
Άρθρο 12 παράγρ. 3, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 12 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 53 παράγρ. 1
Άρθρο 12 παράγρ. 4, με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 και προστέθηκε παράγρ. 3 στο άρθρο 13 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 54 παράγρ. 1, 2
Άρθρο 12 παράγρ. 5, με την οποία τροποποιήθηκαν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 16α του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 55 παράγρ. 3, 4
Άρθρο 12 παράγρ. 6, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 3 και 7 του άρθρου 16α του ν.δ. 3323/1955 προστέθηκε νέα παράγραφος 8 και η παλαιά παράγραφος 8 αριθμήθηκε ως παράγραφος 9.	Άρθρο 55 παράγρ. 5, 6, 9
Άρθρο 12 παράγρ. 7, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγρ. 1 του άρθρου 49 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 56 παράγρ. 1
Άρθρο 13 με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 50 και προστέθηκε άρθρο 50α στο ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 57 και 58 παράγρ. 1, 2, 3, 5
Άρθρο 14 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 και προστέθηκαν παράγραφοι 5,6 και 7 στο άρθρο 51 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 59 παράγρ. 1, 5, 6, 7
Άρθρο 14 παράγρ. 2, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 52 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 60
Άρθρο 15 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 53 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 61
Άρθρο 15 παράγρ. 2, με την οποία προστέθηκε παράγραφος 1 στο άρθρο 1 του ν.δ. 4600/1966 και οι παλαιές παράγραφοι 1, 2, 3, 4, 5, 6 και 7 αριθμήθηκαν ως παράγραφοι 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και αντικαταστάθηκε η νέα παράγραφος 8.	Άρθρο 62
Άρθρο 15 παράγρ. 3, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 59 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 65
Άρθρο 15 παράγρ. 4, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 65 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 66 παραγρ. 2
Άρθρο 16 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 14 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 67
Άρθρο 16 παράγρ. 2, με την οποία αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 3 του ν. 4045/1960.	Άρθρο 68 παραγρ. 1, 3, 4
Άρθρο 16 παράγρ. 3, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 9 του ν. 820/1978.	Άρθρο 69
Άρθρο 16 παράγρ. 4, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 70 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 73
Άρθρο 16 παράγρ. 5, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 72 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 72
Άρθρο 17 παράγρ. 1, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 68 του ν.δ. 3323/1955.	Άρθρο 74
Άρθρο 17 παράγρ. 2 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 69 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 75
Άρθρο 18 παράγρ. 1 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 67 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 76, 103 παράγρ. 1
Άρθρο 18 παράγρ. 2 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 32 του Ν. 820/1978.	Άρθρο 77 παράγρ. 1 και 103 παράγρ. 1
Άρθρο 18 παράγρ. 3 με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 73 του Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρα 70 παράγρ. 3, 78, 79, 103 παράγρ. 1
Άρθρο 18 παράγρ. 4 με την οποία προστέθηκαν άρθρα 73α και 73β στο Ν.Δ. 3323/1955.	Άρθρο 80, 81, 103 παράγρ. 1
Άρθρο 19 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 31 του ν. 1591/1986.	Άρθρα 80, 81, 103 παραγρ. 1
Άρθρο 19 παράγρ. 2 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 31 του ν. 1591/1986.	Άρθρα 82, 103 παράγρ. 1
Άρθρο 19 παράγρ. 3 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 32 του ν. 1591/1986.	Άρθρα 83 παράγρ. 1, 103 παράγρ. 1
Άρθρο 20 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 5 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρα 84 παράγρ. 3, 103 παράγρ. 1
	Άρθρο 88 παράγρ. 2

Άρθρο 20 παράγρ. 2 με την οποία τροποποιήθηκε οι παράγρ. 1 και 2 του άρθρου 10 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 96 παράγρ. 1, 2
Άρθρο 20 παράγρ. 3 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 4 του άρθρου 10 του ν.δ. 3843/1958.	Άρθρο 96 παράγρ. 3
Άρθρο 20 παράγρ. 4 με την οποία το άρθρο 13 του Ν.Δ. 3843/1958 αριθμήθηκε ως παράγραφος 1 του ίδιου άρθρου και προστέθηκε παράγραφος 2.	Άρθρο 97 παράγρ. 1,2
Άρθρο 21 παράγρ. 1 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 2 του άρθρου 14 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 98 παράγρ. 2
Άρθρο 21 παράγρ. 2 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 3 του άρθρου 14 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 98 παράγρ. 3
Άρθρο 21 παράγρ. 3 με την οποία τροποποιήθηκε η παράγρ. 5 του άρθρου 15 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 101 παράγρ. 1
Άρθρο 21 παράγρ. 4 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 15 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 101 παράγρ. 2
Άρθρο 21 παράγρ. 5 με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 7 του άρθρου 15 του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 11 παράγρ. 7
Άρθρο 21 παράγρ. 7 σε συνδυασμό με τα άρθρα 8 παράγρ. 7 του ν.δ.3843/1958, 36α παράγρ. 3 εδάφιο πρώτο του ν.δ.3323/1955, 19 παράγρ. 1 του ν.12/1975, 10 παράγρ. 4 του αν.ν.148/1967 και 6 παράγρ. 6 του ν.1473/1984.	Άρθρο 93 παράγρ. 9
Άρθρο 21 παράγρ. 7 σε συνδυασμό με το άρθρο 9 παράγρ. 2 εδάφιο πρώτο του ν.δ.3843/1958.	Άρθρο 93 παράγρ. 11
Άρθρο 21 παράγρ. 7 σε συνδυασμό με τα άρθρα 16 και 18 του ν.δ.3843/1958, 32 του ν.820/1978, 18 παράγρ. 1, 3 και 4 του ιδίου νόμου, 31 παράγρ. 1 περιπτώσεις α', β' και ε' του ν.1591/1986, 55 παράγρ. 5 εδάφια πρώτο και δεύτερο του ν.1041/1980, 31 παράγρ. 2, 4 και 5 του ν.1591/1986, 32 παράγρ. 1, 2, 3 και 4 του ν.1591/1986 και 38 του ν.1473/1978.	Άρθρο 103 παράγρ. 1
Άρθρο 29.	Άρθρο 104

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ